

[Γ.Α.Φ CD 7 ΦΑΚ 11]
RH 53-18/286

Ο φάκελος με τον κωδικό RH 53-18/286 περιέχει **168** σελίδες, με ημερομηνία **τέλος Φεβρουαρίου 1941**. Αφορά στην Κρήτη.

Σελίδα 1 (περίληψη)

Εξώφυλλο του εν λόγω φακέλου από τα Στρατιωτικά Αρχεία Γερμανικής Ομοσπονδιακής Κυβέρνησης με κωδικό καταγραφής RH 53-18/286. Αφορά στη Μάχη της Κρήτης.

Σελίδες 2-15 (περίληψη)

Πρώτο χωρίο του φακέλου, με τον τίτλο «Ορεινοί Κυνηγοί στη νήσο Κρήτη». Περιγράφει τη μέσω Βουλγαρίας και Ρουμανίας, τέλη Φεβρουαρίου-αρχές Μαρτίου, μετακίνηση της Ορεινής Μεραρχίας «Gams» προς νοτιανατολικά της Ευρώπης και την έναρξη της στρατιωτικής αποστολής της εναντίον της Κρήτης, καταγράφοντας την πορεία αυτής, τις επικρατούσες καιρικές συνθήκες στη Βουλγαρία, την άφιξή της στη Γραμμή Μεταξά, τη διεξαγωγή μάχης και παράδοση των ελληνικών στρατευμάτων, δίδοντας περιγραφή του τοπίου και των παρακείμενων βουνών, την άφιξη στην Ελλάδα και την περιγραφή του εκεί τοπίου – θαλάσσης, τη σταδιακή υποχώρηση των Άγγλων και συμμάχων αυτών, την εγκατάλειψη των εκεί βρισκόμενων Ελλήνων, περιγράφοντας έναν ηττημένο, κουρασμένο και εγκαταλελειμμένο από τους συμμάχους του λαό –σε αντίθεση με την εικόνα που είχαν διδαχθεί από την ιστορία και το αρχαίο ελληνικό ιδεώδες, την προέλαση τους προς Αθήνα, το θαυμασμό τους για την Ακρόπολη, ως σύμβολο για έναν χαμένο πολιτισμό (κάτι που δεν συνδέει το παρελθόν με το παρόν) και την εκεί ύψωση της σημαίας με τη σβάστικα, την ανάπαυλα των στρατιωτών στην πόλη της Αθήνας για τον επόμενο στόχο: την κατάληψη της Κρήτης, την εγκατάλειψη της ενδοχώρας από τις βρετανικές μονάδες, υπό την πίεση των γερμανικών και τον εκτοπισμό τους προς τη θάλασσα, ο οποίος βρετανικός στρατός χρησιμοποίησε τις ελληνικές δυνάμεις ως προστασία με σκοπό τις λιγότερες απώλειες για αυτόν, για να καταφύγει στην Κρήτη, με σκοπό για την αναδιάταξη των εκεί δυνάμεων του (είχαν καταφύγει εκεί επίσης οι ηττημένοι Αυστραλοί, Νεοζηλανδοί, κάποια τμήματα του Ελληνικού Στρατού, ο Έλληνας βασιλιάς με την κυβέρνηση του), δίδοντας γεωγραφική περιγραφή της Κρήτης τονίζοντας τη στρατηγική και στρατιωτική της σημασία για τη Γερμανία και Βρετανία.

Ακολουθεί αναφορά της «Daily Telegraph» και του Τσόρτσιλ, διαταγή του Φύρερ και καταγράφονται οι πυρετώδεις προετοιμασίες για την κατάληψη της Κρήτης, δίδοντας λεπτομερή γεωγραφική περιγραφή της νήσου (καταγράφονται βουνά, οροσειρές, πεδιάδες, οι 4 νομοί, πλεονεκτήματα λόγω ιδιομορφίας εδάφους, παρέχοντας στον αμυνόμενο πλεονεκτήματα υπεράσπισης χώρων, κάλυψης και εξόρμησης και στον επιτιθέμενο πολλά μειονεκτήματα), περιγραφή χαρακτηριστικών του ντόπιου πληθυσμού και ιδιοσυγκρασίας αυτού (όπως αγάπη για την ελευθερία και αντίθεσή του για οποιαδήποτε εισβολή, εκδικητικός και φιλόξενος), τοπικής ενδυμασίας, περιγραφή χαρακτηριστικών αυτού, παραπέμποντας σε λαούς της Αφρικής και Ασίας, τονίζοντας την ιδιαιτερότητά του και το διαχωρισμό του από άλλους λαούς και Έλληνες, στοιχεία καθημερινότητάς, εργασίας και αναγκών του, αρνητική πλευρά της νήσου όσον αφορά στα έντομα, το νερό, εμφάνιση αρρωστιών, αναφορά στο Μινωικό Πολιτισμό, στο

Παλάτι της Κνωσού και στους μύθους της αρχαιότητας που συνοδεύουν αυτόν (όπως Θησέας- Μινώταυρος- Αριάδνη).

Σελίδες 16-28 (περίληψη- μετάφραση)

Δεύτερο χωρίο με τον τίτλο «Πριν την επίθεση». Στη συνοπτική έκθεση της Ανώτατης Διοίκησης Γερμανικού Στρατού αναφέρεται ότι μετά την κατάληψη από τα γερμανικά στρατεύματα όλης συνολικά της ελληνικής ενδοχώρας και των νησιών του Αιγαίου, στους Βρετανούς παρέμεινε μόνο η Κρήτη (τελευταία θέση αυτών στα Βαλκάνια), ως αεροπορική και ναυτική βάση για τις συγκοινωνίες στο Αιγαίο και τις μετακινήσεις των βρετανικών στρατευμάτων προς Βόρεια Αφρική (π.χ Αλεξάνδρεια). Εξαιτίας αυτού, ο Φύρερ απεφάσισε την κατάληψη του νησιού δια αέρος και η υλοποίηση της εν λόγω απόφασης ανατέθηκε στον αιθεράρχη Goering, αναλαμβάνοντας τις προετοιμασίες ο πτέρυγος Loehr.

Κατόπιν, παρατίθεται περιγραφή του υπαξιωματικού Sepp Pirker του Συντάγματος Krakau:

(μετάφραση) Βρισκόμενοι στην Αθήνα μας αιφνιδίασε η είδηση μιας νέας επιχείρησης που φάνταζε πιο παράτολμη απ' όλες τις προηγούμενες. Σε σύντομο χρονικό διάστημα συγκεντρωθήκαμε, εξοπλιστήκαμε, τα στρατιωτικά φορτηγά βρίσκονταν σε ετοιμότητα, ανταλλάξαμε χειραψίες, οι παραμένοντες πίσω έγνεψαν με το κεφάλι και ξεκινήσαμε. Έβρεχε, μπροστά μας συγκεντρώνονταν μαύρα σύννεφα στον ουρανό, ορμήσαμε πάνω τους. Κανένας δεν σκέφτηκε να ερμηνεύσει αυτό, στην αρχή της νέας επιχείρησης, ως κακό οίονο. Γυμνά βουνά περιέβαλλαν μια μεγάλη επιφάνεια, το καλαμπόκι διακρινόταν, βερικοκιές, ροδακινιές και ελαιόδεντρα είχαν βγάλει ήδη καρπούς, τριαντάφυλλα άνθιζαν στους δρόμους και κήπους σε όλα τα χρώματα και μεγέθη. Οι επιφάνειες των πάρκων και των λιβαδιών έλαμπαν με βαθύ κόκκινο χρώμα από τις ανθισμένες παπαρούνες, απόκριμα και σκοτεινά φύτρωναν (λέξη μη ευανάγνωστη λόγω ιδιόχειρης γραφής) σε μακριές σειρές στα όρια και δρόμους μιας ιδιωτικής έπαυλης. Βρισκόμασταν στον προορισμό μας. Ανοίξαμε τις σκηνές μας κάτω από τα ελαιόδεντρα.

Η πράξη υπερέχει της θεωρίας. Για το λόγο αυτό πραγματοποιήθηκε μια άσκηση επιβίβασης. Έπρεπε να παρατηρήσουμε πώς το συγκεκριμένο αεροδρόμιο μπορεί να χρησιμοποιηθεί καλύτερα για τα μεταγωγικά αεροσκάφη. Ξεκινήσαμε, αριστερά και δεξιά του δρόμου εκτεινόταν μεγάλης έκτασης αγροί με καλαμπόκια. Οι στρατιώτες έμειναν κατάπληκτοι, κάτι τέτοιο δεν υπάρχει στην πατρίδα. Κάποιος έξυσε το αυτί του και σκέφτηκε φωνακτά: «από πού θα μπορούσε εδώ να αρχίσει κάποιος τη συγκομιδή; Με δρεπάνι δεν γίνεται!». «Τι καταστροφή!» φώναξε κάποιος άλλος. Είχε δίκιο, δεν ήταν ένα απλά χωράφι με καλαμπόκι, αλλά αλλόκοτα λιβάδια, επειδή το ζιζάνιο είχε εισχωρήσει στο καλαμπόκι σε βάθος. Σε έναν αγρότη, ιδιαίτερα σε γεωργό από τα βουνά, τέτοιο θέαμα προκαλεί πόνο.

Γνωρίζει ο καθένας τι είναι σκόνη; Όχι, μόνο όσοι κινήθηκαν προς το στρατιωτικό αεροδρόμιο μας και στο δρόμο που οδηγεί προς εκεί. Σε σύντομο χρονικό διάστημα δεν μοιάζαμε με Ορεινούς Κινηγούς, αλλά σαν βοηθοί μιλωνά. Ευτυχώς, το όχημα σταμάτησε, το σύννεφο σκόνης διαλύθηκε αργά και παρατηρήσαμε με γεμάτα από σκόνη μάτια το αεροδρόμιο. Είναι μεγάλο! Δεν μπορεί κάποιος να το αγνοήσει!

Τα αεροσκάφη βρίσκονταν σταθμευμένα σε μεγάλες κατά μήκος σειρές, με διάταξη ανά σμήνη. Μετά από μεγάλης διάρκειας αναζήτηση βρήκαμε το αεροσκάφος μας. Έφτασαν οι αξιωματικοί και οι άνδρες της Αεροπορίας. Φόραγαν κοντά παντελόνια, καφέ χρώματος πουκάμισα και κράνη παραλλαγής, είδαμε για πρώτη φορά στρατιωτική ενδυμασία παραλλαγής. Η αποβίβαση πραγματοποιήθηκε με γοργούς ρυθμούς, σύντομα θα γνωρίζαμε πόσοι χωράνε σε μεταγωγικό αεροσκάφος. Ημασταν

έτοιμοι, θα πετάγαμε στον προορισμό μας, είχαμε ανυπομονησία πότε επιτέλους θα ξεκινούσαμε.

Βρισκόμασταν δίπλα στο δρόμο που οδηγεί στην Αθήνα. Εδώ υπήρχε ζωή! Στρατιωτικές μονάδες, οι περισσότερες μηχανοκίνητες, μετακινούνταν προς νότια κατεύθυνση άλλες πάλι προς βορρά: τεθωρακισμένα, Α/Α πυροβόλα, πιλότοι και Ορεινοί Καταδρομείς. «Θα πάμε στην πατρίδα» μας φώναζε κάποιος. «Και εμείς θα κατευθυνθούμε στην Αφρική» φώναξαμε αμέσως. Δεν θέλαμε να αφευθούμε σε μια κατάσταση ευθυμίας. Όπως πριν από κάθε επέμβαση, πλανιόνταν όλες τις ημέρες οι πιο απίθανες και τρελές φήμες και σε μια ερώτηση λάμβανε κάποιος 100 απαντήσεις: θα κατευθυνόμασταν προς τον Rommel, προς τη Διώρυγα του Σουέζ, Συρία, Κύπρο ή Μάλτα, οπουδήποτε, όχι όμως προς Κρήτη....

Όλοι ακούγαμε προσεκτικά και με ανυπομονησία, ο επικεφαλής διμοιρίας μίλησε αναφορικά με τη συμπεριφορά μας κατά τη διάρκεια της διαδρομής με το μεταγωγικό. Διαπιστώσαμε ότι θα ήταν καλύτερο να μην κάνει κάποιος εμετό και να μπορεί να κολυπήσει. 20 λεπτά θα παρέμενε το Junker στο νερό. Έχασαν κάποιιοι το χρώμα τους; Δεν συμπαθούσαν ορισμένοι σύντροφοι το θαλασσινό νερό; Αυτό δεν είναι αληθές, επειδή οι Ορεινοί Καταδρομείς δεν φοβόντουσαν ούτε το θάνατο μήδε το διάβολο. Με τους αλεξιπτωτιστές θα κυριεύσουμε την Κρήτη. Τώρα, το γνωρίζαμε. Πληροφορηθήκαμε για το μήκος του νησιού, το πλάτος, το υψόμετρο, τον αριθμό κατοίκων, την υψηλότερη και χαμηλότερη τιμή θερμοκρασίας. Ελπίζουμε, οι αλεξιπτωτιστές να μην κάνουν τα πάντα και εμείς να φτάσουμε αργά. Αυτή ήταν η μεγάλη μας έγνοια...

Βράδιασε, ο ήλιος έδνε με βαθύ κόκκινο χρώμα πίσω από την πλαγιά ενός λόφου του αεροδρομίου. Έφταναν συνεχώς βουίζοντας αεροπλάνα, το ένα μετά το άλλο από νότια προέλευση, ξεχωριστά ή σε αλυσίδες. Ξαπλώσαμε πάνω σε κάποια δεμάτια από άχυρο στην άκρη του αεροδρομίου για να χαλαρώσουμε. Ένας ουρανός, αυτός της Νότιας Ευρώπης, ακτινοβολούσε πάνω μας. Στο υποσυνείδητο μας, ακούγαμε βαθιά τη νύχτα ένα ελαφρύ βουητό. Ένας ξύπνησε: «Άγγλοι στρατιώτες!» «Λυπηθείτε μας, θέλουμε να κοιμηθούμε ξανά!» Τότε, μας ξύπνησαν απότομα 2 δυνατοί θόρυβοι. 2 βόμβες ρίχθηκαν από αεροσκάφος σε χωράφι, όχι μακριά μας, κάνοντας δαιμονισμένο θόρυβο. Ο βόμβος έπαυσε.

Σε σύντομο χρονικό διάστημα αποκοιμηθήκαμε ξανά, αλλά μας είχε ήδη ξυπνήσει. Ετοιμαστήκαμε παρά το σκοτάδι, παραταχθήκαμε και πορευτήκαμε σε σειρά και σχηματισμό μέσω του αεροδρόμιου. Αριστερά και δεξιά βρίσκονταν τα αεροσκάφη σαν κοιμισμένα τεράστια πουλιά: όλα είναι στην εντέλεια, θα είμαστε σύντομα έτοιμοι. Είναι 4:00 το πρωί, δεν έχει εντελώς ξημερώσει, το προσωπικό εδάφους κάνει την εμφάνισή του, θέτει σε κίνηση τις μηχανές και τις αφήνει σε λειτουργία. Το αεροσκάφος πάλλεται ελαφρά, το πλήρωμα παίρνει θέση. «Όλοι εδώ;». Ο θόρυβος καταπίνει σχεδόν την απάντηση. Οι μηχανές βουίζουν.. (δυσανάγνωστες λέξεις λόγω φθοράς).. τα μεταγωγικά κυλούν, δεν ανασηκώνονται από το έδαφος.. (δυσανάγνωστες λέξεις λόγω φθοράς) φτιαχνόμαστε όμορφα, σκόνη ανασηκώνεται πίσω από το αεροσκάφος, ώθηση, το Junker κυλάει, σηκώνεται από το έδαφος και η σκόνη μένει πίσω. Πετάμε προς νότια κατεύθυνση».

(περίληψη) Ακολουθούν επιπλέον μαρτυρίες Γερμανών στρατιωτών και περιγράφονται με γλαφυρό τρόπο τα συναισθήματα-οι μετακινήσεις- η επικρατούσα κατάσταση, η κατόπιν διαταγής αναχώρηση προς Κρήτη (προς αεροδρόμια και λιμάνια), στρατιωτικές ασκήσεις προσαρμογής στις νέες συνθήκες (π.χ πίνοντας θαλασσινό νερό όλοι όσοι πρόκειται να ταξιδέψουν δια θαλάσσης), μέριμνα του Επιτελείου Μεραρχίας πριν την έναρξη διεξαγωγής μάχης, συναισθήματα των στρατιωτών. Ακολουθεί μετάφραση από τη σ. 24.

(μετάφραση) Η συνολική κατάσταση δεν ήταν απλή. Ο Έλληνας βασιλιάς, με όλη συνολικά την κυβέρνηση, βρίσκονται στην Κρήτη, αφού προηγουμένως διέθεσαν στους Άγγλους τον πολεμικό και εμπορικό τους στόλο. Πως ένας εξαρτημένος από το εμπόριο λαός θα μπορεί να καλύψει τις ανάγκες του χωρίς εμπορικό στόλο, απασχολούσε λίγο τον βασιλιά. Πως μια χώρα, της οποίας οι δρόμοι, οι γέφυρες και οι σιδηροδρομικές αρτηρίες έχουν καταστραφεί, αναπροσαρμόζει τις συνθήκες εφοδιασμού αυτής για την προστασία υποχώρησης των Άγγλων, δεν ενδιαφέρει τον βασιλιά. Τι ενδιαφέρει την Αγγλία, εάν κάποιος από τους λαούς, που τη βοηθούν, πεινάει; Από το ασφαλές νησί της Κρήτης προτρέπεται ο ελληνικός λαός για περαιτέρω αντίσταση. Αυτό επίσης θα δημιουργούσε πολλά προβλήματα.

Για τον εκάστοτε διοικητή είναι το διάστημα πριν την επίθεση το δυσκολότερο μέλημα. Αυτός είναι η ψυχή του συνόλου. Έχει τη συνολική εικόνα αυτού που έρχεται, φέρει την πλήρη ευθύνη του αρχηγού και οφείλει να είναι στο ύψιστο βαθμό ήρεμος, σαφής και σίγουρος.

(περίληψη) Κατόπιν καταγράφεται η σχέση των μονάδων Εφόδου με τον επικεφαλής αυτών, οι αρμοδιότητες και στρατιωτικά καθήκοντα του Πρώτου Επιτελικού, η καθημερινότητα και οι ασχολίες των Γερμανών στρατιωτών στον ελεύθερο τους χρόνο πριν την αναχώρησή αυτών προς Κρήτη. Ακολουθεί μετάφραση από τη σ.26.

(μετάφραση) Όλες οι προετοιμασίες είχαν τη Δευτέρα ολοκληρωθεί, τα στρατεύματα βρίσκονταν σε ετοιμότητα στα αεροδρόμια και λιμάνια. Μια απόβαση στην Κρήτη ήταν μόνο δια αέρος εφικτή. Ο στόλος μας, απασχολούμενος με το θαλάσσιο αποκλεισμό της Αγγλίας και δραστηριοποιούμενος για την ασφάλεια των επάκτιων οριογραμμών της Ευρώπης, από το Βόρειο Ακρωτήριο έως τη Biskaya, δεν μπορούσε να συμβάλει επαρκώς. Ο Ελληνικός Ναυτικός Στόλος, που ενίσχυε τις βρετανικές ναυτικές μονάδες στην Ανατολική Μεσόγειο, φαινόταν ότι συγκεντρωνόταν στη θαλάσσια περιοχή της Κρήτης. Εκ τούτου, έπρεπε να δοθεί σημασία στην εξασφάλιση της εναέριας κυριαρχίας του εν λόγω χώρου και μέσω της επέμβασης των αλεξιπτωτιστών και αερομεταφερόμενων μονάδων να περιέλθουν στην κατοχή μας τα αεροδρόμια και τα σπουδαιότερα σημεία της νήσου. Εάν αυτό συμβεί, θα πρέπει τότε, οι μονάδες στρατού να αποβιβαστούν δια αέρος και συγχρόνως, η νηοπομπή ελαφρών πλοίων να μεταφέρει ενισχύσεις δια της θαλάσσιας οδού και αργότερα, βαρύς στόλος να προμηθεύσει με πυροβόλα, τεθωρακισμένα άρματα μάχης και πυρομαχικά.

Στις πρώτες πρωινές ώρες της Τρίτης, το σημειωμένο σ' ολόκληρο τον ουρανό βουητό των μηχανών ενός ιπτάμενου στρατού που εφορμούσε εναντίον της Κρήτης, πλέκοταν μεταξύ του. Ο σφοδρός αγώνας της Γερμανικής Πολεμικής Αεροπορίας εναντίον του Αγγλικού Στόλου Μεσογείου, η μάχη των Ορεινών Καταδρομέων και Αλεξιπτωτιστών εναντίον του Φυσικού Φρουρίου Κρήτη ξεκίνησε.

Την ημέρα αυτή, ο Τσόρτσιλ ανακοίνωσε στην Αγγλική Κάτω Βουλή: «Σήμερα, έχει ξεκινήσει μια επίθεση από πολλές αερομεταφερόμενες μονάδες. Πραγματοποιήθηκε μια πολύ σπουδαία μάχη και εξελίσσεται. Τα στρατεύματα μας εκεί καθώς και οι βρετανικές, αυστραλιανές, νεοζηλανδικές και ελληνικές στρατιωτικές δυνάμεις βρίσκονται υπό τις διαταγές του στρατηγού Freyberg και έχουμε την πεποίθηση ότι θα προβληθεί μια άκρως ισχυρή και αποφασιστική αντίσταση εναντίον του εχθρού.

Η στρατιωτική διοίκηση μας είχε ήδη ενημερωθεί για την επικείμενη γερμανική επίθεση. Η Βρετανία γνώριζε ήδη από καιρό ότι οι Γερμανοί θα επιτεθούν εναντίον της Κρήτης. Τα πολεμικά πλάνα του εχθρού είχαν, εκ των προτέρων, αναλυθεί με τη δέουσα προσοχή και είχαν, αντιστοίχως, προετοιμαστεί τα σχέδια υπεράσπισης.

Η διάθεση των κατοίκων του νησιού χαρακτηρίζεται ως πολύ καλή και ενθαρρύνεται επιπλέον από τις ανακοινώσεις του Βασιλιά της Ελλάδος και του πρωθυπουργού του οι οποίοι βρίσκονται ασφαλείς»...

Ο Τσόρτσιλ μιλούσε, ο Φύρερ και στρατός του έπρατταν. Το σιδερένιο ζάρι του πεπρωμένου κύλησε. Μια από τις πιο τολμηρές στρατιωτικές επιχειρήσεις της πολεμικής ιστορίας είχε αρχίσει και το μεγαλύτερο κατόρθωμα, η μεγαλύτερη επίδοση και οι πιο δυνατές καρδιές θα αποδείξουν, ποιος άξιζε τη νίκη και σε ποιόν η αιώνια δύναμη του πεπρωμένου θα χαρίσει τη νίκη: στον καλύτερο.

Σελίδες 29- 47 (μετάφραση)

Τρίτο χωρίο με τον τίτλο «Ρίψη πάνω από τη θάλασσα».

(μετάφραση). Ο γερμανικός στρατός επιχείρησε μεγάλης κλίμακας ρίψη πάνω από τη θάλασσα και επιτέθηκε με μια, έως τώρα, άνευ προηγουμένου ορμή στο προπύργιο της Αγγλίας. Αλεξιπτωτιστές πραγματοποίησαν ταυτόχρονη ρίψη στα μακρινές απόστασης μεταξύ τους βρισκόμενα αεροδρόμια του Μάλεμε, Ρεθύμνου και Ηρακλείου. Εισήλθαν στο αεροδρόμιο του Μάλεμε, βρίσκονταν, όμως, ανά πάσα στιγμή σε κίνδυνο ότι θα πιέζονταν σε μεγάλο βαθμό από μια μεγάλη σε μέγεθος δύναμη.

Με ριψοκίνδυνο τρόπο και με απόλυτη περιφρόνηση κατόρθωσαν οι αλεξιπτωτιστές να φέρουν τον αντίπαλο σε πλήρη σύγχυση, να παρενοχλήσουν τις συνδέσεις του, να τον καταστήσουν ανασφαλή τις πρώτες ημέρες και να διατηρήσουν κάθε σημείο, που θα μπορούσε καταστεί ως κινητήριος μοχλός του στρατού. Κατόρθωσαν επίσης να πραγματοποιήσουν την αερομεταφορά των Ορεινών Καταδρομέων οι οποίοι έπειτα θα έκριναν την έκβαση του αγώνα στην Κρήτη.

Μέσω αέρος, συρμάτων και καλωδίων έτρεχαν οι ειδήσεις και οι ανακοινώσεις σχετικά με αυτό το μοναδικό αγώνα γύρω από τον πλανήτη. Η αγωνία αυξανόταν από ώρα σε ώρα, ο φιλικά και εχθρικά προσκείμενος κόσμος παρατηρούσε προσεχτικά με κομμένη την ανάσα, με φόβο ή ελπίδα, με αντιρρήσεις ή με βεβαιότητα αυτή τη γιγαντιαίων διαστάσεων αναμέτρηση της Αγγλικής Παγκόσμιας Ναυτικής Δύναμης και της νεόκοπης Γερμανικής Αεροπορικής Δύναμης. Η Κρήτη τοποθετήθηκε μονομιάς στο επίκεντρο του πολέμου.

Όπως γνωστοποίησε η Ανώτερη Γερμανική Στρατιωτική Διοίκηση αργότερα, κρίθηκε σύντομα η μάχη της Εναέριας εναντίον της Θαλάσσιας Δύναμης: «Η Γερμανική Πολεμική Αεροπορία κατέστρεψε την απόπειρα του Βρετανικού Βασιλικού Στόλου να αναμειχθεί περίξ της Κρήτης, τον απώθησε από τη θαλάσσια περιοχή βορείως της Κρήτης, προκάλεσε ζημιές σ' ένα μεγάλο αριθμό εχθρικών πολεμικών πλοίων και απέκτησε την κυριαρχία πάνω απ' όλο συνολικά τον εναέριο χώρο». Αυτή ήταν η σπουδαιότερη προϋπόθεση της τελικής επιτυχίας. Εξαιτίας αυτού, οι Ορεινοί Καταδρομείς μπόρεσαν να καταλάβουν την Κρήτη και να τη διατηρήσουν υπό την κυριαρχία τους.

Άγγλοι ανταποκριτές και παρατηρητές έγραψαν αργότερα: «Η ανθρώπινη εμπειρία δεν γνωρίζει καμιά ψυχική και σωματική αξίωση που μπορεί να ανταπεξέλθει σ' ένα διαρκή δια αέρος βομβαρδισμό. Τα γερμανικά αεροσκάφη πλησίαζαν ανά κύματα, επιτέθηκαν στους άνδρες μας με βόμβες και δεν τους επέτρεψαν, στις ζεστές καλοκαιρινές μέρες, να πάρουν από το πρωί έως τις βραδινές ώρες ανάσα. Η μοναδική ελπίδα να αποφύγουν από τις βόμβες ή τα πυρά πολυβόλων το θάνατο, βρισκόταν στο να παραμείνουν ακίνητοι στο έδαφος».

Τα αγγλικά καταδιωκτικά αποσυρθηκαν υπό την πίεση των γερμανικών καταδιωκτικών από το χώρο της Κρήτης!

Ωστόσο, η αγγλική στρατιωτική διοίκηση δεν είχε κανένα λόγο να αμφιβάλλει περί μιας επιτυχημένης υπεράσπισης του νησιού. Εδώ, η φύση απλώνει χέρι βοήθειας. Σε ένα τέτοιου είδους ορεινό και ελάχιστα επισκοπούμενο από αέρος έδαφος, δεν μπορεί ούτε η καλύτερη αεροπορία του κόσμου να κάνει κάποιο θαύμα. Παράλληλα, η

αγγλική υπεροχή σε άνδρες και στρατιωτικό υλικό ήταν εμφανής. Σε αυτό προστέθηκε η μερική εξέγερση των Κρητικών που γνώριζαν τα εδάφη τους πολύ καλύτερα.

Ο Τσόρτσιλ ανακοίνωσε, στις 22 Μαΐου 1941, στην Κάτω Βουλή των Άγγλων: «Είναι μια μοναδική και ιδιότυπη μάχη η οποία διεξάγεται εδώ. Δεν έχουμε καμία δια αέρος υποστήριξη, επειδή δεν έχουμε αεροδρόμια και όχι επειδή δεν διαθέτουμε αεροσκάφη. Η αντίπαλη πλευρά έχει στη διάθεσή της λιγιστές δυνάμεις ή καθόλου πυροβολικό και τεθωρακισμένα. Καμιά εκ των 2 αντιπάλων πλευρών δεν μπορεί να υποχωρήσει. Είναι ένας σκληρός και αδυσώπητος αγώνας και εύλογα στέλνω τις καλύτερες ευχές της βουλής, την ενθάρρυνση και την επιδοκιμασία στους άνδρες αυτούς που αναντίρρητα διεξάγουν μια εκ των σπουδαιότερων μαχών η οποία θα έχει μια σημαντική επίδραση σε όλο συνολικά το πολεμικό πεδίο της Μεσογείου».

Ο κ. Τσόρτσιλ μπορούσε επίσης να είναι αισιόδοξος, επειδή η Κρήτη υπερασπιζόταν από άριστους Αυστραλούς, Νεοζηλανδούς, Μαόρι και Άγγλους στρατιώτες οι οποίοι είχαν αρκετό χρόνο να οργανώσουν κατά ουσιαστικό τρόπο το χώρο διεξαγωγής μαχών και σε κάθε σημείο να μπορούν να εμφανίζονται με σημαντική υπεροχή.

Δύο γεγονότα κρατήθηκαν ζωντανά στις μνήμες των «Μαχητών Κρήτης»: η πρώτη αεραπόβαση υπό των εκρυνγνόμενων όλμων και ριπών πολυβόλων των Άγγλων στο Μάλεμε και η βύθιση του Ελαφρού Στόλου μπροστά από το ακρωτήριο Σπάθα.

Το Μάλεμε ήταν η έναρξη της μεγάλης έντασης πυρών αυτού του ιδιαίτερου αγώνα στην Κρήτη και γύρω από αυτήν. Οι Ορεινοί Καταδρομείς ριχτηκαν εκεί μέσα όχι με αλεξίπτωτα, αλλά με τα Junker ξαφνικά από τον ουρανό, κατευθείαν στο κέντρο της μάχης.

Την πορεία του Ελαφρού Στόλου, οι διασωθέντες την ονόμασαν «Αργοναυτική Πορεία» και είχαν απόλυτο δίκιο, επειδή η εν λόγω διαδρομή και η συγκεκριμένη μάχη δεν έχει να φοβηθεί καμία απολύτως σύγκριση με έναν αρχαίο ηρωικό μύθο.

Ο υπολοχαγός Rosenhauer από το Σύνταγμα Utz διηγείται αναφορικά με την αεραπόβαση στο Μάλεμε: «Εμείς, οι Ορεινοί Καταδρομείς από το Berchtesgaden ήμασταν το πρώτο αεραποβιβαζόμενο τάγμα, που έπρεπε να αποβιβαστεί στο αεροδρόμιο του Μάλεμε και κατ' αυτόν τον τρόπο στη νήσο Κρήτη. Εδώ και μιάμιση ημέρα μάχονται ήδη Γερμανοί αλεξιπτωτιστές εκεί που με μια άνευ προηγουμένου θαρραλέα επιχείρηση κατέλαβαν το αεροδρόμιο του Μάλεμε και τώρα χρειάζονται επειγόντως τη βοήθειά μας. Δεν είχε προσγειωθεί ακόμα κανένα γερμανικό αεροσκάφος στο αεροδρόμιο. Σύμφωνα με τις τελευταίες αναφορές των επικεφαλής των αεροσκαφών, το αεροδρόμιο δέχονταν ισχυρά πυρά πυροβολικού του εχθρού. Τώρα, εμείς ήμασταν ο στόχος.

Η τεράστια αγωνία που διακατείχε την πλειοψηφία των Ορεινών Καταδρομέων στην αρχή της πρώτης πτήσης αυτών, εξελίχθηκε βαθμιαία σε μια γεμάτη αυτοπεποίθηση εύθυμη διάθεση. Είχαμε αντιληφθεί κάπως το εξαίρετο συναίσθημα που ο πιλότος διέθετε σε κάθε πτήση εναντίον του εχθρού: ευχάριστη διάθεση προς την επιχείρηση, μαχητικό πνεύμα, τεράστιο αίσθημα υπεροχής και αποφυγής του κινδύνου, συνείδηση μιας θαρραλέας εμπειρίας ανδρών. Πετάμε εναντίον της Κρήτης!

Ήρεμα, σχεδόν χωρίς αναταράξεις, αιωρούμαστε με πυκνή διάταξη, το ένα αεροσκάφος κοντά στο άλλο, πάνω από την επιφάνεια της θάλασσας, με πορεία προς Νότο. Τα σωσίβια έχουν δεθεί στη μέση, τα όπλα και τα σακίδια νας βρίσκονται έτοιμα δίπλα σε κάθε άνδρα έτοιμα προς χρήση, οι Ορεινοί Καταδρομείς παρατηρούν, με μάτια που λάμπουν, όλο το πλάτος της βαθύ μπλε χρώματος Μεσογείου. Ο ασυρματιστής του αεροσκάφους καθοδήγησε βουβός τη ματιά μας προς ένα, μόλις προβαλλόμενο, σημείο. «Φορέστε τα κράνη!». Πλησιάζουμε τα κρητικά παράλια.

Ο στρατιωτικός σάκος τραβιέται κοντύτερα σε εμάς, το χέρι αγγίζει το όπλο. Η αποβίβαση πρέπει να γίνει με ταχύτητα, ιδιαίτερα καθώς ο χώρος του αεροδρομίου βάλλεται από εχθρικά πυρά πυροβολικού. Από δεξιά, περνάμε ήδη τη χερσόνησο που προεξέχει του ακρωτηρίου Σπάθα. Εκεί στην πλαγιά βρίσκεται ένα ανεμόπτερο, η πρώτη ένδειξη του εδώ αποβιβαζόμενου, την προηγούμενη ημέρα, Συντάγματος Εφόδου. Πετάμε πάνω από τον κόλπο του Μάλεμε. Στα αριστερά λίγο πιο πριν, βλέπει κάποιος στην ακτή τα Χανιά, την πρωτεύουσα της Κρήτης, μόνο λίγα χιλιόμετρα μακριά από το χώρο προσγείωσής μας. Φτάσαμε τώρα στο νησί Άγιοι Θεοδώροι, η ακτή βρίσκεται σε άμεση κοντινότητα μπροστά μας.

Εκεί! Οι λάμπεις από τα στόμια των Α/Α Πυροβόλων 2 εκατ. του εχθρού, μας καλωσορίζουν. Σποραδικά μικρά σύννεφα περιβάλλουν τα αεροσκάφη μας. Χαμηλώνουμε ύψος, κάνουμε μια στροφή για να μπορέσουμε, έπειτα, να προσγειωθούμε. Ο σκοπευτής του σκάφους βγάζει τη μια δεσμίδα σφαιρών μετά την άλλη από το πολυβόλο του.

Το αεροδρόμιο βρίσκεται ακριβώς στην ακτή, φαίνεται να είναι ελεύθερο από εμπόδια, επειδή μόλις προ ολίγου προσγειώθηκαν τα 3 αεροσκάφη της πρώτης αλυσίδας, το ένα πίσω από το άλλο. Ένα μεγάλο κόκκινου χρώματος σύννεφο σκόνης δημιουργείται στον αεροδιάδρομο. Είναι πάρα πολύ μικρός, εκτός τούτου δεν μπορεί να τον δει κάποιος από την πολλή σκόνη. Τα νευρά μας είναι εξαιρετικά τεντωμένα.

«Κρατηθείτε» φωνάζει ο επικεφαλής του αεροσκάφους μας. Προσγειωθήκαμε ομαλά. Λίγα δευτερόλεπτα αργότερα, έστρεψε το βαρύ αεροσκάφος με μια στροφή προς τα δεξιά. Μια μεγάλης κλίμακας ώθηση... τώρα θα καταστραφούν τα πάντα!.. Το αεροσκάφος ακινητοποιείται με ασφάλεια! «Έξω»!

Παράλληλα με το μούγκρισμα των μηχανών ηχούσαν τώρα υπόκωφα τα πυρά του εχθρικού πυροβολικού. Βρίσκεται σε καλό σημείο, πολύ κοντά στα αεροσκάφη μας. Επίσης, ένα αυτόματο πυροβόλο έριχνε από εκεί πυρά. Ριπές πολυβόλων μαστίγωναν την επιφάνεια με τη κόκκινου χρώματος σκόνη και αναπηδούσαν, τα κροτώντας πυρά χτύπαγαν το σκελετό του αεροσκάφους μας. Από το ντεπόζιτο έρεε βενζίνη. Ας ελπίσουμε, μην αρχίσει να φλέγεται!

Τα στρατιωτικά σακίδια βρίσκονταν, προ πολλού, εκτός αεροσκάφους, το καλάθι μοτοσυκλέτας τραβήχτηκε έξω, μόλις προ ολίγου. Συνέβαιναν όλα με πυρετώδεις ρυθμούς. Ήταν όμως πολύ αργά! Το αεροσκάφος είχε δεχθεί πολλά χτυπήματα και δεν μπορούσε πλέον να απογειωθεί. Μόλις πριν λίγο, ο τραυματίας διοικητής του τάγματος, δίπλα στο αεροσκάφος, κατάφερε και απομακρύνθηκε με το καλάθι της μοτοσυκλέτας από το χώρο των σφοδρών πυρών. Φαίνεται απίθανο ότι ουδείς μέσα στο αεροσκάφος δεν τραυματίστηκε.

Τα ένα μετά το άλλο αεροσκάφος προσγειώνονταν αδιάκοπα κατά τη διάρκεια της περιόδου αυτής και πολλά εξ αυτών προσέκρουαν στο έδαφος κάνοντας δυνατό θόρυβο. Οι επικεφαλής των αεροσκαφών δεν είχαν με αυτή τη σκόνη καθόλου ορατότητα, κάποιες βολές που είχαν βρει στόχο, είχαν προκαλέσει φωτιά. Σύντομα, τα έχοντας υποστεί ρήγματα, τα έχοντας πιάσει φωτιά και τα κατεστραμμένα από τα πυρά Πυροβολικού αεροσκάφη απέκλεισαν εντελώς το χώρο προσγείωσης για τα επόμενα. Δεν είχαν προσγειωθεί, ακόμα, ούτε τα μισά των απογειωμένων αεροσκαφών. Εκτελούν, αδιάκοπα, κυκλική πορεία πάνω από τα σύννεφα σκόνης που περιβάλλουν το αεροδρόμιο. Τα πολυβόλα του αεροσκάφους κροταλίζουν αδιάκοπα.

Όλο και περισσότερα αεροσκάφη προσγειώνονται στον ελεύθερο χώρο της ακτής, βρίσκονται, όμως, εκεί ακόμα εκτεθειμένα στα εχθρικά πυρά. Το έδαφος είναι πάρα πολύ κακό για το βαρύ αεροσκάφος, προκαλούνται ρήγματα κατά την προσγείωση. Αλλά εμείς οι Ορεινοί Καταδρομείς βρισκόμαστε και με τα δύο πόδια σε στερεό έδαφος και πορευόμαστε τώρα στη μάχη, αυτό είναι για εμάς το σπουδαιότερο.

Ορισμένα αεροσκάφη προσγειώνονται σε άμεση κοντινότητα του εγκαταστημένου στην ακτή εχθρού. Αρχισαν ξανά μεγάλης έντασης πυρά. Το πλήρωμα, κατακλυσμένο από εχθρικά πυρά πολυβόλων, πηδάει έξω από το αεροσκάφος, επιτίθεται και μετά από μια σύντομη μάχη σώμα με σώμα, διεισδύει στο αεροδρόμιο.

Δύο αεροσκάφη έχουν πέσει στη θάλασσα. Δέχθηκαν πυρά, πιάνοντας φωτιά ενώ βρίσκονταν ακόμη στον αέρα. Οι Ορεινοί Καταδρομείς κατόρθωσαν, κολυμπώντας και δεχόμενοι εχθρικά πυρά πολυβόλων ανυπεράσπιστοι στο νερό, να φτάσουν στην ακτή.

Οι επικεφαλής των αεροσκαφών μας είναι λαμπροί τύποι! Τοποθέτησαν τα αεροσκάφη με ασφάλεια στο έδαφος, εν μέσω αυτού του πανδαιμόνιου, των καταγιγιστικών εχθρικών πυρών, μέσω της σκόνης και της βρωμιάς, χωρίς οπτικό πεδίο, κινούμενοι μέσω εμποδίων και εδάφους που φλέγονταν και επέτρεψαν σε εμάς, κατ' αυτόν τον τρόπο, την εκφόρτωση των όπλων και των πυρομαχικών μας. Να έχετε τις ευχαριστίες μας σύντροφοι! Σας ευχαριστούμε που θέσατε κατ' αυτόν τον τρόπο τα γενναία σας αεροσκάφη μέσω όλων αυτών των εμποδίων στη μάχη!

Προσγειώνονταν συνεχώς νέα αεροσκάφη. Αποβίβαζαν ενώ βρίσκονται ακόμη σε κίνηση, και απογειώνονται ξανά για την επιστροφή τους στη ηπειρωτική Ελλάδα.

Την αποβίβαση δεν την είχαμε έτσι φανταστεί, αλλά βρισκόμασταν στο έδαφος της Κρήτης και κανένας Άγγλος δεν θα μας εκδιώξει πλέον από εκεί! Σε προκαλώντας έκπληξη σύντομο χρονικό διάστημα, όλοι οι λόχοι συγκεντρώθηκαν. Φτάσαμε στις θέσεις των αλεξιπτωτιστών, χαιρετηθήκαμε με μια βουβή χειραψία και αμέσως μετά βρεθήκαμε στο πεδίο της μάχης...

Ο υποδεκανέας Heinrich Oswald του Συντάγματος Utz διηγείται: «Τριακόσια μέτρα απόσταση από την παραλία φτάσαμε με θόρυβο, κατά μήκος της ακτής. Πλησιάζει τώρα η εδώ και καιρό αναμενόμενη απόβαση! Ξαφνικά, προκλήθηκε δυνατός θόρυβος στο αεροσκάφος, ακούμε ξεκάθαρα πυρά πολυβόλων και βομβούν τώρα πάνω από τα πολυβόλα του αεροσκάφους μας, στο περίβλημα του λευκοσιδήρου δημιουργήθηκαν μερικές τρύπες αέρος.

Ο ένας κοιτάει τον άλλο και ο καθένας πιθανότατα αναλογίζεται: «τι θερμή υποδοχή μας ετοιμάζουν εδώ οι Άγγλοι». Αυτή τη στιγμή ηχεί δίπλα μας ένας κρότος, μια υπόκωφη έκρηξη, η μεσαία μηχανή εκρήγνυται και το αεροσκάφος πέφτει απότομα στη θάλασσα. Ένας δυνατός θόρυβος και αποκολλημένα μέρη, σκοτεινιάζει γύρω μας.

Μια κρύα δέσμη νερού στο σβέρκο διεγείρει ξανά τις αισθήσεις μου. Ευτυχώς, κολυμπάμε ακόμη. Μέσα από τα παράθυρα μπαίνει λίγο φως και μας βοηθάει να βρούμε τα σωσίβια. Το ηρωικό μας σκάφος πλέει απαλά πάνω από τα κύματα. Όμως, οι πρώτες ριπές πολυβόλου σφυρίζουν προς εμάς, φαίνεται σαν μια κραυγή διαμέσου του φέρετρου μας. «Έξω!». Προκαλεί θαυμασμό και κατάπληξη η ηρεμία των συντρόφων μας, μόνο όσοι από εμάς δεν γνωρίζουν κολύμπι εναποθέτουν τις τελευταίες ελπίδες στα σωσίβια. Η πόρτα είναι ήδη ανοιχτή και οι πρώτοι είναι ήδη έξω. Ξαφνικά μπλοκάρει. Ο παρατηρητής μας, που συγκαταλέγεται στην ομάδα αυτών που δεν γνωρίζουν κολύμπι, δεν θέλει να βγει έξω. Ωστόσο, κάποια όχι και τόσο τρυφερά χέρια βρίσκουν εδώ λύση.

Τραβάω κάτω τον ιμάντα, βάζω γρήγορα δύο ακόμα πακέτα τσιγάρα κάτω από το σκούφο, παραπατάω προς την πόρτα και βγαίνω έξω για το χωρίς τη θέληση μου μπάνιο. Βλέπω εκεί ότι κάποιοι που δεν γνωρίζουν κολύμπι και βρίσκονται μέχρι την κοιλιά στο νερό, καταφεύγουν στο φτερό του αεροσκάφους, μολονότι οι ριπές των πολυβόλων πέφτουν τώρα γύρω μας. Στο σημείο αυτό κάποιος φωνάζει δυνατά : «Με πέτυχε». Δεν φαίνεται να είναι τόσο άσχημα. Οι Άγγλοι στρατιώτες πυροβολούν εναντίον μας, των άοπλων, όσο διαρκεί η κατάσταση αυτή. Η μοναδική μου σκέψη να απομακρυνθώ από το αεροσκάφος, είναι πολύ μεγάλος στόχος. Καθώς περνά κολυμπώντας από την πίσω πλευρά του αεροσκάφους, ηχεί πάνω μου, στο πηδάλιο

του αεροσκάφους, μια αληθινή μουσική πνευστών οργάνων, από τα πυρά που χτυπάνε εκεί. Διαφεύγω από την επικίνδυνη ζώνη, πίσω από τα πελώρια κύματα, που προσφέρουν συνεχώς καλή κάλυψη.

Τώρα, κοιτάω τους άλλους και τους βλέπω να συρρέουν, κατά υποδειγματικό τρόπο, ανά ομάδες, σαν σε αλυσίδες προστασίας, κολυμπώντας προς την ακτή. Εάν μας έβλεπε ο εκπαιδευτής μας εδώ, θα χαιρόταν πάρα πολύ. Οι Άγγλοι δεν πυροβολούσαν πλέον, πιθανότατα συνειδητοποίησαν την άσκοπη χρήση των σφαιρών τους. Ο χρόνος έως ότου φτάσω στην ακτή, μου φαινόταν σαν μια μισή αιωνιότητα. Στην αρχή έβγαλα εκεί τη βρεγμένη μπλούζα και κατόπιν άναψα ένα από τα, ευτυχώς, διασωθέντα τσιγάρα. Αριστερά και δεξιά μου κινούταν έρποντας στην ακτή επίσης ορισμένοι, στάζοντας θαλασσινό νερό, Ορεινοί Καταδρομείς.

Τα Me 110 μας κρατούσαν σε απόσταση από τους Άγγλους που είχαν τις θέσεις τους 300 μ. απόσταση από την ακτή. Τους κυνηγούν με ριπές εναντίον των χαρακωμάτων, πετώντας σε μικρό ύψος και τα Βομβαρδιστικά Καθέτου Εφόρμησης ρίχνουν προσεκτικά τις βόμβες τους στοχεύοντας τις Φωλιές. Τα πυρά τους έχουν παύσει. Αριστερά, δίπλα μου, πλησιάζει ο Lenz την ακτή και για αρχή του επιδένουμε την πληγή του. Ένας στρατιώτης του Υγειονομικού βρίσκεται ήδη εδώ. Πλησιάζουν και άλλοι δικοί μας, όσο είναι εφικτό, προς το χώρο του αεροδρομίου, επειδή ήμαστε όλοι άοπλοι. Τα καταφέραμε και η μικρή μας ομάδα έφτασε στο λόχο χωρίς απώλειες. Εκεί φορέσαμε αρχικά στεγνά ρούχα και με πολύ χιούμορ και κάτω από τα γέλια των συντρόφων τελείωσε για μας η μεταφορά, ως από αέρα και θάλασσα μεταφερόμενα στρατιωτικά τμήματα...

Από αναρίθμητες, ξεχωριστές εικόνες έχει δημιουργηθεί αυτή η μοναδικού χαρακτήρα και μεγάλης κλίμακας συνολική εικόνα της εν λόγω αεραπόβασης σε ένα αεροδρόμιο, που προσφέρει, κατά τα άλλα, χώρο μόλις για ένα αεροσκάφος και τώρα πρέπει να πετάξουν εκεί ολόκληρες αλυσίδες και σμήνη κάτω από εχθρικά πυρά. Μια πελώρια στήλη σκόνης και πυκνού από φλόγες βρίσκεται πάνω από εμάς(μη ευανάγνωστη σειρά)..., όπου πρέπει επίσης να προσγειωθούν. Συνεχώς εκρήγνυνται με δυνατό θόρυβο οβίδες, φλόγες ξεπρόβαλλαν ξαφνικά από φλεγόμενα αεροσκάφη και ριπές πολυβόλου μαστίγωναν το σκάφος. Κάθε αεροσκάφος ξεχωριστά προσφέρει έναν ωφέλιμο στόχο για τα αγγλικά πυροβόλα και βαριά πολυβόλα. Το έδαφος είναι σαν στοιχειωμένο, επάνω στις κυματώδεις, στενές λωρίδες της ακτής φυτρώνει σκληρό χορτάρι στέπας σε δεμάτια, υπάρχουν, ενίοτε, μεγάλα σε ύψος καλάμια που φυτρώνουν κοντά στη θάλασσα, που μοιάζουν με καουτσούκ και παντού συναντάει κάποιος έχοντας υποστεί ρήγματα ή κατεστραμμένα αγγλικά και γερμανικά αεροσκάφη σε ένα ανακατεμένο σωρό, το ένα δίπλα στο άλλο. Παράλληλα, αυτό το καταραμένο έδαφος είναι διαχωρισμένο από αποτελεσματωμένα ρυάκια.

Η συγκεκριμένη απόβαση στο Μάλεμε θα είναι ένα ολοκληρωτικό βίωμα της μεραρχίας, όλοι πρέπει να αντιμετωπίσουν αυτό το καθαρήριο και ο καθένας το βιώνει διαφορετικά, ωστόσο στην ουσία είναι το ίδιο.

Ο δεκανέας Beck του Συντάγματος Utz ήταν αρχικά από την υπέροχη πτήση ενθουσιασμένος, αλλά κατόπιν καταριόταν, επειδή, όπως ο ίδιος περιγράφει: «Ξαφνικά τότε, δημιουργήθηκε μια πίεση στο στομάχι, ένα αποπνικτικό συναίσθημα, ο ιδρώτας κυλάει από το μέτωπο! Τα δυο «μαντρόσκυλα», που θα ήταν στο ίδιο με εμάς ύψος, πετούσα πελώρια πάνω μας. Θεέ και κύριε, ξανά πάλι ένα τέτοιο αναθεματισμένο κενό αέρος! Είμαι ολόψυχα χαρούμενος που δεν έχω καταβροχθίσει ένα πλούσιο πρωινό. Ο απέναντι από μένα τυλίγει τα χέρια γύρω από το σώμα του και ζορίζεται σε έντονο βαθμό να κρατήσει την πρωινή μπουκιά που τον πνίγει, μάταια όμως. Γέρνει προς τα εμπρός φέρνοντας στο στόμα του το άδειο ταχυδρομικό πακέτο της αγαπημένης Άννας,

κάνει εμετό ότι δεν μπορεί πλέον να κρατήσει μέσα του. Εάν η μικρή το προαισθανόταν αυτό στην πατρίδα, θα έκανε το τελευταίο πακέτο σε μεγαλύτερο μέγεθος! Ο Franz πίσω χρησιμοποιεί για το σκοπό αυτό την υποδοχή της μάσκας αερίων και ο Serp δίπλα του, ένας πολύ έξυπνος άνθρωπος, είχε φέρει μαζί του προνοητικά μια μεγάλη χαρτοσακούλα. Ο Hans πίσω ρίχνει τους «κάδους απορριμμάτων» στη θάλασσα, όπου εκεί σίγουρα περιμένουν πεινασμένα τα ψάρια. Αυτό το χαριτωμένο ομαδικό παιχνίδι επαναλαμβάνεται συχνά και, όπως βλέπω, αποβαίνει στους περισσότερους σε καλό. Αλλάζουμε χρώματα όπως οι χαμαιλέοντες, σύντομα κόκκινου χρώματος, σε λίγο κίτρινου για να φαινόμαστε τελικά σε λίγα λεπτά φρέσκοι και έχοντας πάρει ξανά το φυσικό μας χρώμα. Ο ασυρματιστής και κάποιοι «ατρόμητοι» μεταξύ ημών γελούσαν ελαφριά, είχαν πάρει ήδη νωρίτερα το «βάφτισμα πυρός»...

Υπάρχουν και άλλες επίσης εναλλαγές, όπως παρατηρεί ο υπαξιωματικός Fengler ενός τάγματος Ορεινού Μηχανικού: «Πετάμε ακόμα σε χαμηλό ύψος προς τα εκεί, πάνω από τη θάλασσα. Τι είναι αυτό εκεί πέρα δεξιά στο νερό; Αγγλικά πολεμικά πλοία! Μπορεί να υπάρχει καλή έκβαση!» Τα πολυβόλα του αεροσκάφους μας καταλαμβάνονται γρήγορα και προετοιμάζονται για άμυνα. Τα Βομβαρδιστικά Καθέτου Εφόρμησης επαγρυπνούν, συνεχώς επιτίθενται εναντίον των κολοσσών, μη λαμβάνοντας υπόψη τα λυσσασμένα πυρά άμυνας. Τα μεγάλου μεγέθους αυτά πλοία επιχειρούν να διαφύγουν με γωνιώδεις ελιγμούς. Μάταια! Μια κόκκινου χρώματος φλόγα προβάλλει ψηλά, δημιουργείται ένα μεγάλο μεγέθους μανιτάρι καπνού πάνω από τα γκρι χρώματος πολεμικά πλοία, υψώνεται, όπως μια τεράστια κορυφή δέντρου. Σύντομα, η εικόνα χάνεται, φαίνονται οι ακτές τις Κρήτης, ξεπροβάλλοντας μέσα από καπνό και φλόγες....

Ο ανθυπολοχαγός Seydel του Συντάγματος Krakau έχει μια άλλη εμπειρία: «Πηδήσαμε, λάμποντας από χαρά, από το αεροσκάφος, ευχαριστήσαμε τους συντρόφους της Πολεμικής Αεροπορίας και πορευτήκαμε βαριά φορτωμένοι προς το στράτευμα. Δεν ήμασταν ούτε 100 μ. μακριά και ξαφνικά τότε, ένας πίσω μας κραυγάζει: «Φωτιά στο αεροσκάφος». Διακρίναμε αστραπιαία την επικινδυνότητα της κατάστασης. Εάν η φωτιά φτάσει στο ντεπόζιτο της βενζίνης, το αεροσκάφος θα καταστραφεί. Το αξιόμαχο μεταγωγικό μας δεν επιτρέπεται να καταστραφεί! Μονομιάς βρισκόμαστε στο αεροσκάφος, βγάζουμε έξω τα φτυάρια και ρίχνουμε χώμα και άμμο στον αριστερό κινητήρα. Φλόγες γλύφουν ήδη το σκαρί. Θεέ μου, μην αφήσεις να καεί το Junker μας! Φτυαρίζαμε με φρενήρη ρυθμό, με τη ξέφρενη ταχύτητα σαν σε στοίχημα. Επιτέλους, φάνηκε το αποτέλεσμα. Οι φλόγες έσβησαν, άσπρος καπνός βγήκε από τον κινητήρα, το αεροσκάφος σώθηκε. Ανασαίνοντας βαθιά και γεμάτοι χαρά στεκόμασταν μπροστά από το Junker μας. Με μια υπόκλιση προς τα εμπρός, ο επικεφαλής του αεροσκάφους μας ευχαρίστησε. Χωρίς εμάς θα καταστρέφονταν το αεροσκάφος. Το Junker μας βοήθησε και εμείς ανταποδίδουμε αυτή τη βοήθεια, ήταν αυτονόητο. Έπειτα, πορευόμαστε επιτέλους προς τον εχθρό...»

Τη συνάντηση με τους αλεξιπτωτιστές περιγράφει λιτά και αληθινά ο υποδεκανέας Oehe του Συντάγματος Krakau: « Πόλεμος! Ξαφνικά, βρισκόμαστε στο μέσο του. Μαύρου χρώματος εχθρικά πυρά ρίχνονται ασταμάτητα στο αεροδρόμιο, γκρίζα σύννεφα σκόνης υψώνονται, η ατμόσφαιρα γύρω μας δονείται και σείεται κάτω από υπόκωφες εκρήξεις. Προχωράμε! Εκεί πέρα στη βουνοπλαγιά υπάρχει κάλυψη! Κάποιος το φωνάζει δυνατά. Οι οβίδες περνούν λίγο πάνω από τα κεφάλια μας στριγγλίζοντας, μπροστά και πίσω μας ανασηκώνεται το έδαφος. Που είναι ο εχθρός; Που βρίσκονται οι πυροβολαρχίες του; Μια γεμάτη οργή μανία μας έχει κυριεύσει. Άγγλοι, δεν αιωρούμαστε πλέον ανίσχυροι στον αέρα! Άγγλοι, εμείς οι Ορεινοί Καταδρομείς βρισκόμαστε ξανά σε στερεό έδαφος και θα λογαριαστούμε με εσάς.

Αγκομαχώντας, προσπαθούμε να φτάσουμε στη βουνοπλαγιά! Αριστερά και δεξιά μας έχουν συσσωρευτεί κατεστραμμένα αεροσκάφη, έχοντας συντριβεί και ολοσχερώς καεί μαρτυρούν τον τρομακτικού μεγέθους αγώνα των πιλότων μας, μια γεμάτη θάρρος επέμβαση των αλεξιπτωτιστών μας.

Εκεί πάνω στον δρόμο, συναντούμε τους πρώτους αλεξιπτωτιστές.

Τα σημαδεμένα από τη μάχη πρόσωπα τους φεγγοβολούν, τώρα πλέον, ο στόχος δεν θα αποτύχει. Κρατάνε το αεροδρόμιο πάνω από είκοσι ώρες, σε μια αδυσώπητη μάχη εναντίον μιας φοβερής υπερδύναμης. Εκεί κάτω, στο χώρο προσγειώσης έχουν ανοίξει οι πύλες της κολάσεως, οι βαρέοι όλμοι πέφτουν ο ένας μετά τον άλλο, υψώνονται συνεχώς υψηλές στήλες από φλόγες μέσα μια πυκνή θάλασσα σκόνης. Βρήκαν στόχο! Παρά τον τεράστιο κίνδυνο, το ένα Junker μετά το άλλο προσγειώνεται σε αυτό το χάος. Κρατάμε για δευτερόλεπτα την αναπνοή μας. Πάνω μας μαίνεται μια λυσσαλέα μάχη. Γερμανικά μαχητικά καταδιώκουν 2 αγγλικά βομβαρδιστικά. Τα ευκίνητα αεροσκάφη μας εφορμούν, όπως τα γεράκια, εναντίον του εχθρού. Μια χαρούμενη κραυγή! Ένα βομβαρδιστικό χάνει ύψος, κλονίζεται, καταρρίπτεται και συντρίβεται με θόρυβο πάνω στη στενή λωρίδα με χαλίκια της ακτής. Το δεύτερο βρετανικό αεροσκάφος προσπαθεί να διαφύγει. Πολύ αργά! Πέφτει σαν πελώρια φλεγόμενη μπάλα στη θάλασσα.

Αγγλικά λαφυραγωγημένα οχήματα κινούνται με τραυματίες αλεξιπτωτιστές. «Ήταν 24 κακές ώρες», λέει ένας από αυτούς χαμηλόφωνα «πολύ κακές ώρες». Κατόπιν σιωπά. Τα μάτια των Ορεινών Καταδρομέων συναντούν αυτά των αλεξιπτωτιστών. «Είμαστε εδώ. Θα πολεμήσουμε με εσάς και θα νικήσουμε. Θα εκδικηθούμε για τους νεκρούς σας».

Σε εγκαταλελειμμένες θέσεις του εχθρού κρέμονται σκισμένα κομμάτια αλεξιπτωτών, άσπρα αλεξίπτωτα ακτινοβολούν στα σκουροπράσινα λόφυτα, οι νεκροί αλεξιπτωτιστές ακόμα κείτονται στα πεδία της μάχης, διασκορπισμένοι εδώ και εκεί. Αλεξιπτωτιστές θάβουν τους νεκρούς συντρόφους τους. Στεκόμαστε για μια στιγμή ακίνητοι. «Σας αποδίδουμε φόρο τιμής, υποβάλλοντας το σεβασμό μας, εσείς νεκροί ήρωες!».

Πίσω από τα απόκρημνα βουνά δύνει ο ήλιος με έντονο κόκκινο χρώμα, νυχτώνει πολύ γρήγορα. Κουρασμένοι ριχνόμαστε κάτω από μεγάλους βράχους, κάθε επίπεδο μικρό σημείο εδάφους χρησιμεύει ως κρεβάτι. Μας κυριεύει ένας βαρύς, γεμάτος κούραση ύπνος. Ο άνεμος κοπάζει, σκοτεινή και ήσυχη θα είναι αυτή η νύχτα κάτω από αστραφτερά, μεγάλα αστέρια του Νότου, δροσερή μετά από ζεστές προηγούμενες ώρες πριν τη μεγάλη μάχη...

Το Επιτελείο του Ringel πετάει προς Κρήτη. Ευτυχώς, η διαταγή έφθασε, τώρα επιτέλους θα ξεκινήσουμε! Στη σκέψη ότι θα τα καταφέρουμε, οι αξιωματικοί είναι εσωτερικά απελευθερωμένοι και ψυχικά ήρεμοι. Αν και η πτήση αυτή κατευθύνεται προς το άγνωστο, έχει περάσει, ωστόσο, η ένταση των τελευταίων ημερών και η ηρεμία θα μεγαλώσει μέσω μιας ασυνήθιστης στρωτής και ανενόχλητης πτήσης. Ο ταγματάρχης Flecker περιγράφει την εν λόγω διαδρομή με απλές λέξεις: «Κοιτάμε, με ενδιαφέρον, αριστερά και δεξιά προς τα έξω. Κάτω από εμάς βρίσκεται η μπλε χρώματος θάλασσα, περνάμε μπροστά από βραχώδεις νήσους, ράχες βουνών ξεπροβάλλουν και χάνονται ξανά. Η Πελοπόννησος μένει πίσω, το αεροσκάφος μας κατευθύνεται μεταξύ ουρανού και θάλασσας προς Νότο. Χαμογελάμε μεταξύ μας, κλείνουμε για λίγη ώρα τα μάτια, ρίχνουμε, πότε- πότε, ξανά μια ματιά έξω από το παράθυρο, μόνο ο ουρανός και η θάλασσα είναι ακόμα οι συνοδοί μας. Η θάλασσα αστράφτει προς τα επάνω με χρώμα μπλε σκούρο, ένας απαλός αέρας αφήνει μυριάδες

λαμπερά φώτα να σπιθοβολούν. Ο ουρανός και η θάλασσα φαίνονται μοναχικοί και άδειοι, γεμάτοι μόνο από γαλάζιο χρώμα και φώς.

Ο διοικητής είναι τελείως σιωπηλός, συγκεντρώνει τη δύναμή του για το επικείμενο, για τις δύσκολες αποφάσεις που θα πρέπει να πάρει.

Ο επικεφαλής του αεροσκάφους δείχνει μπροστά: από το απαλό ασημί πέπλο της καταχνιάς ξεπροβάλλει ένας μεγάλου μεγέθους τοίχος βουνών, η Κρήτη. Οι ακτές έρχονται όλο και πιο κοντά. Αναζητούμε χώρο προσγείωσης. 10 χλμ πριν το Μάλεμε υψώνονται, ακριβώς στο χώρο του αεροδρομίου, τεράστιες κίτρινες πύρινες γλώσσες. Δεν μπορούμε να προσγειωθούμε εκεί. Η ηρεμία υποχωρεί σ' ένα πλέγμα εσωτερικής έντασης και πρόκλησης συναισθημάτων. Ο επικεφαλής του αεροσκάφους μας κατευθύνεται για προσγείωση δεξιά από το καλυμμένο από καπνό και σκόνη αεροδρόμιο του Μάλεμε, σε μια στενή ακτογραμμή. Θάλασσα, ακτή και πάλι θάλασσα, πλησιάζουμε στον προορισμό μας. Για ακόμη μια φορά παίρνει ύψος, για ακόμη μια φορά γίνεται προσπάθεια προσγείωσης. «Κρατηθείτε», καλεί μια φωνή, αλλά όχι, υψωνόμαστε ξανά πάλι και μόλις κατά την τρίτη προσπάθεια επιχειρείται η προσγείωση. Το «κρατηθείτε» ηχεί στο σωστό χρόνο, ξεσπά ήδη ένας δυνατός θόρυβος και δημιουργούνται ρήγματα κατά την προσγείωση. Το βοηθητικό αεροσκάφος μας που κινείται με τα σκοινιά στήριξής του, βρίσκεται μεν στην πορεία, αλλά σύντομα βρισκόμαστε μπροστά από το γενναίο μας Junker. Που είναι οι άλλοι; Υπάρχει κίνηση αεροσκαφών στην ακτή. Όλα έχουν προσγειωθεί ομαλά, χωρίς ύπαρξη χώρου αεροδρομίου, ένα δείγμα επιδεξιότητας των πιλότων των μεταγωγικών μας.

Έχει ήδη σκοτεινιάσει, σύντομα, θα αρχίσουμε την πορεία μας υπό το φώς του φεγγαριού, ο στρατηγός και οι άνδρες με τα σακίδιο στην πλάτη πορεύονται προς το διοικητήριο της μεραρχίας. Ορισμένες σκηνές βρίσκονται σε ένα λιόφυτο. Ο συνταγματάρχης Utz αναφέρει την κατάσταση στον στρατηγό Ringel».

Ο διοικητής και ο Πρώτος Επιτελικός του πρέπει να αναλάβουν καθήκοντα άμεσα και με εντατικό ρυθμό. Φθάνουν αναφορές, η μια μετά την άλλη. Η κατάσταση είναι εντελώς αβέβαιη και επικίνδυνη. Οι στρατιωτικές θέσεις, η δύναμη και οι προθέσεις του εχθρού είναι άγνωστες. Η υπεροχή του είναι μεγάλη και κάθε ώρα μπορεί να εξαπολύσει επίθεση απ' όλες τις πλευρές. Το Μάλεμε είναι μια πολύ μικρή νησίδα, περιβαλλόμενη από τον εχθρό. Η κυρίως δύναμη των Άγγλων βρίσκεται στα ανατολικά, στα νότια και δυτικά είναι τα ελληνικά στρατεύματα και οι άτακτοι και τη θάλασσα, στο Βορρά, τη διασχίζουν βρετανικά πολεμικά πλοία. Μολονότι δεν δύναται να επιχειρηθεί κάτι στο βαθύ σκοτάδι, μισοακούει, ωστόσο, ο καθένας στην ηρεμία της νύχτας : «Θα έρθουν!»

Τα μεσάνυχτα, βλήματα κανονιών σχίζουν τη σιωπή. Ηχούν από την πλευρά της θάλασσας. Οι αξιωματικοί του επιτελείου πηδούν έξω από τη σκηνή. Ένα πλοίο βρίσκεται εν μέσω ενός έντονου φωτεινού κέντρου πολλών προβολέων, τριγύρω του αναπηδούν φωτεινοί πίδακες νερού, κατόπιν φλέγεται ολοκληρωτικά και φωτίζει τη σκοτεινή θάλασσα, σαν μια τεράστια λαμπάδα. Ξαφνικά, η μια έκρηξη ακολουθεί την άλλη, πετάγονται φλόγες όλων των χρωμάτων έπειτα ξαναγίνεται σκοτάδι, αδειάζει ο χώρος και επικρατεί ηρεμία.

«Είναι πολύ πικρό να πρέπει να παρατηρούμε πως βυθίζεται αβοήθητο ένα γερμανικό πλοίο, πως βουλιάζουν σύντροφοι. Μπορούμε μόνο ένα! Αντίποινα!»

Η Μάχη της Κρήτης εξελίσσεται αδυσώπητα.

Ακρωτήριο Σπάθα

Ενώ η αεραπόβαση στο αεροδρόμιο του Μάλεμε και σε μια κοντινής απόστασης ακτογραμμή επιτεύχθηκε, παρά τις όποιες τεράστιες δυσκολίες, επιτυχώς, ολοκληρώθηκε, πλησίον αυτού του πεδίου μάχης και μπροστά από την ακτή, το

πεπρωμένο της Μοίρας Ελαφρών Σκαφών και ο «Αργοναυτικός Στόλος» έλαβε ένα αληθινά ηρωικό τέλος.

Ο ανθυπολοχαγός Sepp Rumbold του Συντάγματος Utz το διηγείται έτσι όπως πράγματι ήταν. Στα λόγια του δεν πρέπει κάτι να προσθέσουμε, αλλά ούτε να αλλάξουμε κάτι. Βρίσκονται εδώ, ως μια περήφανη μαρτυρία του γερμανικού στρατού: «Καθώς έγερνε ο ήλιος για τρίτη φορά προς δυσμάς, άρχισε να κινείται η απέραντη, έως τώρα μη κυματώδης, επιφάνεια της θάλασσας. Τα καΐκια της νηοπομπής που κινούταν με αδύναμες μηχανές και βαρύ φορτίο αργά, άρχισαν να χορεύουν και το ιταλικό торπιλοφόρο «Lure» το οποίο βρισκόταν ασφαλές ενίοτε μπροστά, άλλοτε δίπλα, σύντομα πίσω του φρουρούμενου στόλου, δέχθηκε πολύ νερό πάνω στο κατάστρωμα.

Η ημέρα σημαδεύτηκε από σημαντική απώλεια χρόνου. Το πρωί, έως τότε όλα κυλούσαν βάσει σχεδίου, η νηοπομπή έλαβε, λόγω πρόσφατης εναέριας αναγνώρισης, τη διαταγή: «νηοπομπή σε αντίθετη πορεία- πίσω στη Μήλο!». Τρεις ώρες έπλεαν τα καράβια με κατεύθυνση τη Μήλο, όταν νέο ραδιοτηλεγράφημα διέταξε την αρχική κατεύθυνση. Έτσι, η νηοπομπή άλλαξε εκ νέου πορεία προς Κρήτη, με ολέθρια, ωστόσο, καθυστέρηση. Μια απόβαση, όπως προβλέπονταν πριν την έναρξη της νύχτας, φαινόταν να αποκλείεται εντελώς.

Η διάθεση στο κατάστρωμα όλων των πλοίων ήταν εξαιρετική. Το τραγούδι «η χώρα των αγγέλων» ακούγονταν συνεχώς. Ακούραστοι μουσικοί κάθονταν κάτω από τα κατάρτια. Ακορντεόν ηγούσαν παντού, κάποιος, μάλιστα, έφερε μια κιθάρα. Ορεινοί Καταδρομείς, ομάδες αλεξιπτωτιστών και μερικοί ναύτες βρίσκονταν με ανυπομονησία στο κατάστρωμα, μια ανυπομονησία που καταλαμβάνει πάντοτε το στρατιώτη εξαιτίας της αβεβαιότητας μιας στρατιωτικής επέμβασης, αλλά ήταν γεμάτοι από εμπιστοσύνη, πεποίθηση της νίκης και απολάμβαναν με θαυμασμό το θέαμα της νότιας θάλασσας που πρόσφερε σε αυτούς τις ελληνικές ακτές. Τώρα ωστόσο, επειδή τους περιέβαλε μια απέραντη ακτίνα, ήταν για αυτούς κάτι καινούργιο και αινιγματώδες ξένο.

Ένας σαν βγαλμένος από την άβυσσο φάρος αναδύονταν στη μπλε θαλασσινή επιφάνεια. Τα ίχνη νερού, που αφήνει πίσω του το πλοίο, έπλεαν σαν τεράστια γεωμετρικά σχήματα. Χαρούμενα δελφίνια πραγματοποιούσαν, λίγο πίσω από την πλευρά του πλοίου, τα δικά τους παιχνίδια. Ο ουρανός είχε ένα διάφανο, πολύ καθαρό τυρκουάζ χρώμα και στα πλάγια του πλοίου δέσποζαν, σε χρώμα βιολετί, οι οροσειρές της Κρήτης, μεταξύ θάλασσας και ουρανού.

Μέχρι να σηκωθεί δυνατός αέρας, επικρατούσε ηρεμία μεταξύ των Ορεινών Καταδρομέων. Εδώ και εκεί υπήρχαν κάποιοι υποφέροντας από ναυτία, αλλά περισσότερο γινόταν αισθητή η φυσική κόπωση που είχε προκληθεί από τις πολλές παρατηρήσεις και τις αναρίθμητες νέες εντυπώσεις των τελευταίων ημερών και ωρών. Ο ένας μετά τον άλλο έβγαχνε τη θέση του. Φόρεσαν τα σωσίβια τους, ξάπλωσαν πάνω και κάτω από το κατάστρωμα και σύντομα σταμάτησαν οι τελευταίες χαλαρής ή έντονης μορφής συζητήσεις.

Στην τραπεζαρία του S 105 κάθεται ο διοικητής των Ορεινών Καταδρομέων με ορισμένους εκ των αξιωματικών του. Ο Αξιωματικός Υπηρεσίας εισέρχεται και αναφέρει. Στο κατάστρωμα είναι όλα καλά. Η καπνίζουσα λάμπα πάνω στο τραπέζι κουνιέται σύμφωνα με το ρυθμό του πλοίου και αφήνει τα πρόσωπα των αξιωματικών, από τους οποίους σπάνια βγαίνει μια λέξη, να βρίσκονται σε μισοσκότεινο μέρος. Στον τοίχο ακούγονται οι χτύποι ενός ρολογιού. Δείχνει μόλις 10:00.

Την ίδια σχεδόν στιγμή, ένας φοβερός κρότος σχίζει την ησυχία της αίθουσας. Μια δυνατή ώθηση ανασηκώνει το πλοίο από το ομοιόμορφο κούνημα του για δευτερόλεπτα, που φαίνονται ως απαρχή μιας αιωνιότητας. Ο υπολοχαγός Prosinger

και ο ανθυπολοχαγός Schmidt έπεσαν στο κατάστρωμα. Τα πανιά του πλοίου διακρίνονται άσπρα, σαν δάδες μαγνησίου, στο φως ενός προβολέα. Σε λίγη ώρα έσβησε το θλιβερό αυτό φώς. Μαύρες σκιές περνούν γλιστρώντας από την αριστερή πλευρά του πλοίου. Ο προβολέας μας φωτίζει εκ νέου και κατόπιν μια ομοβροντία βολών, οι οβίδες ουρλιάζουν, χτυπήματα, θραύσματα ατσαλιού, σπασμένα κομμάτια ξύλου, ουρλιαχτά τραυματιών.

Ο υπολοχαγός Prossinger ρίχνεται ξανά κάτω στο κατάστρωμα. Ένας έντονα πυκνός καπνός έρχεται από τον σκοτεινό χώρο κατά πάνω του. «Όλοι στο κατάστρωμα». Οι άνδρες αναβαίνουν μαζικά και βιαστικά από το αμπάρι. Τα σχοινιά που είναι δεμένες οι λέμβοι και οι σωστικές βάρκες λύνονται. Αυτοί που είναι υγιείς δουλεύουν πυρετωδώς να φροντίσουν τους τραυματίες του πλοίου. Ο πηδαλιούχος έχει πάρει αντίθετη πορεία.

Μια νέα βολή προκαλεί πυρκαγιά στο καράβι. Το ωστικό κύμα της έκρηξης τινάζει ορισμένους άνδρες στο κατάστρωμα, κάποιοι άλλοι πήδησαν ήδη στη θάλασσα. Έφτασαν σε μια σωστική λέμβο και σε δύο ήδη αφημένες στη θάλασσα λέμβους. Αυτοί είναι οι μοναδικοί επιζώντες του S 105. Το πλοίο βυθίστηκε στη θάλασσα με μια έντονη στήλη από φλόγες.

Η νηοπομπή έπεσε πάνω σε αγγλικές ναυτικές δυνάμεις, το πλοίο στην κορυφή βυθίστηκε από τις βολές ενός καταδρομικού σαν φλεγόμενη λαμπάδα. Οι προβολείς αναζητούν νέα θύματα. Έπεσαν πάνω στα πλοία V4 και S 9. Ένα ελαφρύ καταδρομικό άνοιξε πυρ εναντίον του V 4. Στο σημείο αυτό, το «Lupo» άνοιξε, εν τω μεταξύ, πυρ δημιούργησε ένα προπέτασμα καπνού μπροστά από το πλοiάριο, κινήθηκε εναντίον του καταδρομικού, έβαλλε εναντίον του από όλα τα στόμια. Το V4 βρίσκεται σε ασφάλεια.

Πάνω στο S8, ο ανθυποπλοiάρχος Hoermann έδωσε παραγγελία: «με εντολή όλοι οι άνδρες στο κατάστρωμα. Χωρίς διαταγή δεν πηδάει κανείς». Όλοι βρίσκονται στο κατάστρωμα. Προβολείς. Ομοβροντία πυρών. Πενήντα μέτρα κοντά. Ομοβροντία πυρών. Πενήντα μέτρα μακριά. Εδώ-ένα τράνταγμα, ένας δυνατός θόρυβος! Επιτυχημένη βολή στο κατάστρωμα και στην πλευρά του πλοίου. Οι άνδρες στο S8 αναμένουν. Κανείς δεν αισθάνεται πλέον τον χτύπο της καρδιάς τους που απειλεί να σπάσει το θώρακά τους. Άλλοι περιμένουν με ηρεμία τη διαταγή του διοικητή τους. «Κλείστε το ρήγμα»

Καθώς μια νέα βολή τραντάζει το πλοίο, ανακόπτουν τον καταστροφικό χείμαρρο νερού με αναχώματα από σακιά, σανίδες, υλικά σκηνών. Δοκάρια και κιβώτια στοιβάζονται εκεί πίσω.

Η πρώτη βολή, τραυμάτισε στο μηρό το βοηθό iατρού Δρ Lichtenberg. Βρίσκεται δίπλα σε μια μπουκαπόρτα, ανήμπορος να σηκωθεί. Το πλοίο, καθώς κινείται με σκαμπανεβάσματα, τον πετάει εδώ και εκεί. Θέλει να κρατηθεί γερά, να βρει κάπου καταφύγιο και οι άνδρες τον χρειάζονται. Οι τραυματιοφορείς φαίνεται να είναι ταυτόχρονα παντού. Επιδένουν τραύματα, βοηθούν όπου μπορούν. Ο iατρός έρχεται έρποντας με τα τέσσερα, διασχίζοντας το σειόμενο από οβίδες, καταστρεμμένο κατάστρωμα. Ένας τραυματιοφορέας ρίχνεται προς τα χειρουργικά εργαλεία! Ο τραυματισμένος iατρός βλέπει και ψηλαφεί τις πληγές των άλλων. Ασχολείται με αυτό, ενώ η μάχη ακόμα μαίνεται, σφίγγει τα δόντια του και ασχολείται εκ νέου. Κανένας τραυματίας δεν μένει χωρίς iατρική βοήθεια, κανείς από τους βαριά τραυματίες δεν υπέκυψε στα τραύματα του στο κατάστρωμα ή σε κάποιο στρατιωτικό νοσοκομείο.

Ξαφνικά, επικρατεί ησυχία. Η θάλασσα κινείται χωρίς θόρυβο, δεν ακούγεται να πέφτει βολή κάνοντας θόρυβο, κανένα χτύπημα δεν σηκώνει πίδακες νερού. Από μακρινή απόσταση, ένας προβολέας ανιχνεύει ακόμη για μια φορά, αλλά το φώς του προσπερνά. Όπως σαν φάντασμα άρχισε η κόλαση, το ίδιο έτσι διεκόπη. Το μαύρο

μελάνι της θάλασσας κινιόταν, όπως πρωτύτερα, γύρω από τις σανίδες και ανέβαινε στα ρέλια. Εάν δεν κλαυθυμύριζαν οι τραυματίες, θα φαίνονταν όλα αυτά σαν ένα κακό όνειρο.

Η νηοπομπή διαλύθηκε, ωστόσο τα περισσότερα πλοίαρια κατόρθωσαν να απομακρυνθούν εγκαίρως από τον αντίπαλο. Ορισμένα προσπαθούν να αποπλεύσουν ακόμα προς την Κρήτη, αλλά το δυνατό ρεύμα καθιστά, στα μαζί τους ψαροκάικα, αυτό αδύνατο. Εξαιτίας τούτου, βρίσκονται, το πρωί της επόμενης ημέρας, όλα σχεδόν με κατεύθυνση τη Μήλο. Το «Lure» διεξάγει για ακόμη μια φορά μάχη. Διαπληκτίζεται σαν ένας σωστός λύκος. Ξαφνικά, Βομβαρδιστικά Καθέτου Εφόρμησης εμφανίζονται στον ουρανό, χαμηλώνουν ύψος ουρλιάζοντας. Το δικαστήριο εκδίδει απόφαση για τους Άγγλους. Τα αξιόμαχα πλοία τους θα καταστούν βορά στους πιλότους μας.

Τα έχοντας υποστεί μεγάλες ζημιές πλοίαρια κατευθύνονται προς Μήλο, με μισά κατάρτια, με τα πανιά εκτάκτου ανάγκης, ρυμουλκούμενα όπως γίνεται πάντα.

Σε μακρινή απόσταση από την πορεία των πλοίων, χωρίς ελπίδα για άμεση βοήθεια πλέουν οι λαστιχένιες λέμβοι του S 105. Μόλις ανέβηκαν οι άνδρες πάνω τους, σηκώθηκε ξαφνικά, μπροστά από αυτούς, ένα πελώριο κύμα ενός αγγλικού πολεμικού πλοίου. Εκτινάχθηκαν στο πλάι, χωρίς ευτυχώς να αναποδογυρίσουν. Ωστόσο, βρέθηκαν εκ νέου μεταξύ των Άγγλων. 7 ψηλοί μαύροι κολοσσοί πέρασαν απειλητικά δίπλα τους και κουπιά ρίχθηκαν στα ταραγμένα νερά. Δέσμη φωτός διαπέρασε τις βάσεις τους και τους εκεί χώρους, κινούμενη απότομα προς τη θάλασσα. Οι Άγγλοι πυροβολούσαν εναντίον των ναυαγών.

Το επόμενο πρωί βρίσκονται και οι δύο λαστιχένιες λέμβοι ολομόναχες στην απέραντη θάλασσα. Ένα ιστιοφόρο φαίνονταν στα βόρεια. Έδειχνε ότι δεν είχε συγκεκριμένη πορεία. Οι άνδρες κωπηλατούν προς αυτό. Μια χωρίς προοπτική επιχείρηση! Οι ώρες περνούν. Ώρες κωπηλασίας, καταπόνηση στη θάλασσα και έγνοια για έναν βαριά τραυματία. Επιτέλους, το περίγραμμα του πλοίου γίνεται μεγαλύτερο. Λίγο πριν τις 14:00, ο ανθυπολοχαγός Schmidt αναβαίνει με τους Ορεινούς Καταδρομείς του στο κατάστρωμα. Στέκονται ανακουφισμένοι στις σανίδες του που ταλαντεύονται, κλυδωνίζονται, κινούνται αλλά υψώνονται μερικά μέτρα από την μπλε χρώματος και συνάμα απαίσια θάλασσα το οποίο, συγχρόνως, είναι μια σταθερή βάση από δοκάρια, σανίδες, καρφιά και όχι σαν λαστιχένια λέμβος που μισή θα βρίσκονταν συνεχώς κάτω από το νερό.

Το πλοίο έχει εγκαταλειφθεί από το πλήρωμά του. Η μηχανή έχει σταματήσει να δουλεύει. Στο κατάστρωμα βρίσκονται στρατιωτικός εξοπλισμός και είδη σίτισης. Έχει εγκατασταθεί αντιαεροπορικό πυροβόλο. Οι άνδρες ανεβάζουν τα πανιά, κατευθύνουν το πλοίαριο με προορισμό τη Μήλο, αλλά λίγες ώρες αργότερα γίνεται νηνεμία. Υπάρχει μόνο μια επιλογή μεταξύ δύο κακών: να περάσουν την επόμενη νύχτα στο αβοήθητο πλοίαριο, το οποίο Άγγλοι, που έχουν χωρισθεί από τις μονάδες τους, ίσως ανακαλύψουν, ή να επιστρέψουν στις λέμβους. Οι άνδρες δεν μπορούν να μείνουν αδρανείς, αναμένοντας και καθήμενοι οκλαδόν στο κατάστρωμα, να παραδοθούν στην αβεβαιότητα. Παίρνουν μαζί τους τρόφιμα, ένα πιστόλι εκτοξευτή φωτοβολίδων, φωτοβολίδες, κατόπιν εμπιστεύονται για δεύτερη φορά τις λαστιχένιες λέμβους τους. Κωπηλατούν ξανά, διασχίζουν εκ νέου την απέραντη θάλασσα με κουρασμένες, χωρίς δύναμη, κινήσεις. Είναι η μάχη μερικών νάνων και ενός μοχθηρού γελώντας σαρκαστικά γίγαντα που θέλει να τους συνθλίψει, όταν το παιχνίδι για αυτόν αρχίζει να γίνεται βαρετό. Αλλά αυτοί κωπηλατούν, πιστεύουν στο ανέφικτο, θέλουν να ζήσουν!

Η νύχτα πέφτει ξανά πάνω από τη θάλασσα. Η φωτισμένη φουσκοθαλασσιά αποκτά ξανά το χρώμα του μαύρου μελανιού. Προβολείς ψηλαφούν ξανά μέσα από το σκοτάδι.

Βρίσκονται κοντά ή μακριά; Οι άνδρες δεν το γνωρίζουν, δεν ρωτάνε για αυτό, βρίσκονται επίπεδα, πιεζόμενοι στις βάρκες, σηκώνουν το κεφάλι από το νερό μόνο για να αναπνεύσουν. Όταν ξημερώνει, δεν γνωρίζουν πως μπόρεσαν να ξεπεράσουν τις δυσκολίες της νύχτας. Δέχονται τις πρώτες ακτίνες του ηλίου, ως κάτι το αυτονόητο. Δεν έχει ακόμα τελειώσει! Στο σημείο αυτό ακούγεται ένα βουητό στον αέρα. Το ακούνε ήδη αρκετή ώρα και επιτέλους συνειδητοποιούν περί τίνος πρόκειται. Πλησιάζει όλο και περισσότερο και κατευθύνεται πάνω τους. Είναι ένα Junker 52. Πετάει σε χαμηλό ύψος πάνω από τη θάλασσα. Ρίχνονται σακιά, κουτιά επιδέσμων και τρόφιμα.

Ο ασυρματιστής θα παίζει με τα πλήκτρα, κοιτάζουν ήδη πάνω στον χάρτη, σε μια «φωλιά» στην Ελλάδα: «επιζήσαντες βυθισμένου πλοίου στο τετράγωνο X του χάρτη». Ένα αεροσκάφος Έρευνας και Διάσωσης θα έρθει. Η ζωή θα ξαναρχίσει!

Ωστόσο, οι ώρες περνούν. Η χαρά της ελπίδας μας υποχωρεί εκ νέου, εξαιτίας ενός εκλιπόντος ενδιαφέροντος. Έπειτα μια στήλη καπνού, μια καπνοδόχος, οι χώροι καταστρώματος ενός πολεμικού πλοίου. Είναι αγγλικό ή ιταλικό; Πρέπει να ρίξει κάποιος φωτεινό σήμα προειδοποίησης ή να ψάξει να κρυφτεί πίσω από το πολύ χαμηλού ύψους κύμα;

Το πλοίο πλησιάζει. Είναι ιταλικό! Σίγουρα πρέπει να είναι ιταλικό! Φωτοβολίδα προς τα εδώ! Είναι μόνο ένα εκεί. Μόνο ένα! Ρίξτε την τελευταία φωτοβολίδα στον ουρανό! Το πλοίο άλλαξε πορεία! Αλλάζει κατεύθυνση. Βγάζοντας ένα συριστικό ήχο ρίχθηκε η τελευταία έγχρωμη φωτοβολίδα προς τον ουρανό, διαγράφει μια όμορφη καμπύλη. Η ελπίδα των 13 ανδρών ταυτίζεται με την πορεία καμπύλης της φωτοβολίδας στον ουρανό. Στο σημείο αυτό, το πλοίο γυρίζει ξανά, κατευθύνεται προς τις λαστιχένιες λέμβους. Ένα ιταλικό αντιτορπιλικό. Τραβά τους άνδρες στο κατάστρωμα. Μπράτσα που βοηθούν. Σύντροφοι. Σωθήκαμε!

Ενώ τα τυχερά στον άνισο αγώνα διαφεύγοντα πλοία επιδίωξαν, μετά τη θαλάσσια μάχη, να επιστρέψουν το πρωί στη Μήλο, ένα μόνο πλοίο ακολούθησε την πρότερη πορεία προς Κρήτη. Ήταν το S 14. Είχε, την πρώτη ήδη ημέρα της πορείας, αποκοπεί από τη νηοπομπή εξαιτίας μηχανικής βλάβης, για τον ίδιο λόγο ακινητοποιήθηκε για ακόμη μια φορά και εξαιτίας αυτού έχασε κάθε επαφή με τα υπόλοιπα πλοία.

Ο επικεφαλής του S 14, ο ανθυποπλοίαρχος Horbach, βρίσκεται στην πλώρη. Μόλις την προηγούμενη νύχτα είδε στο Νότο λάμψη πυρών, τη λάμψη βολών κανονιών και τις ψηλαφίζοντας δέσμες φωτός προβολέων. Τι συνέβη; Που ήταν οι σύντροφοι; Κοιτάζει πολύ μακριά, στο σούρουπο ξεπροβάλλει μόνο θάλασσα.

Εκεί- ένα κατάρτι, ένα δεύτερο, ένα πλοίο. Έρχεται από νότια κατεύθυνση, παίρνει πορεία προς το S 14. Περνάει από πολύ κοντά. Το πλήρωμα φαίνεται να αποτελείται μόνο από αλεξιπτωτιστές. Κάποιος φωνάζει από το κατάστρωμα « Αλλαγή πορείας, διαταγή!» Ο ανθυποπλοίαρχος Horbach ζητά να σταματήσουν, ώστε να λάβει μια ακριβέστερη διαταγή. Πως έχουν τα γεγονότα; Ποιος του την έδωσε; Αλλά το πλοίο απομακρύνεται με μεγαλύτερη ταχύτητα.

Ο ανθυποπλοίαρχος Horbach έχει εντολή να μεταφέρει τους άνδρες του στην Κρήτη. Οι σύντροφοι, που βρίσκονται στο νησί, δίδοντας σκληρές μάχες, τους περιμένουν. Επιτρέπεται να εγκαταλείψει την εκτέλεση αυτής της διαταγής, χωρίς να έχει προσπαθήσει τα πάντα, επειδή κάποιος από ένα χειρονομώντας πλήθος ξεφώνισε «Γυρίστε πίσω- διαταγή»; Όχι, εκεί βρίσκεται η Κρήτη. Εκεί βρίσκεται ο προορισμός.

Το S 14 παραμένει στην πορεία του. Εκεί- ξανά διαγράμματα στον ορίζοντα. 2 σωστικές λέμβοι πλησιάζουν το πλοίο. 8 Γερμανοί σύντροφοι ανεβαίνουν στο σκάφος, μερικοί Έλληνες ναυτικοί προτιμούν να παραμείνουν στις βάρκες. Όταν ανέβηκαν πάνω, το ολιγομελές ελληνικό πλήρωμα του ψαροκάικου πηδάει στη θάλασσα και

τρέπεται κολυμπώντας σε φυγή. Αλλά οι Ορεινοί Καταδρομείς χειρίζονται τα εξαρτήματα του πλοιαρίου, οι Ορεινοί Καταδρομείς πλέουν με λίγα μέτρα πανί και μια παλιά, αργή και πυρωμένη μηχανή μέσω θαλάσσης, οι Αλπινιστές μπορούν να κάνουν τα πάντα και τα καταφέρνουν! Το S 14 συνεχίζει την πορεία του.

Οι δεχόμενοι στο κατάστρωμα σύντροφοι, ήταν οι πρώτοι που πήδησαν στο νερό στην αρχή της ναυτικής σύρραξης του S 105. Δηγούνται φοβερά πράγματα. Θωρούν ότι είναι οι μοναδικοί επιζώντες απ' όσους συμμετείχαν στην λόγω μάχη.

Ο ανθυποπλοίαρχος Horbach γνωρίζει τώρα περί τίνος πρόκειται, αλλά δεν μπορεί να ρωτήσει περί της επέμβασης. Σ' αυτόν έχει δοθεί μια εντολή με την οποία πήγε πριν τρεις μέρες στο πλοίο και μια εσωτερική διαταγή η οποία δεν θα παρθεί πίσω, όσο πολεμούν οπουδήποτε στον κόσμο Γερμανοί στρατιώτες.

Ευνοϊκός άνεμος επιτρέπει στο S 14, το τελευταίο σκάφος της διαλυμένης νηοπομπής, να πραγματοποιήσει καλό ταξίδι. Δύο ώρες όμως αργότερα, καθώς το πλοίο βρίσκεται πενήντα περ. ναυτικά μίλια βορειοδυτικά του ακρωτηρίου Σπάθα και σε κοντινή απόσταση του χώρου στον οποίο μαίνονταν η μάχη κατά τη διάρκεια της νύχτας, σταμάτησε εξ νέου η λειτουργία της μηχανής. Οι στεγανοποιήσεις των κυλίνδρων έχουν καεί. Όταν αποκαταστάθηκε η βλάβη, μια νέα απογοήτευση περιμένει το σε κακή κατάσταση σκάφος: ο πεπιεσμένος αέρας δεν επαρκεί πλέον για να τεθεί η μηχανή σε κίνηση. Όλα τα πανιά τοποθετούνται γρήγορα, ο άνεμος φυσάει προς το μέρος τους, ανεμίζοντάς τα και το πλοίο κατευθύνεται με ταχύτητα προς τα εμπρός. Λίγο πριν τις 17:00, ο υπεύθυνος μέτρησης απόστασης αναφέρει : Το ακρωτήριο Σπάθα 5 ναυτικά μίλια νοτιοδυτικά.

Κατά τη διάρκεια των τελευταίων ωρών μπόρεσαν οι Ορεινοί Καταδρομείς να παρατηρήσουν την καταστροφική επίθεση γερμανικών Βομβαρδιστικών Καθέτου Εφόρμησης εναντίον των αγγλικών ναυτικών δυνάμεων. Είδαν την προς τα κάτω εφόρμηση των γρήγορων πουλιών, την αποδέσμευση των βομβών, ψηλούς πίδακες νερού και πυκνά μαύρα μανιτάρια καπνού. Είναι γεμάτοι αυτοπεποίθηση και κυριευμένοι από την επιθυμία να φτάσουν στην Κρήτη, να είναι ξανά Ορεινοί Καταδρομείς αντί θηράματα. Στρατιώτες Εφόδου όπως από την Πολωνία, το Lemberg και το Dobrostan, στρατιώτες που δεν υπάρχει όμοιος στον κόσμο!

Όμως, η εύνοια της τύχης έστρεψε για μία ακόμα φορά τα νώτα της. Το δυνατό άνεμο διαδέχτηκε μια απόλυτη νηνεμία, μια αποθαρρυντική κάποιας πνοής νηνεμία. Τα πανιά κρέμονταν, ξαφνικά, από το κατάρτι χαλαρά και ζαρωμένα.

Ο ανθυποπλοίαρχος Horbach δεν εγκατέλειψε τον αγώνα. Συγκεντρώθηκαν δύο αξιόμαχα αποσπάσματα ανίχνευσης. Ο ανθυπολοχαγός Lindner που είχε περισυλλεχθεί λίγες ώρες πριν στο κατάστρωμα, ως επιζήσασας του ναυαγίου του S 14, αναλαμβάνει την αρχηγία. Ανεβαίνουν σε κάποιες λαστιχένιες λέμβους. Θέλουν να θωρακίσουν την απόπειρα απόβασης που θα επιχειρήσει το S 14.

Οι λέμβοι απομακρύνθηκαν. Οι Ορεινοί Καταδρομείς, που παρέμειναν με τον επικεφαλής λόχου τους στο κατάστρωμα, είχαν πολύ δουλειά. Η νύχτα που θα ακολουθήσει θα τους βάλει δυνατά στο παιχνίδι, από το οποίο δεν έχουν ακόμα πάρει μέτρα προφύλαξης. Κανένα, όμως, χρονικό σημείο δεν θα είναι δυσκολότερο από το τωρινό. Ήταν ευκολότερο να δεχθούν τα πυρά των Άγγλων ή να μείνουν στη θάλασσα παρά να πρέπει να στέκονται στο κατάστρωμα και να βλέπουν 73 συντρόφους τους να κωπηλατούν προς τη ξηρά. Ο επικεφαλής του λόχου το γνωρίζει. Θα το είχε ο ίδιος αισθανθεί ακόμα και εάν δεν το διάβαζε σε κάθε πρόσωπο. Αφήνει τους άνδρες του να παραταχθούν. Δεν λέει πολλά λόγια.. «..και εάν όλα έρθουν διαφορετικά, σκεφτείτε αυτό: είστε Γερμανοί στρατιώτες».

Για ακόμη μια φορά, η επιτυχία τους γνέφει. Για ακόμη μια φορά, η τύχη φαίνεται να χαμογελάει. Ένα ισχυρό ρεύμα αέρος φέρνει το σκάφος πολύ κοντά στην ακτή. Η απόβαση πρέπει να στεφτεί με επιτυχία!

Τα πράγματα δεν εξελίχθηκαν όμως έτσι. Μόνο η Ομάδα Κρούσης Lindner κατόρθωσε κατόπιν πολύ κόπου και ώρας αγωνίας στις άγριες και απόκρημνες ακτές να φτάσουν στο νησί. Τριάντα επτά άνδρες μόνο, αλλά τριάντα επτά μαχητές. «Έφτασαν σχεδόν γυμνοί, αλλά με όλα τους τα όπλα», ανέφερε αργότερα η Έκθεση Μάχης Μεραρχίας για αυτούς. Μονάχα αυτοί στάθηκαν τυχεροί, που χωρίς την τύχη αυτή και ο πιο ανδρείος θα εξοντωθεί όπως ο δειλός. Όταν την επόμενη ημέρα παρουσιάστηκαν στο αεροδρόμιο Μάλεμε, δεν βρίσκονται εκεί μόνο για αυτούς, βρίσκονταν για όλους τους συντρόφους τους που συμμετείχαν στην ίδια επιχείρηση, είχαν την ίδια ισχυρή θέληση, κατείχαν το ίδιο θάρρος οι οποίοι αναρωτιόνταν τώρα στη Μήλο, γιατί δεν θα φτάσουν στο νησί, οι οποίοι κρεμιόταν στα σωσίβια τους εκεί έξω στη θάλασσα ή βρίσκονταν σε ταλαντευόμενες λαστιχένιες λέμβους, καταπονημένοι, τραυματίες και πολλοί από αυτούς νεκροί..

Το S 14 δεν δύναται να πλησιάσει άλλο την ακτή. Το ρεύμα ανεβάζει τη στάθμη του νερού και την κάνει εκ νέου να υποχωρήσει. Η νύχτα πέφτει. Προβολείς ανιχνεύουν πάνω από τη θάλασσα. Έπειτα ηχούν θορυβώντας οι πρώτες συντονισμένες ριπές όπλων. Κατακουρελιασμένα πανιά κατεβαίνουν. Η δεύτερη σειρά πυροβολισμών όμως πετυχαίνει ένα εγκαταλελειμμένο σκάφος. Σύντομα λόγια, όλοι πηγαίνουν στο κατάστρωμα, κανείς δεν πηδάει προηγουμένως, κανένας δεν μένει πίσω. Όλοι απομακρύνονται κολυμπώντας προς τη διατασσόμενη κατεύθυνση. Οι στρατιώτες παρατηρούν από τη θάλασσα, τις βολές εναντίον του πλοίου τους, το βλέπουν, καθώς ένας προβολέας το φωτίζει, να μεταβάλλεται σιγά σιγά σε ναυάγιο, έως ότου αυτό μετατραπεί μια θορυβώδη δάδα, ένα κόσμημα θανάτου.

Πόσο πολύ διαρκεί η νύχτα! Πόσο κρύο έγινε το ζεστό νερό, πόσο άσχημα μαύρο αυτό το μελάνι! Πόσο γρήγορα εξιστορείται το φοβερό και με πόση βασανιστικά μεγάλη διάρκεια, πόσο απέραντα αιώνια είναι η πραγματικότητα! Πόσο μακριά είναι η ζωή από εμάς και πόσο κοντά ο θάνατος!

Ακόμα και σε τούτες τις ώρες φόβου, οι Ορεινοί Καταδρομείς του S 14, οι τελευταίοι στρατιώτες της Μοίρας «Μάλεμε», τόλμησαν, πιστοί στην εντολή τους, το πιο ακραίο για να εκπληρώσουν την αποστολή τους και ακόμα και τώρα, αυτή τη σκοτεινή νύχτα δεν είναι μόνοι. Τα γενναία Junker ήδη φορτώνονται με σίτιση, φάρμακα, σακιά λέμβων και αναχωρούν με τις πρώτες ακτίνες του ηλίου. Έρχονται! Ψάχνουν, κοιτάζουν, εκφορτώνουν! Καλούν τα σκάφη Έρευνας και Διάσωσης και έπειτα φτάνει ένα υδροπλάνο Dornier. Προσθαλασσώνεται, αναχωρεί με τους τραυματίες. Έρχεται ξανά και απομακρύνει τους τελευταίους.

Μακριά από το ακρωτήριο Σπάθα.

Σελίδες 48-83 (περίληψη-μετάφραση)

Τέταρτο χωρίο με τον τίτλο «Δώδεκα ημέρες».

(μετάφραση) Η βίαιη Μάχη της Κρήτη, στον αέρα, θάλασσα και ξηρά, εντεινόταν μέρα με τη μέρα, με πράγματι δραματική ορμή και μέγεθος. Κάθε ώρα, οι κινητήρες της Γερμανικής Πολεμικής Αεροπορίας βούιζαν και μούγκριζαν πάνω από τη θάλασσα, πλήθη από Junker μετέφεραν ακούραστα, όπως οι μέλισσες, άνδρες, οπλισμό, πολεμοφόδια και σίτιση. Αλυσίδες καταδιωκτικών περιφέρονταν ψηλά στον ουρανό, εφορμούσαν σε χαμηλό ύψος, ρίχνοντας συγκεντρωτικά πυρά εναντίον εχθρικών θέσεων. Βομβαρδιστικά Καθέτου Εφόρμησης ρίχνονταν προς τα κάτω, μοιάζοντας τα ίδια με οβίδες, εναντίον εχθρικών στόχων στις πόλεις, αγγλικών πολεμικών πλοίων, πυροβολαρχιών του εχθρού, αντικαθιστώντας το ελλιπές

Πυροβολικό. Αλεξίπτωτα αναπτύσσονταν συνεχώς στον ουρανό της Κρήτης, ρίχονταν νέα κύματα, αφηφώντας το θάνατο, ριψοκίνδυνων αλεξίπτωτιστών στις γραμμές του αντιπάλου, σ' έναν γεμάτο με όπλα και κινδύνους εχθρικό κόσμο. Αδιαφορώντας για τις εχθρικές οβίδες, τις ριπές πολυβόλων και βόμβες αεροσκαφών, Ορεινοί Κυνηγοί εξέρχονταν κάθε ώρα από τα Junger τους, παρατάσσονταν άμεσα και διατεταγμένα, παραλάμβαναν τις εντολές τους και επιτίθονταν με σιδερένια αυτοσυγκέντρωση προς όλες αυτές τις θέσεις όπου έπρεπε να επιτεθούν. Σε τούτο το διαφανιόμενο άγριο, ακανόνιστο και αχαλίνωτο χάος αρχέγονων δυνάμεων και εξουσιών που έριξαν τούτη τη γερμανική καταγίδα από ασάλι, πυρά και άνδρες εναντίον της Κρήτης, κυριαρχούσε ο νόμος, θέληση και σχεδιασμός.

Η Κρήτη ήταν, τις πρώτες ημέρες, ένα μοναδικό της παγκόσμιας ιστορίας τόλμημα σε ανήκουστο μέχρι τώρα μέγεθος, μια πρόκληση του πεπρωμένου, όπως οι Βίκινγκς τολμούσαν συνειδητά τις παλαιότερες εποχές. Δεν ήταν ένα ριψοκίνδυνο παιχνίδι, αλλά από την αρχή μια πολύ μεγάλης κλίμακας, καλά οργανωμένη, εξεταζομένων όλων των παραμέτρων, και με ακρίβεια στις εκτιμήσεις, επέμβαση.

Ο στρατηγός Ringel, που καθόταν στη σκηνή του, σε λιόφυτο πλησίον της ακτής στο Μάλεμε, μελετούσε χάρτες, λάμβανε αναφορές, έδινε διαταγές, γνώριζε την αποστολή του και είχε επεξεργαστεί το σχέδιο του. Αυτό, όμως, που δεν μπορούσε να γνωρίζει, ήταν η δύναμη του αντιπάλου. Στο σημείο αυτό αναγκαζόταν αυτός και ο Πρώτος Επιτελικός να καταφεύγουν μόνο σε υποθέσεις και συμπεράσματα.

Πριν την εκστρατεία εναντίον της Ελλάδας, μια αγγλική μεραρχία βρισκονταν ήδη στο νησί. Μετά από την κατάρρευση του μετώπου στην ηπειρωτική Ελλάδα αποβιβάστηκε μια ακόμη αγγλική μεραρχία στην Κρήτη. Παραμένουν ακόμα ως εκτιμήσεις, πόσοι έχουν μεταφερθεί από ή προς, πόσες μονάδες Ελλήνων στρατιωτών έχουν φτάσει στην Κρήτη ή όχι. Η στρατιωτική διοίκηση μπορούσε μόνο να υποθέσει το μέγεθος των δημιουργημένων στρατιωτικών θέσεων του εχθρού, της βάσης συστήματος υπεράσπισής του, τα διαθέσιμα σε αυτόν μέσα άμυνας, επειδή σε αυτό το ορεινό, αθέατο έδαφος διείσδυε με πολύ δυσκολία το «μάτι» του στρατού: η εναέρια αναγνώριση. Κάτω από την προστατευόμενη στέγη των εξαπλωμένων σε απόσταση λιόφυτων, μπορούσαν ισχυρές στρατιωτικές μονάδες να μένουν αθέατες ή να συγκεντρωθούν απαρατήρητες για να επιτεθούν. Η διοίκηση και οι οπλίτες γνώριζαν με σιγουριά μόνο αυτό: ο εχθρός θα κατατροπωθεί! Η Κρήτη θα καταληφθεί! Θα νικήσουμε! Και αυτό, πράγματι, είναι η πίστη συνδεδεμένη με θέληση και δύναμη που διαπλάθει το θαρραλέο σχέδιο για το εφικτό της νίκης.

Οι εισερχόμενες στο διοικητήριο αναφορές έδωσαν, για ακόμη μια φορά, μια ακαθόριστη εικόνα της γενικής κατάστασης. Εν μέσω θορύβου μάχης γύρω από τον χώρο προσγείωσης του Μάλεμε, εκεί όπου επιχειρούταν διαρκώς να περιοριστεί η μεγάλη κλίμακας πίεση του εχθρού και ανά πάσα στιγμή μπορούσε να δεχτεί επίθεση από μια υπερέχουσα δύναμη, η στρατιωτική διοίκηση έπρεπε να λάβει άμεσα τις επόμενες και γενναίες αποφάσεις και να επιτρέψει αμέσως την εκτέλεση αυτών. Στο σημείο βοήθησε ένα γεγονός: ο στρατηγός μπορούσε να βασιστεί στους Ορεινούς Κυνηγούς του και αυτοί γνώριζαν από τη μακρόχρονη εμπειρία τους: αυτό που ο στρατηγός διατάζει, έτσι πρέπει να γίνει και θα αποφέρει την επιτυχία.

Η επόμενη και πλέον επείγουσα αποστολή που προκύπτει από την ίδια την κατάσταση ήταν: απαλλαγή του αεροδρόμιου Μάλεμε από επενέργεια του εχθρού, η περιμετρική ασφάλιση αυτού και η εδαφική επέκταση του μοναδικού γερμανικού προγεφυρώματος στην Κρήτη.

Ήταν ξεκάθαρο ότι ο εχθρός θα κατέβαλε τα μέγιστα να προχωρήσει στην ανακατάληψη του Μάλεμε ή τουλάχιστον, να περιορίσει το χώρο εισβολής. Η διοίκηση μεραρχίας γνώριζε ότι οι πρώτες ημέρες στην Κρήτη θα επιφέρουν τις σκληρότερες

μάχες και τη μεγαλύτερη κούραση και φθορά μονάδων και θα απαιτήσουν δραστηριοποίηση και των τελευταίων δυνάμεων...

Την 21. Μαΐου 1941, ο Τσόρτσιλ ανακοίνωσε στην Αγγλική Κάτω Βουλή: «Το νησί θα υπερασπισθεί μέχρι και τον τελευταίο άνδρα. Βρετανικά στρατεύματα βρίσκονται από το Νοέμβριο στην Κρήτη και 2 τουλάχιστον άρτιες Ελληνικές Μεραρχίες έφτασαν από την ηπειρώτικη Ελλάδα στην Κρήτη. Ο πραγματικός κίνδυνος βρίσκεται στο γεγονός ότι έχει καταληφθεί ένα αεροδρόμιο και έτσι, έχει ανοίξει ο δρόμος για την απόβαση επιπλέον αερομεταφερόμενων μονάδων».

Αυτό που ο Τσόρτσιλ φοβόταν, είχε ήδη συμβεί. Η Ομάδα Μάχης Ringel κέρδιζε κάτω από σκληρές μάχες έδαφος στο χώρο του Μάλεμε και λάμβανε καθημερινά ενισχύσεις σε άνδρες, οπλισμό, πολεμοφόδια και σίτιση από την ηπειρωτική Ελλάδα και την οποία οι Άγγλοι επιχειρούσαν να εμποδίσουν, αλλά δεν μπορούσαν πλέον να πλήξουν.

Οι Αγγλικές Υπηρεσίες Πληροφοριών γνωστοποίησαν την 23. Μαΐου 1941: «Η θέση του Γερμανικού Στρατού στην Κρήτη ενισχύεται. Οι αεροπορικές επιθέσεις αυξάνουν τη σφοδρότητα τους, νέα κύματα Γερμανών Αλεξιπτωτιστών και αερομεταφερομένων μονάδων (εδώ εννοούνται οι Ορεινοί Καταδρομείς) έχουν αποβιβαστεί, έχουν ξεσπάσει μεγάλης έντασης μάχες».

Ο Τσόρτσιλ που συνεχώς βγάζει λόγους, ανακοινώνει: «Οι σφοδρές μάχες συνεχίζονται. Οι Γερμανοί κατόρθωσαν κάποιες κατά τόπους επιτυχίες. Όπως φαίνεται, ο εχθρός έχει θέσει στην κατοχή του το αεροδρόμιο Μάλεμε, ωστόσο, βρίσκεται συνεχώς κάτω από τα πυρά μας. Όλα τα παράλια του συγκεκριμένου τομέα συνεχίζουν να είναι υπό την κατοχή μας. Αναφορικά με το εκτεφρασμένο στρατηγικό λάθος, σύμφωνα με το οποίο, ενώ τα καταδιωκτικά της Βασιλικής Πολεμικής Αεροπορίας, στην έναρξη της επίθεσης στην Κρήτη, έπρεπε να προβούν σε επιχειρήσεις, οι διοικητές απεφάσισαν να αποσύρουν τα βρισκόμενα ακόμη στην Κρήτη αεροσκάφη. Οι διεξαγόμενες διαρκώς επιθέσεις Βομβαρδιστικών Καθέτου Εφόρμησης χωρίς προβολή αντίστασης από τα αγγλικά καταδιωκτικά σημαίνουν μια σημαντική επιβάρυνση για τους υπερασπιστές».

Ήταν η καλυμμένη παραδοχή της πρώτης ήττας των Άγγλων στην Κρήτη, της ήττας στους αιθέρες. Ο Τσόρτσιλ παραδέχτηκε αναφορικά με αυτό: «Οι Γερμανοί κυριαρχούν ολοκληρωτικά στον εναέριο χώρο πάνω από την Κρήτη!»

Και αυτό ήταν η προϋπόθεση για όλα όσα θα επακολουθήσουν.

Οι ασυρματιστές και οι διαβιβαστές δεν είχαν εύκολο έργο στην Κρήτη, ιδιαίτερα τις πρώτες ημέρες. Βρίσκονταν νυχθημερόν στους ασύρματους και ολοκλήρωναν με δυσκολία το καθήκον τους. Είναι το νευραλγικό τμήμα της μεραρχίας. Η μια πληροφορία διαδέχεται την άλλη, από τη διοίκηση προς τους Ορεινούς Κυνηγούς, προς σκαπανείς και από τα μαχόμενα στρατιωτικά τμήματα προς τη διοίκηση. Οι ασυρματιστές και οι διαβιβαστές δημιουργούν το συνδετικό κρίκο ανάμεσα στη διοίκηση και το στράτευμα, ενώνουν τα χωριστά τμήματα σε ένα σύνολο που βάσει πνευματικής και τεχνικής υπεροχής θα κατατροπώσει τον εχθρό.

Αγγλικές βόμβες ρίχνονται σε κοντινή απόσταση από το κέντρο επικοινωνιών, η σκηνή καταστρέφεται ολοσχερώς, δεν υπάρχουν, ευτυχώς, απώλειες, το εν λόγω τμήμα εκτελεί τα καθήκοντά του νυχθημερόν. Έξω στο έδαφος, πρέπει μερικά αποσπάσματα ασυρματιστών να προστατευτούν από τα πολυβόλα. Έξω, θα πρέπει να δραστηριοποιούνται συνεχώς, να μεταφέρουν μηχανήματα και καλώδια, να τραβήξουν εκ νέου γραμμές και όλα αυτά σε πάρα πολύ δύσκολο έδαφος, κάτω από τον ήλιο που καίει και συχνά, κάτω από τα εχθρικά πυρά. Έξω, πρέπει να τρέχουν μέσω βουνών και κοιλάδων με τον ασύρματο στην πλάτη και δεχόμενοι ριπές από σφαίρες, να κάθονται δίπλα στο μηχανήμα τους, ακόμη και σε περίπτωση που δεν μπορούν να αμυνθούν

εναντίον του εχθρού. Η διοίκηση πρέπει να γνωρίζει τι συμβαίνει, η διοίκηση πρέπει να γνωρίζει ανά πάσα στιγμή τη συνολική κατάσταση ώστε να λάβει αποφάσεις και να δώσει τις διαταγές της. Ο θάνατος ή η ζωή πολλών συντρόφων εξαρτάται από το εάν η μετάδοση πληροφοριών είναι ολοκληρωμένη ή ελλιπής.

Τα εισερχόμενα ραδιοτηλεγραφήματα δεν δίνουν, αρχικά, μια ρόδινη εικόνα: η κατάσταση των αλεξιπτωτιστών είναι ακόμη συγκεχυμένη. Πλησίον του Ηρακλείου περικυκλώθηκαν, η επίθεσή τους εναντίον των Χανίων ήταν ανεπιτυχής, στο Ρέθυμνο δεν μπορεί κάποιος να διακρίνει εάν προελαύνουν. Η δύναμη του εχθρού είναι πολύ μεγάλη το ίδιο η υπεροχή σε άνδρες, οπλισμό και στρατιωτικό υλικό. Είναι αμφίβολο εάν οι διασκορπισμένοι, σε πολλά σημεία, αλεξιπτωτιστές μπορούν να κρατήσουν ή όχι. Ισχυρές ναυτικές δυνάμεις του εχθρού έχουν συγκεντρωθεί γύρω από την Κρήτη, 3 αγγλικά αντιτορπιλικά μπλοκάρουν το λιμάνι του Ηρακλείου.

Ξεκάθαρη είναι μόνο η κατάσταση των δικών μας μονάδων, προελαύνουν δίδοντας σκληρές μάχες και διατηρούν τα εδάφη στα οποία βρίσκονται. Η ασφάλιση του αεροδρομίου στο Μάλεμε, η επέκταση του εκεί παρακείμενου χώρου προχωράει ανεμπόδιστα απ' όλους τους επαπειλούμενους κινδύνους και πιθανότητες ήττας. Οι Ορεινοί Καταδρομείς ριζοβολούν όπου βρίσκονται για πρώτη φορά. Δεν μπορούν πλέον να εκδιωχθούν από εκεί.

Οι επόμενες τέσσερις ημέρες έφεραν υπερβολικά σκληρές και επίπονες μάχες για την προστασία του χώρου του Μάλεμε. Ο εχθρός, επί το πλείστον Νεοζηλανδοί, αμύνονταν πολύ γενναία και αποφασιστικά, σε άρτια καμουφλαρισμένες θέσεις, που τις περισσότερες φορές είχαν δημιουργηθεί σε λιόφυτα. Καλά εκπαιδευμένοι στρατιώτες και ελεύθεροι σκοπευτές στα δέντρα, που επέτρεπαν στους στρατιώτες μας να πλησιάσουν σε κοντινή απόσταση, τους έκαναν τη ζωή δύσκολη.

Οι πρώτες μονάδες του Συντάγματος Utz, που είχαν αποβιβαστεί υπό τη συνοδεία σφοδρών πυρών, επιτέθηκαν αμέσως, ξεκίνησαν την περικύκλωση του βρισκόμενου στο χώρο Μάλεμε- Αγία Μαρίνα εχθρού, κατέλαβαν το χωριό Μάλεμε κάτω από σκληρές μάχες από σπίτι σε σπίτι. Αντεπιθέσεις του εχθρού αντικατέστησαν τις δικές μας, μια αγγλική επίθεση με τεθωρακισμένα κατά μήκος της επάκτιας οδού αποκρούστηκε. Μάχες διεξαγόταν σε πολλά διαφορετικά σημεία, η κατάσταση παρέμενε αβέβαιη. Αντίθετα, το βράδυ της Παρασκευής βρίσκονταν οι Ορεινοί Κυνηγοί της Ομάδας Utz ήδη στα πλάγια και μετόπισθεν της περιμετρικής θέσης της Αγίας Μαρίνας, από εκεί όπου ρίχνονταν βολές Πυροβολικού στο αεροδρόμιο του Μάλεμε. Η πρώτη επαφή με τη μαχόμενη στο χώρο της τεχνητής λίμνης Ομάδα Αλεξιπτωτιστών Heiderich έλαβε χώρα. Η πορεία διαμέσου του λοφώδες, βραχώδες και μη επίπεδου εδάφους, με βαρύ εξοπλισμό και κάτω από τροπικού κλίματος ζέστη, επέφερε, από τις πρώτες ώρες, μια ένταση στις προσπάθειες των μαχητών, οι οποίοι έπρεπε να πολεμήσουν όχι μόνο εναντίον ενός γενναίου εχθρού, αλλά επίσης σε ένα πάρα πολύ εχθρικό περιβάλλον.

Εν τω μεταξύ, οι Σκαπανείς και τα διατιθέμενα Τεθωρακισμένα Αντιαρματικά της Ομάδας Schaette προελαύνουν προς Νότο και Δύση, με στόχο την ασφάλιση της πλάγιας και μετόπισθεν γραμμής της μεραρχίας, εναντίον της Καντάνου και Καστελίου και εμπλέκονται σύντομα σε σφοδρές μάχες με απάνθρωπους παρτιζάνους και αντίπαλες στρατιωτικές δυνάμεις.

Την ίδια στιγμή σχηματίζεται, παράλληλα με τις κατά τόπους διεξαγόμενες μάχες στο χώρο του Μάλεμε, η Ομάδα Μάχης Krakau, η πτέρυγα Περικύκλωσης της μεραρχίας. Προορίζεται στην υλοποίηση της βασικής αρχής της Μάχης της Κρήτης: καμία κατά μέτωπο επίθεση, αλλά προώθηση στα πλάγια και μετόπισθεν του εχθρού.

Μια μονάδα Τεθωρακισμένων Αντιαρματικών εγκατασταίνεται στο αεροδρόμιο των Άγγλων. Ασφαλίζει τους χώρους του και κατευθύνεται προς όλες τις κατευθύνσεις για κοντινή αναγνώριση. Σχεδόν παράλληλα με την εγκατάσταση αυτή ανακαλύπτεται η αγγλική αποθήκη υγρών καυσίμων, με τρία περ. εκατομμύρια λίτρα βενζίνης αεροσκαφών τύπου Shell. Η ανάγκη της μεραρχίας σε καύσιμη ύλη μπορεί να καλυφθεί για μεγάλο χρονικό διάστημα πλήρως. Η μονάδα αναλαμβάνει τη φύλαξη της λείας αυτής, περίξ της οποίας είχε ναρκοθετηθεί ο χώρος από τους Άγγλους, ως ζώνη προστασίας.

Επίσης, τα Τεθωρακισμένα Αντιαρματικά μπορούν τα πάντα, βρίσκονται παντού δίπλα στους άνδρες τους, ακόμα και αν τα αναμένοντας με ανυπομονησία αγγλικά τεθωρακισμένα δεν αισθάνονται, κατά τα φαινόμενα, καμία ικανοποίηση να επιτεθούν στο αεροδρόμιο. Κρίμα! Τα Τεθωρακισμένα Αντιαρματικά απασχολούνται με τα σχεδόν αλώβητα αγγλικά A/A πυροβόλα και οργανώνουν με τη βοήθειά τους μια αποτελεσματική αεράμυνα, έως ότου φτάσουν τα δικά μας A/A πυροβόλα. Σύντομα, τα πυροβόλα θα βρίσκονται σε θέση έναρξης πυρών εδώ...

Επίσης, το Ορεινό Πυροβολικό έχει ήδη μεταφέρει τις θέσεις του και δίδει με βαρύτητα το στίγμα του στη μάχη του Μάλεμε.

Η στα εμπροσθεν αλλαγή θέσης είναι δύσκολη, τα πυροβόλα πρέπει τις περισσότερες φορές, να μεταφερθούν από τους στρατιώτες. Το πυροβολικό του εχθρού παρενοχλεί την προέλαση, οβίδες πέφτουν σε μικρή απόσταση από τους δρόμους κάνοντας θόρυβο. «Περιμένετε λίγο, θα σας πληρώσουμε σύντομα με το ίδιο νόμισμα!» καταριούνται οι πυροβολητές και σύρουν ακόμη περισσότερο τα σκοινιά. Η σιδερένια χειρολαβή των κιβωτίων με τα πυρομαχικά πιέζεται προξενώντας πόνο στα δάκτυλα. Ο ήλιος καψαλίζει και καίει, ο ιδρώτας ρέει σαν ποτάμι. Οι ασυρματιστές επίσης έχουν βάρος να σύρουν.

«Έχετε ακόμα νερό στο παγούρι;», «Όχι, είναι ήδη άδειο τα λαρύγγια μας είναι τόσο στεγνά και ο σάκος πλάτης μας βαραίνει τόσο πολύ».

Η μονάδα είναι στη διατασσόμενη θέση, έτοιμη να ανοίξει πυρ και καταπολεμά από εδώ τις θέσεις του εχθρού, στα όπισθεν του Πλατανιά, εκεί όπου δημιουργούνται στους αλεξιπτωτιστές δυσκολίες να τα καταφέρουν.

Σσ! Μπούμ!.. Οι Άγγλοι πυροβολούν από εκεί. Ο υπαξιωματικός με το τηλεσκόπιο πιέζει τα μάτια σφίγγοντας τα και στρέφει το οπτικό του πεδίο πάνω από τα λιόφυτα, στα υψώματα και κοιλάματα! «Πού να βρίσκονται άραγε; Εκεί, πίσω από το ύψωμα!» Το δείχνει στον αξιωματικό παρατηρητή. Το σημείο σημειώνεται στον χάρτη και ο τομέας χαρακτηρίζεται πάνω στο χαρτί. «Ομάδες Πυρός!» Το κάλεσμα δίδεται στις θέσεις πυρός μέσω ασυρμάτου. «Ομάδες Πυρός!» Το κάλεσμα προωθείται μέσω της πυροβολαρχίας. Ο πυροβολητής κάθεται με αγωνία στο κανόνι. Ο πυροβολητής 2 έχει τη μανιβέλα ρύθμισης ύψους στο χέρι και αναμένει.

«Τρίτο γέμισμα! Χτύπημα! Το δεύτερο μόνο!.. Από τη βασική κατεύθυνση 70 λιγότερο!...Αεροστάθμη 307! 4200! Πυρ!» Η πρώτη βολή κάνει ήδη θόρυβο. «Κοντά»... «4.600!» Η βολή πέφτει μακριά και δεξιά.. «10 περισσότερο, 4.400!» Η οβίδα εκρήγνυται πολύ κοντά, μπροστά από τη θέση πυρός. «Όλη η πυροβολαρχία! 4.500! Η πρώτη ομάδα». Οι από σίδηρο χαιρετισμοί ηχούν πάνω μας κελαρύζοντας και συρίζοντας, προς εκεί! «Στο στόχο!». Οι βολές είναι εξαιρετες, αλλά οι Άγγλοι βάλλουν ακόμα. «Ίδια απόσταση! Τρεις ομάδες!». Οι οβίδες κατευθύνονται προς την εχθρική πυροβολαρχία, κάνοντας θόρυβο. Δεν βάλλει πλέον.

Ο τομέας χαρακτηρίζεται εκ νέου πάνω στη σανίδα του χάρτη. «Ομάδα Πυρός!» Τρεις φορές καλεί ο ασύρματος. Καμία απάντηση... Η γραμμή έχει προβλήματα, έχει πέσει από τις ριγμένες εχθρικές οβίδες!...

« Να σταλθεί άμεσα υπεύθυνος αποκατάστασης της ζημιάς». Ο ραδιοτηλέγραφος έχει αναλάβει την κατεύθυνση πυρών!».

Δύο ασυρματιστές κατευθύνονται προς εύρεση της βλάβης. «Εδώ, εξετάσαμε, πρέπει να συρθούμε...» Μόλις το είπε αυτό ο ένας ασυρματιστής, μια ριπή πολυβόλου σφύριξε προς τα εδώ. Με γρήγορα άλματα προσπερνούν τον ακάλυπτο χώρο και αφήνουν το εξεταζόμενο σύρμα να γλιστρήσει από το χέρι. Ακόμα δεν έχουν ανακαλύψει τη θέση, από όπου προέρχονται οι βολές. Οι όλμοι ενός εχθρικού ολμοβόλου σκάζουν λίγη απόσταση μπροστά, στο στενό μονοπάτι.

«Εκεί βρίσκεται η θέση προέλευσης των όλμων!». Τα σύρματα κρέμονται με άτακτες, ελικοειδείς γραμμές και στροφές, με μια άγρια αταξία στην πυκνή συστάδα των θάμνων. Το ολμοβόλο συνεχίζει να βάλλει, αλλά δεν ωφελεί πλέον, η σύνδεση με τη Θέση Πυρός πρέπει να αποκατασταθεί. Στο σημείο αυτό βρίσκονται πολλά ακόμα καλώδια από άλλες μονάδες, κάποια έχουν υποστεί ζημιά. Είναι δύσκολο να βρεθούν οι άκρες των συρμάτων.

Χωρίς να χρονοτριβήσουν, οι άνδρες μάζεψαν, με μεγάλες δρασκελιές, τις κατάλληλες άκρες καλωδίων και βρισκόμενοι μπρούμυτα στο έδαφος, τις ένωσαν πιέζοντάς τη μία με την άλλη. Για ένα σύντομο διάστημα κολλήσανε το κεφάλι στο έδαφος, καθώς αυτή τη στιγμή, ούτε 5 μ. απόσταση, εκρήγνυται μια γκρι χειροβομβίδα.

«Η σύνδεση πραγματοποιήθηκε!» αναφέρει ο επικεφαλής της ομάδας ασυρματιστών από το παρατηρητήριο..

Το, εν τω μεταξύ, εισερχόμενο A/A Πυροβολικό Στρατού Ξηράς επαγρυπνεί. Το γερμανικό προγεφύρωμα της Κρήτης γίνεται μέρα με τη μέρα, ώρα με την ώρα, σταθερότερο ασφαλέστερο, και πιο εκτενές.

Ο επιλοχίας Schichtel διηγείται: «Η κλήση «συναγερμός αεροπορικής επίθεσης» ηχεί δυνατά πάνω από το αεροδρόμιο στο Μάλεμε. Από ανατολική κατεύθυνση πλησιάζουν 6 εχθρικά βομβαρδιστικά. «Ανοίξτε πυρ!» Τα βλήματα εξέρχονται από έξι στόμια με κατεύθυνση τους Άγγλους και τους φέρουν σε πλήρη σύγχυση. Οι ριπές πυρών ρίχνονται προς σωστή κατεύθυνση, τροχιοδεικτικά πυρά ρίχνονται στο μέσο του σμήνους και οι βόμβες ρίχνονται με άτακτη πορεία και άνευ υπολογισμού και πέφτουν έξω από το αεροδρόμιο, στη θάλασσα. Τα έξι συγκεκριμένα αεροσκάφη αναζητούσαν για μεγάλο χρονικό διάστημα διεξοδο φυγής, προτού εισέρθουν στο πεδίο βολής των πυροβόλων μας.

Ήταν μια ζεστή ημέρα, οι Άγγλοι επιτίθονταν με το θάρρος της απόγνωσης ξανά και ξανά. Λίγες βόμβες βρήκαν, όμως, το στόχο εξαιτίας των πυρών άμυνας μας, πετυχαίνοντας τα έχοντας υποστεί ρήγματα κατά την προσγείωση τους Junker ή τα κατεστραμμένα καταδιωκτικά μας που κατόπιν, κήκαν ολοσχερώς και τα οποία μετά από λίγο μετετράπησαν σε υπολείμματα από στάχτες. Στο διοικητή αεροδρομίου, οι Άγγλοι δεν μπορούσαν να προσφέρουν μεγαλύτερη χάρη, επειδή τα μην πλέον κατάλληλα για επισκευή αεροσκάφη δημιουργούν μόνο εμπόδια. Πέρασαν έτσι δύο ημερόνυχτα, κανείς δεν σκέφτονταν τον ύπνο.

Σήμερα, είναι μια εξαιρετικά ζεστή μέρα. Ένας πνιγρός, με υγρασία αέρας πέφτει πάνω μας και ο ιδρώτας κυλάει από το σώμα. Το μπλε χρώμα της θάλασσας απλώνεται προς Βορρά, η επιφάνεια της θάλασσας είναι τελείως επίπεδη. Στον αέρα και στο αεροδρόμιο επικρατεί μεγάλη κίνηση. Αδιάκοπα και ακούραστα, όπως ένα σμήνος μελισσών, προσγειώνονται και απογειώνονται τα γενναία Junker υπό την προστασία εκ των Ορεινών Κυνηγών και A/A πυροβόλων μας. Σε κάθε προσγείωση σηκώνονται τεράστια σύννεφα σκόνης, με αποτέλεσμα να μη διακρίνεται, για κάποιο διάστημα, το αεροδρόμιο καθαρά.

Είναι λίγο πριν τις 15:00. Στο σημείο αυτό, δύο ερχόμενα από την πλευρά του ηλίου αγγλικά καταδιωκτικά επιτίθενται σε χαμηλό ύψος εναντίον του αεροδρομίου, ενώ

τέσσερα αγγλικά βομβαρδιστικά εμφανίζονται στα 3.000 π.. Οι Άγγλοι έχουν επιλέξει μια παράδοση τακτική επίθεσης. Προσδοκούν στην απόσπαση προσοχή και αιφνιδιασμό μας μέσω επίθεσης χαμηλού ύψους, έτσι ώστε τα βομβαρδιστικά να μπορέσουν ανεμπόδιστα να ρίξουν στοχευμένα τις βόμβες τους.

Λογάριασαν όμως χωρίς εμάς. Τα καταδρομικά και τα βομβαρδιστικά τους εντοπίστηκαν αμέσως και ένα φονικό ξέσπασμα αμυντικών πυρών κατευθύνθηκε εναντίον τους. Τα αγγλικά καταδιωκτικά στόχευαν τα έχοντας προσγειωθεί Junker, εξαιτίας, όμως, των στοχευόμενων πυρών άμυνας των πυροβόλων μας έπρεπε να αποσυρθούν του στόχου τους. Τι συμβαίνει τώρα; Οι Άγγλοι εμφανίζουν κινητικότητα, επιτίθενται από χαμηλό ύψος στις δικές μας Α/Α θέσεις. Ριπές των πολυβόλων τους σφυρίζουν, τώρα, γύρω από τα κεφάλια των χειριστών πυροβόλων, παραμένουν όμως εκεί με σιδερένια θέληση και πυγμή και ανοίγουν πυρ. Μια φορά, δύο φορές, το ίδιο καταδιωκτικό επιτίθεται στο μπροστινό πυροβόλο. Τα πυρά άμυνας μας ρίχνονται κατά μέτωπο, ακριβώς μπροστά του και όταν επιτίθεται για τρίτη φορά, ο πυροβολητής 1 στοχεύει με σιδερένια ψυχραιμία σωστά. Το αγγλικό αεροσκάφος καταρρίπτεται φλεγόμενο και χτυπημένο από πολλές ριπές πυρών, πέφτοντας σε λαγκάδι. Το δεύτερο καταδιωκτικό επιχειρεί να διαφύγει βγάζοντας καπνούς και δέχεται από ένα στο εντομεταξύ απογειωμένο γερμανικό καταδιωκτικό τη χαρακτηρισική βολή. Καταρρίπτεται, παρομοίως, φλεγόμενο στα βράχια του βουνού.

Δύο γερμανικά καταδιωκτικά στροβιλίζονται ολοένα και ψηλότερα, αναλαμβάνουν την καταδίωξη των επιχειρώντας να διαφύγουν βομβαρδιστικών. Από μακρινή απόσταση ακούμε τα κροταλίσματα των πολυβόλων και των πυροβόλων αεροσκάφους. Καθώς πετάνε, μισή ώρα μετά, χωρίς σταθερή πορεία πάνω από το αεροδρόμιο, γνωρίζουμε: σήμερα, οι Άγγλοι υπέστησαν ξανά ένα ηχηρό χτύπημα. Η εναέρια κυριαρχία στο νησί μας ανήκει!

Ο ήλιος λάμπει με βαθύ κόκκινο χρώμα και δύνει αργά πίσω από τα άγρια βουνά. Ένας ελαφρύς βραδινός αέρας φέρνει λίγο ψύχρα και τραγουδάμε με βραχνή φωνή ένα στρατιωτικό τραγούδι: «ναι, τα σύννεφα πηγαίνουν προς τα εκεί, κατευθύνονται μακριά από τη θάλασσα» και ο αφρός της ελαφρά κινούμενης θάλασσας χορεύει ένα χαρούμενο συρτό χορό.

Το Σάββατο λαμβάνουν οι μάχες για την ασφάλιση και επέκταση του χώρου του Μάλεμε το κορύφωμα και τη λήξη τους. Ο πρώτος καθορισμένος στόχος στην Κρήτη έχει επιτευχθεί, το πρώτο μέρος της Μάχης της Κρήτης έχει ολοκληρωθεί. Η μεγάλης κλίμακας γερμανική επίθεση εξελίσσεται σαν μια χιονοστιβάδα. Οφθαλμός αντί οφθαλμού, ο τροχός του χρόνου γυρίζει, οι θορυβώδεις μυλόπετρες του αφανισμού περιστρέφονται ολοένα και γρηγορότερα. Ο φρικτά σκληρός αγώνας των αλεξιπτωτιστών δεν ήταν μάταιος. Κατακερμάτισαν τις δυνάμεις του εχθρού, του προκάλεσαν αβεβαιότητα και σύγχυση, τον συσκοτίσαν και επέφεραν διχογνωμία στη λήψη αποφάσεων. Αυτοί άρχιζαν, οι Ορεινοί Καταδρομείς ολοκλήρωναν.

Η επίσημη ανακοίνωση των Άγγλων αναφέρει την ημέρα: «Στη Μάχη της Κρήτης, οι Γερμανοί δεν είχαν καμιά επιπλέον επιτυχία εκτός αυτήν του τομέα στο Μάλεμε. Συνεχίζουν να ελέγχουν το Μάλεμε, τη μοναδική πόλη στην κατοχή τους. Οι υπερασπιστές έχουν πλεονέκτημα έναντι των Γερμανών καθώς διαθέτουν τεθωρακισμένα άρματα μάχης, ενώ οι Γερμανοί καθόλου. Η κατάσταση στο Μάλεμε πρέπει να θεωρηθεί ως «αβέβαιη». Το αεροδρόμιο βρίσκεται υπό τα πυρά μας και θα δέχεται διαρκώς επίθεση. Υφίσταται, ακόμα, η μεγάλη πιθανότητα της εκδίωξης των Γερμανών από το αεροδρόμιο».

Απέναντι στις ελπίδες των Άγγλων βρίσκονταν οι πραγματοποιημένοι στόχοι των Γερμανών!

Μοτοσικλετιστές της Ομάδας Ταγματάρχη Schacke με τους δοσμένους Σκαπανείς της Ομάδας Ταγματάρχη Schaette έφθασαν, δίδοντας μάχη με ατάκτους στην Κάνδανο, στο λιμάνι της Παλαιόχωρας, στα νότια παράλια και εξάλειψαν κάθε από Νότο απειλή κίνδυνου για το χώρο του Μάλεμε. Η αντίσταση των εξεγερμένων και υπερβολικά φανατισμένων Κρητικών καταπνίγηκε με βαρύ οπλισμό. Ανταπέδωσαν το θάνατο των συντρόφων τους με σκληρότητα.

Την ίδια ημέρα έλαβε χώρα η έναρξη της επίθεσης με Βομβαρδιστικά Καθέτου Εφόρμησης εναντίον της υπερασπιζόμενης από Άγγλους, Έλληνες στρατιώτες και αμέτρητες απάνθρωπες συμμορίες ατάκτων πόλης του Καστελίου που απειλούσε από τα δυτικά ακόμα την περιοχή του Μάλεμε. Το έδαφος με τους λόφους, τα γυμνά πυρωμένα βουνά, τα άλση, κήπους, φράκτες και χωράφια του ήταν κατακλυσμένο από τον ήλιο. Ο κόλπος του Καστελίου-Κισσάμου αντικαθρεφτιζόταν με σκούρο μπλε χρώμα εκεί κάτω. Η πόλη με τις άσπρες οικίες και το υπερυψωμένο φρούριο βρίσκονταν μπροστά από τους επιτιθέμενους σαν κάστρο. Ο εχθρός ήταν παντού καλά οχυρωμένος, καλά καλυμμένος και είχε υπέρ του όλα τα πλεονεκτήματα του πεδινού εδάφους. Προσπαθούσε με βαριά και ελαφρά όπλα πεζικού, με όλα τα μέσα και όλα τα τεχνάσματα να ανακόψει την επίθεση. Δεν το κατόρθωσε, η πόλη και τα κατειλημμένα υψώματα έπεσαν. Κάθε κίνδυνος από δυσμάς είχε για το Μάλεμε αποτραπεί.

Η Πτέρυγα Περικύκλωσης Krakau άρχισε την πορεία της στο βουνό και διαμέσου αυτού.

Η Ομάδα Utz απώθησε κατόπιν αδιάκοπων μαχών τον εχθρό, κατέλαβε τις τελευταίες ισχυρές θέσεις του πριν την πρωτεύουσα Χανιά, τη ζώνη αποκλεισμού στη ράχη των υψωμάτων του Γαλατά η οποία μεταβλήθηκε σε ένα πραγματικό φρούριο.

Την ίδια ημέρα ολοκληρώθηκε, επίσης, η ένωση με την έχοντας απωθηθεί Ομάδα Αλεξιπτωτιστών Heiderich. Καταντών τον τρόπο δημιουργήθηκε το γερμανικό μέτωπο από τη θάλασσα έως τα σε μεγάλο ύψος βουνά.

Η ανακοίνωση της Ανώτατης Διοίκησης Γερμανικού Στρατού, την 25η Μαΐου 1941, ανέφερε: «Κατόπιν επιπλέον ενίσχυσης από ομάδες Στρατού Ξηράς, οι μονάδες προχώρησαν για εκδήλωση επίθεσης. Το δυτικό τμήμα της νήσου είναι σταθερά υπό γερμανική κατοχή». Και έτσι ήταν επίσης.

Η συνάντηση με τους αλεξιπτωτιστές ήταν παράξενη, μοναδική και συγκινητική. Ο συνταγματάρχης Utz κινήθηκε με το επιτελείο του, σε μια φάλαγγα από έξι μοτοσικλέτες με καλάθι, εναντίον του Αλικιανού. Ο ίδιος περιγράφει ξερά και με χιούμορ την ιδιαίτερη αυτή διαδρομή: «Προχώρησα αργά, προσεκτικά, το αυτόματο ήταν σε ετοιμότητα. Κοντά σε μια τεχνητή λίμνη, πέσαμε πάνω σε έναν ταχυδρόμο ο οποίος μας έγγεφε με το ψάθινο καπέλο του νευρικά. Δεν υπήρχε κανείς Άγγλος κατά μήκος και πλάτος του δρόμου και έτσι κατορθώσαμε να φτάσουμε ανενόχλητοι σε ένα σπιτάκι. Όπου εμφανιζόμαστε, εξέρχονταν οι αλεξιπτωτιστές από τα κοιλώματα προστασίας τους, πετούσαν από χαρά όλα στον αέρα, χόρευαν γύρω- γύρω και έτειναν τα χέρια τους προς εμάς με δάκρυα στα μάτια.

Έτσι φτάσαμε μέχρι την φυλακή. Παντού εξελίσσονταν απίστευτες σκηνές. Χαρά και χαλάρωση! Ρώτησα: «Πού βρίσκεται το Επιτελείο της Μεραρχίας;»

«Προς αυτήν την κατεύθυνση, προς Χανιά».

«Που βρίσκεται ο εχθρός;»

«Γύρω από τα υψώματα του Γαλατά».

Δεν έπεσε κανένας πυροβολισμός. Το έδαφος φαινόταν εντελώς άδειο. Οι με εξαίρετο τρόπο καλυμμένοι Άγγλοι δεν διακρίνονταν καθόλου. Συνεχίσαμε τη μετακίνηση αργά προς τη δοσμένη κατεύθυνση σαν να ήμασταν σε στρατιωτική άσκηση και ψάξαμε τη Μεραρχία Αλεξιπτωτιστών. Βρήκαμε ισπανικές ξύλινες ράβδους αποκλεισμού χώρου,

τηλεφωνικά σύρματα, εμπόδια για τεθωρακισμένα, βλέπαμε συνεχώς αλεξιπτωτιστές και σκαπανείς στα χαρακώματα και ο αντίπαλος είχε παύσει να βάλλει με πυρά. Παράξενο! Ίσως μας θωρούσε, επειδή πορευόμαστε μέσω της περιοχής τόσο αργά και αμέριμνα, μια αποστολή εκπρόσωπων που ήρθε για διαπραγματεύσεις παράδοσης ή για μια ειρηνευτική αντιπροσωπεία.

Έτσι, συνεχίσαμε την πορεία μας έως ότου ένας φρουρός μας προειδοποίησε: «Θα πρέπει να σταματήσετε, εκεί βρίσκεται ήδη ο εχθρός!» Αλλάξαμε, λοιπόν, αμέσως πορεία και επιστρέψαμε το ίδιο πανηγυρικά, όπως είχαμε έρθει.

Σε ένα λιόφυτο, πλησίον ενός μεγάλου αγροκτήματος μας πλησίασε ο συνταγματάρχης Heiderich με το υπόλοιπο τμήμα του επιτελείου της μεραρχίας του. Κρατούσε δύο πούρα στο χέρι από τα οποία μου πρόσφερε ένα. Μας προφέρθηκε αμέσως ένα επίσημο γεύμα: μια μαύρη καμένη και καρβουνιασμένη κότα που αμέσως τεμαχίστηκε με τα χέρια και μοιράστηκε δίκαια. Οι αλεξιπτωτιστές δεν έτρωγαν πολύ, επειδή τρέφονταν από το ύπαιθρο και ο χώρος κίνησής τους ήταν πολύ περιορισμένος.

Όλοι μαζί επισκεφτήκαμε ακόμη το στρατιωτικό νοσοκομείο στο δεσμοκτήριο που ήταν γεμάτο από τραυματίες Αλεξιπτωτιστές, Άγγλους και Έλληνες. Πηγαίναμε από αίθουσα σε αίθουσα και ο συνταγματάρχης Heinrich είπε στους τραυματίες: «Δεν το πιστέψατε, αλλά είναι έτσι, το Σύνταγμα αναταποκρίθηκε!»

Η Μάχη της Κρήτης πλησίαζε με δραματική τόνο στην κορύφωσή της. Η πρώτη μεγάλη επιτυχία της μεραρχίας, η ασφάλιση και επέκταση του χώρου του Μάλεμε, η συγκέντρωση και ενσωμάτωση των διασκορπισμένων μαχόμενων αλεξιπτωτιστών σε ένα συγκεντρωτικό κύμα επίθεσης, θα είχαν τότε μόνο αξία και ουσία, εάν η κυρίως δύναμη του αντιπάλου στην περιοχή Γαλατάς- Χανιά- Σούδα θα δεχόταν ισχυρό πλήγμα και αφαιρούταν από τον εχθρό η κατοχή της κεντρικής ναυτικής βάσης στην Κρήτη, ο κόλπος της Σούδας. Η βάσει σχεδίου μάχη εξελίχθηκε, ακολουθώντας την αναπόφευκτη πορεία του πεπρωμένου της. Παρουσιάστηκαν τεράστιες δυσκολίες στον επόμενο στόχο, στην απελευθέρωση του κόλπου της Σούδας. Κόστισε αίμα και πολύ περισσότερο ιδρώτα. Οι αξιώσεις προς τα στρατεύματα ολοένα και αυξάνονταν, η διοίκηση απαιτούσε υπεράνθρωπες επιδόσεις, επειδή ο ισχυρός αντίπαλος στο φυσικό οχυρό, αποτελούμενο από βουνά, νησί της Κρήτης δεν επιτρεπόταν πλέον να συνέλθει. Σε τρεις ζεστές μέρες του Μαΐου, τα γεγονότα συσσωρεύτηκαν σε μια ανήκουστη μορφή βαρύτητα. Προϋπόθεση της επιτυχίας ήταν: ο περιορισμός του Αγγλικού Βασιλικού Στόλου στα ύδατα της Κρήτης, η απόλυτη αεροπορική κυριαρχία πάνω από τον εναέριο χώρο, η ανεμπόδιση ενίσχυση σε στρατεύματα και στρατιωτικό υλικό από την ηπειρωτική Ελλάδα και κυρίως, η δύναμη και το πνεύμα των μονάδων που έπρεπε να αντέξουν μέχρι τέλος τον φρενήρη ρυθμό, παρά τη ζέστη, τη δίψα, την υπερβολική κόπωση και το γεμάτο κινδύνους έδαφος.

Η κατατρόπωση του Αγγλικού Στόλου στη θαλάσσια περιοχή της Κρήτης και στον κόλπο της Σούδας επιτεύχθηκε, όπως αναφέρει η ανακοίνωση της Ανώτερης Διοίκησης Στρατού, την 26η Μαΐου 1941. Οι γερμανικές αεροπορικές δυνάμεις είχαν, από τις 20 Μαΐου 1941, βυθίσει 7 εχθρικά καταδρομικά, 8 αντιτορπιλικά και 5 ταχύπλοα και είχαν επίσης προκαλέσει σοβαρές ζημιές σε 1 πολεμικό πλοίο και πολλά καταδρομικά και αντιτορπιλικά. Η Γερμανική Πολεμική Αεροπορία κυριαρχούσε αναμφισβήτητα στον εναέριο χώρο πάνω από το πολεμικό πεδίο.

Οι ιδιαίτερες δυσκολίες του δια αέρος εφοδιασμού ξεπεράστηκαν κατά υποδειγματικό τρόπο. Όσα κατόρθωσαν, στο σημείο αυτό, τα ακούραστα Junker, τα εναέρια μεταφορικά φορτηγά, οι εναέρια στρατιωτικές φάλαγγες μεταφοράς, ανήκει σε ένα ξεχωριστό ένδοξο κεφάλαιο της εκστρατείας στην Κρήτη. Οι επικεφαλής, ασυρματιστές και πολυβολητές των μεταγωγικών δεν ησυχάζουν μέρα και νύχτα.

Απογειώνονται, πετάνε, προσγειώνονται, φορτώνουν, εκφορτώνουν και ξανά απογειώνονται, πετάνε, προσγειώνονται, φορτώνουν εκφορτώνουν. Έτσι γίνονται μέρα με τη μέρα, με έναν ατσάλινο ρυθμό, με λίγη ξεκούραση, λίγο ύπνο, διαρκή ετοιμότητα, διαρκή ένταση. Τα μάτια αυτών των ανδρών γυάλιζαν σαν να είχαν πυρετό, τα πρόσωπα τους ήταν αδυνατισμένα και ανέκφραστα. Ανώνυμοι ήρωες του καθήκοντος!

Οι μαχόμενοι στρατιώτες χρωστούσαν σε αυτούς ένα ευχαριστώ και μια αναγνώριση. Ο ανεφοδιασμός τους κράτησε αξιόμαχους, τους κράτησε στη ζωή! Και όπως οι ίδιοι οι Ορεινοί Καταδρομείς, μαζί με τους Αλεξιπτωτιστές οι οποίοι κατανίκησαν εσωτερικά το ανήκουστο δύσκολο βίωμα της πρώτης τους μάχης, μάχονταν, αυτό δεν το μπορούν να το μαρτυρήσουν οι λέξεις, αλλά μόνο οι επιδόσεις και οι πράξεις τους. Μόνο οι άνδρες που προήλασαν 1.500 χλμ στο χιόνι, στην παγωνιά, στη λάσπη, στη σκόνη και στη ζέστη της νοτιοανατολικής γραμμής, που έσπασαν σε 36 ώρες τη Γραμμή Μεταξά, ήταν ικανοί να ανταπεξέλθουν στην ανήκουστη ταλαιπωρία της Κρήτης.

Ένα Σάββατο, οι λόχοι της Ομάδας Utz προσέγγισαν, δίδοντας μάχη, τις πλήρως κατελημμένες θέσεις του εχθρού στη βουνοπλαγιά του Γαλατά. Μια απόπειρα περικύκλωσης είναι εδώ αδύνατη, επίκειται μια κατά μέτωπο σφοδρή επίθεση. Τα κύματα οπλιτών προωθούνται 1 χλμ άνευ πυρών. Οι στρατιώτες είναι προσεκτικοί, γνωρίζουν ήδη τον τρόπο τακτικής μάχης των Άγγλων που ανοίγουν μόνο από κοντινή απόσταση πυρ. Τα νεαρά παιδιά έχουν νεύρα, δεν επιτρέπεται να παραμείνουν έτσι, θα πρέπει να περιμένουν ψύχραιμα, όπως ένας κυνηγός σε ενέδρα, έως ότου το θήραμα βρεθεί αρκετά κοντά. Δεν πρέπει να εξαπατηθούν, δεν είμαστε εμείς τα θηράματα, εμείς οι ίδιοι είμαστε οι κυνηγοί που θα τους κυνηγήσουμε!

Τη νύχτα προς Κυριακή εξαπολύουν οι Άγγλοι επίθεση. Οι με οργή αντεπιθέσεις τους αποκρούονται με φόρο αίματος, καθώς κάποιες φορές πραγματοποιούνται με σκληρότητα. Η μέρα είναι όπως πάντα ζεστή, η πολύ ζεστή καστανή γη που θυμίζει Αφρική, πυρώνει, μέσα στα λιόφυτα επικρατεί αποπνικτική ατμόσφαιρα. Ο ιδρώτας κυλάει σαν ρυάκι και η στολή των οπλιτών πιέζει σαν ένα καυτός θώρακας στολής ιππότη. Οι στρατιώτες παραμένουν στα κοιλάματα τους, οι Άγγλοι το ίδιο. Μια πνιγερή ζέστη, όπως πριν από μια τροπική καταιγίδα, διαχέεται στον αέρα. Θα μετατραπεί σύντομα σε αστραπές.

16:00! Επιθέσεις των Βομβαρδιστικών Καθέτου Εφόρμησης χτυπούν το Γαλατά. Από τα σπίτια υψώνονται ψηλές στήλες καπνού και σκόνης και μετακινούνται σε όλο το χώρο επίθεσης. Καταδρομικά σε χαμηλό ύψος πραγματοποιούν επιδρομές στα εκεί βρισκόμενα λιόφυτα και αναγκάζουν τον οχυρωμένο εκεί εχθρό, να βρίσκει συνεχώς κάλυψη από τα πυρά των πολυβόλων τους. Τα χτυπήματα των Βομβαρδιστικών Καθέτου Εφόρμησης είναι επιτυχημένα. Ο αέρας δονείται από δυνατούς θορύβους και εκρήξεις. Άγγλε, θα ζεσταθείς πάρα πολύ!

Πολλές εκατοντάδες μάτια παρατηρούν: ο στρατηγός και οι αξιωματικοί (*ακολουθεί λέξη ιδιόχειρη μη ευανάγνωστη*)...οι στρατιώτες και οι πυροβολητές. Οι επικεφαλής λόχου βρίσκονται στους παρατηρητές πυροβολικού. Οι στρατιώτες βρίσκονται πίσω από μια στενή ράχη βουνού, έτοιμοι για επίθεση. Το τελευταίο Βομβαρδιστικό Καθέτου Εφόρμησης αναγγέλλει μέσω φωτεινού σήματος τη λήξη του βομβαρδισμού. Οι οβίδες του Ορειβατικού Πυροβολικού ηχούν τώρα, σφυρίζοντας πάνω από τα κεφάλια των πυροβολητών, προς τον εχθρό.

Ο λοχαγός Raithel κατευθύνει με το τηλεσκόπιο τα πυρά της μονάδας του. Εκεί, ένας εκ των ασυρματιστών του τραυματίζεται από πυρά τυφεκίου και πέφτει στην κοίλωμα κάλυψης. Ο διοικητής ρίχνεται γρήγορα προς αυτόν για να τον τραβήξει πίσω. Ένας

κτηνίατρος του επιτελείου και ένας υπίατρος σπεύδουν επίσης να τον βοηθήσουν. Στο σημείο εκρήγνυται ένας όλμος στο μέσο της ομάδας. Όταν διαλύθηκε ο καπνός της πυρίτιδας, διακρίνονται οι καταστροφικές συνέπειες: ο πυροβολητής είναι στα τελευταία του, ο κτηνίατρος του επιτελείου, ο υπίατρος και ο λοχαγός είναι βαριά τραυματίες. Η επίθεση πρέπει να συνεχιστεί, οι όλμοι εκρήγνυνται συνεχώς στα λιόφυτα, κάνοντας δυνατό θόρυβο...

Οι αξιωματικοί και στρατιώτες της Ομάδας Utz αναμένουν με πυρετώδη αγωνία τη δεύτερη υποσχόμενη επίθεση Βομβαρδιστικών Καθέτου Εφόρμησης. Μάταια!

Δεν έρχεται! Έτσι, πρέπει να συνεχίσουν χωρίς αυτήν. Το καλυμμένο από πολλούς πεσόντες αλεξιπτωτιστές ύψωμα με το νεκροταφείο θα καταληφθεί. Επίμονα, βήμα με βήμα, μέτρο με μέτρο, προχωρούν έως τα πρώτα σπίτια του υψώματος με το φρούριο. Μια αντεπίθεση των Άγγλων με χειροβομβίδες αναγκάζει τους επιτιθέμενους προς εν μέρει υποχώρηση και οι Άγγλοι όμως πλευροκοπούνται με συγκεντρωτικά πυρά. Η επίθεση των στρατιωτών δείχνει ότι χωρίς την υπεροχή πυρός... (μη ευανάγνωστη ιδιόχειρη γραφή)

Στις 18:00 πλησιάζουν με θόρυβο, για ακόμη μια φορά, τα Βομβαρδιστικά Καθέτου Εφόρμησης, ρίχνονται σαν αρπακτικά με τεντωμένα νύχια στο Γαλατά. «Ευτυχώς» αναστενάζουν ανακουφισμένοι οι στρατιώτες «που δεν είμαστε εκεί μέσα»! Βόμβες βουίζουν στον αέρα και τα αεροσκάφη ρίχνονται από κοντινή απόσταση και με διαπεραστικό θόρυβο, σαν λυσσαλέοι πολεμιστές, με βαθύ κατέβασμα στη μητέρα γη.

Ο συνταγματάρχης Utz, στην πρώτη γραμμή ενός λόχου, καταλαμβάνει, το σούρουπο, το ύψωμα νοτιανατολικά του Γαλατά. Η ενθουσιώδης κραυγή της εφόρμησης σηματοδοτεί τη νίκη της ημέρας. Φυσικά, το πεπρωμένο δεν έχει ακόμα αποφασίσει..

Οι πυροβολητές των Ορειβατικών Πυροβόλων ακολουθούν την επίθεση. Από την αριστερή άκρη της περιοχής δέχονται οι στρατιώτες ισχυρά πυρά. «20 ακόμη! 6100»! Οι οβίδες ρίχνονται ήδη προς τη νέα κατεύθυνση, σκεπάζοντας τα πολυβόλα του εχθρού. Παρατηρούν πως εισβάλουν οι πρώτες Ομάδες Κρούσης στο Γαλατά. Τα πυρά μετακινούνται στο μέσο της περιοχής. Παρατηρούν να πορεύεται μια εχθρική μονάδα προς τα λιόφυτα βορείως του Γαλατά. Τα στόμια των πυροβόλων μετακινούνται, οι Άγγλοι μπαίνουν στο στόχαστρο προς εξόντωσή τους.

Στους επιτιθέμενους στρατιώτες αρχίζει μια επίμονη περικύκλωση από χαράκωμα σε χαράκωμα, από σπίτι σε σπίτι. Ένας άγριος αμφοτέρων πλευρών στραγγαλισμός. Με συγκεντρωτικά πυρά επιτυγχάνεται μια κατά μέτωπο επίθεση στο Γαλατά και η επέκταση αυτής κατά τη διάρκεια της νύχτας. Η έκβαση της μάχης δεν έχει ακόμα κριθεί. Οι Άγγλοι γνωρίζουν επακριβώς τι συμβαίνει εδώ. Είναι ένας σκληρός, γενναίος αντίπαλος που αμύνεται με το θυμό ενός οργισμένου μπουλντόκ.

Το Πυροβολικό δεν παρατηρεί κάτι πλέον. «Παύση πυρός!» Γρήγορα νυχτώνει. Οι στρατιώτες δεν πραγματοποιούν παύση πυρός, αναμένουν το κορύφωμα της φονικής αυτής μάχης. Οι Άγγλοι βαίνουν εντελώς απροσδόκητα σε μια ορμητική, υποστηριζόμενη από Τεθωρακισμένα Άρματα Μάχης, αντεπίθεση στο ακόμα ανέτοιμο προς υπεράσπιση χωριό και εφορμούν πίσω από τα τεθωρακισμένα ρίχνοντας με όλα τα στόμια πυρ, σχεδόν μέχρι το νότιο τμήμα του Γαλατά! Το χωριό φαίνεται να έχει χαθεί.

Μια βραδινή τρομερής έντασης οδομαχία αρχίζει που εξελίσσεται σχεδόν μέχρι το ξημέρωμα. Ο λοχίας Burghartwieser με την πολύ θαρραλέα ομάδα του καθυστερεί σε μια θέση τον αντίπαλο με χειροβομβίδες και τον εκδιώκει, κατά τη διάρκεια της νύχτας, από το χωριό εκ νέου. Σε μια άλλη θέση της μεγάλου μήκους περιοχής, οι στρατιώτες και ο λοχίας Faltermaier εξουδετερώνουν ένα τεθωρακισμένο όχημα και προκαλούν σε άλλο τέτοιες ζημιές ώστε τρέπεται σε φυγή.

Καθώς ξημερώνει, η περιοχή τελεί εκ νέου υπό την κατοχή μας. Ο ανατέλλων ήλιος φωτίζει την φρικτή εικόνα της νυχτερινής μάχης. Πολλοί πεσόντες στρατιώτες κείτονται στους δρόμους μεταξύ των νεκρών αντιπάλων, πάνω στα υψώματα και στους κήπους. Αναρίθμητα όπλα και στρατιωτικός εξοπλισμός καλύπτουν τον κεντρικό δρόμο στην άκρη του οποίου βρίσκεται χτυπημένο από αντιαρματικά ένα άρμα μάχης. Πολλοί τρεπόμενοι, πριν τις επιθέσεις των Βομβαρδιστικών Καθέτου Εφόρμησης σε φυγή, με κατεύθυνση το Γαλατά, κάτοικοι των Χανίων-μεταξύ αυτών ο πρόεδρος του Ανωτάτου Δικαστηρίου-, συρρέουν προς τα εδώ, καταλαμβανόμενοι από το αίσθημα του φόβου και ζητούν την προστασία του διοικητή. Παραδόξως, σε αυτούς συνέβησαν λίγα.

Οι δικές μας απώλειες είναι μεγάλες, όχι λιγότερες από του αντιπάλου. Το τίμημα είναι υψηλό, αλλά όχι τόσο μεγάλο, επειδή ο Γαλατάς, η τελευταία ζώνη αποκλεισμού πριν τα Χανιά και ο κόλπος της Σούδας έχουν εξουδετερωθεί. Στη μάχη στρατιώτης προς στρατιώτη, στη μάχη στήθος με στήθος, στη μάχη Πεζικό εναντίον αγγλικών Τεθωρακισμένων, ο Γερμανός Ορεινός Καταδρομέας έχει αποδείξει ότι είναι ισχυρότερος.

Την επόμενη Δευτέρα φαίνονται φίλοι και εχθροί εξαντλημένοι. Δεν γίνεται ακόμα αντιληπτό κανένα ίχνος υποχώρησης της αντίστασης του αντιπάλου. Η επίθεση εναντίον των Χανίων προχωράει μέτρο με μέτρο. Η Ομάδα Krakau δίνει μάχη σε βουνό χωρίς δρόμο και άνυδρο, σε πάρα πολύ υψηλή θερμοκρασία. Ο επίμονος εχθρός αμύνεται παντού με εξαιρετική επιτηδειότητα, είναι καμουφλαρισμένος σε όλα τα σημεία κατά υποδειγματικό τρόπο, είναι, πραγματικά, ειδικός στην τακτική υποχώρησης.

Μόνο η διοίκηση μπορεί να διακρίνει καθαρά τη συνολική κατάσταση. Οι δικές μας δυνάμεις καθώς και του εχθρού δείχνουν να πορεύονται σε ένα χάος αχαλίνωτης βίας και αυτό το ατίθασο χάος δείχνει να το διευθύνει μόνο ο σχεδιασμός και η θέληση για την ολοκλήρωση του τελικού στόχου της διοίκησης. Μια κρυφή αρμονία διαχειρίζεται αυτό το παιχνίδι των δυνάμεων. Η διοίκηση και τα στρατεύματα της μεραρχίας είναι μια δραστήρια στρατιωτική μονάδα που γνωρίζει τι θέλει και τι δύναται, που χωρίς αμφιταλαντεύσεις, ανεπηρέαστη από το πέπλο της αβεβαιότητας που βρίσκεται παντού στη Κρήτη, ενσαρκώνει τη σίγουρη πορεία του γερμανικού καθήκοντος.

Στο αρχηγείο της μεραρχίας συγκεντρώνονται όλα τα νήματα του αγώνα και διαμορφώνονται σε μια μεγάλη εικόνα: Χανιά και κόλπος της Σούδας!

Η Ομάδα Αλεξιπρωτιστών του συνταγματάρχη Ramke επιτίθεται από τον παραλιακό δρόμο των Χανίων. Η Ομάδα Utz ακολουθεί κατά πόδας, σε εκτενές μέτωπο, παρά την ανήκουστη κούραση της προηγούμενης ημέρας και νύχτας, τον υποχωρώντας εχθρό που τοποθετείται, πρόσφατα ενισχυμένος, σε στρατιωτικές θέσεις για ακόμη μια φορά πριν τα Χανιά και επιτίθεται εκ νέου. Μεταξύ της Ομάδας Utz και Ομάδας Krakau η οποία βολιδοσκοπεί αποφασιστικά όλο συνολικά τον χώρο της εκστρατείας στην Κρήτη και πάντα απειλεί τον εχθρό από τα πλάγια, προωθείται η Ομάδα Jais, δίδοντας μάχη εναντίον του χώρου μεταξύ Χανίων και κόλπου της Σούδας.

Ο Έλληνας βασιλιάς είδε, εγκαίρως, να πλησιάζει η συμφορά. Μια αγγλική στρατιωτική έκθεση περιγράφει πολύ παραστατικά τη φυγή του από τα Χανιά: «Μεγάλου μεγέθους ανεμόπτερα εμφανίστηκαν πάνω από την οικία του βασιλιά νοτιοδυτικά των Χανίων, κάνοντας εκεί κύκλους για μεγάλο χρονικό διάστημα. Λίγο μετά, μεταγωγικά πέταξαν σε πολύ χαμηλό ύψος και σχηματισμό αλυσίδας ανά τρία. Δεν ήταν εύκολο να μετρηθούν. Έπειτα, έπεσαν οι αλεξιπρωτιστές. Ήταν εξωπραγματικό θέαμα! Ρίχνονταν με μεγάλη ταχύτητα. Ήμασταν πολύ νευρικοί και

είχαμε όλοι τη σύμφωνη γνώμη ότι δεν είχε κανένα νόημα να παραμείνουμε στην οικία. Κατευθυνθήκαμε τότε προς τα βουνά, κυριολεκτικά με όσα μόνο μπορούσαμε να κρατήσουμε στα χέρια μας. Κάθε 5-10 μέτρα έπρεπε να καλυφθούμε, επειδή εκατοντάδες αεροσκάφη πετούσαν πάνω από τα κεφάλια μας, προς πάσα κατεύθυνση. Η επιβίβαση του βασιλιά στο καράβι έλαβε χώρα στη Σούδα».

Ο Μεγαλειότατος προχώρησε, αρκετά νωρίς πριν την εγκατάλειψη του νησιού, μια διακήρυξη που έκλεινε με τα εξής λόγια: «Εκ τούτου, παίρνουμε με βαθιά θλίψη την απόφαση να εγκαταλείψουμε αυτό το νησί των ηρώων».

Ο ίδιος ο βασιλιάς στον οποίο κατέστη η κατάσταση πλέον επικίνδυνη και τόσο ηρωικά αποχαιρέτησε το νησί των ηρώων, κάλεσε, προηγουμένως, με πύρινα λόγια για μεγάλου βαθμού αντίσταση. Όσοι Κρητικοί που εξαιτίας της ένοπλης αντίστασης τους έπρεπε, σύμφωνα με το νόμο και το δίκαιο του πολέμου, να πληρώσουν με τη ζωή τους, δεν μπορούσαν, δυστυχώς, να ακούσουν πλέον αυτή τη βαθιά θλίψη...

Ο Τσόρτσιλ ανακοίνωσε στην Κάτω Βουλή των Άγγλων: «Η μάχη στα Χανιά μαινεται με απεριγράπτη λύσσα, το ίδιο σφοδρή, αν και μικρότερης κλίμακας, στο Ρέθυμνο και Ηράκλειο. Τα στρατεύματα του στρατηγού Freyberg έχουν λάβει ενισχύσεις σε ανθρώπινο δυναμικό και στρατιωτικό υλικό και λαμβάνουν συνεχώς βοήθεια.»

Σε αυτά τα λόγια, η βουλή ξέσπασε σε δυνατές επιδοκίμασιες, αλλά η γριά αλεπού τις μετρίασε αμέσως κάπως, λέγοντας: «Τη χρονική στιγμή που τώρα μιλάω, είναι η επιτυχία της ηρωικής τους αντίστασης ακόμα αβέβαιη».

Ανεξαρτήτου της τελικής έκβασης της μάχης, η υπεράσπιση της Κρήτης, ως ένα σημαντικό προπύργιο πριν την Αίγυπτο, θα βρίσκεται για το Βρετανικό Βασιλικό Στρατό και Στόλο ως πρώτη προτεραιότητα».

Ήρθε σχετικά γρήγορα, όπως διαισθάνθηκε η δεύτερη ψυχή του κ. Τσόρτσιλ. Ας αφήσουμε καλύτερα να μιλήσουν οι Ορεινοί Καταδρομείς.

Αφότου τα σμήνη Βομβαρδιστικών Καθέτου Εφόρμησης έδρασαν με αποφασιστικό τρόπο στις ανατολικές περιφέρειες των Χανίων, προχώρησε με επιδέξια τακτική η επίθεση όλης συνολικά της Μεραρχίας. Διεξήχθη όπως μια στρατιωτική άσκηση και ο εχθρός εκδιώχτηκε από το κάθε ύψωμα. Ως πρώτος εφόρμησε ο ταγματάρχης Schuri που σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα κινήθηκε με λαφυραγωγημένα οχήματα, τα οποία ήταν φορτωμένα με μαχητές, πολυβόλα, τυφέκια πεζικού και αντιαρματικά, ως κινητές φάλαγγες εναντίον των Χανίων.

Ήταν επίσης η ημέρα του Πυροβολικού. Διηγούνται: «Ο ταγματάρχης Schuri δίδει στ τάγμα του διαταγή επίθεσης εναντίον των Χανίων! Βρισκόμασταν σήμερα σε εξαιρετικές θέσεις παρατηρητηρίου, σήμερα, μπορούμε να κατατροπώσουμε, όπως ποτέ άλλοτε, τον εχθρό. Οι επικεφαλής των λόχων χαίρονται. Μπορούν να ανακοινώσουν στους άνδρες τους ότι το Πυροβολικό θα εξοντώσει τον εχθρό. Το γεγονός αυτό τους προσφέρει ασφάλεια και εμπιστοσύνη. Έχει διαταχθεί η ρίψη νέων φωτοβολίδων για σήμερα, επειδή είχαμε τις προηγούμενες μέρες παρατηρήσει ότι οι Άγγλοι ρίχνουν τα ίδιες φωτοβολίδες με στόχο την παύση των δικών μας πυρών. Σήμερα θα ανοίξουμε πυρ ακριβώς εκεί, από όπου εκτοξευτήκαν οι προηγούμενες φωτοβολίδες. Ο εχθρός θα βλάψει τον ίδιο του τον εαυτό.

Οι συνθήκες παρατήρησης είναι ιδανικές. Από την εκ πλαγίων παρατήρηση δεν υπάρχει καμία αθέατη, χωρίς οπτική επαφή, περιοχή. Μπορούμε να εντοπίσουμε κάθε κοίλωμα και χαράκωμα. Σήμερα, για το Πυροβολικό είναι μια ημέρα χαράς. Κουρέλια πετάνε ψηλά. Όπου εμφανιστούν οι Άγγλοι, θα εντοπιστούν και θα κατατροπωθούν. Το Πεζικό προωθείται συναντώντας ελάχιστη αντίσταση. Στο χρονικό αυτό σημείο ρίχνονται στον ουρανό άσπρου χρώματος φωτοβολίδες! Είναι οι Άγγλοι! Οι δικιές μας οβίδες εκρήγνυνται με θόρυβο προς τα εκεί. «Εχθρική αντίσταση στο σκούρου

χρώματος ύψωμα»! Τα βλέμματα των παρατηρητών στρέφονται στην εν λόγω κορυφή. Βαριά πολυβόλα βάλλουν, τα πυρά δεν μπορούν, ωστόσο, να φτάσουν στην φωλιά αντίστασης. Διαταγές έναρξης πυρός δίδονται στην πυροβολαρχία. Οι οβίδες ήδη βουίζουν και εκρήγνυνται στα χαρακώματα του εχθρού. Οι στρατιώτες μας πηδούν έξω και επιτίθενται. Οι παραμένοντες εκεί Άγγλοι παραδίδονται.

Όταν τα παρατηρητήρια στρέφονται προς τα κοιλώματα και υψώματα, μπορούν να διακρίνουν το έργο της καταστροφής. Τα διαλυμένα ολμοβόλα και οι κυρτωμένες κάνες πολυβόλων φανερώνουν τα αποτελέσματα των δικών μας όπλων. Βαριά τραυματίες Άγγλοι βρίσκονται κάτω από ένα δέντρο. Ένας εξ αυτών ζητάει νερό και το λαμβάνει από ένα στρατιώτη Υγειονομικού. Μια επιτυχημένη βολή έχει πέσει σε φωλιά πολυβόλου, δίπλα από έναν πέτρινο τοίχο. Έχει απομείνει μόνο μια άμορφη μάζα από κρέας, υπόλοιπα στρατιωτικής στολής και τμήματα όπλων. Υπάρχει εκεί ένα χαρακώμα σε ελικοειδές σχήμα, μέσα του κείτονται 20 νεκροί Άγγλοι ο ένας πάνω στον άλλο. Ήταν η πρώτη πυροβολαρχία!

Το πέπλο αβεβαιότητας που έως την ώρα αυτή κάλυπτε την «Επιχείρηση Κρήτη», έχει διαλυθεί. Τώρα, όλη συνολικά τη μεραρχία την καταλαμβάνει η έκσταση της επικείμενης νίκης. Δεν χρειάζεται να υπάρξει διαταγή αναφορικά με την ορμή προώθησης, βρίσκεται από μόνη της εκεί. Όλους τους μαχητές καταλαμβάνει η βεβαιότητα της νίκης, από τον στρατηγό έως τον απλό στρατιώτη. Οι στάσιμες, έως τώρα, δυνάμεις έσπασαν τα φράγματα και ξεχύνονται τώρα ορμητικά, όπως τα άγρια νερά των Άλπειων, προς όλες τις κατευθύνσεις.

Στις 14:00, Ορεινοί Καταδρομείς και Αλεξιπτωτιστές εισβάλλουν από όλες τις πλευρές στην πόλη, παίρνουν ως λεία 30 κανόνια και μια συστοιχία A/A πυροβόλων. Το τάγμα Schuri φθάνει, κατόπιν σύντομης ανταλλαγής πυρών, στο κέντρο της πόλης και υψώνει, στις 15:45, τη στρατιωτική σημαία του Ράιχ και τη σημαία με τη σβάστικα στη μεγάλη πλατεία, στο κέντρο της πόλης. Ένας λόχος καταλαμβάνει το φρούριο, εξουδετερώνει τη φρουρά και απελευθερώνει πολλούς Ιταλούς και ορισμένους αλεξιπτωτιστές. Αντιμετωπίζει στην προκυμαία με επιτυχία μια φρουρά των Άγγλων και χαρίζει, εκ νέου, την ελευθερία εκεί σε 300 αιχμαλώτους αλεξιπτωτιστές, πιλότους και άνδρες του Πολεμικού Ναυτικού. Η χαρά των απελευθερωμένων δεν μπορεί να περιγραφεί. Μια τελευταία αντίσταση στο δυτικό άκρο της πόλης κάμπτεται με το θάνατο των εκεί αποκλεισμένων Άγγλων. Στις 17:00 παραδίδει ο δήμαρχος την πόλη. Η κατοχή αυτής και η χερσόνησος Ακρωτήρι ανατίθενται στους αλεξιπτωτιστές.

Ο συνταγματάρχης Utz ανέφερε τηλεγραφικώς στον Φύρερ: «Το Τάγμα Αλεξιπτωτιστών Berchtesgaden κατέλαβε ως εμπροσθοφυλακή των Αλεξιπτωτιστών τα Χανιά και ύψωσε στο φρούριο τη σημαία με τον Αγκυλωτό Σταυρό»...

Έφθασε ένα ραδιοτηλεγράφημα του στρατάρχη List: «Μπράβο, Ringel! Συγχαρητήρια και τιμή στους Ορεινούς Καταδρομείς!»

Η έκθεση της Ανώτατης Διοίκησης Γερμανικού Στρατού, της 28ης Μαΐου 1941, αναφέρει: «Χθες, οι Γερμανικές Ορεινές Μονάδες εξουδετέρωσαν, παρά των μορφολογικών δυσκολιών εδάφους, τη σκληρή αντίσταση των βρετανικών δυνάμεων και συμμοριών ατάκτων. Εκδίωξαν, κατόπιν θαρραλέων επιθέσεων, τον εχθρό από τις θέσεις του, κατέλαβαν την πρωτεύουσα Χανιά και καταδίωξαν τις κατατροπωμένες εχθρικές δυνάμεις νοτίως του κόλπου της Σούδας»..

Έπειτα από επτά ημέρες σκληρών μαχών έπεσε η πρωτεύουσα της Κρήτης, κατατροπώθηκε η κυρίως δύναμη των Άγγλων και άνοιξε ο δρόμος για τον κόλπο της Σούδας. Έπρεπε τώρα να μην επιτρέψουμε στον αντίπαλο κανένα δευτερόλεπτο εφησυχασμού, να τον καταδιώκουμε συνεχώς και να τον εκδιώξουμε παντελώς από το

νησί. Η αντίσταση των επίμονων Άγγλων φαίνεται ότι εξουδετερώθηκε, αλλά δεν επιτρέπεται να ξαναπάρουν ανάσα.

Η ισχυρή δεξιά πτέρυγα της μεραρχίας, η Ομάδα Περικύκλωσης Krakau, κατόρθωσε εν τω μεταξύ κάτι μεγαλειώδες. Η στα πλάγια και νώτα του αντίπαλου πίεση αυτής ήταν τέτοια που δεν επέτρεψε στους Άγγλους να βρουν ησυχία, η οποία πίεση τους τρώμαζε συνεχώς και σε οποιαδήποτε θέση, προβαίνοντας αυτοί σε βιαστικές κινήσεις, και συνέχιζε την καταδίωξη τους. Σε οποιοδήποτε σημείο ήθελαν να εγκατασταθούν, έβλεπαν να ξεπροβάλλουν από τις πλαγιές Ορεινοί Καταδρομείς οι οποίοι μπορούσαν ανά πάσα στιγμή να τους πλευροκοπήσουν, καθυστερούσαν την υποχώρησή τους και τους απειλούσαν με περικύκλωση. Η χωρίς παύση καταδίωξη του κατατροπωμένου αντιπάλου συνεχίστηκε σε όλες τις πιθανές γραμμές. Το δράμα των Άγγλων στην Κρήτη έχει πλησιάσει στην τελική πράξη του.

Από τη νίκη στα Χανιά προήλθε η επόμενη μεγάλη αποστολή: η τελική μάχη σε όλο το μήκος του κόλπου της Σούδας, η δημιουργία σύνδεσης με τους ακόμα μαχόμενους στο Ηράκλειο και Ρέθυμνο αλεξιπτωτιστές, η κατάληψη της Κρήτης. Στην επιτυχία αυτής της αποστολής, δύο Ομάδες Μάχης της Μεραρχίας είχαν αποφασιστικής σημασίας συμμετοχή: η Ομάδα Krakau και η Εμπροσθοφυλακή Wittmann...

Οι άνδρες άρχουν το πεπρωμένο. Οι χαρακτήρες φαίνονται στο αληθινό φώς στη με επιτυχία αντιμετώπιση των θεωρούμενων ακατάβλητων εμποδίων και δυσκολιών. Η στρατιωτική προσωπικότητα ορίζει το πνεύμα του στρατεύματος. Η θέληση και στάση του υπεύθυνου διοικητή γεμίζει τη μονάδα με τη δική του εσωτερική δύναμη που από μόνη της προσφέρει την επιτυχία. Η τύχη είναι ιδιότροπη, ευμετάβλητη και πολύ επιπόλαια, μόνο σταθερά χέρια μπορούν να την καθοδηγήσουν, μόνο οι δυνατές καρδιές μπορούν να την πιέσουν να παραμείνει σε μονοπάτια γεμάτα πίστη.

Ο συνταγματάρχης Krakau είναι ένας τέτοιος άνδρας. Είναι ο πατέρας του συντάγματός του που συγκροτείται από Νοτιοβαυαρούς, Αυστριακούς, άνδρες από το Βαυαρικό Δάσος και Βοημικό Δρυμό. Το πρώην Σύνταγμα Πεζικού έπρεπε τώρα να μετασχηματιστεί σε Σύνταγμα Ορεινών Καταδρομέων. Οργανώθηκε, ως μονάδα, στη σκληρή σχολή του νοτιοανατολικού χώρου, κυρίως στον αγώνα πέριξ της ισχυρότατης στρατιωτικής θέσης της Γραμμής Μεταξά, στο οχυρό Ιστίμπεη, στην περίπτωση του οποίου συμμετείχε σημαντικά.

Η Ομάδα Μάχης Krakau είχε υψηλούς στόχους: να περικυκλώσει τις (μη ευανάγνωστη λέξη λόγω ιδιόχειρης γραφής) μαχόμενες κυρίως δυνάμεις του εχθρού, να ανακόψει την υποχώρηση του αντιπάλου προς Χανιά και να είναι ανά πάσα στιγμή έτοιμη να εκδηλώσει αποφασιστικά επίθεση όπου κρίνονταν αναγκαίο. Ήταν το δυνατό χαρτί του υποστράτηγου Ringel στο σκληρό παιχνίδι της Κρήτης και θα το έπαιζε πρώτος.

Ο διοικητής απαιτεί από το στράτευμα του μόχθο, αυταπάρνηση, εσωτερική και εξωτερική πειθαρχία. Μείωσε, σύμφωνα με διαταγή του υποστράτηγου, τις απώλειες σε αίμα, αλλά εξαιτίας αυτού, ο ιδρώτας έρρεε σαν ποτάμι. Οι γυμνές, βραχάδεις, γεμάτες από ακανθώδεις θάμνους πλαγιές και βουνά της Κρήτης, το ανεβοκατέβασμα στα φαράγγια, χαντάκια, βράχους και κοιλάδες, με 45 και 50 βαθμούς κ. υπό σκιά, με άδειους γυλιούς, στεγνωμένους από δίψα ουρανίσκους και στεγνή πρησμένη γλώσσα, τα χιλιάδες αγκάθια στο νησί, ο βαρύς ή πολύ βαρύς στρατιωτικός εξοπλισμός στην πλάτη, οι τρεις ή πέντε φορές πορείες στα βουνά, όλα αυτά συνέβαλαν ώστε οι στρατιώτες να αντιληφθούν περί της θερμής κόλασης Κρήτη.

Ο διοικητής απέφυγε τη δημιουργία άσκοπων απωλειών, σε τούτη την άνευ προηγουμένου πορεία μέσω των πολύ θερμών βουνών, βρίσκονταν, συνεχώς, ακριβώς πίσω από τα εμπροσθεν τάγματα και μετά από κάθε σύντομο διάλλειμα ξεκινούσε ο ίδιος την προέλαση. «Σηκωθείτε, προχωράμε. Και εγώ επίσης αγκομαχώ, λαχανιάζω και ιδρώνω! Πρέπει να γίνει!». Οι στρατιώτες φορτώνουν ξανά στην πλάτη, βρίζοντας,

τον εξοπλισμό και στο υποσυνείδητο καρφώνεται η σκέψη: «Ανάθεμα το θεό, αυτό που μπορεί ο «γέρος», θα το κάνουμε και εμείς!»! Ο ίδιος ο συνταγματάρχης θαύμαζε συχνά που οι άνδρες του μπορούσαν να φέρουν όλα εις πέρας.

Έξαλλου, κάθε στρατιώτης το γνώριζε, φαίνονταν από μόνο του: αριστερά, πίσω του στην πεδιάδα μάχεται ο εχθρός. Βρίσκεται στα νώτα του αντιπάλου και το έχει αισθανθεί: «Εάν καταφέρουμε να διεισδύσουμε, η Μάχη της Κρήτης έχει κερδηθεί!»! Η διοίκηση το γνώριζε εξαρχής, το τόνιζε συνεχώς. Οι στρατιώτες έβλεπαν τους πυροβολισμούς και την αδιάκοπη υποχώρηση των Άγγλων. Σταματούν! Προλαβαίνουν! Κόλαση, θάνατος και ο διάβολος, πρέπει να τα καταφέρουν.

Η ανταμοιβή όλων αυτών των φοβερών ταλαιπωριών δεν καθυστέρησε, η προσφορά όλων των δυνάμεων του καθενός χωριστά, το παράδειγμα όλων των αρχηγών και υπαρχηγών πίεσε την τύχη και έγινε πιστός συνοδός. Το βράδυ της 27ης Μαΐου 1941, η Ομάδα Krakau είχε εισχωρήσει σε βάθος και βρίσκονταν στα πλάγια των ακόμα μαχόμενων πλησίων και νοτίως των Χανίων Άγγλων: Η περικύκλωση είχε πραγματοποιηθεί.

Η θέα που προσφέρονταν στους στρατιώτες, το μεγαλειώδες θέαμα της εκεί κάτω μάχης που μπορούσαν να παρατηρήσουν από έναν στρατηγικής σημασίας λόφο, θα μείνει σε όλους ένα βίωμα που κανείς ποτέ πια δεν θα μπορεί να ξεχάσει και το οποίο στα μετέπειτα χρόνια της ειρήνης θα διατηρήσει την πλήρη αίγλη και λάμψη του. Όλα τα μικρής σημασίας πράγματα θα εξαφανιστούν και θα εξυψωθεί το αληθινά μεγάλο, όπως ένα ψηλό βουνό στο πρώτο φως του ηλίου.

Πορευτήκαν μέσω ενός ατελείωτου χώρου, δεξιά από αυτούς φαίνονταν οι γυμνές, λάμποντας σαν από ασβέστη, επιφάνειες των άγριων, μοναχικών και απροσπέλαστων «Λευκών Όρεων» που προεξείχαν ανέγγιχτα από τον πόλεμο μέχρι τον βαθύ κυανού χρώματος ουρανό, πετώντας πάνω τους μόνο γεράκια και γύπες. Σε τούτο τον ουρανό βομβούσαν συνεχώς οι κινητήρες γερμανικών μαχητικών και καταδιωκτικών αεροσκαφών. Ήταν ατσάλινα πουλιά, σμήνη από άγριες σφήκες που προκαλούν φόβο, συνεχώς ρίχνονταν βουίζοντας από τον ουρανό και τον ήλιο εναντίον του εχθρού και εκπλήρωναν την αποστολή τους με τον εκκωφαντικό θόρυβο των βομβών τους και τις άγριες κραυγές των πολυβόλων. Δεξιά τους απλώνονταν στη σκονισμένη πρασινάδα των λιόφυτων, στην φρέσκια πρασινάδα των χωραφιών με πορτοκάλια και λεμόνια, που φαίνονταν από εδώ σαν ένα χαλί, επίπεδα και πολύχρωμα τα χωριά και πόλεις αυτού του ξένου και ωστόσο όμορφου κόσμου.

Και μακριά, ατελείωτα μακριά εκτεινόταν η βαθύ σκούρου μπλε χρώματος θάλασσα, πίσω από αυτή, στην άκρη αυτού του κόσμου, σχεδόν στο όριο του συνειδητού, βρισκόταν η δροσερή, φρέσκια πατρίδα για την οποία αυτοί μάχονταν εδώ, πέθαιναν και νικούσαν. Η ξένη αυτή θάλασσα συνεχώς μεταβάλλονταν, πάνω από την οποία πετούσαν ακούραστα, ως ένας χαιρετισμός της πατρίδας, τα μεταγωγικά αεροσκάφη. Άλλοτε ήταν επίπεδα και λαμπερή όπως το ασήμι, άλλοτε χόρευαν εκατομμύρια άσπρα στρώματα αφρού σαν μικροί ήλιοι πάνω στην επιφάνειά της και άφριζε το σπάσιμο των κυμάτων σαν μια άσπρη κινούμενη κορδέλα γύρω από τις ακτές. Ήταν πάντα διαφορετική, πάντα μεταβαλλόμενη και μέσα σε αυτήν χορεύει το δροσερό υγρό στοιχείο γύρω από τα μέλη της. Είναι όπως μια παραίσθηση της ερήμου η οποία εξαπατά τους πολύ διψασμένους με γαλάζιου χρώματος λίμνες και αναδύμενες πηγές στις οποίες ποτέ δεν θα έφθαναν.

Έβλεπαν τις επιθέσεις των Βομβαρδιστικών Καθέτου Εφόρμησης εναντίον των Χανίων, εναντίον των αγγλικών πλοίων στον κόλπο της Σούδας, παρατηρούσαν πως αναφλέγονταν τα πλοία και βυθίζονταν. Ο ουρανός τραντάζονταν περισσότερο από στη σφοδρότερη καταιγίδα. Τα βομβαρδιστικά έριχναν τεράστια βλήματα από τον ουρανό, από τη λάμψη του δυνατού ηλίου. Η κόκκινου χρώματος σκόνη της Κρήτης

υψώνονταν σε στήλες, φλόγες και φωτιές ξεσπούσαν. Μεγάλου μεγέθους σύννεφα καπνού κάλυπταν την πόλη. Το τοπίο φαινόταν να σειέται.

Έβλεπαν τις μάζες των εχθρικών στρατευμάτων που οπισθοχωρούσαν στον παραλιακό δρόμο προς Σούδα. Έρχονταν από τη χερσόνησο στο λιμάνι και βιάζονταν τόσο πολύ ώστε δεν χρησιμοποιούσαν πλέον την επάκτια οδό, αλλά μια ρηχή άκρη του κόλπου.

«Αχ, πυροβολικό! Ας είχαμε κανόνια εδώ! Θα δίναμε στους Άγγλους την τελευταία μας ευλογία από εδώ πάνω! Τα ελαφρά όπλα μας δεν φτάνουν τόσο μακριά!»

Παρατηρούσαν από το ύψιστης στρατηγικής σημασίας ύψωμα που ήταν ένα ισχυρό βουνό, όλο συνολικά το πεδίο μάχης της μεραρχίας και ένα τέτοιου είδους γεγονός στο μοντέρνο πόλεμο είναι τόσο σπάνιο και τόσο μοναδικό, όπως ήταν όλη αυτή η εκστρατεία εναντίον της Κρήτης ασυνήθιστη και μοναδική! Άγγλοι, δεν διαθέτουμε μεν πυροβολικό, αλλά καλά πόδια για αυτό, δεν θα επιτεθούμε ακόμη εναντίον σας. Προς τα εμπρός!»

Σε τρεις ημέρες δημιουργήθηκε από τη συντονισμένη υποχώρηση των Άγγλων το απόλυτο χάος μιας επισπευσμένης φυγής. Στη διοίκηση και άνδρες δείχνει να κυριαρχεί τώρα μια σκέψη: Στα πλοία, γρήγορα στα εναπομείναντα πλοία! Στην αγγλική στρατιωτική διοίκηση γλίστρησε εντελώς η υπόθεση από τα χέρια τους. Έχασαν κάθε έλεγχο της κατάστασης, έψαχναν μόνο να σώσουν ότι μπορούσε απλά να διασωθεί: μόνο η ζωή! Έπρεπε να εγκαταλείψουν μεγάλο μέγεθος στρατιωτικού υλικού και προμηθειών. Συσσωρευμένα εδώ, πολλών μηνών, αγαθά βρίσκονταν στα χέρια του διώκτη. Το πρεστίζ των Άγγλων στην Κρήτη, και όχι μόνο στην Κρήτη, κομματιάστηκε, το δράμα βρισκόταν στην τελευταία πράξη...

Την ημέρα των Χανίων, ο διοικητής του Ορειβατικού Πυροβολικού, συνταγματάρχης Wittmann, παρατηρεί από το τηλεσκόπιο του. Βλέπει τις οβίδες των πυροβολαρχιών του που εκρήγνυνται και πως αυτές κυνηγούν τον εχθρό. Οι Ορεινοί Καταδρομείς της Ομάδας Utz καταδιώκουν αδιάκοπα τον αποδυναμωμένο αντίπαλο. «Δεν πρέπει να μείνει σε ησυχία!» Έστρεψε αργά τη ματιά του από το τηλεσκόπιο και την άφησε ακόμη μια φορά να περιπλανηθεί πάνω από τη μαινόμενη μάχη. «Πηγαίνω στη μεραρχία» είπε σε έναν υπολοχαγό που είχε ορισθεί εδώ ως παρατηρητής και άρχισε να προχωράει...

Στο διοικητήριο, ο Πρώτος Επιτελικός σκύβει πάνω στους χάρτες. Όλες οι αναφορές και ανακοινώσεις δίδουν μια ξεκάθαρη εικόνα: Τα Χανιά πέφτουν! Η Ομάδα Krakau βρίσκεται ήδη στα πλάγια και νότια του αντιπάλου. Η Ομάδα Jais βρίσκεται εδώ και εκεί. Η Ομάδα Ramke προελαύνει γρήγορα. Αστραπιαία, ενορατικά (*ακολουθούν χειρόγραφες μη εθανάγνωστες λέξεις*): πρέπει τώρα να κινηθεί προς εδώ μια ισχυρή εμπροσθοφυλακή που θα δώσει στον αδύναμο εχθρό τη χαριστική βολή! Η διαταγή έχει ήδη δοθεί.

Όταν ο αντισυνταγματάρχης Witmann έφτασε στη μεραρχία, έχει ήδη προχωρήσει η εκτέλεση της πρότασης που επιθυμούσε να εκφράσει. Έτσι, το τμήμα χιονιού της υποχώρησης των Άγγλων μετατράπηκε πολύ γρήγορα σε μια χιονοστιβάδα, αποτελούμενη από πολλά κομμάτια. Από το μικρό αυτό επεισόδιο διαφάνηκε το ριψοκίνδυνο και σίγουρο για την νίκη πνεύμα που κατέλαβε τη διοίκηση και το στρατεύμα και οδήγησε στην τελευταία πράξη της νίκης...

Η εμπροσθοφυλακή παρατάχτηκε τη νύχτα. Έπρεπε ευθύς αμέσως να διαποτιστεί από αυτή την τόλμη, το «πνεύμα του πάνθηρα», όπως το αποκαλούσε ο διοικητής, εάν επρόκειτο να επιτύχει το σκοπό της. Οφείλε να παρενοχλεί συνεχώς τον αντίπαλο, δεν επιτρεπόταν να τον αφήσει ποτέ σε ησυχία, έπρεπε να κινηθεί τολμηρά, άμεσα και με υψηλό ηθικό, διακατεχόμενη η ίδια από ισχυρή πίστη και αμεριμνησία στο μόνιμο κίνδυνο. Επειδή μπορούσαν τα πάντα να συμβούν μπροστά της, όσα κρύβονταν δεξιά

και αριστερά της πορείας αυτής και διαδραματίζονται ίσως στα μετόπισθεν, το από ατσάλι αυτό Τμήμα Εφόδου δεν έπρεπε να τρομάξει. Μόνο ένα όφειλε να γνωρίζει: να φτάσει στον προορισμό του γρήγορα και με ασφάλεια. Ο κάθε στρατιώτης ξεχωριστά αυτού του σύγχρονου Βαρύ Ιππικού πρέπει να βρίσκεται εκεί, πρέπει να συνειδητοποιήσει ότι σε κάθε απροειδοποίητο χτύπημα θα απαντήσει με ένα πολύ αποφασιστικό αντικτύπημα.

Μια τέτοιου είδους μονάδα χρειάζεται το σωστό αρχηγό. Ο αντισυνταγματάρχης Wittmann είναι ένας εξ αυτών.

Η εμπροσθοφυλακή ξεκινάει το ξημέρωμα. Τέσσερα ακόμα μπουκάλια μύρας ανοίγονται πριν την πορεία της Όλοι οι άνω των 40 ετών πίνουν μια γουλιά. Η κορυφή, η πρώτη ομάδα και ο κύριος όγκος προελαύνουν στον άξονα σύνδεσης δυτικής-ανατολικής Κρήτης, αρχικά με κατεύθυνση τη Σούδα. Την καρδιά της Ομάδας Εφόδου την αποτελούν οι σκοπευτές των μοτοσικλετιστών. Μια διμοιρία Σκαπανέων της Ομάδας Schaeffe θα παραμερίσει τα φράγματα και εμπόδια, τα Τεθωρακισμένα Αντιαρματικά είναι έτοιμα να δείξουν τη δύναμή τους στα προπορευόμενα Τεθωρακισμένα Άρματα Μάχης των Άγγλων. Το τμήμα αναγνώρισης του ταγματάρχη Castell είναι εντελώς στο στοιχείο του.

Η διάθεση της μονάδας είναι υπέροχη, δεν υπάρχει καθόλου αναστάτωση, οι δυσκολίες είναι εδώ για να ξεπεραστούν. Όπου γίνεται το παραμικρό εμπόδιο αισθητό, επεμβαίνει ο ίδιος ο διοικητής.

Η εμπροσθοφυλακή φθάνει χωρίς αξιοσημείωτη αντίσταση στον κόλπο της Σούδας. Στο λιμάνι βρίσκονται πολυάριθμα καμένα ολοσχερώς εχθρικά πλοία. Τα κανόνια του καταδρομικού York δεν απειλούν. Οι άνδρες της εμπροσθοφυλακής δεν κοιτάζουν εκεί, παρατηρούν μόνο το δρόμο. Υπάρχουν νάρκες, εμπόδια, φράγματα. Εχθρικά Άρματα Μάχης, στρατιωτικά φορτηγά και μοτοσικλέτες βρίσκονται εγκαταλελειμμένα στον παραλιακό δρόμο. Παντού στη θάλασσα και ακτή καπνίζει, καίγεται και κοχλάζει. Τι επίκειται ακόμη για μας; Δεν γνωρίζουμε εάν κάποιοι αισθανθούν αδυναμία.

Κοντά στα Μεγάλα Χωράφια έχει τοποθετήσει ο εχθρός φράγμα πυρός. Χτυπάει με ένταση! Από στρατιώτες, ελεύθερους σκοπευτές και πολυβόλα ρίχνονται πυρά εναντίον ότι κινείται. Η κατάσταση σοβαρεύει. Μια οδική γέφυρα έχει ανατιναχθεί. Αριστερά του δρόμου, η πλαγιά πέφτει απότομα στη θάλασσα και δεξιά δεσπόζουν επιβλητικά υψώματα στα οποία έχει ο εχθρός εγκατασταθεί να προβάλει αντίσταση. Ολμοβόλα, αντιαρματικά και Ορειβατικά Πυροβόλα καλύπτουν τους Άγγλους. Σημειώνεται γρήγορα μια παράκαμψη του κατεστραμμένου δρόμου, οι μοτοσικλετιστές διασπούν την εχθρική γραμμή, η επιχείρηση συνεχίζεται.

Όχι όμως για πολύ. Η κατάσταση της εμπροσθοφυλακής γίνεται πριν την Κάινα κρίσιμη. Ο εχθρός κυριαρχεί πλήρως στο δρόμο, με καλοζυγισμένα πλάγια πυρά. Ένα εχθρικό τεθωρακισμένο σταματάει κάθε διείσδυση. Ριπές πολυβόλων ρίχνονται με καταγιστικό ρυθμό στο δρόμο, εξοστρακίζονται με θόρυβο στις πέτρες πάνω στο ύψωμα. Απότομα βραχώδη λιόφυτα βρίσκονται αριστερά και δεξιά και περιτοιχισμένες κληματαριές. «Τεθωρακισμένο μπροστά» ηχεί μια φωνή μέσα στη φάλαγγα. Αμέσως, όλοι βρίσκονται στο χαράκωμα ή σέρνονται πίσω από τα πέτρινα τοιχία προς κάλυψη. Η εν συνεχεία προώθηση αυτών είναι αδύνατη! Μονομιάς, η φήμη απλώνεται στην εμπροσθοφυλακή: «Μια ολόκληρη αγγλική μεραρχία βρίσκεται μπροστά μας!» «Είναι αλήθεια; Αυτό δείχνει εξαιρετικά επικίνδυνο. Πέσαμε σε ποντικοπαγίδα;». Ο διοικητής βρίσκεται ήδη εδώ. Καλυμμένος στο χαράκωμα, δίδει τις πρώτες διαταγές του: «Ένα Ορειβατικό Πυροβόλο εδώ σε θέση πυρός! Πολυβόλα στα δεξιά, στα πέτρινα τοιχία!» Ξεσπά παντού δυνατός θόρυβο, βολές από ολμοβόλα καλύπτουν το δρόμο. Ο αντισυνταγματάρχης Wittmann πηδάει έξω από χαράκωμα και βρίσκεται στο μέσο του δρόμου. «Πρέπει να προχωρήσουμε! Φύγαμε! Γρήγορα! Το πυροβόλο έτοιμο

για βολές! Ευθεία βολή ανάμεσα στα ελαιόδεντρα! Πάρτε τα πολυβόλα και καλύψτε από δεξιά» Το παράδειγμα του εμπνυχώνει τους άνδρες. Οι πυροβολητές πηδούν, παρομοίως, από την κάλυψή τους και τοποθετούν το πυροβόλο σε θέση βολής.

Από τη δεξιά πτέρυγα έρχεται η αναφορά: «οι Άγγλοι θέλουν να επιτεθούν συγκεντρωτικά». Τα Ορειβατικά Πυροβόλα βάλλουν, τα βλήματα ηχούν δυνατά στις κοιλάδες, η μια οβίδα μετά την άλλη εκρήγνυνται στις γραμμές του εχθρού. Τα πολυβόλα χτυπούν δεξιά στο τοιχίο και καθηλώνουν τον εχθρό. Ο κίνδυνος για τη δεξιά πτέρυγα έχει προσωρινά αποφευχθεί, τα πυρά του εχθρού μεταφέρθηκαν δίπλα στο δρόμο, οι οβίδες έχουν φέρει αποτέλεσμα.

Ωστόσο, φθάνει η αναφορά από την αριστερή πτέρυγα: «αντεπίθεση του εχθρού σε εξέλιξη!» Αμέσως συγκεντρώνονται οι υπόλοιπες δυνάμεις και ρίχνονται προς αριστερά...

Την ίδια στιγμή, ο ισχυρός αγγλικός αντίπαλος αιφνιδιάζεται πλήρως από την απρόσμενη έφοδο της Ομάδας Krakau εναντίον του δρόμου οπισθοχώρησης του. Τοποθετείται απελπισμένα να αμυνθεί για ακόμη μια φορά πλησίον του Στόλου. Μια σκληρή μάχη ξέσπασε στα υψώματα δεξιά του κόλπου της Σούδας. Οι Άγγλοι αμύνονται με όλες τις δυνάμεις τους, σημειώθηκε αιματηρή μάχη σώμα με σώμα. Μάταια! Παίρνουν το συντομότερο δρόμο και τρέπονται σε φυγή, με νότια κατεύθυνση, προς τα βουνά. Η ισχυρή θέση των Άγγλων στη Σούδα καταρρέει. Ο δρόμος της εμπροσθοφυλακής Wittmann ήταν ελεύθερος και αυτό θα επιδρούσε, άμεσα, στη σωστή στιγμή!...

Κατά τη διάρκεια της σφοδρότατης μάχης πλησίον της Κάινα, η εμπροσθοφυλακή Wittmann αντιλήφθηκε ξαφνικά και τελείως ανεπάντεχα την εξασθένιση της αντίπαλης αντίστασης. Στα υψώματα βρίσκονταν, αντί των Άγγλων, οι κунηγοί της Ομάδας Krakau που προχωρούσαν άμεσα αριστερά και δεξιά του δρόμου. Έτσι, η θέση των Άγγλων κατέστη μη αναστρέψιμη. Λίγο μετά τα μεσάνυχτα, οι Ομάδες Εφόδου διαπίστωσαν ότι ο εχθρός έχει ηττηθεί!

Η εμπροσθοφυλακή Wittmann έχει κερδίσει μια σύντομη βραδινή ανάπαυση, αφού διάνυσε, δίδοντας μάχη, τη συγκεκριμένη ημέρα 30 χιλιόμετρα..

Ο ΚΟΛΠΟΣ ΤΗΣ ΣΟΥΔΑΣ ΕΙΝΑΙ ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ

Η επίσημη αγγλική αναφορά σημειώνει την 29η Μαΐου 1941: «Τα στρατεύματα μας ήταν αναγκασμένα να πραγματοποιήσουν μια επιπλέον οπισθοχώρηση προς καλύτερες θέσεις στην ενδοχώρα, μολονότι μάχονταν ακατάπαυστα με τη μεγαλύτερη αποφασιστικότητα».

Η εν συντομία αναφορά της Ανώτερης Γερμανικής Στρατιωτικής Διοίκησης σημειώνει την ίδια ημέρα: «Ο έως τώρα χρησιμοποιούμενος από τους Βρετανούς, ως βάση ναυτικού, κόλπος της Σούδας είναι άνευ εχθρικής παρουσίας»!

Όλα όσα έπρεπε να εγκαταλείψουν οι Άγγλοι κατά την υποχώρησή τους από τον κόλπο της Σούδας, ήταν οι στρατιώτες Υγειονομικού της Μεραρχίας σε θέση να αναφέρουν, οι οποίοι ήταν πάντα παρών στη μάχη και στην προέλαση, βρίσκονταν συνεχώς στην πλευρά των μαχόμενων στην πρώτη γραμμή πυρός συντρόφων, ακόμα και στη βροχή από σφαίρες, οι οποίοι μοιράζονταν όλους τους κινδύνους και ταλαιπωρίες και δεν είχαν εύκολη δουλειά, πράγματι, στην Κρήτη.

Διηγούνται: «Ο δεύτερος Κεντρικός Χώρος Επίδεσης Τραυμάτων στην Κρήτη δημιουργήθηκε στο κτίριο της πρώην Διοίκησης Στόλου στην ανατολική έξοδο της Σούδας. Έπρεπε να συμμαζέψουμε εκεί, επειδή βρίσκονταν ανακατεμένα, διασκορπισμένα και σε ύψος μέχρι τα γόνατα είδη στρατιωτικού εξοπλισμού, ρούχα, βιβλία, εφημερίδες και γράμματα. Έπρεπε από την αρχή να σκουπίσουμε, να

καθαρίσουμε και να πάρουμε όλα τα μικρά και μεγάλα αντικείμενα που ήταν απαραίτητα στους ασθενείς και τραυματίες και να κάνουμε την παραμονή τους υποφερτή.

Η τύχη μας βοήθησε σε αυτό το σημείο. Ανακαλύψαμε μια τεράστια αποθήκη των Άγγλων στο λιμάνι που περιείχε, εν μέρει σε μεγάλες αίθουσες εν μέρει σε ανοιχτό χώρο, μαγειρικά σκεύη όλων των ειδών, ποτήρια, κύπελλα, πιάτα, κανάτες, σκεπάσματα, κουβάδες, καζάνια, τηγάνια, σκεπάσματα από μαλλί προβάτου, σκοινιά, καθαρά σεντόνια, πουκάμισα, πετσέτες και σίτες για κουνούπια, εν συντομία όλα όσα χρειαζόμασταν. Τα εν λόγω είδη ήταν σε αφθονία και εάν κάτι έλειπε από τις μονάδες, αυτό σήμαινε: πήγαινε κάτω στην αποθήκη και ψάξε!

Τα κράνη παραλλαγής και τα άσπρα και χακί κοντά παντελόνια μας έδωσαν ιδιαίτερη χαρά. Ήταν μια σχεδόν υπέργεια αγαλλίαση σε τούτη τη πολύ ζεστή ατμόσφαιρα να βγάλουμε αυτή τη μακριά, στενή στολή. Τα άλλα στρατιωτικά τμήματα έκαναν το ίδιο. Σύντομα, δεν ξεχώριζαν τώρα πλέον ποιοι ήταν οι Άγγλοι, οι Ιταλοί, οι Έλληνες και οι Γερμανοί! Στον Sepp από το Steirerlande, στον Toni από τη Βαυαρία ή το Τυρόλο, στον Franz από το Schwaben ή το Σάλτσμπουργκ άρεσε εξαιρετικά η νέα μόδα της Κρήτης και η νύφη στην πατρίδα θα εκπλαγεί ευχαρίστα σχετικά με τον μελαψό Αφρικανό με το κράνος παραλλαγής και το ταιριαστό παντελονάκι.

Ακόμα σημαντικότερο ήταν τα τρόφιμα που προσφέρονταν σε εμάς, σε μεγάλες ποσότητες, σε τούτη την αποθήκη: αλεύρι, ρύζι, καφές, τσάι, βούτυρο, μαρμέλαδα, αυγά, αποξηραμένα φρούτα, χοιρομέρι, κονσέρβες κρέατος και φρούτων, ζάχαρη, σοκολάτα και την καλύτερη ποιότητα αγγλικού καπνού. Η κουζίνα μας απέκτησε, σε όλα τα μήκη και πλάτη, καλή φήμη.

Έφθασαν επίσης οι τραυματίες και οι άρρωστοι. Οι ομάδες των χειρουργών δούλευαν όλες τις νύχτες. Ο φίλος και εχθρός χρειάζονταν άμεσα βοήθεια: σύντροφοι Γερμανοί, απελευθερωμένοι Ιταλοί, Άγγλοι, Αυστραλοί και Νεοζηλανδοί, Έλληνες στρατιώτες και πολίτες επίσης. Και όλοι λάμβαναν βοήθεια.

Η εμπροσθοφυλακή δεν συνάντησε, έως το Ρέθυμνο, σχεδόν καμία αντίσταση. Πλησιάζει σε ένα μονοπάτι με θέα στην πόλη. Οι Άγγλοι δεν το είχαν καταλάβει. Προσφέρει από ψηλά μια μακρινή επισκόπηση, πάνω από τη σχεδόν σκούρα μπλε θάλασσα, πάνω από την παράξενη πόλη του Νότου που εκτείνεται σε μια λωρίδα γης στη θάλασσα, πάνω από το παλιό τούρκικο φρούριο, από το σκούρου χρώματος βουνό, από την τελείως ασυνήθιστη ξηρά. Όμως δεν είναι η ώρα να ατενίσουμε το τοπίο, όλα κυλούν με ταχύτητα αστραπής.

Τι θα συμβεί τώρα; Οι Άγγλοι βρίσκονται στο Ρέθυμνο. Πόσο ισχυροί είναι; Στο Ρέθυμνο και περίξ αυτού δίνουν μάχη πολλοί αλεξιπτωτιστές. Πρέπει να πραγματοποιηθεί αιφνιδιαστική επίθεση. Οι Άγγλοι θα τοποθετήσουν από λεπτό σε λεπτό φράγμα πυρός! Υπάρχει μια ένταση που σε ξεσκίζει. Ο αντισυνταγματάρχης Wittmann κοιτάζει επίσης, επιστρέφει και λέει γελώντας: «Ο στρατηγός Terpen»! Με αυτό εννοούνται οι Άγγλοι. Η εμπροσθοφυλακή κατευθύνεται προς την πόλη και όλα κυλούν ήσυχα. Τη συγκεκριμένη ημέρα διένυσε 90 χιλιόμετρα!

Οι Άγγλοι βάλλουν σποραδικά. Ο πληθυσμός έχει κάτι καλύτερο να κάνει, πλιατσικολογεί και εκπλήσσεται που πράττουν ανενόχλητοι. Η εμπροσθοφυλακή δεν μπορεί σε αυτό να επέμβει, πρέπει να μετακινηθεί προς βοήθεια στους περικυκλωμένους στα ανατολικά της πόλης αλεξιπτωτιστές που εδώ και πολλές ημέρες αμύνονται επίμονα και γενναία, που αντιστέκονται με πείσμα σε μια περιβαλλόμενη από τον εχθρό περιοχή και είναι αποφασισμένοι για όλα, που καρτερούν, σαν σε ένα έρημο χαμένο νησί στον ωκεανό, απέραντα μακριά από την πατρίδα, μέχρι να έρθει η ώρα τους.

Την επόμενη ημέρα, την τρίτη από την έναρξη της πορείας, η εμπροσθοφυλακή συνεχίζει την επιχείρηση. Δεξιά στο βουνό βρίσκεται μια εκκλησία περιβαλλόμενη από ένα νεκροταφείο, όπου εκεί παραμένουν ακόμη αλεξιπτωτιστές. Έχουν αμυνθεί μέχρι εσχάτων και είναι ελεύθεροι. Μπορεί κάποιος να παρατηρήσει σ' αυτούς ξεκάθαρα τη σκληρή δοθείσα μάχη, σε μια σχεδόν άνευ ελπίδας κατάσταση. Απωθήθηκαν από την πόλη από μια πειστική υπερδύναμη, γαντζώθηκαν θυμωμένοι σε μερικά σπίτια στην άκρη της περιοχής αλλά δεν προχώρησαν παραπέρα. Τώρα, ήρθε η πατρίδα σε αυτούς. Σύντομα, μια ισχυρή αγγλική οπισθοφυλακή θα βρεθεί, για ακόμα μια φορά, αντιμέτωπη με την ομάδα εμπροσθοφυλακής. Η κεφαλή άρχισε την επίθεση. Ο αντίπαλος βάλλει ήδη με 3 πυροβόλα εναντίον του δρόμου προέλασης, το Πυροβολικό μας καταστρέφει τα 2 εξ αυτών, η κορυφή μπορεί να προχωρήσει σε βάθος 4 χλμ. Βαρέα όπλα βάλουν σφοδρά εναντίον των βρισκόμενων στην απέναντι πλάγια υψωμάτων. Δύο γερμανικά τεθωρακισμένα, τα πρώτα στην Κρήτη, κατευθύνονται προς τα λιώφυτα. Η εμφάνιση αυτών και τα συγκεντρωτικά πυρά έχουν φέρει απροσδόκητο αποτέλεσμα.

Άγγλοι ξεπροβάλλουν με χέρια υψωμένα και με άσπρα μαντήλια, αρχικώς μεμονωμένα, κατόπιν μαζικά. Μια μεγάλη άσπρη σημαία υψώνεται στο χώρο όπου υποτίθεται ότι ήταν το αρχηγείο του εχθρού, πάνω από τα ασημί ελαιόδεντρα. Τα πυρά παύουν. Είναι δυο τάγματα Αυστραλών και μια πυροβολαρχία. Δεν δείχνουν σε καμιά περίπτωση ότι είχαν, από τη μικρής διάρκειας μάχη, συντριβεί. Είναι φιλικόι, ψύχραιμοι και απλά δηλώνουν: «Σταματάμε!» Σαν να διέκοπταν έναν αθλητικό αγώνα. Ένας μεγαλοπρεπής συνταγματάρχης αναφέρει τη συνθηκολόγηση χιλιάδων μαχόμενων στρατιωτών και πεντακοσίων περ. τραυματιών που βρίσκονται ακόμα σε ένα στρατιωτικό νοσοκομείο. Εκτός των αντιπάλων στρατιωτών συρρέουν ακόμη πολλοί αλεξιπτωτιστές οι οποίοι ήταν σε αυτήν την περιοχή αποκλεισμένοι...

Στην άκρη του δρόμου λαμβάνει χώρα ένας σύντομος διάλογος μεταξύ του Πρώτου Επιτελικού και του Άγγλου διοικητή που διεξάγεται σε καλό τόνο και δίδει ορισμένα διδακτικά συμπεράσματα σχετικά με την αγγλική σκέψη και είναι.

Οι Αυστραλοί εκφράζονται αρνητικά για τους Άγγλους. Εγκατέλειψαν ψυχρά τους, στο πλαίσιο της συνομοσπονδίας, συντρόφους τους και εξαφανίστηκαν προς Νότο, μέσω του μοναδικού διαθέσιμου δρόμου. Ο Άγγλος συνταγματάρχης ήταν περισσότερο έκπληκτος αναφορικά με τα γερμανικά Τεθωρακισμένα. Ήθελε να μάθει εάν ήλθαν επίσης δια της εναέριας οδού. Όταν πληροφορείται ότι δύο μόνο γερμανικά Τεθωρακισμένα βρίσκονται στην Κρήτη, πήρε μια σκυθρωπή έκφραση προσώπου από την οποία μπορεί κάποιος να διαβάσει ξεκάθαρα: Εάν το γνώριζα!

Ο ταγματάρχης Haidlen έφερε τη συζήτηση σε άλλο πεδίο και είπε: «Είναι πράγματι θλιβερό ότι δύο φυλετικά συγγενικά έθνη βρίσκονται σε πόλεμο. Αυτά τα δύο και η γη μαζί θα ζούσαν σε ειρήνη για πολύ καιρό. Εμείς, οι Γερμανοί, μαχόμαστε μόνο για ένα νόμιμο ζωτικό χώρο που κανείς δεν μπορεί να αμφισβητήσει. Χρειαζόμαστε αποικίες, πρώτες ύλες και αγορές. Ως μεγάλο έθνος έχουμε προς τούτο δικαίωμα!» Ο συνταγματάρχης Campbell, ο αρχηγός των Αυστραλών και Σκοτσέζος στην καταγωγή, το παραδέχθηκε δίχως άλλο, έπειτα απήντησε αργά: « Ωραία και καλά, όλα αυτά τα αναγνωρίζουμε, δεν γνωρίζουμε όμως, πόσο μακριά θα φτάσει η Γερμανία και για αυτό πρέπει να πολεμήσουμε»...

Αυτό ήταν το χάσμα το οποίο διαρκώς μεγάλωνε: δυσπιστία και έλλειψη διορατικότητας δημιουργούνταν από την προπαγάνδα, ψέματα, φανατισμός και μίσος που είχαν προκαλέσει οι ξένοι οι οποίοι προσδοκούσαν απ' όλους τους λαούς οφέλη, διασπούσαν τη γεφυρωμένη αντίθεση μεταξύ των λαών και την καθιστούσαν αθεράπευτη για να κυριαρχήσουν στον κόσμο.

Ναι, δεν υπήρχε προοπτική. Ο αγώνας πρέπει να οδηγηθεί ως τα άκρα. Μετά την καταγίδα ακολουθεί η γονιμοποιός βροχή και το σιδερένιο άροτρο του θεού, ο πόλεμος, πρέπει να ανασκάψει τη γη των ανθρώπων πριν φυτρώσει η σπορά του μέλλοντος.

Μόλις το Ρέθυμνο απελευθερώθηκε, οι στρατιώτες Υγειονομικού δημιούργησαν, εκεί, τον τρίτο Κεντρικό Σταθμό Επίδεσης Τραυμάτων στην Κρήτη. Κατέφθασε ένα κύμα τραυματιών, οι περισσότεροι αλεξιπτωτιστές. Αυτοί οι γενναίοι δεν τύχχαναν, στις μεγάλης διάρκειας ημέρες και δύσκολες νύχτες, αποτελεσματική και κανονική υγειονομική φροντίδα, ήταν στον πόνο το ίδιο μόνοι όπως και στη μάχη. Επικρατούσε μεγάλη κίνηση, μέρα και νύχτα, στην αίθουσα του χειρουργείου. Λάμπες χειρός φώτιζαν τις απαραίτητες χειρουργικές επεμβάσεις.

Γιατροί και νοσηλευτές έσωσαν, το χρονικό αυτό διάστημα, τη ζωή πολλών αλεξιπτωτιστών και σε πολλούς από τα εκάστοτε συμβάντα συνταραγμένους άνδρες έδωσαν πίσω κουράγιο για ζωή. Κανένας αλεξιπτωτιστής δεν πέθανε, δεν ήταν η κατάσταση τόσο άσχημη όσο συχνά έδειχνε. Η βοήθεια ήρθε στη σωστή στιγμή. Οι στρατιώτες Υγειονομικού, οι γιατροί και βοηθοί αυτών πρόσφεραν τα μέγιστα και δεν παραπονιόνταν ότι έπρεπε για τέταρτη νύχτα, χωρίς διακοπή, να τα καταφέρουν. Έπρεπε να κερδηθεί η μάχη της ζωής και υγείας των συντρόφων τους, η μάχη του μεγάλου σε μέγεθος στρατιωτικού και συγχρόνως ανθρώπινου καθήκοντος, εκείνου του πρώτου αγώνα που οδηγεί από τον πόλεμο στην ειρήνη.

Οι στρατιώτες Υγειονομικού στην Κρήτη! Πορεύτηκαν με πενήντα κιλά στρατιωτικών αποσκευών μέσω δυσκολοδιάβατου εδάφους. Επίδεσαν τους τραυματίες συντρόφους κατά τη διάρκεια πυρών και τους οδήγησαν πίσω στην πατρίδα. Δεν μπορούν να εξιστορήσουν μεγάλα ανδραγαθήματα, αλλά χιλιάδες τους χρωστούν ένα ευχαριστώ. Ήταν εκεί όπου και όποτε τους χρειαζόταν κάποιος. Έδωσαν και αυτοί με το δικό τους τρόπο και με όπλα τη μάχη τους στο σκληρό έδαφος της Κρήτης, το οποίο απαιτούσε από αυτούς το λιγότερο, για το μεγαλείο και την ελευθερία του Ράιχ.

Στο Ρέθυμνο είχε δημιουργηθεί ο τελευταίος Κεντρικός Χώρος Επίδεσης Τραυμάτων στην Κρήτη.

Η εμπροσθοφυλακή Wittmann προχωράει με ολοένα γρηγορότερο ρυθμό. Η πορεία αυτή μετατρέπεται σε μια αχαλίνωτη έκσταση της πλησιάζοντας τελικής νίκης που αντιλαμβάνεται και αισθάνεται ο καθένας.

Οι μηχανές βουίζουν αναβαίνοντας τη διάβαση πριν το Ηράκλειο. Κάνει ζέστη, ανυπόφορη ζέστη, η άγρια, ερημική και βραχώδη γη δείχνει εγκαταλελειμμένη από κάθε μορφή ζωής. Παντού αγροτικά κάρα, βράχια, βουνά και αγριάδα. Η αποπνικτική ζέστη γεννά πυρετώδεις σκέψεις: είναι ένα έδαφος φτιαγμένο για αιφνιδιαστική επίθεση! Είναι μια μοναδική, τεράστια παγίδα που μας επιτρέπει να εισέλθουμε, αλλά όχι να εξέλθουμε! Είναι αδύνατο να γλιτώσουμε εδώ. Ένα Βαρύ Πολυβόλο αρκεί να κρατήσει το μονοπάτι αυτό! Δεν υπάρχει καθόλου χρόνος για πυρετώδεις σκέψεις! Προς τα εμπρός! Διαμέσου!

Το μονοπάτι δεν έχει καταληφθεί! Εκεί ψηλά, απλώνεται μια υπέροχη θέα προς το Ηράκλειο, προς την απέραντη θάλασσα, προς τους πράσινου χρώματος αμπελώνες, προς την άσπρου χρώματος πόλη με το λιμάνι, προς μια εκτεινόμενη εύφορη πεδιάδα, στα όπισθεν των εκ νέου κόκκινου-καφέ χρώματος ογκωδών βουνών που υψώνονται σαν απειλητικός τοίχος. Θεέ μου, αυτή η ιδιόμορφη γη, που εμφανίζεται σαν ένα όνειρο, δεν θα λάβει κάποιο τέλος; Ανάθεμα τη ζέστη της, τα εκατό βάσανα της, τα βουνά! Θεέ μου, να μπορούσαμε να δροσιστούμε στη θάλασσα, μια φορά, για μια μόνο φορά! Ο διοικητής γελάει και λέει στους στρατιώτες του: «Θέλετε να μείνετε εδώ; Σας

χαρίζω όλη την Κρήτη μαζί και την Ελλάδα για ένα λίτρο βουαρικής μύρας! Εμπρός!».

Αμέσως μετά το ύψωμα συναντούν μια ομάδα Αναγνώρισης Αλεξιπτωτιστών που τους χαιρετά περήφανα και με χαρά. Εννέα μερόνυχτα μαχόταν η ομάδα τους περίξ του Ηρακλείου. Οι Άγγλοι δεν κατόρθωσαν να τους εκτοπίσουν, να τους κάμψουν ή να τους αποθαρρύνουν, μολονότι τα πολεμικά τους πλοία βρίσκονται έμπροσθεν του λιμένα, αν και επιχείρησαν τα πάντα για να τους καταστρέψουν και οι εν λόγω εννέα μοναχικές ημέρες και ακόμη πιο μοναχικές νύχτες απλώνονταν στην αιωνιότητα. Οι σύντροφοι είναι τώρα εδώ και όλα έχουν αποκτήσει το νόημά τους.

Η εμπροσθοφυλακή εισβάλλει με θόρυβο στην καταστρεμμένη από τα Βομβαρδιστικά Καθέτου Εφόρμησης πόλη του Ηρακλείου και πολύ σύντομα εξέρχεται αυτής. Στο λιμάνι βρίσκονται βυθισμένα πλοία, μόνο οι κορυφές των καταρτιών προεξέχουν ακόμα από τη θάλασσα. Οι Άγγλοι έχουν αποσυρθεί και έχουν αποχαιρετήσει με μεγάλη λύπη από τα καταστρώματα των πλοίων τους το Ηράκλειο. Κατευθύνονται τώρα, μέσω συρματοπλεγμάτων και ερειπίων, προς Ιεράπετρα.

Σκοτεινιάζει, νυχτώνει, μια θεοσκοτεινή νύχτα. Ξαφνικά, κάποιες μορφές βρίσκονται μπροστά από τους άνδρες. Φωτίζει ένα φως. Τι είναι αυτό; Ιταλικά Διθέσια Τεθωρακισμένα! Στρατιώτες πηδούν έξω και συστήνονται ως Ιταλοί αξιωματικοί. Γνώριζαν ήδη ότι πλησιάζει μια γερμανική εμπροσθοφυλακή, η ίδια, όμως, δεν γνώριζε για την απόβαση των Ιταλών στα ανατολικά του νησιού. Οι Ιταλοί σύντροφοι σφίγγουν το χέρι των Γερμανών. Ήδη κατά τη χειραψία, μπορεί κάποιος να νιώσει την εσωτερική διέγερση και ένταση αυτής της ιστορικής στιγμής. Δίδουν πρόθυμα πληροφορίες και τους συνοδεύουν μέσω του σκοταδιού στον τελικό προορισμό, την Ιεράπετρα. Η περιοχή έχει ισοπεδωθεί από τα Βομβαρδιστικά Καθέτου Εφόρμησης. Η εμπροσθοφυλακή διάνυσε αυτήν την ημέρα, την τρίτη από την έναρξη, εκατό ενενήντα χιλιόμετρα.

Ο οδηγός του διοικητή, με καταγωγή από το Σάλτσμπουργκ, περιγράφει αυτήν την πρώτη νύχτα στην καταλαμβανόμενη Κρήτη, ευδιάθετος και γελώντας: «Υπήρχε ένα πλήρες ανακάτεμα από σύρματα, σίδερα και πέτρες. Κανείς δεν γνωρίζει επακριβώς εάν το επόμενο τοιχίο δεν θα πέσει στο κεφάλι κάποιου. Όλη τη διάρκεια της νύχτας άλλαξα τον τρόπο ύπνου μου. Κάποιες φορές κουλουριαζόμουν στο πλάι της σκηνής για να μη με πετύχουν τα κουνούπια. Αλλά αυτό δεν αντέχονταν εξαιτίας της ζέστης. Κατόπιν, έριξα ξανά το υγρό για τις ψείρες και τα αξιαγάπητα κουνούπια βουίζουν προς τα εδώ- μια επίθεση στούκας, η μια πίσω από την άλλη ..σσςς.. μια επιτυχημένη βολή η μια μετά την άλλη. Σκεπάζομαι ξανά, η τρομερή ζέστη δεν μου προσφέρει καθόλου ηρεμία και έτσι συνεχίζεται κατά διασκεδαστικό τρόπο. Σέρνομαι απελπισμένος σε έναν χώρο και έτσι με τσακώνει ένας άλλος εχθρός, κυριολεκτικά από όλες τις πλευρές. Ένας στρατός από κοριούς. Και όλο αυτό ονομάζεται νύχτα στην Κρήτη! Έχω όμως επιβιώσει από όλα αυτά, αυτό είναι το κυρίως θέμα».

Η Μάχη της Κρήτης έχει πρακτικά ολοκληρωθεί την 30η Μαΐου 1941, το τμήμα που συνδέει το δυτικό με το ανατολικό τμήμα του νησιού βρίσκεται υπό τη γερμανική κατοχή, όλη η βόρεια ακτή, με τις σημαντικότερες πόλεις, λιμάνια και τα εδάφη γύρω από αυτά, είναι ελεύθερα από τον εχθρό. Στον κύριο όγκο της οροσειράς Ίδης και των Λευκών Όρεων δεν μπορεί να παραμείνει καμιά μεγάλη σε μέγεθος μονάδα του αντιπάλου, τα απότομα παράλια στον νότο, που διαθέτουν μόνο λίγα λιμάνια και χωρίς να μπορεί να γίνει χρήση αυτών για μεγαλύτερα πλοία, δεν έχουν καμιά στρατιωτική αξία. Οι αντίπαλες δυνάμεις, που είχαν σταματήσει, για κάποιο χρονικό διάστημα, την Εμπροσθοφυλακή Wittmann πλησίον της Κάινα και την Ομάδα Krakau πλησίον του Στύλου, εκτιμώνται σε μόνο λίγα τάγματα. Οι υπόλοιποι Άγγλοι, οι οποίοι διασώθηκαν

από τη Μάχη των Χανίων και στον κόλπο της Σούδας, έπρεπε να είχαν, προ πολλού, πλεύσει με τα πλοία τους στα ανοιχτά με κατεύθυνση την Αφρική. Τα αγγλικό δράμα «Κρήτη» ήταν στο τέλος του και όμως, εντούτοις, θα ακολουθούσε ακόμα ένας επίλογος ο οποίος συνέθετε, για ακόμα μια φορά, όλα τα στοιχεία του αγώνα της Κρήτης σε ένα τραγικό, απρόσμενου μεγέθους τέλος: αυτός ονομαζόταν Σφακιά...

Η Ομάδα Utz έπρεπε να μεταβεί στα Χανιά και να καθαρίσει την περιοχή μεταξύ του ακρωτήριου Δράπανος και των νοτίων ακτών από τα διασκορπισμένα υπολείμματα του εχθρού. Αυτό φαινόταν μια εύκολη υπόθεση. Αλλά, εξελίχθηκε διαφορετικά.

Μονάδες της ομάδας εκδίδωξαν την Παρασκευή, μέσω επίθεσης με περικύκλωση και κάτω από υψηλές θερμοκρασίες, τον εχθρό από τις θέσεις του στα ψηλά βουνά πλησίον του Αλίκαμπου και κατέλαβαν την έξοδο της κοιλάδας προς Ασκύφου. Ο στενός ορεινός δρόμος οδηγεί, μέσω γυμνών, πυρωμένα από τον ήλιο, βουνών στα Σφακιά, αλλά σταματάει, ξαφνικά, μακριά, πάνω από το χώρο και διαμορφώνεται έπειτα σε μονοπάτι. Επομένως, για τις μηχανοκίνητες ομάδες και τις μεγαλύτερες σε μέγεθος τακτικές μονάδες δεν είχε καμία απολύτως αξία ως δρόμος πορείας προς τις νότιες ακτές. Στη διάβαση μεταξύ Ασκύφου και φαραγγιού της Ίμβρου έπεσαν οι κυνηγοί, ξαφνικά, σε έναν ισχυρό εχθρό που αμύνονταν πολύ σθεναρά με τεθωρακισμένα, πυροβόλα, ολμοβόλα και πολλά πολυβόλα. Μια κατά μέτωπο επίθεση στο έδαφος αυτό, με αυτήν την άμυνα και εναντίον αυτού του απροσδόκητα ισχυρού αντιπάλου έδειχνε άνευ προοπτικής. Ο αντίπαλος έπρεπε να περικυκλωθεί.

Όσο πλησίαζε κάποιος περισσότερο στα νότια παράλια της Κρήτης, τόσο πιο θερμό γινόταν το κλίμα. Στις κοιλάδες, καταβόθρες, φαράγγια και χαντάκια αυτών των χέρσων ασβεστολιθικών βουνών που έμοιαζαν με αφρικανικό τοπίο, δεν μπορούσε κάποιος πλέον να αναπνεύσει ελεύθερα, ο αέρας πίεζε τους πνεύμονες, την καρδιά και το κεφάλι, κάθε βήμα ήταν ένα μαρτύριο. Όμως, έπρεπε να διεξαχθεί μια μεγάλης κλίμακας επίθεση περικύκλωσης σε τεραστίου μεγέθους υψομετρικές διαφορές και σε μια άνευ δρόμου, ξερή, άνυδρη περιοχή που απαιτούσε από τους άνδρες τεράστιες επιδόσεις.

Επετεύχθη, μολονότι έδειχνε ως θαύμα ότι άνθρωποι έπρεπε να υποφέρουν τέτοιου είδους συνθήκες. Οι κυνηγοί βρίσκονταν το Σάββατο παντού στα βουνά που απόκρημνα και με τεράστιες εγκοπές, με θεόρατα βραχώδη φαράγγια και με τεραστίων διαστάσεων κοιλώματα ρίχνονταν στη νότια θάλασσα η οποία εκτείνονταν, κάτω από αυτά, με σκούρο μπλε χρώμα και λαμπερή, μέχρι τα παράλια της Αφρικής. Παρατηρήθηκαν συγκεντρώσεις ισχυρών εχθρικών δυνάμεων στη Χώρα Σφακίων και Κομιτάδες, στα παλιά λημέρια των Σφακικιών πειρατών που θεωρούνταν ως απευθείας απόγονοι των αρχαίων Δωριέων και ήταν πάρα πολύ θαρραλέοι και περήφανοι Κρητικοί μαχητές. Εκεί, πρέπει να επιτεθούν τα Βομβαρδιστικά Καθέτου Εφόρμησης! Η συγκεκριμένη θέση πρέπει να χτυπηθεί, τώρα, από το Πυροβολικό με σφοδρότητα!

Την Κυριακή της Πεντηκοστής 1941 εκδήλωσαν επίθεση ορισμένα Βομβαρδιστικά Καθέτου Εφόρμησης και καταδρομικά. Ένα κουβαλημένο πυροβόλο Πεζικού έριξε, από ένα δεσπόζοντα ύψωμα, καλοζυγισμένες βολές που έπεσαν σε κάθε κάλυψη προστασίας του εχθρού. Ο εχθρός εγκατέλειψε τα χαρακώματα του και έψαξε μια χωρίς σχέδιο προστασία στο πεδινό έδαφος. Εντωμεταξύ, οι λόχοι Περικύκλωσης πλησίασαν περίξ των Σφακίων και Μπράσκας και ξεκίνησαν, αυτοβούλως, την επίθεση, με κίνδυνο να βρεθούν στα πυρά των δικών μας Βομβαρδιστικών Καθέτου Εφόρμησης.

Ενώ στην αρχή, ισχυρές εχθρικές στρατιωτικές ομάδες κουνούσαν άσπρα μαντίλια, εμφανίστηκαν άλλες με το όπλο ανά χείρας, αποφασισμένες να πολεμήσουν. Αφότου

ένας λόχος εφόρμησε στα Σφακιά, συγκεντρώθηκαν, επίσης εδώ, Άγγλοι με άσπρα μαντήλια, με σκοπό την παράδοσή τους.

Οι πρώτοι Άγγλοι παραδόθηκαν, κατά τη διάρκεια της επίθεσης των Βομβαρδιστικών Καθέτου Εφόρμησης στον προελαύνοντα προς Κομιτάδες λόχο. Όσο προέλαυναν οι κυνηγοί, τόσο περισσότεροι Άγγλοι κουνούσαν άσπρα μαντήλια. Ο λόχος έφτασε χωρίς αντίσταση στους Κομιτάδες. Το απόγευμα καταλήφτηκε επίσης το λιμάνι του Λουτρού.

Ένας μη αμελητέος αριθμός αιχμαλώτων κινούνταν το μεσημέρι, εδώ και δύο ημέρες, προς Βορρά.

Η ευρείας κλίμακας, σε γεμάτο δυσκολίες ορεινό έδαφος, επίθεση «τανάλια» οδηγήθηκε σε πλήρη επιτυχία, έδειξε στον εχθρό την ανέλπιδη περαιτέρω αντίσταση αυτού και τον προέτρεψε για παράδοση των όπλων. Η δυσχερής κατάσταση επισιτισμού συνέδραμε καθοριστικά, επειδή όλος σχεδόν ο ανεφοδιασμός τροφίμων είχε εμποδιστεί από τη μεγάλη σε κλίμακα και ένταση προέλαση και επίθεση της Ομάδας Utz. Παράλληλα, στους Άγγλους είχε μάλλον επιδράσει αρνητικά η βαθιά ανησυχία, ότι δεν είχαν εντοπιστεί καθόλου πλοία κατά μήκος και πλάτος της θάλασσας που θα μπορούσαν να τους παραλάβουν. Η θάλασσα ήταν ήσυχη εδώ, μοναχική και άδεια. ο παγκοσμίως κυρίαρχος Βασιλικός Πολεμικός Στόλος της Γηραιάς Αλβιόνας είχε εγκαταλείψει τους μαχητές του σε τούτα τα θερμά και εγκαταλειμμένα από το θεό παράλια. Αυτό έσπασε την τελευταία σταθερή βάση και κατέστρεψε μια έως τώρα ακλόνητη πίστη. Έδωσε τη χαριστική βολή.

Δέκα χιλιάδες Άγγλοι παρέδωσαν τα όπλα. Ο πόλεμος στην Κρήτη έλαβε αυτήν την αξιομνημόνευτη Κυριακή της Πεντηκοστής του 1941 το δραματικό του και για τη Γερμανία ένδοξο τέλος.

Έναν επίλογο σε τούτη την αγγλική τραγωδία στην Κρήτη έδωσε ο υπασπιστής του Συντάγματος Krakau, λοχαγός Hertinger, με μια σύντομη, λιτή αφήγηση. Οι εντυπώσεις του ίσχυαν μάλλον το ίδιο για όλους τους Γερμανούς Μαχητές της Κρήτης και αυτές οι σκέψεις ανέσυραν σίγουρα πολλά που δεν είχαν επίσης ντυθεί με λόγια.

Ο λοχαγός Hertinger αφηγήθηκε: «Άγγλοι, Έλληνες και μαζί άτακτοι είχαν στην Κρήτη, απ' όσο γνωρίζαμε, την απόλυτη αριθμητική υπεροχή σε άνδρες και στρατιωτικό υλικό. Πήραμε ως λεία 50 πυροβόλα, 30 τεθωρακισμένα και μερικές εκατοντάδες οχήματα, επιπλέον πολεμικό υλικό και αποθέματα σίτισης, σε καθόλου αμελητέες ποσότητες. Τα βρετανικά στρατεύματα αποτελούνταν από αγγλικά Συντάγματα, Αυστραλούς, Νεοζηλανδούς και μάλιστα Μαορί, σε γενικές γραμμές από εξέχοντες και άξιους πολεμιστές.

Το έδαφος της Κρήτης δεν μπορούσε να είναι ιδανικότερο για έναν υπερασπιστή που είχε όλο τα εδαφικά πλεονεκτήματα υπέρ του. Ωστόσο, νικήσαμε!

Όταν συγκρίναμε τους Βρετανούς αιχμαλώτους, αυτούς τους γαλουχημένους με υψηλά φρονήματα και πέρα για πέρα γυμνασμένους, με τους δικούς μας κατάκοπους, έτοιμους να καταρρεύσουν και καταβεβλημένους στρατιώτες, εκπλαγήκαμε με τη νίκη μας, με το μυστικό θαύμα του γερμανικού στρατού που είχε εδώ αποκαλυφθεί.

Μπορεί κάποιος να παρατηρήσει στους Άγγλους ότι ήταν οι γιοί μιας παγκόσμιας αυτοκρατορίας που κολυπούσε στο χρυσάφι. Ο στρατιωτικός εξοπλισμός τους ήταν υπέροχος: στρατιωτική στολή τροπικού κλίματος, ελαφριά υφάσματα, παντελονάκι μέχρι τα γόνατα, όλα άψογα σαν να προέρχονταν από την καλύτερη εταιρία του Λονδίνου. Και πως ήταν, απεναντίας, συχνά οι δικοί μας στρατιώτες! Βρώμικοι, με κατακουρελιασμένα ρούχα με πέτρες και αγκάθια, η στολή γεμάτη ιδρώτα, με υποδήματα χωρίς καρφιά, καμπουριάζοντας όπως τα φορτηγά ζώα από το βαρύ φορτίο,

δύσκαμπτοι από την κούραση και τις ταλαιπωρίες, με κατεβασμένα μάτια και με πολύ χλωμά πρόσωπα.

Σαν να αντιλαμβάνονταν οι Άγγλοι τον πόλεμο ως μια αθλητική δραστηριότητα και τον διεξήγαγαν κατά αυτόν τον τρόπο, ενώ εμείς τον διακρίναμε ως ένα αιματηρό, πικρό και δύσκολο έργο που πρέπει αμέσως να πραγματοποιηθεί.

Οι Άγγλοι ήταν ως μαχητές (*ιδιόχειρη μη ευανάγνωστη λέξη*). Μπορούσαν να καλυφθούν με θαυμάσιο τρόπο, διέθεταν πολλή ψυχραιμία και στωική ηρεμία. Και όσον αφορά στη σίτισή τους; Τα είχαν όλα: βοδινό κρέας σε απίθανες ποσότητες, κονσέρβες λαχανικών και φρούτων, κουτιά γάλατος και ακόμα κονσέρβες ανανά. Επίσης τσάι, σοκολάτα και βούτυρο, όλα όσα τώρα διατίθονταν. Είχαν περισσότερα από όσα μπορούσαν να μεταφέρουν. Εμείς ονειρευόμασταν για μέρες ολόκληρες, αργότερα για πολλές εβδομάδες τις προμήθειες τους και ωστόσο, τους νικήσαμε!

Διαθέταμε μεγαλύτερη εσωτερική πειθαρχία. Είχαμε ισχυρότερη θέληση για τη νίκη, είχαμε καλύτερη διοίκηση. Δεν ήμασταν μια μάζα τυχερών και γυμνασμένων μαχητών, ήμασταν ένα ενωμένο μέσα στον κίνδυνο, τη μάχη και το αίμα στρατιωτικό σύνολο. Ήμασταν μια μεγάλη στρατιωτική ομάδα που ήταν εμπνευσμένη από μια μεγάλη ιδέα και πολύ βαθιά πίστη. Εξαιτίας αυτών υπερβάλλαμε των εαυτών μας σε δράση και επίδοση.

Οι Άγγλοι μπορούν, πάμπολλες φορές, αναλογιστούν περί των αιτιών των πολλών δικών τους ηττών. Δεν θα εντοπίσουν ποτέ το μυστικό του γερμανικού στρατιωτικού πνεύματος, το θαύμα των γερμανικών επιτυχιών.

Είχαν την τύχη με το μέρος τους και σε πολύ μικρό βαθμό ατυχία. Διεξήγαγαν πάντα τους πολέμους τους ως έμποροι και ποτέ ως στρατιώτες που, εάν θέλουν να ζήσουν, θα πρέπει να πολεμήσουν. Εμάς, μας αναγκάζει συχνά σήμερα ο κίνδυνος. Αυτούς τους απασχολεί μόνο ο φόβος για όσα έχουν στην κατοχή του, η απληστία για περισσότερα και η έπαρση της υπερβολικής αφθονίας και της σε υπερβολικό βαθμό δύναμης. Εμείς είχαμε όρια στη θέλησή μας, ο πλούτος και η εξουσία δεν ξεπερνούσαν την πλάνη, η υπερηφάνεια τα σύνορα της φύσης και αυτό φανερώνει αναντίρρητα την απουσία πλάνης προς εικονική πρόοδο.

Η νίκη μας εναντίον της Αγγλίας στην Κρήτη είναι μόνο το προοίμιο της τελευταίας, μεγάλης και αποτελεσματικής νίκης. Το πληροφορηθήκαμε και το γνωρίζουμε. Τη φορά τούτη είναι η τύχη, το πεπρωμένο ή ο θεός με το μέρος μας και όχι εναντίον μας, όπως στον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο».

Το αγγλικό υπουργείο Πολέμου γνωστοποίησε, στις 2 Ιουνίου 1941, στον κόσμο: «Επειτα από δώδεκα ημέρες, χωρίς αμφιβολία, πολύ σκληρού αγώνα αποφασίστηκε να αποσύρουμε τα στρατεύματά μας από την Κρήτη».

Η ανακοίνωση της Ανώτατης Διοίκησης Γερμανικού Στρατού, την ίδια ημέρα, αναφέρει: «Η Μάχη της Κρήτης έλαβε τέλος. Ολόκληρη η νήσος είναι ελεύθερη από τον εχθρό. Τα γερμανικά στρατεύματα κατέλαβαν χθες τον τελευταίο σταθμό των ηττημένων Βρετανών, το λιμάνι των Σφακίων».

Σελίδες 84- 104 (περίληψη-μετάφραση)

Πέμπτο χωρίο με τον τίτλο «Βίωμα μάχης στην Κρήτη». Γίνεται μνεία στον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο και στην έναρξη του Β.Π.Π, στην αξιολόγηση του Γερμανού στρατιώτη, στα ιδεώδη και καθήκοντά του. Γίνεται ειδική αναφορά στο ρόλο των Ορεινών Καταδρομέων, αναφέρεται το Νάρβικ και η Κρήτη ως σημαντικοί σταθμοί για το ιστορικό και πολεμικό γίνεσθαι.

(μετάφραση) Γύρω από το προγεφύρωμα του Μάλεμε.

Ο υπολοχαγός Κόμης Bullion από το Σύνταγμα Utz, ούτε 23 ετών, ειλικρινής, χαρούμενος, μετριόφρων, χωρίς κάτι να τον τρομάζει, παρουσιάζει τον χαρακτηριστικό τύπο ενός νέου σε ηλικία αξιωματικού των Ορεινών Καταδρομέων του σήμερα. Αφηγείται την ιστορία της Ομάδας Κρούσης του, την αιχμαλωσία του από τους Άγγλους και την απελευθέρωση του που είναι περιπετειώδη σαν βιβλίο του Karl May, με φρεσκάδα, ευθυμία και χωρίς να εξυψώσει πολύ τα γεγονότα:

«Στάλθηκα ως αξιωματικός σύνδεσμος στη Μερραρχία Αεροπορίας, στις 20 Μαΐου 1941 ανέβηκα σε ένα ανεμόπτερο. Αναχωρήσαμε στις 5:00 το πρωί από ένα αεροδρόμιο της ενδοχώρας, πήραμε γρήγορα ύψος και είδαμε σύντομα, μετά από μια ήρεμη, χωρίς ενοχλήσεις πτήση να ξεπροβάλλουν τα παράλια της Κρήτης. Βρισκόμασταν πάνω από τον χώρο του Μάλεμε και αναζητήσαμε τους Ορεινούς Καταδρομείς που είχαν πέσει πριν από εμάς. Δεν τους εντοπίσαμε, ακούσαμε, ωστόσο, εκεί κάτω δυνατό θόρυβο μάχης. Αναλογιστήκαμε την πιθανότητα να δεχθούμε πυρά, κατεβήκαμε, έτσι, ύψος με απότομη, κάθετη πτώση, το προσγειώσαμε ομαλά και στο σημείο αυτό δεχτήκαμε αμέσως ισχυρά πυρά, από τα υψώματα πάνω από την τεχνητή λίμνη.

Για είκοσι λεπτά έπρεπε εμείς, 18 άνδρες και τελείως μόνοι, να δώσουμε μάχη εναντίον μιας ισχυρής, υπερέχουσας δύναμης του εχθρού, οι απώλειές μας ήταν, παρά ταύτα, πολύ μικρές. Ωστόσο, τα είκοσι αυτά λεπτά φαίνονταν σε εμάς ως μια αιωνιότητα. Για καλή μας τύχη μας, οι Άγγλοι έριχναν μόνο πυρά εναντίον μας, αντί να προχωρήσουν σε επίθεση. Μια επίθεση αυτών θα σήμαινε το γρήγορο τέλος μας. Εμείς, οι 18 κυνηγοί, ήμασταν, έτσι, οι πρώτοι Γερμανοί στρατιώτες στο πεδίο μάχης της τεχνητής λίμνης των Χανίων!

Επιτέλους, ακούσαμε δυνατό θόρυβο από βούισμα μηχανών. Το αναζητούμενο από εμάς Σύνταγμα Αλεξιπτωτιστών μόλις έφθασε με πολλά μεταγωγικά αεροσκάφη και πραγματοποίησε πτώση. Ήταν μια καταπληκτική εικόνα. Ολόκληρος ο ουρανός ήταν γεμάτος από αλεξιπτωτα. Όπως ένα σχηματισμένο κολιέ από μαργαριτάρια, στη σειρά το ένα δίπλα στο άλλο, οι αλεξιπτωτιστές αιωρούταν αργά, με κάθετη κατεύθυνση ανά κύματα και σε ευθεία γραμμή. Οι Άγγλοι κατεύθυναν, αμέσως, όλα συνολικά τα πυρά άμυνας εναντίον των έχοντας πραγματοποιήσει πτώση αλεξιπτωτιστών, με αποτέλεσμα να μην μπορούμε να πάρουμε ανάσα. Έριχναν πυρά σε ότι κινιόταν, οι αλεξιπτωτιστές ανταπέδιδαν τα πυρά με αυτόματα και πιστόλια και όπως μπορούσαν. Δημιουργήθηκε ένας στρόβιλος πυρών που έδινε την εντύπωση ότι ο καθένας πυροβολούσε τον άλλο. Παρόλα αυτά, οι σύντροφοί έφτασαν με λιγιστές απώλειες και σε μια ώρα μετά τη ρίψη τους ήταν οι κυρίαρχοι της κατάστασης. Οι αλεξιπτωτιστές κατόρθωσαν να καταλάβουν με επίθεση αυτόν τον χώρο μέχρι τη φυλακή και να επεκταθούν μέχρι τα υψώματα του Γαλατά που είχαν καταλάβει τα υπόλοιπα τμήματα του εκεί ριγμένου τάγματος.

Κατά το μεσημέρι αυξήθηκε κατά πολύ η θερμοκρασία. Οι βολές Πυροβολικού, ολμοβόλων και τα πυρά πολυβόλων του εχθρού εντάθηκαν από την περιοχή Γαλατάς-Χανιά. Στο διάστημα δύο ημερών ευμετάβλητων μαχών, οι αλεξιπτωτιστές αντιμετώπισαν όλες τις επιθέσεις του αντιπάλου. Η τροποποιημένη ως στρατιωτικό νοσοκομείο φυλακή πλησίον της τεχνητής λίμνης γέμισε με τραυματίες. Μια τοποθετημένη εκεί Γερμανίδα φρόντιζε με αυτοθυσία νυχθημερόν τους τραυματίες. Δεν γνώριζε ούτε από ύπνο ούτε από κούραση. Φαινόταν σε όλους ως ένα θαύμα, ως άγγελος, ως ένα κομμάτι της πατρίδας, σε τούτο το κολασμένο ζεστό νησί. Καθημερινά ετοίμαζε επίσης πρωινό για 500 άνδρες και κάθε μέρα ενθάρρυνε με ανυπέβλητη ενέργεια αυτούς που είχαν χάσει το θάρρος τους.

Σε τούτες τις δύο ημέρες μαχών προβήκαμε, 18 Ορεινοί Καταδρομείς, σε αναγνώριση χώρου, προελάσαμε ως Ομάδα Κρούσης και παντού όπου συναντήσαμε

αλεξιπτωτιστές, ακούσαμε με αισθητά ξεκάθαρη ανακούφιση μόνο μια ερώτηση: «Βρίσκονται οι Ορεινοί Καταδρομείς ήδη εδώ;» Έπρεπε στους συντρόφους, που αντιμετώπιζαν πράγματι δυσκολίες, να αναπτερόνουμε το ηθικό. «Όχι, δεν είναι ακόμα εδώ, μόλις έρχονται, αλλά μπορείτε να στηριχτείτε στη βοήθειά τους». Εξαιτίας τούτου, η αρχική χαρά μετριάστηκε μάλλον κάπως, αλλά αυξήθηκε η αισιοδοξία τους σε σημαντικό βαθμό. Ο αγώνας εναντίον της υπεροχής του εχθρού λάμβανε ώρα με την ώρα μεγαλύτερη ένταση. Ήμασταν από τρεις πλευρές περικυκλωμένοι και η αβεβαιότητα της κατάστασής, η ανασφάλεια, το συναίσθημα, ότι περιβαλλόμασταν από ένα εχθρικό περιβάλλον, επιδρούσε στη διάθεση μας .

Την Πέμπτη ικανοποιήθηκε το αίτημά μου, να επιχειρήσουμε με μια ισχυρή Ομάδα Κρούσης να προωθηθούμε προς Μάλεμε, να δράσουμε στον παραλιακό δρόμο, να έρθουμε επαφή με το Σύνταγμά μου και να βγάλουμε, όσο το δυνατόν γρηγορότερα, τους αλεξιπτωτιστές από τη δύσκολη κατάσταση.

Ξεκινήσαμε νωρίς το πρωί. Είχαμε ξεκάθαρα συνειδητοποιήσει τις δυσκολίες μιας προώθησης μέχρι το αεροδρόμιο στο Μάλεμε, μέσω ενός 20 χλμ κατειλημμένου από τον εχθρό εδάφους. Ήμασταν μόνο 17 άνδρες. Αρχικά, κατορθώσαμε, ανεβαίνοντας απαρατήρητοι από τη λίμνη, να αποφύγουμε τις αγγλικές θέσεις στα υψώματα και να φτάσουμε στον Σταλό, διασχίζοντας τα μεγάλα σε ύψος βουνά. Δεν ήταν εύκολο με δύο πολυβόλα, κάτω από αφόρητη ζέστη και με διαρκώς μεγάλης κλίμακας ένταση, να υπερνικήσουμε πεντακόσια περ. μέτρα ανηφόρα στο ανώμαλο και γεμάτο ρήγματα αυτό έδαφος. Έπρεπε να αποφύγουμε προσεκτικά όλους τους δρόμους στους οποίους παραμόνευε ο εχθρός και να συρθούμε όσο το δυνατόν πιο αθόρυβα όπως οι γάτες. Ήμασταν τυχεροί και δεν συναντήσαμε έως τον Σταλό καμία αντίσταση.

Μια μικρού μεγέθους αντίσταση των κατοίκων του Σταλού κάμφθηκε άμεσα και πάνω από 100 Έλληνες κατευθύνθηκαν, υπό την επιτήρηση δύο ανδρών, προς το Σύνταγμα των Αλεξιπτωτιστών. Κατά την εν συνεχεία προέλαση προς Αγία Μαρίνα, όπου αποφύγαμε τις εκεί διακρινόμενες στα υψώματα θέσεις των Άγγλων, περιήλθαμε σε σκληρές μάχες με, καθοδηγούμενους από Άγγλους, Έλληνες στρατιώτες και ομάδες άτακτων. Κατορθώσαμε να καταλάβουμε την Αγία Μαρίνα και εν συνεχεία, να διεισδύσουμε στα εδάφη των υψωμάτων πλησίον του Πλάτανου. Η Ομάδα Κρούσης μου κατόρθωσε να φτάσει με 10 άνδρες στην κορυφογραμμή. Είδαμε να βρίσκεται σχεδόν μπροστά στα μάτια μας το αεροδρόμιο του Μάλεμε και να προσγειώνονται 50 μεταγωγικά με ένα τεράστιο σύννεφο σκόνης. «Αυτοί μόνο οι σύντροφοι μας μπορεί να είναι!» Από το σημείο αυτό και έπειτα δεν κλονίστηκε ποτέ πια η πίστη μας.

Ισχυρές συμμορίες είχαν ως στόχο την υποχώρησή μας. Κατά τη διάρκεια σθεναρής αντίστασης, στην οποία εγώ ο ίδιος με άλλους τέσσερις άνδρες τραυματίστηκα, τα κατόπιν αφιχθέντα δύο πολυβόλα ξεκαθάρισαν την τελευταία την κατάσταση. Οι συμμορίες οπισθοχώρησαν, έχοντας υποστεί βαριές απώλειες.

Καθώς η Ομάδα Κρούσης προσπαθούσε, κατά την έλευση της νύχτας, να φτάσει στην παραλιακή ζώνη, υποχώρησα μαζί με τους τραυματίες για να στείλω εκεί μπροστά ενισχύσεις. Δύο γαιδούρια που είχαμε κατάσχει, έκαναν τη διαδρομή μας πιο εύκολη. Κατά την υποχώρηση μας, όπου έπρεπε να κάνουμε στάση σε δρόμους και μονοπάτια, άτακτοι μας κατέδωσαν στους Άγγλους.

Είχαμε μόλις διασχίσει τις γραμμές των υψωμάτων νοτιώς του Σταλού, όταν οι Άγγλοι από το χαμηλότερο ύψος ενός φαραγγιού καθήλωσαν με πυρά εμάς τους τραυματίες. Σταματήσαμε σε ένα ρυάκι και αμυνθήκαμε με όλες τις δυνάμεις μας. Σταδιακά τελείωσαν σε εμάς τους 5 τραυματίες τόσο τα πυρομαχικά όσο και οι αντοχές. Ένας σύντροφος σκοτώθηκε. Παύσαμε πυρ. Οι Άγγλοι επιχειρούσαν να επιτεθούν προς τα

εδώ από όλες τις πλευρές, βρίσκονταν είκοσι μ. πάνω από εμάς στα βράχια. Ήταν 35 οι αντίπαλοι που υπερίσχυσαν

Οι εχθροί, Νεοζηλανδοί, απόρησαν πολύ όταν ανακάλυψαν, ότι είχαμε τραυματιστεί. Ο επικεφαλής τους ρώτησε: «Γιατί, Γερμανοί, δεν παραδοθήκατε;»

Η ερωτηματικής μορφής απάντησή μου ήταν: «Προς τι τα πυρά εναντίον των τραυματιών;»

«Με εσάς, τους Γερμανούς πρέπει να είναι κάποιος για όλα προετοιμασμένος».

Παρά ταύτα, οι Νεοζηλανδοί μας συμπεριφέρθηκαν εντελώς με ευπρέπεια. Έπειτα, μεταφερθήκαμε, αρχικά πάνω σε γαϊδούρια και κατόπιν σε φορητά και φτάσαμε σε ένα λιόφυτο πλησίον των Χανίων. Εκεί κάποιος μας χώρισε και ανάκρινε τον καθένα χωριστά.

Οδηγήθηκα ενώπιον ενός Άγγλου ταγματάρχη. Στην πρώτη του ερώτηση, εάν μιλάω αγγλικά, απήντησα αμέσως αρνητικά. Ήλιξα από τη μετάφραση να κερδίσω περισσότερο χρόνο για τις απαντήσεις μου και κυρίως, κατά αυτόν τον τρόπο, να γνωρίσω τι ήθελε από μένα. Αποδείχθηκε μάλλον σωστό.

Ο Άγγλος ταγματάρχης ήθελε να μάθει από εμένα ότι ήταν δυνατό: κυρίως την αποστολή μου, τις στρατιωτικές μας δυνάμεις κλπ. Η πρώτη του ερώτηση ήταν: «Υπάρχουν Ορεινοί Καταδρομείς εδώ;» Τους είχε ήδη γνωρίσει στην Ελλάδα καλύτερα.

Απήντησα αμέσως: «Φυσικά, αποβιβαστήκαμε νωρίς σήμερα με μια Μεραρχία».

«Μου λέτε ψέματα. Σας επιστώ την προσοχή, η μελλοντική σας μεταχείριση εξαρτάται από την κατάθεσή σας». Εξέφρασε σε εμένα ότι τουλάχιστον εκατό μεταγωγικά θα έπρεπε, με τον ένα ή τον άλλο τρόπο, να είχαν προσγειωθεί ώστε να μεταφέρουν μια Μεραρχία στην Κρήτη.

Του εξήγησα: «Σε κάθε μεταγωγικό 30 άνδρες, τρεις φορές ανά ημέρα κάνουν 9.000 άνδρες καθημερινά, κύριε ταγματάρχα. Και συνεχίζεται κατά αυτόν τον τρόπο».

«Που βρίσκεται το κέντρο βάρους των ενισχύσεων; Δια αέρος, δια θαλάσσης;»

«Μόνο από αέρα, η θάλασσα δεν παίζει κανένα ρόλο».

Στρεφόμενος στο διερχόμενο, ο ταγματάρχης παρατήρησε χαμηλοφώνως: «Μας έχει αναφερθεί μια τέτοια μονάδα». Με ρώτησε: «Θα έρθουν ακόμα περισσότεροι Ορεινοί Καταδρομείς;»

«Η κάθε μια από τις επόμενες μέρες θα φέρει τους ίδιους αριθμούς!»

«Ακόμα δεν μπορώ να σας πιστέψω. Εάν η δύναμη αληθεύει, γιατί τότε δεν εκδηλώνετε επίθεση;»

«Κύριε ταγματάρχα, εάν έχετε μελετήσει τη γερμανική στρατιωτική τακτική στην Ελλάδα, τότε γνωρίζετε ότι δεν βιαζόμαστε εναντίον ήδη προετοιμασμένων θέσεων, αλλά τοποθετούμαστε κατόπιν. Εάν ξεκινήσει η επίθεση μια φορά, τότε δεν μπορεί πλέον να σταματήσει».

Ο Άγγλος ταγματάρχης αναπήδησε και άρχισε, οργισμένος, να φωνάζει δυνατά: «Ψεύδεστε. Είναι όλα ψέματα, όσα λέτε. Θα σας βγει σε κακό.»

«Λέω την αλήθεια, κύριε ταγματάρχα».

Κατά την αποχώρησή του, τον άκουσα να λέει ακόμα: «Ίσως, πρέπει να υποχωρήσουμε»..

Στο συγκεκριμένο λιόφυτο βιώσαμε για τέσσερις ημέρες το γερμανικό βομβαρδισμό στα Χανιά. Οδηγηθήκαμε αργότερα σε ένα στρατιωτικό νοσοκομείο της πόλης. Εκεί, οι Άγγλοι στρατιώτες, που συμπεριφέρονταν όπως τα αφελή παιδιά, μας έκαναν έλεγχο για να λάβουν αναμνηστικά. Έβγαλαν τα κουμπιά της στρατιωτικής στολής, αφαίρεσαν τα παράσημα, ξήλωσαν τις επωμίδες και δύο εξ αυτών σχεδόν έπαιξαν ξύλο εξαιτίας του Εντελβάις που σε αυτούς φαινόταν να έχει ιδιαίτερη αξία. Κάποια κοπρόσκυλα έκλεψαν μάλιστα ρολόγια και επίσης χρήματα.

Σ' αυτό το στρατιωτικό νοσοκομείο βρίσκονταν πολλοί τραυματισμένοι αλεξιπτωτιστές και Άγγλοι. Οι Άγγλοι είχαν τόσους πολλούς τραυματίες, ώστε σχεδόν δεν μπορούσαν να τους περιθάψουν, παρόλα αυτά οι Άγγλοι νοσοκόμοι φρόντιζαν, τουλάχιστον μισή ώρα ημερησίως, τις πιο σοβαρές των δικών μας περιπτώσεων. Η καλή διάθεση των Βρετανών μειωνόταν απότομα μέρα με τη μέρα. Οι συνεχείς αεροπορικές επιθέσεις, ιδιαίτερα των Βομβαρδιστικών Καθέτου Εφόρμησης, τους έκανε ξεκάθαρα νευρικούς. Είχαν καλύψει καλά τις θέσεις τους, την ημέρα δε δεν διακρίνονταν τίποτα, η επίδραση, ωστόσο, των αεροπορικών επιδρομών μας στο ηθικό αυτών ήταν μεγάλη. Τα μαχητικά αεροσκάφη μας χτένιζαν, σε χαμηλό ύψος, συστηματικά τα λιόφυτα και τους δρόμους, ο ήχος των μηχανών, ο κρότος των ριπών και ο δυνατός θόρυβος των εκρήξεων δεν σταματούσε ποτέ.

Κατά τη μεταφορά μας, χωρίς επωμίδες, σε άλλο στρατιωτικό νοσοκομείο, μου ήρθε η ιδέα να μην παρουσιαστώ ως αξιωματικός, αλλά ως απλός στρατιώτης. Σκέφτηκα όταν υποχωρήσουν οι Άγγλοι δεν θα πάρουν σίγουρα μαζί τους όλους τους αιχμαλώτους και τραυματίες, αλλά μετά βεβαιότητας, όλους τους αξιωματικούς. Πέταξα, έτσι αποφασισμένος, στο δρόμο τη μεταλλική ταυτότητα με το όνομα και τον βαθμό μου. Κατά την αποβίβαση ρώτησε κάποιος ποιοι είναι αξιωματικοί για να μείνουν χωριστά. Αναφέρθηκαν δύο αξιωματικοί Αλεξιπτωτιστών, τέθηκαν αμέσως εκτός γραμμής, ενώ εγώ περιλήφθηκα στους στρατιώτες.

Ασυμπλήρωτα στρατιωτικά δελτία βρίσκονταν παντού. Συμπλήρωσα ένα των «Soldier of mountains». Ένα τέταρτο της ώρας αργότερα έφθασε μια ειδική ομάδα περιπολίας που ερεύνησε με θορυβώδεις κραυγές και αυστηρό έλεγχο για έναν απόντα αξιωματικό. Απομακρύνθηκε χωρίς αποτέλεσμα. Όπως αργότερα πληροφορηθήκαμε, οι αιχμάλωτοι Γερμανοί αξιωματικοί μεταφέρθηκαν στην Αφρική.

Στο δρόμο προς το δεύτερο στρατιωτικό νοσοκομείο ήθελε ένα αλαλάζων μαινόμενο πλήθος να μας λυντσάρει. Γεμάτες οργή γυναίκες τράβηξαν, σχεδόν ρίχνοντας τον από το όχημα, έναν βαριά τραυματία. Ρίχνονταν πέτρες. Οι Άγγλοι πρόβαλαν αντίσταση, επειδή και αυτοί οι ίδιοι δέχονταν τις πέτρες.

Στο νέο μας «σπίτι» δημιουργούνταν, συχνά, χαρακτηριστικά συμβάντα που φανέρωναν σε εμάς πολλά σχετικά με τη νευρικότητα ή τη στάση των Άγγλων στρατιωτών. Εάν έπρεπε π.χ ένας τραυματίας σύντροφος, τον οποίο κουβαλούσαν δύο από εμάς, να πάει στην τουαλέτα, ακολουθούσε κατά πόδας ένας Άγγλος φρουρός με το αυτόματο του. Στην αίθουσα με 20 βαριά τραυματίες Γερμανούς στρατιώτες βρισκόταν διαρκώς ένας φρουρός με στερεωμένη τη ξιφολόγχη στο όπλο του που ανήκε σε μια ελίτ μονάδα από το Λονδίνο. Έτρεφαν έναν ανήκουστο σεβασμό στο πρόσωπό μας και μας θεωρούσαν, καταφανέστατα, προς όλα ικανούς.

Κάποια μέρα με ρώτησε ένας Άγγλος υπαξιωματικός, εάν τα χάπια που είχε βρει, είναι τα «topping troops», τα παγκοσμίως γνωστά γερμανικά σκευάσματα ενέργειας, που μπορούν να εξαλείψουν τις κάθε είδους ταλαιπωρίες, που εξυψώνουν το θάρρος στη μάχη και προσφέρουν εκ νέου δύναμη σε όποιον έχει σωματικά και ψυχικά καταπονηθεί. Μου έδειξε τα συγκεκριμένα χάπια. Ήταν αναβράζουσα σκόνη. Ζήτησα ένα ποτήρι νερό. Το επέτρεψε. Έριξα μέσα τα «χάπια», δημιουργήθηκε πολύ αφρός, ο Άγγλος άνοιξε διάπλατα τα μάτια του, με γεμάτο έκπληξη πρόσωπο. Ήπια το μισό αυτό γευστικό ανθρακούχο ποτό και του πρόσφερα το υπόλοιπο, κάτι που έκανε.

Μια άλλη φορά σημειώθηκε ένας χαρακτηριστικός διάλογος με έναν Άγγλο υπίατρο Ναυτικού που επιχειρούσε συνεχώς να ρίξει το ηθικό μας. Μπήκε στην αίθυσά μας με τα λόγια: «Σύντομα, θα καταστραφείτε από τις ίδιες τις βόμβες σας».

«Πως μπορεί το Αγγλικό Πολεμικό Ναυτικό» απαντήσαμε «να βάλλει εναντίον ανήμπορων να αμυνθούν Γερμανών στρατιωτών, που βρίσκονται ακόμα στη θάλασσα;».

Απήντησε άσπλαχνα: «Αυτό είναι μόνο μια απάντηση στην απάνθρωπη αεροπορία σας που φέρει ακέραιη ευθύνη για το θάνατο πολλών εκατοντάδων χιλιάδων στο Λονδίνο. Το ίδιο θα κάνουμε και με εσάς, επίσης, στο μέλλον. Δεν είμαστε τόσο ανόητοι όπως εσείς πλησίον της Δουνκέρκης, εκεί όπου επιτρέψατε να σωθούν πολλοί χιλιάδες σε λέμβους σωτηρίας.» Ερωτώμενος αναφορικά με τις προοπτικές του πόλεμου, απήντησε: «Σε πέντε χρόνια θα κυριαρχούμε πλήρως στον αέρα, θα μετατρέψουμε κατόπιν πόλεις σας σε ένα σωρό από συντρίμια, θα ταπεινώσουμε την πατρίδα σας και θα ξεσπάσει σε εσάς κατόπιν η επανάσταση.»

Στην ερώτηση: «Πόσο καιρό ακόμη θα παραμείνουν οι Άγγλοι στην Κρήτη;» έκανε μια γκριμάτσα, έκλεισε οργισμένος την πόρτα και εξαφανίστηκε.

Μια έντονη ανησυχία κατέλαβε τη νύχτα τους Άγγλους. Ξεκίνησε μια κατεπείγουσα μεταφορά, όλοι συνολικά οι Άγγλοι τραυματίες και τμήματα μονάδων επιβιβάστηκαν σε φορτηγά. Από το βρισκόμενο απέναντι παράθυρο, εκεί όπου ελαφριά τραυματίες είχαν τοποθετηθεί ως φρουρά, εισήλθε η αναφορά ότι οι αξιωματικοί των αλεξιπτωτιστών μεταφέρθηκαν από το απέναντι κτήριο με κατεύθυνση το λιμάνι της Σούδας, μεταξύ των οποίων ο φέρων το Σταυρό των Ιπποτών Altmann. Τη νύχτα, κατά τις 1:00, μας εγκατέλειψε ο τελευταίος Άγγλος νοσοκόμος.

Πολίτες έρρεαν μπροστά από το στρατιωτικό νοσοκομείο και υιοθέτησαν μια επιθετική στάση. Τρεις ελαφρά τραυματίες έψαξαν το γειτονικό σπίτι και βρήκαν εκεί, όπως σχεδόν παντού, μια κρυψώνα όπλων με αρκετά τυφέκια και πυρομαχικά. Ανάθεσα στους ελαφρά τραυματίες να καταλάβουν αμέσως τα παράθυρα. Σ' αυτούς με τραύμα στο πόδι παραχωρήθηκε ένα κάθισμα και όπλο. Θα προβάλλουμε αντίσταση!

Μεγάλης κλίμακας επιθέσεις με ρίγη βομβών εκδίωξαν, ωστόσο, τις συμμαχίες, τα πυρά των γερμανικών τυφεκίων και πολυβόλων ολοένα και κοντοζύγωναν. Παράλληλα με τη χαρά, μας καταλαμβάνει όλους μια μεγάλη, τώρα, ανησυχία: πώς θα μπορέσουν να μας διακρίνουν; Όταν οι σύντροφοί μας πλησίασαν σε σημείο που να είναι ορατοί, λάβαμε, αρχικά, πλήρη κάλυψη. Βρισκόμασταν στην ανατολική πλευρά των Χανίων, πλησίον μιας βιοτεχνίας δερμάτινων ειδών, ακριβώς στο δρόμο υποχώρησης των Άγγλων. Θα μας βομβαρδίσουν, ίσως, στο τέλος οι αεροπόροι μας; Έπειτα, γνέψαμε με κομμάτια της στολής μας και γερμανικά κράνη και γίναμε πολύ γρήγορα αντιληπτοί.

Επιτέλους, επιτέλους έφτασε η για αρκετό χρονικό διάστημα ποθητή ώρα της απελευθέρωσης. Στις 27 Μαΐου 1941 και ώρα 15:30, εισέβαλαν αλεξιπτωτιστές. Σε πολλούς σύντροφους έτρεχαν δάκρυα από τα μάτια, ορισμένοι έμειναν από το βαθύ εσωτερικό βίωμα σιωπηλοί και απαθείς. Μετά το πρώτο κύμα εφόδου ρώτησα: «Πού βρίσκονται οι Ορεινοί Καταδρομείς;»

«Στην προέλαση προς Σούδα. Ασφαλίζουμε την πόλη»..

Αργότερα, πληροφορήθηκα σχετικά με την τύχη της υπόλοιπης Ομάδας Κρούσης μου. Οι σύντροφοί μου συνάντησαν, το σούρουπο, σε παραλιακό δρόμο προς Μάλεμε μια ντουζίνα περ. αγγλικών γεμάτα με στρατιώτες φορτηγών, υπό τη συνοδεία 2 ελαφρών τεθωρακισμένων. Έβαλλαν με ομαδικά πυρά και από πολύ κοντινή απόσταση εναντίον των πρώτων δύο φορτηγών. Οι Άγγλοι, 200 περ. οπλίτες, εκδήλωσαν αμέσως επίθεση υπό την προστασία βολών των τεθωρακισμένων τους. Οι τελευταίοι άνδρες της Ομάδας Κρούσης μας κατόρθωσαν, παρά ταύτα, να προελάσουν μαχόμενοι μέχρι το Σύνταγμα Αλεξιπτωτιστών. Την ίδια ώρα, μια μεγάλης έντασης αγγλική επίθεση σημειώθηκε εναντίον του τότε κατειλημμένου με μικρές δυνάμεις Μάλεμε, το οποίο η συγκεκριμένη μονάδα των Άγγλων ήθελε να καταλάβει. Εάν συνέβαινε τούτο, τότε η

Μάχη του Μάλεμε θα έπαιρνε, με σιγουριά, μια άσχημη τροπή. Έτσι λοιπόν, η δύσκολη επέμβαση της Ομάδας Κρούσης μας δεν έγινε άνευ λόγου »

Ο υποδεκανέας Hollweck του Συντάγματος Wittmann βίωσε τη μοίρα του αλεξιπτωτιστή, ως παράδειγμα δύναμης και θέλησης ζωής για άλλους εκατό. Εξιστορείται: «Η πυροβολαρχία μας βρίσκεται, από χθες, σε θέση πυρός, 5 χλμ απόσταση από το αεροδρόμιο. Οι Άγγλοι προβάλλουν σθεναρή αντίσταση. Τμήμα πυροβολαρχίας προελαύνει. Έχω τη μεγάλη τύχη να ανήκω σε τούτη την ολιγάριθμη, εκλεκτή μονάδα. Πλησιάσαμε τις εχθρικές γραμμές υπό τη διοίκηση ενός αξιωματικού. Μπορούμε να εκτιμήσουμε τη σοβαρότητα και δυσκολία της κατάστασης, από τους πολλούς πεσόντες αριστερά και δεξιά του δρόμου μας. Στις 8:00 φτάσαμε στον προορισμό μας, σε έναν μύλο. Διακόσια πενήντα μέτρα μπροστά μας ο εχθρός. Αριστερά δίπλα στη θάλασσα βρίσκονται αλεξιπτωτιστές, δεξιά βρισκόμαστε εμείς χωρίς κάλυψη από τα πλάγια. Το έδαφος είναι ακανόνιστο, ελαφρώς σε σχήμα κύματος και καλυμμένο με θάμνους. Βρισκόμαστε στον ασύρματο και περιμένουμε διαταγές.

Βρισκόμενοι στην κατάσταση αυτή, ακούμε ξαφνικά, από μπροστά δεξιά, ένα σιγανό κάλεσμα. Ήταν ήχοι γερμανικής γλώσσας; Αφουγκραστήκαμε, κρατώντας την αναπνοή μας. Εδώ, ξανά αυτός ο σχεδόν καθόλου αντιληπτός αναστεναγμός! Ζητήσαμε τότε από τον επικεφαλής μας, να μας επιτρέψει να προχωρήσουμε μπροστά ανά δύο. Με απασφαλισμένα τα αυτόματα ξεκινήσαμε, συρθήκαμε εκατό μέτρα προς τα δεξιά, παράλληλα με την πρώτη γραμμή, καλυμμένοι από ένα εξογκώδες έδαφος και συνεχίσαμε με επιδέξιο τρόπο. Το έδαφος κατηφόριζε, τώρα, αργά και μπροστά από εμάς σε μια μικρή, εκατό μέτρων πλάτους, κοιλάδα, είδαμε να βρίσκονται τα καλά καλυμμένα αλεξιπτώτα των ριγμένων αλεξιπτωτιστών, κατά μήκος ενός τεχνητού καναλιού με νερό.

Μπροστά μας, ξανά ο ίδιος αναστεναγμός, τώρα ξεκάθαρα, ως κάλεσμα προς βοήθεια. Εν συνεχεία, κινηθήκαμε προσεκτικά προς την κατεύθυνση προέλευσης αυτού του καλέσματος, μέχρι το κανάλι. Ψάξαμε στο πάνω και κάτω τμήμα του, ο τραυματίας είναι πολύ δύσκολο να εντοπιστεί. Το νερό είναι δύο μέτρα βάθους και η κοίτη σκεπασμένη από πυκνή συστοιχία θάμνων. Η μετακίνηση στην αντίπερα όχθη, για τη συνέχιση της έρευνας, ήταν άνευ βοηθητικών μέσων αδύνατη. Περιμένουμε έως ότου αντιληφθούμε εκ νέου το αγκομαχητό, δεν βλέπουμε, αντιθέτως, ακόμη κανέναν. Έρπουμε προσεκτικά κατά μήκος του νερού, προς την πλευρά του εχθρού. Εκεί, σκοντάφτω στο σκονί ενός αλεξιπτωτού, πέφτω και ακούω τώρα το κάλεσμα βοήθειας κάτω από εμένα. Ο σύντροφος μου μεταποτίζει κάποιους θάμνους προς τα κάτω και μαζί σύρουμε προς τα έξω έναν επιλοχία των αλεξιπτωτιστών, που βρίσκεται μέχρι το στόμα στο νερό και κρατιέται μόνο από το κρεμασμένο κομμάτι του αλεξιπτωτού του. Για καλή μας τύχη, οι Άγγλοι παίρνουν τον μεσημεριανό τους σύντομο ύπνο και δεν μας ακούν ή βλέπουν. Μεταφέρουμε, προσεκτικά, τον έχοντα χάσει τις αισθήσεις του τραυματία πίσω στο μύλο. Φτάνοντας εκεί, παρουσιαζόμαστε στον επικεφαλής της μονάδας μας. Εξετάζει τον τραυματία και ανακαλύπτει ότι το γόνατο του έχει χτυπηθεί διαμπερές από σφαίρα και ο μηρός του έχει υποστεί συντριπτικό κάταγμα. Κατά τη διάρκεια της πρόχειρης τοποθέτησης νάρθηκα και επίδεσης, ο τραυματίας συνέρχεται και αρχίζει να εξιστορεί αυτό που συνέβη:

«Στις 20 Μαΐου έπεσα με το πρώτο κύμα καταμεσής των αγγλικών θέσεων. Πολλοί από τους συντρόφους μου σκοτώθηκαν από τα πυρά, ήδη βρισκόμενοι στον αέρα. Δέχθηκα σφαίρα στο γόνατο και εξαιτίας αυτού δεν ήμουν σε θέση να προσεδαφιστώ σωστά. Κυλίστηκα με μεγάλη φόρα στο επικλινές μέρος του καναλιού και έσπασα στο σημείο αυτό όπως φαίνεται το μηρό μου. Το αλεξιπτωτό μου παρέμεινε, ευτυχώς, κρεμασμένο και δεν πνίγηκα. Έμεινα, εκεί, το μεγαλύτερο διάστημα, μη έχοντας τις

αισθήσεις μου. Όταν συνήλθα, τα πάντα πάνω μου είχαν αφαιρεθεί, με εξαίρεση τη στολή μου. Τα γουρούνια δεν με έβγαλαν έξω από το νερό, πίστευαν ίσως ότι ήμουν νεκρός. Μόλις σήμερα, αφού δεν διάκρινα πλέον την παρουσία κάποιου Άγγλου, άρχισα να καλώ σε βοήθεια, έως ότου με βρήκατε».

Η φυλακή και η τεχνητή λίμνη έπαιζαν σημαντικό ρόλο τις πρώτες ημέρες της Μάχης του Μάλεμε. Η φυλακή της Κρήτης βρίσκεται σε ύψωμα. Περιβάλλεται από ψηλό τοίχο και φαίνεται σαν φρούριο. Ο εν λόγω προμαχώνας αποσπάστηκε από τους Άγγλους κατόπιν σκληρής μάχης με τους αλεξιπτωτιστές και μετατράπηκε άμεσα σε στρατιωτικό νοσοκομείο, αργότερα το ανάλαβαν οι νοσοκόμοι των Ορεινών Καταδρομέων.

Ο επιτελικός υπίατρος Δρ. Funke περιγράφει διεξοδικά τη ζωή και τη κίνηση «στη Φυλακή Κρήτης», στον πρώτο κεντρικό σταθμό επίδεσης τραυματιών. Θα μείνει μάλλον για πάντα στη μνήμη όλων όσων βρίσκονταν ή δραστηριοποιούνταν εκεί.

«Υπήρχαν παντού ακόμη τα ίχνη των μαχών στις γύρω περιοχές. Αλεξίπτωτα βρίσκονταν τριγύρω ανά εκατοντάδες, γυάλιζαν άσπρα στις πλαγιές των βουνών ή πάνω στα δέντρα. Ανεμοπλάνα, που προσγειώνονταν χωρίς να υποστούν το οποιοδήποτε ρήγμα, παρά του μη ευνοϊκού εδάφους, βρίσκονταν εκεί, πολλοί, ωστόσο, τάφοι με κράνη των αλεξιπτωτιστών πάνω στους σταυρούς μαρτυρούσαν την παρουσία θυμάτων που είχαν μεταφερθεί εδώ.

Η φυλακή αποτελείτο από έναν αριθμό κτηρίων, ένα οικοδόμημα υποδοχής, τον κεντρικό χώρο κράτησης, ένα κτήριο οικονομικών υποθέσεων και στάβλους. Στο οικοδόμημα υποδοχής είχε δημιουργηθεί ο χώρος περίθαλψης των αλεξιπτωτιστών. Οι τραυματίες βρίσκονταν στους στάβλους και κείτονταν πρόχειρα πάνω στα αλεξίπτωτα και προστατευόμενοι από αυτά, ως δίχτυ προστασίας για τα έντομα. Παλιοί έγκλειστοι, φονιάδες και εμπρηστές, φορώντας τις ριγέ στολές των κρατουμένων, κοίταζαν πίσω από τα σιδερόφραχτα παράθυρα της μιας πτέρυγας της φυλακής. Η πλειοψηφία των σωφρονισμένων είχε αφεθεί ελεύθερη, τους είχαν μοιράσει όπλα και φανατίσει ως παρτιζάνους εναντίον των Γερμανών στρατιωτών. Στα κελιά και στο διάδρομο του κάτω ορόφου βρίσκονταν, ο ένας δίπλα στο άλλο, τραυματίες και άρρωστοι αιχμάλωτοι πολέμου, Άγγλοι και Έλληνες που περιθάλπονταν από Έλληνες ιατρούς.

Παρατηρήσαμε με καχυποψία τα σκεπάσματα, που βρίσκονταν πάνω σε σκληρά πρόχειρα, ξύλινα κρεβάτια στα κελιά του πρώτου ορόφου ο οποίος χρησίμευε σ' εμάς ως κατάλυμα. Αυτός έπρεπε να είναι ένας παράδεισος για ψείρες, κοριούς και διάφορα άλλα ζώδια! Εν τω μεταξύ βιώσαμε ένα θαύμα. Πολυάριθμοι ψύλλοι έκαναν επιδρομή μόνο στον βοηθό ιατρού και στον αρχιταμία, τους υπόλοιπους τους άφηναν σε πλήρη ησυχία.

Στο μέσο του προαύλιου της φυλακής υπήρχε ένα μαγγανοπήγαδο, η μοναδική τροφοδοσία νερού σε μεγάλη περιφέρεια. Υπήρχε διαρκώς ένας τενεκές εκεί και η αντλία του «παροχέα πόσιμου νερού του στρατού» ήταν σε μόνιμη δραστηριότητα.

Οι τραυματίες δεν παραπονιόταν, παρόλα αυτά ήταν προσωρινά «καταδικασμένοι για σωφρονισμό». Αυτό τους βοήθησε και αυτό ήταν το κυρίως θέμα. Πολλοί πληγωμένοι θα φέρουν, σίγουρα μετέπειτα, πίσω στο μυαλό τους με ευχαρίστηση τον πρώτο χώρο γαλήνης και ανάπαυσης στην Κρήτη, τη φυλακή, τον πρώτο σταθμό τους πριν την πατρίδα.

Η μάχη στο Προγεφύρωμα Μάλεμε έλαβε την ιδιαίτερη σημασία του από τις μάχες με τις συμμορίες άτακτων οι οποίες επιτίθονταν αιφνιδιαστικά κατόπιν ενέδρας, παραμόνευαν πίσω από κάθε σπίτι και θάμνο, πυροβολούσαν από κάθε κρυψώνα και κατακρεουργούσαν κατά κτηνώδες τρόπο τους νικημένους Γερμανούς στρατιώτες. Ο

Γερμανός στρατιώτης αποστρέφεται να πολεμάει εναντίον πολιτών. Είναι ασύμφωνο με την καρδιά του και το ανθρώπινο συναίσθημα, είναι ενάντια στον χαρακτήρα του και στην ιδέα του στρατιώτη. Αυτοί όχι μόνο δολοφονούσαν τους συντρόφους μας, αλλά τους βασάνιζαν επίσης μέχρι θανάτου και ακρωτηρίαζαν φρικτά τους νεκρούς. Ο Γερμανός στρατιώτης γνωρίζει πάρα πολύ καλά την υπεροχή του για να φοβάται ένα τέτοιου είδους πόλεμο. Έπρεπε να αρχίσει να μη δείχνει οίκτο, να τιμωρεί και να κάνει χρήση αντιποίνων για χάρη των δικών του συντρόφων.

Οι ίδιοι οι Άγγλοι αργότερα, όταν συνειδητοποίησαν τις συνέπειες της βίας αυτών, πήραν υποκριτική απόσταση, και μάλιστα απέναντι στους Γερμανούς κρατούμενους, αναφορικά με την επίθεση κατά την οποία προστατεύονταν τα απελευθερωμένα απ' αυτούς κτήνη..

Τα ονόματα Κάνδανος και Καστέλι σημάδεψαν για πάντα την ψυχή των Ορεινών Καταδρομέων στην Κρήτη. Τους έδειξαν στην πράξη τι θα συνέβαινε στο γερμανικό λαό, εάν εφορμούσαν πανταχόθεν εκατομμύρια τέτοιου είδους απάνθρωπα κτήνη εναντίον μιας ανυπεράσπιστης πατρίδας. Οι απ' όλες τις περιοχές των Άλπεων Ορεινοί Καταδρομείς δεν αποδυναμώθηκαν στη μάχη με τους εν λόγω δολοφόνους, αλλά έγιναν ακόμη σκληρότεροι και δυνατότεροι και μολονότι βρίσκονταν κάτω από (λέξη μη ευαγάγνωστη λόγω ιδιόχειρης γραφής), δεν ανταπόδωσαν ποτέ με την τακτική οδόντα αντί οδόντος. Συγκρότησαν μόνο ένα τέτοιο δικαστήριο που κάποια στιγμή, με την εξουσία του νόμου της φύσης, θα ασχοληθεί με τους Άγγλους και το οποίο θα είναι αρμόδιο με τον καταλογισμό ευθυνών αναφορικά με τη συγκεκριμένη μορφή πολέμου. Από την πορεία προς Κάνδανο διηγούνται: οι δεκανείς Schulz και Schmiedtbauer και ο υπολοχαγός Hoehne, από τους μοτοσικλετιστές: ο ταγματάρχης Schackes, ανήκοντας στην Ομάδα Μάχης Schaette η οποία έπρεπε να ασφαλίσει και εκκαθαρίσει τη δυτική και νότια πλευρά του Προγεφυρώματος Μάλεμε.

«Διάμεσου» ονομάζει ο δεκανέας Schulz αυτό που βίωσε. «Κάθομαι οκλαδόν σιωπηλά, τελείως αθόρυβα σε μια κατηφόρα κάτω από το δρόμο και παρατηρώ με το κιάλι μου τη βρισκόμενη απέναντι απότομη επικλινή πλευρά. Αριστερά στη στροφή βρίσκονται τα δύο πυροβόλα μας και τα λαφυραγωγημένα οχήματα με πολεμοφόδια, που έπρεπε να παραδώσουμε στους προελαύνοντες στα νότια παράλια της Κρήτης συντρόφους μας. Βρισκόμαστε ήδη πάνω από μια ώρα σε τούτη την καταραμένη στροφή και δεν έχουμε κανένα αποτέλεσμα. Αυτοί οι καταραμένοι ελεύθεροι σκοπευτές! Ξαφνικά, δεχθήκαμε πυρά απ' όλες τις πλευρές του ουρανού και δεν μπορούμε να ανακαλύψουμε κανέναν τύπο. 2 σύντροφοι μοτοσικλετιστές δέχθηκαν αμέσως πυρά και βρίσκονται τραυματισμένοι στο χαντάκι, η άδεια μοτοσικλέτα κατακυλιά στην κατηφόρα με θόρυβο.

Ο υπεύθυνος του πρώτου πολυβόλου βρισκόταν τραυματίας με την προπορεύουσα μοτοσικλέτα πολύ μπροστά. Ο οδηγός του δέχτηκε επίσης πυρά στην προσπάθειά του να τον σώσει. Τώρα κείτονται και οι δύο χωρίς προστασία σε ένα μικρό κοίλωμα, μόνο ένας γενναίος υπαξιωματικός Υγειονομικού, που έφθασε εν μέσω πυρών και αλώβητος εκ θαύματος, βρίσκεται δίπλα τους.

Παρατηρώ ακόμα την πλαγιά, εκεί όπου βρίσκεται ο αντίπαλος, βρίζω χαμηλόφωνα τον εαυτό μου, δεν μπορώ να ανακαλύψω κάτι. Εκεί πέρα, μια μηχανή απομακρύνεται. Ο μικρόσωμος σύντροφος έχει θάρρος, θέλει να μεταφέρει τους τραυματίες. Όταν πέρασε με σβελτάδα δίπλα από εμένα, του έγενεσα, ήταν η τελευταία φορά. Ένα χαλάζι από σφαίρες σφύριξε δίπλα του και εξαφανίστηκε πίσω από τα ελαιόδεντρα, τι του συνέβη, δεν μπορώ να δω.

Επιτέλους, εντοπίζω βιαστικές κινήσεις σε κάτι θάμνους, διακρίνω αμυδρά μια σιλουέτα. «Τώρα σε έχω! Δεν θα μου ξεφύγεις!» Παίρνω θέση ξαπλώνοντας και ρίχνω πέντε σφαίρες εναντίον των θάμνων, εκεί όπου υψώνονται κλαδιά. Δεν κινείται τίποτα

πλέον. Αλλά τώρα πρέπει να κάνω κάτι. Παίρνω θάρρος, περνάω με μερικά πηδήματα πάνω από το δρόμο, δίπλα μου ανασηκώνεται σκόνη, συνεχίζω να τρέχω. Είναι ένα σχετικά δυσάρεστο συναίσθημα να χτυπηθώ από πίσω με σφαίρα, αλλά θα καταφέρω, οπωσδήποτε, να φτάσω μέχρι το κοίλωμα.

Ο υπεύθυνος πολυβόλου και ο κατόπιν ερχόμενος οδηγός μοτοσικλέτας κείτονται βαριά τραυματισμένοι στο κοίλωμα. Ο ήλιος καίει άσπλαχνα, πέφτοντας πάνω στους αδύναμους από την απώλεια αίματος στρατιώτες. Ο πρώτος οδηγός βρίσκεται σε ένα αυλάκι με νερό, με δίοδο κάτω από το δρόμο, με μια σφαίρα στο μπράτσο, με τραυματισμένη την αρτηρία και ανάμεσά τους βρίσκεται ο στρατιώτης-νοσοκόμος και τους επιδένει. Πηγαινοέρχεται διαρκώς. Πάνω από εμάς αρχίζει μια πυκνή συστάδα από θάμνους από την οποία οι ελεύθεροι σκοπευτές μπορούν ανενόχλητοι να πυροβολούν εναντίον μας, σαν σε στόχους. Ευτυχώς, είναι πολύ δειλοί να τολμήσουν να προχωρήσουν. Ο οδηγός της φλεγόμενης μοτοσικλέτας έχει πολύ σοβαρά τραυματιστεί. Εάν δεν απομακρυνθούμε σύντομα από εκεί, θα πεθάνει.

Οι σύντροφοι μας στα μετόπισθεν δεν παρέμεναν εν τω μεταξύ αδρανείς. Έβαλλαν με πυροβόλα εναντίον όλων των σπιτιών στις πλαγιές. Ένα πυροβόλο χτύπησε από μια στροφή και επέστρεψε στην προηγούμενη θέση του. Ξαφνικά, πυροβολητές μοτοσικλέτας κινήθηκαν γρήγορα στη στροφή και επιτέθηκαν συγκεντρωτικά εναντίον των ελεύθερων σκοπευτών. Για μερικά λεπτά επικρατούσε δυνατός θόρυβος, έπειτα νικήθηκε ο εχθρός. Οι τραυματίες διασώθηκαν και προχωρήσαμε εκ νέου.

Λυπηθήκαμε όταν τη νύχτα που ακολούθησε, ξεψύχησε ο κοντόσωμος οδηγός μοτοσικλέτας. Ριψοκινδύνευσε τη ζωή του για ρη σωτηρία των συντρόφων του και δεν θέλουμε να τον ξεχάσουμε ποτέ..

Ο υπολοχαγός Hoehne της Ομάδας Μάχης Schaeffe διηγείται με κοφτό στρατιωτικό ύφος, χωρίς σύσπαση των μυών του προσώπου, μολονότι η εσωτερική ένταση ακόμα πάλλεται, για την πορεία θανάτου του συντρόφου του, ανθυπολοχαγού Heller, προς Κάνδανο.

«Είχαμε την εντολή να μεταβούμε για αναγνώριση προς Κάνδανο. Πιλότοι ανέφεραν ότι ένα ενισχυμένο αγγλικό τάγμα προελαύνει από Παλαιόχωρα. Ο ανθυπολοχαγός Heller αναχώρησε, κατόπιν διαταγής, με μια ισχυρή Ομάδα Κρούσης μια Παρασκευή. Ακούγαμε σποραδικούς πυροβολισμούς, δεν μας ενέπνευσαν, όμως, καμία ανησυχία. Καθώς όμως η Διμοιρία Heller δεν είχε μέχρι το βράδυ εμφανιστεί, μας κατέλαβε μια ανησυχία. Γιατί δεν είχε έρθει; Τι συνέβη; Στείλαμε μια ομάδα αλεξιπτωτιστών προς αναγνώριση.

Τη νύχτα προς Σάββατο προέλασαν μοτοσικλετιστές εναντίον της Παλαιόχωρας. Μεταβαίνουμε και εμείς επίσης, μας ωθεί η ανησυχία για τους συντρόφους. Προωθούμαστε με ασφάλεια, δίδουμε μάχη, οι άτακτοι πυροβολούν από φωλιές στα βράχια, αλλά δεν μπορούν να μας αναχαιτίσουν. Ανακαλύπτουμε σε θάμνους δίπλα στο δρόμο τα έχοντας υποστεί κακομεταχείριση πτώματα των αλεξιπτωτιστών. Ένας εξ αυτών ακόμα ζει, μολονότι βαριά τραυματισμένος. Προσποιήθηκε ότι ήταν νεκρός και απέφυγε έτσι τη γενική σφαγή. Αυτός ήταν ο δεκανέας Schmidtbauer. Διηγήθηκε σε εμάς το τέλος της Διμοιρίας Heller.

«Ο ανθυπολοχαγός Heller προχώρησε με δύο μοτοσικλέτες με καρότσι προς Κάνδανο, οι σκαπανείς του προέλασαν με τα πόδια. Τον υποδέχθηκαν με ωραίο τρόπο: με φιλικές φωνές, χαρούμενα πρόσωπα και μάλιστα τον φίλεψαν. Διαπίστωσε: στην Κάντανο δεν υπήρχαν εχθροί. Η αποστολή του είχε ολοκληρωθεί. Επέστρεψε. Καθοδόν συνάντησε τον κύριο όγκο της ομάδας του και έδωσε εντολή μιας μεσημεριανής ανάπαυσης. Στρατοπέδευαν σε ένα μικρό κοίλωμα, σε ένα περιβαλλόμενο από θάμνους ξέφωτο, δεξιά του δρόμου.

Κατά τη διάρκεια της εν λόγω ανάπαυλας, σημειώθηκε η αιφνιδιαστική επίθεση. Περικυκλώθηκαν από όλες τις πλευρές και καθηλώθηκαν από τα πυρά. Οι παρτιζάνοι, ανάμεσά τους γυναίκες, παιδιά και γέροι άνδρες, έριχναν χειροβομβίδες. Η διμοιρία αντιστάθηκε πολύ σθεναρά, από το μεσημέρι έως τις 19:00, μολονότι ο ένας σύντροφος μετά τον άλλο τραυματιζόταν. Έπειτα, τους τελείωσαν τα πυρομαχικά και ήρθε τότε το τέλος. Οι συμμορίτες ρίχθηκαν εναντίον των ανυπεράσπιστων με στιλέτα, μαχαίρια, χειροβομβίδες, με κάθε είδους εργαλεία που σκορπούν το θάνατο και προέβησαν στην ομαδική σφαγή αυτών».

Ο Schmidtbauer κολυμπούσε στο αίμα. Προσποιήθηκε το νεκρό, οι δολοφόνοι τον θεώρησαν ως τέτοιο και έτσι αναγκάστηκε να δει το φοβερό τέλος των συντρόφων του. Γυναίκες και παιδιά, μεταξύ των οποίων 10-12 ετών, σύλησαν κατ' αποκρουστικό τρόπο τους νεκρούς.

«Βρήκαμε έπειτα» συνέχισε ο υπολοχαγός Hoehne, «τα πτώματα των συντρόφων μας. Ήταν τόσο κακοποιημένα, ώστε τους περισσότερους τους αναγνώρισαμε μόνο από τα ρούχα τους. Μπορέσαμε ακόμα να διαπιστώσουμε ότι επίσης, και όσοι ήταν ακόμα εν ζωή τους μεταχειρίστηκαν κατ' αυτόν τον τρόπο.

Τα αντίποινα έπρεπε να είναι σκληρά, έπρεπε να ακολουθήσουν βάσει του μεγέθους του εν λόγω εγκλήματος. Στην Κάντανο δεν έμεινε καμιά πέτρα πάνω στην άλλη. Οι σκαπανείς μας ανταπόδωσαν σύμφωνα με το δίκαιο του πολέμου και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Η κρυφοκαίγοντας φωτιά έπρεπε να πάρει μεγάλες διαστάσεις και επεκτάθηκε!

Την επίθεση εναντίον του Καστελίου περιγράφουν διεξοδικά ο λοχαγός Steinmayr από το Ίνσμπρουκ, παλιός στρατιώτης της Αυτοκρατορίας και μηχανικός στον Α΄.Π.Π ο οποίος είχε διοικητικά εκεί καθήκοντα και ο επιλοχίας Frymann, αμφοτέροι της Ομάδας Schaeette.

Ο λοχαγός Steinmayr αρχίζει: «Ο λόγος μου συγκεντρώθηκε δυτικά του Μάλεμε, έλαβε την εντολή να ξεκινήσει την ασφάλιση και αναγνώριση του ακρωτηρίου Σπάθα, έπειτα να πορευτεί εναντίον του Καστελίου και να καταλάβει πάση θυσία το ύψωμα πάνω από την πόλη, ώστε να ασφαλίσει τον εκεί δρόμο από πλαγιοκοπήσεις».

Ο επιλοχίας Frymann συμπληρώνει: «Ο ήλιος καίει άσπλαχνα από το πιο ψηλό του σημείο. Τα μεγάλα και γεμάτα με πυρομαχικά σακίδια πλάτης βαραίνουν ολοένα και περισσότερο, σύντομα γινόμαστε μούσκεμα από τον ιδρώτα. Από τις δύο πλευρές δρόμου άστραφταν τα άσπρα αλεξίπτωτα των έχοντας ριχτεί σύντροφων. Διατρυπημένα από σφαίρες σπίτια, καταρριφθέντα αεροσκάφη, μεγάλου μεγέθους πολεμικό υλικό και άταφοι ακόμα νεκροί μαρτυρούν τη σκληρή μάχη των αλεξίπτωτιστών. Τραυματίες σύντροφοι, που συναντάμε, μας χαιρετούν γεμάτοι χαρά. Χαίρονται για τους συντρόφους τους, ότι είμαστε επιτέλους εδώ, έχουν αναχαιτίσει για μεγάλη διάρκεια και κάτω από πολύ δύσκολες συνθήκες τον ισχυρό και καλά εξοπλισμένο αντίπαλο. Περιμένουν με ανυπομονησία την ενίσχυσή τους, επειδή οι απώλειές τους είναι μεγάλες. Από τα στόματα τους πληροφορούμαστε, πόσο ύπουλα, απάνθρωπα και άσπλαχνα πολεμά ο ντόπιος πληθυσμός ως άτακτοι. Θα το διαπιστώσουμε σύντομα και εμείς οι ίδιοι.

Ο λοχαγός Steinmayr συνεχίζει: «Την επόμενη ημέρα παρατηρήσαμε με τα κιάλια ύποπτες κινήσεις στους ελαιώνες και στις βαθιές χαράδρες κάτω από το μονοπάτι. Ένα απόσπασμα αναγνώρισης έπρεπε να εξακριβώσει εάν βρίσκονταν ακόμα εκεί άτακτοι ή τακτικά εχθρικά στρατεύματα. Πράγματι, περιήλθε αμέσως σε μάχη με παρτιζάνους, ένα μέρος οποίων αποδεκατίστηκε, ένα άλλο διέφυγε προς τα βουνά. Μια διμοιρία παρέμεινε πίσω, ως φρουρά, για την ασφάλιση αυτών των περιοχών, έχοντας ως αποστολή, να συγκεντρώσει όλους συνολικά τους κατοίκους της περιοχής και να

επιτηρεί. Με αυτήν την ευκαιρία, μια από το Καστέλι διαφυγούσα γυναίκα έδωσε σημαντικές πληροφορίες: Στο δικαστικό κτήριο και στο κρατητήριο Αστυνομίας Καστελίου κρατούνται αιχμάλωτοι αλεξιπτωτιστές.

Το επόμενο πρωί έλαβα τη διαταγή να καταλάβουμε με το λόχο μου, με ένα, εν τω μεταξύ, εισερχόμενο δεύτερο λόχο και με μια διμοιρία ελαφριών αντιαρματικών το Καστέλι. Από όσα μπορέσαμε να πληροφορηθούμε έως τώρα, αυτή την πόλη, των 8.000 περ. κατοίκων, την υπερασπίζονταν 1 Σύνταγμα Ελλήνων στρατιωτών, 1 λόχος Αυστραλών και Νεοζηλανδών καθώς και άγνωστος αριθμός ατάκτων.

Ήταν μια εξαιρετικά ζεστή ημέρα σε τούτη τη χωρίς αμφιβολία ζεστή γη. Το πυρωμένο μπλε του ουρανού δεν εμφάνιζε, δυστυχώς, ούτε το παραμικρό συννεφάκι, όλη η περιοχή γύρω και κάτω από εμάς φαινόταν να εκπέμπει υπερβολικά υψηλή θερμοκρασία. Σε τούτη την ανυπόφορη ζέστη αρχίσαμε την με ασφάλεια προέλαση έως τη γραμμή των φρουρών μας».

Ο επιλοχίας Frymann συνεχίζει τη διήγηση του: «Εδώ, περιμένουμε τα Βομβαρδιστικά Καθέτου Εφόρμησης και τα μαχητικά αεροσκάφη μας που θα βάλουν με έφοδο εναντίον των εχθρικών θέσεων. Οι πρώτες αλυσίδες βουίζουν μακριά πάνω από εμάς. Περιτριγυρίζουν, όπως οι γύπες, την πόλη και ρίχνουν τις βόμβες, σκορπίζοντας το θάνατο και προκαλώντας την καταστροφή στις στρατιωτικές θέσεις και στα οχυρωμένα σπίτια, κυνηγούν, κατόπιν θαρραλέων χαμηλού ύψους επιθέσεων, με ριπές πολυβόλων τον εχθρό και επιστρέφουν αφού έχουν ρίξει την τελευταία βόμβα και την τελευταία βολή.

Εν τω μεταξύ, ο λόχος προελαύνει με κατεύθυνση το Καστέλι. Φτάνουμε σε ένα ύψωμα με αμπέλια και ελιές. Κάτω από εμάς καίγονται πολλά σπίτια της πόλης, βρισκόμενα σε ταραχή γαϊδούρια τρέχουν προς όλες τις κατευθύνσεις, όμως δεν φαίνεται κανένας άνθρωπος, κανένας εχθρός. Δεν ακούγεται κανένας πυροβολισμός. Ούτε τα κιβώτια όπλων ούτε το στρατιωτικό υλικό ή τα καταστραμμένα στρατιωτικά οχήματα επιτρέπουν να υποθέσει κάποιος ότι πρόκειται για πεδίο μάχης. Οι καλυμμένες με αμπέλια ορεινές πλαγιές, τα επίπεδα άσπρα οικοδομήματα και στο πίσω μέρος το βαθύ μπλε της θάλασσας, δίδουν μια εικόνα απόλυτης γαλήνης.

Δεξιά σε ένα ύψωμα ακτινοβολεί, απέναντι σε μας, μια βυζαντινή εκκλησία, σε τετράπλευρο σχήμα επεκτείνεται, εκεί, το τοίχιο ενός νεκροταφείου, κατευθυνόμεστε εκεί. Εδώ πέρα, επικρατεί μια απόλυτη ηρεμία. Ακούμε μόνο, κάποιες φορές, τη διαταγή ενός εκ των επικεφαλής των ομάδων μας. Ξαφνικά, αστράφτει και ξεσπά έντονος θόρυβος, απ' όλες τις πλευρές ταυτόχρονα. Δεχόμαστε επίθεση. Τα πυρά του εχθρού σφυρίζουν γύρω από τα αφτιά μας. Αιφνιδιαστική επίθεση από την εκκλησία! Εκπληκτικά καμουφλαρισμένη, οι Έλληνες την είχαν μετατρέψει σε οχυρό και πυροβολούν εναντίον μας, σαν διάβολοι. Ανάθεμα! Αυτός ο ήχος είναι γνωστός. Χρησιμοποιούν μήπως τα σκυλιά πολυβόλα μας; Τώρα, θα το διαπιστώσουμε. Τα ψηλά κλήματα προσφέρουν σε εμάς καλή κάλυψη. Προχωρούμε με μικρά άλματα, αξιοποιώντας κάθε κοίλωμα, τα πολυβόλα μας προσφέρουν στο σημείο αυτό καλή προστασία πυρών.

Δύο ομάδες πλησιάζουν και περικυκλώνουν τούτη τη δύσκολη θέση. Οι πρώτες χειροβομβίδες ρίχνονται ήδη πάνω από τον τοίχο. Οι πρώτοι, έχοντας δείξει την αξία τους σε πολλές μάχες, στρατιώτες προσεγγίζουν γρήγορα το χώρο, είναι ήδη κάμποσοι, μια πλήρης ομάδα επιτίθεται εναντίον των πυροβολώντων από όλες τις σχισμές του τοίχου εχθρών. Εφορμούν όλοι με ένα τελευταίο ρεσάλτο προς τα εμπρός και μια λευκή σημαία ανεμίζει πάνω από τον τοίχο προς όλες τις κατευθύνσεις. Α, έτσι το κάνουν αυτοί! Καλά! Έλληνες στρατιώτες και πολίτες από την Κρήτη είναι αυτοί που πίστευαν ότι θα μπορούσαν μας κυνηγήσουν σαν λαθροκυνηγοί. Ψάχνουμε γρήγορα και εις βάθος τις στολές, τα ρούχα, τη θέση τους και την εκκλησία. Ανακαλύπτονται

πυρομαχικά και όπλα απ' όλα τα μέρη της γης, από πανάρχαια όπλα μέχρι σύγχρονα τυφέκια, δικά μας πολυβόλα και αυτόματα. Επομένως, είχαμε δίκιο! Οι συμμορίτες πυροβολούσαν με τα όπλα των δικών μας δολοφονημένων αλεξιπτωτιστών. Ένοπλοι πολίτες δραστηριοποιήθηκαν ως ελεύθεροι σκοπευτές και διεξάγεται, εδώ, μια σύντομη δίκη».

Ο λοχαγός Steinmayr οδήγησε την έφοδο σε μια άλλη θέση και βίωσε, εκ τούτου, μια νέα πτυχή του εν λόγω αγώνα. Δηγείται: «Ξεκινήσαμε την επίθεση από τη θέση προστασίας, πηγαίνοντας από χωριό σε χωριό, με στόχο ένα μεγάλο κτήριο εργοστασίου πριν το Καστέλι. Από εκεί, δεχθήκαμε ήδη τα πρώτα ισχυρά πυρά από τακτικά εχθρικά στρατεύματα. Προς έκπληξη μας δεχτήκαμε πυρά επίσης από δικά μας πολυβόλα που ο εχθρός είχε αφαιρέσει από νεκρούς αλεξιπτωτιστές. Οι άτακτοι προσπάθησαν να μας παραπλανήσουν. Περιφέρονταν με τα πανιά με τον αγκυλωτό σταυρό, με αποτέλεσμα να μην γνωρίζουμε με την πρώτη ματιά ότι υπήρχαν μπροστά από εμάς δικά μας στρατεύματα στο μη εύκολα αναγνωρίσιμο αυτό έδαφος. Μέσω μιας με επιτυχία περικύκλωσης κατορθώσαμε να συλλάβουμε μια τέτοια ομάδα ατάκτων και αμέσως να βεβαιωθούμε ότι επρόκειτο για έναν ελιγμό του εχθρού.

Το ίδιο το εργοστάσιο κατελήφθη με έφοδο και στο σημείο αυτό δεν υπήρξε, αυτονότητα, καμία συγχώρηση, με δεδομένο ότι ο ντόπιος πληθυσμός ήταν ανελλιπώς οπλισμένος. Γέροι άνδρες, γυναίκες, νεαρά αγόρια συμμετείχαν στη μάχη και πυροβολούσαν εναντίον μας από τα ανοίγματα των κούφιων ελαιόδεντρων, απ' όλες τις πιθανές φυσικές καλύψεις.

Στο κτήριο δυτικά του εργοστασίου πέσαμε πάνω στα πρώτα πτώματα των εκεί ριγμένων αλεξιπτωτιστών και διαπιστώσαμε με τρόμο ότι όλοι είχαν φρικτά ακρωτηριαστεί και κατά κτηνώδες τρόπο κακοποιηθεί. Κάποιοι εξ αυτών έπρεπε να είχαν πέσει τραυματίες στα χέρια αυτών των θηρίων, όπως ομολόγησαν οι υπόλοιποι των μονάδων. Καθόλου άξιο απορίας ότι τους νεαρούς σκαπανείς μας, που μπήκαν για πρώτη φορά εδώ στη μάχη, τους κατέλαβε φανερή αποστροφή και φρίκη. Ως παλιός στρατιώτης, που έχει συνηθίσει κάποια πράγματα στον πόλεμο, κατόρθωσα γρήγορα να συνεφέρω τους σκαπανείς μου από το «ξύλιασμα». Η φρίκη μεταβλήθηκε, ξαφνικά, σε μεγάλη οργή και στην απόφαση να πάρουμε εκδίκηση για τους γενναίους και άτυχους συντρόφους μας. Κατόπιν, η επίθεσή μας συνεχίστηκε παρά τα πυρά, την αφόρητη ζέστη και τη βασανιστική δίψα και διαθέταμε περίσσια ορμή και αυξημένη ενέργεια. Οι νεαροί στην ηλικία σκαπανείς μου, μετατράπηκαν, στα πυρά αυτού του συμβάντος, σε έμπειρους στρατιώτες.

Η αντίσταση του εχθρού από το ανατολικό της πόλης του Καστελίου και από τα νοτιοανατολικά βρισκόμενα υψώματα γινόταν ολοένα και ισχυρότερη, το ίδιο και τα πυρά, με αποτέλεσμα η αριστερή πτέρυγα του δευτέρου λόχου μας να προωθείται πλέον σημειωτόν. Για να καταβάλλουμε τούτη την ισχυρή αντίσταση έπρεπε να επιτύχουμε μια κατά μέτωπο επίθεση από την πλευρά της θάλασσας και πάνω από τις ράχες των υψωμάτων. Κατόρθωσα με μια ομάδα αποφασισμένων για όλα σκαπανείς να διεισδύσω από την πλευρά της θάλασσας στην πόλη και από εκεί, υπό τα πυρά του πολυβόλου μας, να πλευροκοπήσουμε το βρισκόμενο στην πλαγιά εχθρό και να τον αναγκάσουμε να εγκαταλείψει τη θέση του.»

Η περικύκλωση της πόλης επιτυγχάνθηκε επίσης από δυσμάς και τα ανατολάς, όπως περιγράφει ο επιλοχίας Frymann: «Κατά τη διάρκεια της αεροπορικής επίθεσης, τα εχθρικά στρατεύματα και οι πολίτες κατέφυγαν ατάκτως στα κοντινά υψώματα και εγκαταστάθηκαν στις πλαγιές με τους πυκνούς αμπελώνες και στα χωράφια με σιτηρά. Ο αθέατος εχθρός βάλλει απ' όλες τις πλευρές, ωστόσο τον αναγκάζουμε να υποχωρεί από το ένα ύψωμα στο άλλο. Διανύσαμε πολλά χιλιόμετρα κάτω από αφόρητη, τροπική ζέστη, μέσω χαραδρών και πάνω σε απόκρημνες πλαγιές, δεν δίνουμε στον εχθρό

κανένα χρονικό περιθώριο να σταθεροποιήσει για ακόμα μια φορά τις θέσεις του. Κατόπιν σύντομης και σφοδρής αιφνιδιαστικής επίθεσης πυρών κατελήφθη το τελευταίο ύψωμα με μια θαρραλέα έφοδο.

Επίσης, ο γεινιάζον λόχος εξουδετέρωσε τον αντίπαλο και έφτασε εξ ανατολών στην πόλη. Το υπαγόμενο σε αυτόν αντιαρματικό ρίχνει τη μια ομοβροντία μετά την άλλη εναντίων των οχυρωμένων σπιτιών.

Σύντομα, φτάσαμε στο ανατολικό άκρο. Ακούγονταν σποραδικά πυρά. Στρατιώτες και πολίτες έρχονταν με υψωμένα τα χέρια. Οι οικίες ερευνώνται με έτοιμα να ανοίξουν πυρ πιστόλια. Όλα εξελίσσονται γρήγορα, αστραπιαία γρήγορα και ήδη συναντιόμαστε με τις πρώτες Ομάδες Κρούσης του γεινιάζοντος λόχου.

Ο λοχαγός Steinmayr περίγραψε την τελευταία πράξη της επίθεσης στο Καστέλι: «Τώρα, έπρεπε να προωθηθούμε όσο το δυνατόν γρηγορότερα στο κέντρο της πόλης για να αποσπάσουμε από τα χέρια του εχθρού, ακόμα ζωντανούς, τους αιχμάλωτους αλεξιπτωτιστές. Λεπτά της ώρας, ίσως μόνο δευτερόλεπτα, θα κρίνουν το πεπρωμένο των συντρόφων μας που μας άνοιξαν το δρόμο στην Κρήτη!

Πράγματι, πετύχαμε να φτάσουμε την τελευταία στιγμή στο στρατόνα της Αστυνομίας, αναφερόμενος από τη γυναίκα ως φυλακή. Πυροβολήσαμε αμέσως προς τα παράθυρα και στο εσωτερικό, με τον κίνδυνο κάποιες τις σφαίρες αυτές να πετύχουν ορισμένους από τους εκεί βρισκόμενους αλεξιπτωτιστές, ώστε κατ' αυτόν τον τρόπο να εμποδίσουμε τη διείσδυση των ανδρών της φρουράς στους χώρους των υπογείων. Ήταν σωστή κίνηση, επειδή η φρουρά τράπηκε αμέσως μετά τους πρώτους πυροβολισμούς σε φυγή.

Όταν εισβάλαμε στους χώρους των υπογείων, ανακαλύψαμε εκεί τρεις υψηλόβαθμους Νεοζηλανδούς αξιωματικούς, που σύμφωνα με καταθέσεις τους, είχαν προστατεύσει τους αλεξιπτωτιστές με παρατεταμένα τα πιστόλια τους από τη δολοφονία τους από τους ατάκτους. Μια ευγενής χειρονομία μετά από τόσα θύματα. Η χαρά των αλεξιπτωτιστών, που μας κοίταζαν σαν να συνέβαινε κάποιο θαύμα, ήταν απερίγραπτη. Ένα ασυνήθιστο φως διαπερνούσε τα χλωμά τους πρόσωπα τα οποία αντανακλούσαν όλες τις δυσκολίες, που είχαν βιώσει.

Εν τω μεταξύ, οι υπόλοιποι των δύο λόχων, πολεμώντας από σπίτι σε σπίτι, κατέλαβαν πλήρως την πόλη του Καστελίου. Αργότερα, απεδείχθη ότι όλος σχεδόν ο ανδρικός πληθυσμός και τα τακτικά στρατεύματα του εχθρού υποχώρησαν μέσω του μονοπατιού πίσω από το Καστέλι, με κατεύθυνση τα εκεί βρισκόμενα υψώματα, όπου άνοιξαν εκ νέου πυρ.

Την επόμενη ημέρα καταλήφθηκαν επίσης τα εν λόγω υψώματα και ο εχθρός αποδεκατίστηκε. Με αυτόν τον τρόπο επιτεύχθηκε ένα από τα κυρίως καθήκοντα της ομάδας σκοπευτών του ταγματάρχη Schaeffe, η θωράκιση του χώρου του Μάλεμε προς δυσμάς»...

Στην είσοδο της πόλης του Καστελίου βρίσκεται, στο δρόμο, ένας στιβαρός δρύινος σταυρός. Ένα μπουκέτο από αγριολούλουδα και δύο κράνη κοσμούν τον χώρο ταφής. Σε μια μαρμάρινη επιγραφή βρίσκονται με απλά γράμματα τα ονόματα αυτών που έχουν θαφτεί, οι οποίοι σε αυτήν την επιχείρηση τήρησαν τον όρκο τους προς τη Γερμανία και τον Φύρερ.

Σελίδες 105-115 (περίληψη-μετάφραση)

Έκτο χωρίο με τον τίτλο «Έφοδος στο Γαλατά». Ακολουθεί η μετάφραση του.

(μετάφραση) Αυτή είναι η περήφανη και αιματηρή ημέρα του Ορεινού Συντάγματος Utz! Αυτή είναι η ημέρα που θα συντρίψει το ισχυρότατο οχυρωματικό έργο των Άγγλων στην Κρήτη, τη ζώνη αποκλεισμού πριν τα Χανιά και τον κόλπο της Σούδας που οι Άγγλοι υπερασπίζονται με αξιοσημείωτο τρόπο, με σθένος και με όσα μέσα

διαθέτουν! Σε τούτες τις εδώ και καιρό αποπερατωμένες και καλά οχυρωμένες βουνοπλαγιές έχουν οι Άγγλοι ακροβολιστεί με περίσσιο θυμό και ψυχραιμική ενεργητικότητα. Είναι η ημέρα κατά την οποία Ορεινοί Καταδρομείς και Άγγλοι θα αναμετρηθούν ο ένας εναντίον του άλλου, στήθος με στήθος και ο καθένας γνωρίζει το γιατί: για την τελική έκβαση στην Κρήτη. Είναι η ημέρα κατά την οποία στο παιχνίδι με τα μολυβένια ζάρια της επίθεσης στην Κρήτη θα γύρει η ζυγαριά της νίκης προς την πλευρά του καλύτερου και του ισχυρότερου!

Βαρέα όπλα και Βομβαρδιστικά Καθέτου Εφόρμησης οδηγούν την έφοδο με ένα προκαταρτικό παιχνίδι πυρών. Ο υπολοχαγός Proehl περιγράφει τη μεγάλης έντασης έναρξη κατά τέτοιο τρόπο, που μπορεί να κάνει μόνο όποιος την έχει ο ίδιος παρατηρήσει και βιώσει.

Υπολοχαγός Proehl: «Υπήρχαν άρτια στρατεύματα των εδώ τοποθετημένων Συνταγμάτων από Αγγλία και Νέα Ζηλανδία. Ήταν δεξιοτέχνες στην κάλυψη εδάφους, στη δημιουργία στρατιωτικών θέσεων, ύπουλοι και δόλιοι και σε άριστο βαθμό ικανοί να καμουφλάρονται. Είχαν καλά τοποθετηθεί, με απόλυτη ψυχραιμία, στα εκεί βρισκόμενα κοιλώματα στους πυκνούς ελαιώνες, καλύπτοντας και υπερασπίζοντας μια φωλιά και επέτρεπαν τους Γερμανούς να πλησιάσουν σε κοντινή απόσταση και κατόπιν να τους καθηλώσουν με μια ομοβροντία πυρών. Ναι, οι θέσεις είχαν δημιουργηθεί, εν μέρει, κατά τέτοιο τρόπο ώστε ο επιτιθέμενος να εισχωρεί συνειδητά στο κεντρικό πεδίο μάχης και να αποδεκατιστεί κατόπιν απ' όλες τις πλευρές και με συγκεντρωτικά πυρά. Μάρτυρας ο θεός! Σύντροφοι, οι Άγγλοι μας παρατηρούν εδώ, απ' όλες τις πλευρές!

Η δύναμη και η τακτική υπεράσπισης του αντιπάλου καθόρισαν, επίσης εδώ, το είδος της μάχης αναφορικά με την επίθεση. Όσο περισσότερο επιθυμούσε κάθε στρατιώτης να θεθεί κατά σωστό τρόπο και όσο το δυνατόν τάχιστα εναντίον αυτών των Άγγλων, τόσο πιο ξεκάθαρο ήταν από την άλλη πλευρά ότι η εν λόγω επίθεση έπρεπε να προετοιμαστεί με επάρκεια χρόνου και με μια βάσει σχεδίου ακρίβεια. Αυτό σήμαινε: πλήρη εξασφάλιση όλων των βαρέων όπλων για τον αποδεκατισμό του αντιπάλου, για τη συντριβή των θέσεων του και για την υποστήριξη των επιτιθέμενων λόχων. Στην Κρήτη ήταν η ζωή εκάστοτε στρατιώτη ιερότερη και μεγαλύτερης αξίας από οπουδήποτε αλλού και έτσι μόνο μπορούσε σε αυτήν την επίθεση να σωθεί η ζωή πολλών και να μη χυθεί περίσσιο αίμα.

Είναι μεσημέρι. Από ένα επιβλητικό ύψωμα είχαμε πλήρη επισκόπηση του συνολικού εδάφους, του οχυρωμένου χωριού Γαλατάς με το εμπρόσθιο ύψωμα με το κάστρο και τα περιβόητα στρέμματα με αγαυή. Εκεί, βρίσκεται το κλειδί της θέσης και θα βιώσουμε, σήμερα, μια ακόμα μάχη που θα απαιτήσει τις τελευταίες δυνάμεις μας. Δεν δύναται κάποιος να αντιληφθεί στα επεκταμένα λιόφυτα τους ήδη εκεί βρισκόμενους λόχους κρούσης και τα παντού διασκορπισμένα βαριά πολυβόλα, πυροβόλα Πεζικού, αντιαρματικά πυροβόλα, τα οποία ανυπομονούν, κατά την έναρξη της επίθεσης, να σπείρουν στον εχθρό το θάνατο και την καταστροφή. Και ακόμα μακρύτερα βρίσκονται ήδη έτοιμα τα κανόνια των Ορειβατικών Πυροβολαρχιών μας και οι Άγγλοι δεν προαισθάνονται επίσης ότι τα διαπεραστικά μάτια των προωθημένων στην έμπροσθεν γραμμή παρατηρητών έχουν ήδη εντοπίσει τους στόχους και τα στόμια των κανονιών έχουν ήδη στραφεί στο επίκεντρο των θέσεών τους.

Επιτέλους, η έναρξη της επίθεσης ορίζεται στις 16:00. Η ηρεμία των χειριστών στις θέσεις τους που καπνίζουν τσιγάρα, λένε ανόητα αστεία ή τσακώνονται για το τι είναι καλύτερο, κεφτέδες από λαρδί ή από συκώτι, είναι μόνο επιφανειακή. Ο καθένας έχει την ηρεμία ενός έμπειρου μαχητή σαν να ήταν μια μέρα όπως όλες οι άλλες και είναι σωστό έτσι! Αλλά σήμερα είναι η μέρα του Γαλατά! Κατά τη διάρκεια όμως του απογεύματος εξασθενεί η εν λόγω επιφανειακή απάθεια των ανδρών και υποχωρεί,

δίνοντας τη θέση της σε μια αυξανούσας μορφής αγωνία που αντικαθρεφτίζεται έντονα σε όλα τα μάτια.

Ξαφνικά εκεί, ακούγεται κάτι, σαν ένα κύμα μιας καταπιεσμένης πολεμικής ιαχής, μέσω των γραμμών των αναμενόντων στρατιωτών. Όλα τα κεφάλια στρέφονται πίσω και προς τα πάνω. Έρχονται! Έρχονται! Ναι, αυτά είναι, τα σμήνη των Βομβαρδιστικών Καθέτου Εφόρμησης και παράλληλα τα εναέρια λαγωνικά μας, τα Βαριά Μαχητικά. Έρχονται αθόρυβα από μακριά, βρίσκονται σχεδόν πάνω από εμάς και κατόπιν αρχίζουν ένα κολασμένο μούγκρισμα που προκαλεί στον εχθρό συναισθήματα φόβου και ακολουθούν, έπειτα, οι ισχυρές εκρήξεις των βομβών. Σήμερα, το βαρύ πυροβολικό μας είναι τα Βομβαρδιστικά Καθέτου Εφόρμησης, αυτά τα όπλα που κουβαλάνε σε απόσταση εκατοντάδων μιλίων τις βόμβες και με άψογη ακρίβεια μπορούν να τις ρίξουν στον στόχο. Και ενώ τα συγκεκριμένα βομβαρδιστικά στηρίζονται στο μουγκρητό των μηχανών τους και παίρνουν ξανά ύψος για νέα πορεία, τα Βαριά Μαχητικά αναπτύσσουν μεγάλη ταχύτητα πάνω από εμάς, με επίπεδη κατεύθυνση. Ξερνούν θάνατο και καταστροφή και φαίνεται σα να θέλουν τα ίδια να προφτάσουν τη γαλαζωπή γραμμή καπνού των ριπών των πολυβόλων τους. Και ενώ τα Βομβαρδιστικά Καθέτου Εφόρμησης κατατροπώνουν τους Άγγλους σε σπίτια και χαρακώματα ή τους εκδιώκουν από εκεί, ρίχνονται συγκεντρωτικά πυρά και οι δέσμες οβίδων των Βαριών Μαχητικών προς αυτούς, στις χωρίς κάλυψη θέσεις τους.

Και τώρα έχει έρθει επίσης η ώρα των βαρέων όπλων. «Όλες οι σειρές πολυβόλων! Έτοιμοι προς πυρ! Πλήρη τοποθέτηση πυρομαχικών για όλη συνολικά την επίθεση!». Ενώ εκεί πάνω, το ύψωμα και το χωριό Γαλατάς καλύπτεται στη σκόνη των εκρήξεων, η μαστιγωμένη εξ αέρος γη, τα δέντρα, τα μισά σπίτια και τα καλύβια, κατακλύζονται από τα πολυβόλα με μανιασμένες ριπές και όλο το ενδιάμεσο έδαφος με ένα χαλάζι από σφαίρες, καλύπτοντας οργανωμένα τα λιόφυτα, και τον προμαχώνα με τις αγαύες. Επίσης, οι θέσεις στο πεδινό έδαφος γύρω από το ύψωμα σκεπάζονται με ριπές πολυβόλων. Εκεί, τίποτα δεν κινείται πλέον. Μια διμοιρία με πολυβόλο έχει μάλιστα λάβει θέση σε ψηλό σημείο και δρα πίσω από κάθε κάλυψη, στην εμπροσθεν πλευρά του εχθρού.

Τα Βομβαρδιστικά Καθέτου Εφόρμησης και τα Βαριά Μαχητικά ολοκλήρωσαν το μακάβριο έργο τους. Η τελευταία βόμβα έχει πέσει, ο τελευταίος κύλινδρος πολυβόλου άδειασε από σφαίρες. «Καλή επιστροφή, κάνετε καλά τη δουλειά σας και εμείς οι Κυνηγοί δεν θα σας ξεχάσουμε!» Όμως, αυτές είναι τώρα βιαστικές σκέψεις, οι Κυνηγοί έχουν παραταχθεί για μάχη, προετοιμάζονται μέσα στους ελαιώνες. Για όλα τα Βαρέα Όπλα πρέπει να υπάρχει μια ύψιστης μορφής προσοχή αναφορικά με τη δυσκολία κατεύθυνσης των βολών. Ο επικεφαλής των Βαρέων Όπλων και οι παρατηρητές του αναζητούν με μεγάλη προσοχή τις θέσεις του εχθρού. «Τι έχει ακόμα περισσέψει; Που βρίσκονται άραγε οι εφεδρείες του εχθρού που θα μπορούσαν να πραγματοποιήσουν αντεπίθεση;» Εκεί, οι Άγγλοι αναπαύονται τώρα από το οδυνηρό για αυτούς αποτέλεσμα των αεροπορικών επιθέσεων. Εκεί πέρα, στη ρεματιά βρίσκονται πολυβόλα του εχθρού! Από τις σχισμές των σπιτιών πυροβολούν σκοπευτές και ρίχνονται πυρά πολυβόλων. Είναι η στιγμή για το Πυροβολικό μας. «Διοίκηση Πυροβολικού ρίξτε με την Πυροβολαρχία σας συγκεντρωτικές βολές στο νότιο τμήμα του υψώματος! Ομάδα Πυροβόλων Πεζικού! Πίσω από το σκούρο αγρόκτημα, στο υψηλότερο ύψωμα, Σημείο Πεζικού 109, πιθανότατα εχθρικό Βαρύ Ολμοβόλο σε θέση πυρός! Ρίξτε βολές εναντίον του!»

Καθώς ο θόρυβος περισσότερων μιας ντουζίνας πολυβόλων σκεπάζει τον αέρα, καθώς πολλά πολυβόλα των επιτιθέμενων λόχων Κυνηγών δραστηριοποιούνται στη μάχη, οβίδες από την αριστερή πλευρά μαστιγώνουν, ξαφνικά, ακατάπαυστα και με μεγάλη ταχύτητα τις εχθρικές φωλιές πολυβόλων στο ανατολικό τμήμα, ρίχνονται με θόρυβο

στα ανοίγματα των παραθύρων, εκρήγνυνται στο εσωτερικό των σπιτιών και παύουν κάθε εχθρική δραστηριότητα. Είναι οι πιστοί σύντροφοι στο χορό των Βαρέων Όπλων, τα Αντιαρματικά Πυροβόλα.

Ξαφνικά, ο αρχικά επιτιθέμενος λόχος Κυνηγών δέχεται ισχυρά εχθρικά πυρά από το χωριό Γαλατάς. Παρατηρείται κινητικότητα μεταξύ των σπιτιών στο ύψωμα! Τι συμβαίνει εκεί; Από τα σπίτια ξεπροβάλλουν 20 Άγγλοι με προτεταμένα τυφέκια και πολυβόλο και εκδηλώνουν αντεπίθεση εναντίον του χώρου με τις αγαυές. Ο αρχηγός του λόχου με πολυβόλο οπισθοχωρεί, είκοσι μέτρα ακόμα δίπλα στο πολυβόλο του και δευτερόλεπτα αργότερα ρίχνονται τριακόσιες σφαίρες προς την εχθρική αντεπίθεση. Οι Άγγλοι διασκορπίστηκαν, τρέχουν πίσω από τα επόμενα σπίτια, κάποιοι καλύπτονται. Από τα σπίτια ρίχνονται σφοδρά πυρά τυφεκίων. Οι Άγγλοι δεν μπόρεσαν να ανασυγκροτηθούν, εκρήγνυνται, ξαφνικά, μέσα και ανάμεσα στα σπίτια οβίδες. Μπράβο! Μπράβο! Είναι ο Ουλαμός Πυροβολικού Πεζικού! Η αντεπίθεση είχε ευνοϊκή έκβαση!

Αυτή είναι η αποστολή των Βαρέων Όπλων. Κατ' αυτόν τον τρόπο συνδράμουν στη νίκη. Οι Κυνηγοί συνεχίζουν την έφοδο, τα πυρά αναπηδούν, εξοστρακίζονται, τα Βαρέα Όπλα είναι, εκ νέου, ήδη στην πρώτη γραμμή, καταδιώκουν το διαφυγόντα εχθρό και βοηθούν στην χωρίς διάλλειμα φυγή του. Με αυτόν τον τρόπο συμμετέχουν όλοι: όταν ο ένας δεν μπορεί, μπορεί ο άλλος και η νίκη τους είναι η με επιτυχία συντριβή του εχθρού.

Ο δεκανέας Mueller βρίσκεται με τους συντρόφους της διμοιρίας του σε ένα χαράκωμα που τους προσφέρει, για σύντομο χρονικό διάστημα, προστασία από τα λυσσαλέα πυρά πολυβόλου που σφυρίζουν πάνω από τα κεφάλια τους, από επιδέξιους σκοπευτές που χωρίς να διακρίνονται, πυροβολούν από τα δέντρα. Στο δυνατό θόρυβο και εκρήξεις βομβών των Βομβαρδιστικών Καθέτου Εφόρμησης, στα σύννεφα πυρών, καπνού και σκόνης που καλύπτουν, ως έκρηξη ηφαιστείου, το πεδίο της μάχης με μια κίτρινη, καφέ και σκούρα ομίχλη, εξέρχονται ανά ομάδες έως τα υψώματα στην κορυφή των οποίων υπάρχει ένα παλιό κάστρο. Αναμένουν διαταγή εφόδου εναντίον αυτού του υψώματος με το κάστρο.

Η διαταγή έρχεται. Ο λοχίας, ένας έμπειρος στρατιώτης, δίδει τις εντολές του. Αυτός ο ίδιος είναι η προσωποποίηση της ηρεμίας και μπορεί να στηριχτεί στους στρατιώτες του. «Η πρώτη ομάδα αριστερά, η δεύτερη δεξιά, η τρίτη στο κέντρο, προς τα πίσω! Εμπρός μαρς!». Προχωρούν χωριστά και με μικρά άλματα, οι Άγγλοι τους καθηλώνουν με πυρά, αλλά οι Κυνηγοί πυροβολούν εναντίον κάθε ορατού στόχου, εναντίον κάθε δέντρου. Προχωρούν με αργό ρυθμό, οι θήκες των πολυβόλων πρέπει να μεταφέρονται καθώς αυτοί σέρνονται, ο ιδρώτας τρέχει αλμυρός στα μάτια, ρέει στο σώμα σε μικρά ρυάκια.

Ξαφνικά, μια τροχοδεικτική ριπή πολυβόλου σφυρίζει λίγο δεξιά πάνω από τα κεφάλια τους. Σημάδι για παρουσία εχθρικών πολυβόλων στη δεξιά πλευρά της διμοιρίας. Βρέχει φύλλα και κλαδιά, ένας τεράστιος όγκος πυρών, αναμειγμένος με τις καλοζυγισμένες βολές των σκοπευτών στα δέντρα, σφυρίζουν γύρω τους, αλλά διακόπτονται εκ νέου από ένα σταθερό χτύπημα των πολυβόλων μας. Οι κάνες παίρνουν φωτιά, οι χειριστές των πολυβόλων μας φωνάζουν για πυρομαχικά, ο καθένας πυροβολεί προς όλα τα σημεία. Οι δοκιμασμένοι σε τέσσερις εκστρατείες Κυνηγοί αισθάνονται ότι είναι η δυσκολότερη μας επίθεση!

Προωθούνται αργά, μέτρο προς μέτρο, κάθε δέντρο, κάθε σχισμή εδάφους, κάθε ακόμα καθίζηση προσφέρει κάλυψη. Πενήντα μέτρα μπροστά τους βρίσκεται μια μικρή και άγονη επιφάνεια, αποκλεισμένη από ένα εκτενές συρματόπλεγμα. Ο ένας άνδρας μετά τον άλλο φθάνουν με μικρά άλματα στα τελευταία εκεί μπροστά δέντρα, οι πνεύμονες

ζορίζονται, η καρδιά χτυπάει έντονα, το κεφάλι πιέζεται. Τα πολυβόλα ηχούν ξανά, ο αντίπαλος πρέπει κάπως να υποχωρήσει.

«Πολυβόλα δεξιά και αριστερά, προστασία πυρών! Ένας κόφτης εδώ!», φωνάζει ο λοχίας. Ο ζητούμενος κόφτης μεταφέρεται από άνδρα σε άνδρα, η μια μετά την άλλη έκρηξη πυρών μαστιγώνει τις αγγλικές θέσεις. Σερνόμενος ελικοειδώς, όπως ένα φίδι, ο επικεφαλής της διμοιρίας πλησιάζει το συρματοπλέγμα, αλλά ο αντίπαλος δεν επιτρέπει την προσέγγιση στα κοιλώματα. «Εάν δεχόταν τώρα αυτός, εκεί πέρα, μια σφαίρα στο κεφάλι!» καταριέται με οργή ένας Κυνηγός, εννοώντας τον Άγγλο, που χειρίζεται από τη δεξιά πλευρά το πολυβόλο, αλλά είναι καλά καλυμμένος. Για να έχουν οι βολές σίγουρο αποτέλεσμα, ρίχνει τροχιοδεικτικά πυρά στο συρματοπλέγμα, μπροστά στο οποίο βρίσκεται ο επικεφαλής της διμοιρίας.

Ο λοχίας μας δεν ενοχλείται, κόβει με ψυχική ηρεμία το ένα σύρμα μετά το άλλο. Με ένα άλμα τρέχει ο καθένας μέσα από τα στενά περάσματα και ψάχνει να βρει κάλυψη αμέσως πίσω από τα επόμενα δέντρα. Ο αντίπαλος έχει καταφύγει, τώρα, πίσω στο ύψωμα. Οι Κυνηγοί φτάνουν με άλματα από τα δέντρα στη δυσκολότερη θέση, μια εκτενή και απόκρημνη επιφάνεια, που οδηγεί στην κορυφή. Τα ολμοβόλα μας ηχούν εναντίον των υψωμάτων, τα πυρά των πολυβόλων καλύπτουν τη βουνοπλαγιά και για να μην πέσουμε στα δικά μας πυρά, πρέπει να εκτοξευθεί μια φωτοβολίδα. Αλλά τώρα, ο αντίπαλος γνωρίζει την απόσταση της διμοιρίας, το ένα μικρό σύννεφο μετά το άλλο υψώνεται στο ανοιχτό έδαφος. Ένα πολυβόλο του εχθρού θέλει να αποκλείσει τον δρόμο.

Ο δεκανέας Mueller και οι σύντροφοί του δεν πιστεύουν στα μάτια τους. Στο πάνω τμήμα της επιφάνειας βρίσκονται, ανάμεσα σε κάκτους, δύο νεκροί αλεξιπτωτιστές. Μια μέρα πριν ήθελαν να κυριεύσουν με έφοδο το ύψωμα, έφτασαν μέχρι εκεί, έπειτα σκοτώθηκαν, ο αντίπαλος ήταν πολύ ισχυρός. «Η έφοδος αυτή πρέπει να ολοκληρωθεί νικηφόρα. Το οφείλουμε στους νεκρούς συντρόφους μας.». Οι Κυνηγοί, σφίγγοντας τα δόντια, προχωρούν έρποντας προς τα πάνω, σε ένα χωρίς βάθος χαράκωμα, μη λαμβάνοντας υπόψη τα από τα πλάγια εχθρικά πυρά. Το έχουν ως υποχρέωση στους νεκρούς. Τα τελευταία πριν το ύψωμα της πλαγιάς μέτρα καταλαμβάνονται με άλματα. Ο λοχίας βρίσκεται, όπως πάντα, στην κορυφή και οι στρατιώτες τον ακολουθούν προς τα πάνω.

Τώρα, ο χορός αρχίζει σωστά. Από τα μισά, βρισκόμενα στα αριστερά, σπίτια του Γαλατά ξεσπά ένα χαλάζι από σφαίρες στους στρατιώτες της διμοιρίας. Από ένα έως τώρα καλυμμένο, στα αριστερά, κοίλωμα δέχονται ξαφνικά πλάγια πυρά. «Αυτός ο αντίπαλος πρέπει να εξουδετερωθεί! Σε λίγη ώρα επιτίθεται ένας άλλος λόχος στον Γαλατά, έτσι το ύψωμα πρέπει να είναι ελεύθερο!». Ο επικεφαλής της διμοιρίας κινείται αργά στην άκρη του υψίπεδου, ένα άλμα και ήδη προσγειώνεται τρία μέτρα πιο κάτω, κάτω από ένα κάθετο επίπεδο τοιχίου, σε εγκαταλελειμμένες θέσεις του εχθρού. Έξι άνδρες ακολουθούν. Σφοδρά πυρά βάλουν εναντίον τους. Ένας υπόκοφος θόρυβος! Ένας μεταφορέας πυρομαχικών με τρία κιβώτια σωριάζεται με το κεφάλι προς τα κάτω και κατακυλάει από το βουνό. «Ο Gustl μας χτυπήθηκε!» Αυτό πονάει. Τότε, σαν να μη συνέβη τίποτα, ξανασηκώνεται, γελάει, παίρνει τα κιβώτια του και τρέχει στο σημείο κάλυψης. «Ναι, ο Gustl μας!» Οι Κυνηγοί πλησίασαν, από δέντρο σε δέντρο, πηδώντας από κοίλωμα σε κοίλωμα, έως πενήντα μέτρα τον εχθρό. Ήταν, σαν να κατευθύνονταν κατά πάνω τους μια σιδερένια πανοπλία. Αναγκάστηκαν να εναποθέσουν τα πολυβόλα και τα τουφέκια τους στο έδαφος. Με το πρόσωπο πιεζόμενο στο έδαφος και το κράνος στο σβέρκο κείτονταν εκεί και δεν μπορούσαν πλέον να κινηθούν. «Τι άλλο μπορεί να συμβεί;».

Από την πλευρά του υψίπεδου ηχεί ένα εκκωφαντικό κάλεσμα προς τα εδώ: «Οι Άγγλοι επιτίθενται!». Τι σημαίνει αυτό, το γνωρίζει ο καθένας. Οι ξιφολόγχες

λασκάρονται. Οι Άγγλοι παραμένουν κρυμμένοι πίσω από αθανάτους, είκοσι μέτρα απόσταση από το υψίπεδο. Τώρα, θέλουν να ανακαταλάβουν το ύψωμα. Έφτασε μια κρίσιμη στιγμή της εφόδου. Ο δεκανέας Mueller την περιγράφει κατά αυτόν τον τρόπο, όπως αυτός και οι σύντροφοί του τη βίωσαν: «Δύο πρόσωπα ξεπροβάλλουν πάνω από εμάς και ήδη εκρήγνυνται γύρω μας χειροβομβίδες. Βρισκόμασταν σε ασφυκτικό κλοιό και μέσα σε αυτόν γίνεται χαμός. Τα πυρά άμυνάς μας στρέφονται προς τα πάνω, οι αθάνατοι προσφέρουν, όμως, κάλυψη στους Άγγλους! Επίσης, κάτω από εμάς γίνεται ο εχθρός πιο θρασύς. Δείχνει βελτιωμένους. Ο χειριστής πολυβόλου μετακινεί το όπλο του, ρίχνει δύο καλοζυγισμένες ριπές ακόμα, έπειτα κατεβάζει το κεφάλι του στο έδαφος. Επίσης, ο χειριστής 2 φωνάζει δυνατά. Και οι δύο χτυπήθηκαν από ψηλά και είναι τραυματισμένοι, υπάρχει ανάγκη άμεσης βοήθειας. Οι σύντροφοι επιδέχονται κάτω από καταγιστικά πυρά, έπειτα φωνάζουν γεμάτοι αίματα: «Θα μείνετε εδώ;». Τρέχει ξανά αίμα. Αυτή επίσης η σφαίρα ήρθε από ψηλά. Αν συνεχιστεί έτσι; Δεν επιτρέπεται να το σκεφτόμαστε.

Τα δύσκολα λεπτά διακόπτονται, ξαφνικά, από το σφύριγμα ακολουθούμενων, με γρήγορη ταχύτητα βολών αντιαρματικών. Από πού προέρχονται; Τούτη την ερώτηση μπορεί κάποιος να διαβάσει στα μάτια του καθένα. Όλοι σιωπούν, κανείς δεν μπορούσε να το φανταστεί. Το δικό μας αντιαρματικό, που βρίσκεται τουλάχιστον δύο χιλιόμετρα πίσω, έχει βάλει στόχο τους Άγγλους πάνω από εμάς. Διέκρινε επικεφαλής του αντιαρματικού τη δυσχερή θέση μας ή είδε ο ίδιος τους Άγγλους εκεί πάνω; Σύντροφε, ευχαριστώ, μας έβγαλες, χωρίς ίσως να το αντιληφθείς, από μια δύσκολη κατάσταση!

Οι Άγγλοι απομακρύνονται από εμάς, επιτίθενται στους συντρόφους στο υψίπεδο. Αμύνονται λυσσαλέα, δεν εγκαταλείπεται κανένα μέτρο γης, χειροβομβίδες ίπτανται στον αέρα, ορισμένοι στρατιώτες είναι ήδη γεμάτοι αίματα. Ένας επικεφαλής ομάδας σηκώνεται να εκσφενδονίσει τις χειροβομβίδες του ενάντια στον αντίπαλο. Εκ νέου, ένα κάλεσμα ηχεί δυνατά: «Ο επικεφαλής της δεύτερης ομάδας έπεσε!» Κινούμαστε γρηγορότερα. Τα δάκτυλα σφίγγονται σταθερά στα όπλα. Τα πρόσωπα είναι παραμορφωμένα. «Εσύ νεκρέ, εσύ που πριν δέκα λεπτά, με μάτια που γυάλιζαν στην πρώτη γραμμή της ομάδας σου, έφτασες στο ύψωμα»

Δεν είχαμε καθόλου χρόνο να λυπηθούμε, οι Άγγλοι επιτίθενται εναντίον μας, έρχονται από μπροστά. Αν γνώριζαν την πρόθεσή μας, θα έμεναν μακριά. Επιτέλους, έχουμε αυτόν τον διάβολο μπροστά μας! Στρέφουμε τα πυρά μας εναντίον του. Τώρα, βρίσκεται στα είκοσι μέτρα εδώ. Πλησιάζει η ώρα του. Γυρίζει και με ότι δυνάμεις του έχουν απομείνει, τρέχει. Πρέπει να χαμογελάσουμε, οι Άγγλοι τρέχουν, όπως ένας λαγός, πάντα σε ελικοειδή πορεία, πάνω- κάτω και εμείς ρίχνουμε τα πυρά με σιγουριά και ηρεμία εναντίον αυτών. Τα αντίπαλα πυρά πολυβόλου δεν τα ακούμε πλέον, πρέπει να ανταποδώσουμε. Σύντροφοι, δεν έχετε χύσει αίμα χωρίς λόγο! Τώρα, ο δρόμος είναι ελεύθερος για το λόχο που πρόκειται αργότερα να επιτεθεί.

Πράξαμε όπως απαιτήσε από εμάς ο επικεφαλής μας και ο Ανώτατος Διοικητής. Χτυπήσαμε τους Άγγλους όπου τους συναντήσαμε. Τίποτα δε ήταν και είναι για εμάς ανέφικτο. Οι νεκροί σύντροφοι μας εφορούν και νικούν μαζί και μέσα μας»... (λείπει κείμενο)... Αν οι Άγγλοι, εκεί πέρα, σκέφτονταν ψύχραιμα, θα είχα χαθεί.

Περνούν πέντε λεπτά, περνούν δέκα λεπτά. Γύρω μου επικρατεί απόλυτη ηρεμία. Κοιτάζω προς τους συντρόφους μου, αλλά δεν βλέπω τίποτα. Τότε, πετάγομαι έξω από το κοίλωμα που βρισκόμουν και τρέχω όπως μπορώ. Όταν έφτασα αργότερα στο ύψωμα, συνειδητοποίησα γιατί δεν μου απήντησαν οι δύο σύντροφοι: κείτονταν εκεί με μια σφαίρα στο κεφάλι, με το πρόσωπο στραμμένο προς τον εχθρό, ο ένας είχε το πολυβόλο δίπλα στο μάγουλο, τα δάκτυλα στην σκανδάλη, ο άλλος τη χειροβομβίδα μέσα στη σφικτή γροθιά του».

Ο επιλοχίας Burghartswieser, που είχε συνεισφέρει στη συγκεκριμένη μάχη τα μέγιστα, περιγράφει την ολοκλήρωση της ανήκουστα σκληρής και βίαιης Μάχης του Γαλατά. Όπως είχε κατά τον καλύτερο τρόπο πληροφορηθεί, ο Γαλατάς καταλήφθηκε όχι με τα όπλα, αλλά με το ηρωικό θάρρος του καθένα ξεχωριστά.

«Η δύναμη της διμοιρίας μου ανήλθε στους δεκαεννέα άνδρες. Η επίθεση ανεκόπη λίγο πριν την κύρια θέση του εχθρού. Ο καθένας έδωσε τις τελευταίες του δυνάμεις, καθώς γνωρίζει περί τίνος πρόκειται! Αφαίρεσα το πολυβόλο ενός βαριά τραυματία σκοπευτή και επιτίθεμαι, πυροβολώντας εν κινήσει, οι σύντροφοι της διμοιρίας μου ακολουθούν. Η πρώτη θέση καταλαμβάνεται εύκολα, η κατάσταση γίνεται ολοένα και σοβαρότερη. Κάθε φωλιά έπρεπε να καταστραφεί με χειροβομβίδες και πιστόλια, από σαράντα Άγγλους γλύτωσαν δύο.

Εδώ, επιβάλλεται η σύγκριση με τις μάχες στο κανάλι Oise-Aisne. Τότε, είχα με την ομάδα μου καταλάβει πέντε, επανδρωμένες με Μαροκινούς και με σφοδρότητα υπερασπιζόμενες, εχθρικές φωλιές πολυβόλων και αιχμαλώτισα πολλούς αντιπάλους. Στο Γαλατά επίσης έπρεπε να καταλάβουμε με έφοδο την κάθε φωλιά πολυβόλων, που βρίσκονταν η μια πίσω από την άλλη και σε απόσταση δέκα μέτρων μεταξύ τους. Αυτή τη φορά είναι Αυστραλοί, Νεοζηλανδοί και Άγγλοι, Κανείς δεν θα παρθεί ως αιχμάλωτος. Ο αντίπαλος ή θα αιμορραγήσει ή θα τραπεί σε φυγή. Υπό τα συγκεντρωτικά πυρά πολυβόλων και αυτόματων κατορθώνουμε, εν συνεχεία, να εισβάλλουμε στην κυρίως θέση. Ο αντίπαλος κλονίζεται. Όποιος δεν σκοτώνεται, τρέπεται σε φυγή, καταδιώκεται, τα τελευταία χαρακώματα εκκενώνονται, ο δρόμος προς Γαλατά είναι ελεύθερος.

Η επόμενη αποστολή μας είναι να καταλάβουμε το χωριό Γαλατάς και να λάβουμε θέσεις στην περιφέρεια του εκεί χώρου. Είχε ήδη σουρουπώσει όταν φτάσαμε στο νότιο τμήμα του Γαλατά. Τα διαγράμματα των συντρόφων διακρίνονταν με ασάφεια. Αλεξιπτωτιστές και Ορεινοί Καταδρομείς ενός άλλου λόχου είχαν ενωθεί, μέχρι την εκκλησία, δεν σημειώνεται καμία επαφή με τον εχθρό. Ξαφνικά, οι Άγγλοι εμφανίζονται απ' όλα τα μονοπάτια! Ριπές από τουφέκια και χειροβομβίδες μας τους διώχνουν γρήγορα. Κατευθυνόμαστε στη βόρεια έξοδο. Ένας παράξενος θόρυβος με αναγκάζει να σταματήσω για πολύ λίγο. Τεθωρακισμένα! Ρίχνοντας οβίδες απ' όλα τα στόμια, πλησιάζει ήδη το πρώτο προς τα εδώ. Δεν υπάρχει κάποιο αντιαρματικό πυροβόλο, στη διάθεσή μας βρίσκεται ένα μόνο ένα μπαζούκας. Εν τω μεταξύ, έχει πλησιάσει στα είκοσι μέτρα από εμάς. Δύο εκτοξευτές όλμων γίνονται ιδιαίτερα ενοχλητικοί σε εμάς, οι οποίοι έχουν τοποθετηθεί στην εξωτερική πλευρά του τεθωρακισμένου και χρησιμοποιούνται αδιάκοπα. Η κατάσταση αυτή μας θαμπώνει τα μάτια και προκαλεί προβλήματα στην ακοή. Ο σκοπευτής του τεθωρακισμένου ρίχνει όσο το δυνατόν περισσότερο πυρά και εμείς χειροβομβίδες, τη μία μετά την άλλη, στις ερπύστριες, μέχρι που σπάει η αλυσίδα του. Παρόλα αυτά συνεχίζει να ρίχνει και δημιουργεί μεγάλα κενά στους λόχους. Δεν μπορώ να καταλάβω πως στο συγκεκριμένο μονοπάτι, το οποίο χωράει μόνο το τεθωρακισμένο, κανένας δεν έχει χάσει τη ζωή του. Όμως, η καταστροφή μόλις πλησιάζει!

Ένα δεύτερο τεθωρακισμένο πλησιάζει, το Πεζικό του εχθρού το ακολουθεί σε πυκνή παράταξη. Είναι σημαντικά μεγαλύτερο σε μέγεθος από το πρώτο. Είμαστε ανίσχυροι με τα όπλα μας, έχουμε εκτοξεύσει όλους τους όλμους και όλα τα πολεμοφόδια για τεθωρακισμένα. Αφήνω να διέλθει το Άρμα Μάχης και επιτίθεμαι με μια ομάδα εναντίον αυτού. Εξελίσσεται με δριμύτητα μια μάχη εγγύς απόστασης κατά τη διάρκεια της θεοσκοτεινής νύχτας. Εχθροί και φίλοι δεν είναι σε θέση πλέον να αναγνωρισθούν, βαυαρικοί ήχοι φανερώνουν ενίοτε πού μάχονται Γερμανοί στρατιώτες»...

Στο ίδιο το χωριό επικρατεί το χάος, διεξάγονται παντού σκληρές μάχες σώμα με σώμα. Ο υποδεκανέας Beyerlein ενός λόχου με πολυβόλο περιγράφει αυτές τις μάχες:

«Πρωθούμαστε προσεκτικά πάνω από έναν τοίχο και μέσω ενός μεγάλου σε ύψος χωραφιού με σιτηρά προς Γαλατά, διεισδύουμε, με ασφάλεια, προς όλες τις πλευρές στο χωριό. Αρχίζει να σουρουπώνει, νυχτώνει γρήγορα, στο σημείο αυτό πλησιάζει, με θόρυβο, από το δρόμο το πρώτο αγγλικό τεθωρακισμένο όχημα και ανοίγει συγκεντρωτικό πυρ. Ο δεκανέας με το μπαζούκας καταδιώκει τον κολοσσό αυτό, ρίχνοντας τη μια βολή μετά την άλλη. Βρισκόμαστε στη βεράντα ενός σπιτιού και ρίχνουμε τις χειροβομβίδες μας στο Άρμα Μάχης. Ένας σύντροφος κατεβαίνει τρέχοντας τη σκάλα και τοποθετεί στρογγυλό εκρηκτικό μηχανισμό στο κάτω μέρος του. Ακινητοποιείται με κομμένη την ερπύστρια. Ενώ ρίχνονται ακόμα χειροβομβίδες γύρω από το εκτός μάχης τεθωρακισμένο άρμα, πλησιάζει βουίζοντας ήδη το δεύτερο. Περνάει με θόρυβο ανενόχλητο και βάλλει, στα όπισθεν, με το κανόνι του εναντίον μας, ρίχνοντας ακόμη και εναντίον του τοίχου κάτω από τα πόδια μας.

Τώρα, κάτω, στο δρόμο! Βρισκόμαστε ξαφνικά τρία μέτρα απόσταση απέναντι από ένα στίφος Άγγλων. Στο σκοτάδι διακρίνονται μόνο τα επίπεδα κράνη και οι χαμηλωμένες ξιφολόγες. Ο ανθυπολοχαγός μας υψώνει αστραπιαία το αυτόματο και αδειάζει το γεμιστήρα εναντίον των επιτιθέμενων και εμείς επίσης πυροβολούμε με τα πιστόλια και τις καραμπίνες μας συγκεντρωτικά. Ριπές από σφαίρες και θραύσματα οβίδων σφυρίζουν γύρω από τα αυτιά μας. Από όλες τις γωνίες και άκρες ξέσπα δυνατός θόρυβος και χώρος φωτίζεται, υψώνεται η λάμψη πυρός των έχοντας εκραγεί οβίδων.

Εν τω μεταξύ, η μισή διμοιρία Κ. βάλλει μπροστά από εμάς και πίσω από έναν χαμηλό τοίχο, οι ριπές ηχούν με θόρυβο στη νύχτα. Οι Άγγλοι εκεί προσπαθούν να εφορμήσουν. Χειροβομβίδες εκρήγνυνται με θόρυβο, σφαίρες σαρώνουν το χώρο, τραυματίες φωνάζουν! Τότε, τα Βαριά Πολυβόλα μας, το ένα μετά το άλλο, σιωπούν ξαφνικά. Θραύσματα οβίδων τα βγάζουν εκτός μάχης. Όλοι σχεδόν οι χειριστές τους είναι τραυματίες, αλλά κρατούν τη θέση! Οι γενναίοι σύντροφοι αμύνονται με πιστόλια και χειροβομβίδες, σε μια τρομερή μάχη εγγύς απόστασης. Εδώ ισχύει το οφθαλμών αντί οφθαλμού, οδόντα επί οδόντος! Όπως τότε στο Narvik, έτσι και εδώ, μια ολιγάριθμη, ριποκίνδυνη ομάδα Κυνηγών από το Berchtesgaden βρίσκεται εναντίον μιας μεγαλύτερης σε δύναμη στρατιωτικής δύναμης.

Δεν μπορούμε πλέον να ξεχωρίσουμε το φίλο από τον εχθρό, αλλά κρατάμε τη θέση. Οι χειροβομβίδες έχουν προ πολλού εξαντληθεί, αργά τελειώνουν και τα πυρομαχικά επίσης. Ο ανθυπολοχαγός με την, εν τω μεταξύ, ακόμα μικρότερη σε δύναμη ομάδα αποφασίζει με βαριά την καρδιά να εγκαταλείψει το χωριό και να οπισθοχωρήσει στη γραμμή υπεράσπισης του τάγματος. Έτσι, πιάνουμε τους τραυματίες συντρόφους μας από τα μπράτσα, μολονότι εμείς οι ίδιοι είμαστε πολύ καταπονημένοι από τη μάχη και οπισθοχωρούμε προσεκτικά ανάμεσα στα ερείπια των γκρεμισμένων σπιτιών, τοίχων και δοκαριών. Οι Άγγλοι παίρνουν θέση μάχης κάτω από μια καμάρα. Στο σημείο αυτό ηχεί μια πολύβουη, πανηγυρική κραυγή στη ζεστή νύχτα και κάμπτουμε την τελευταία πηγή αντίστασης. Καταϊδρωμένοι, αποδεκατισμένοι και καταπονημένοι φτάνουμε με τους τραυματίες μας στις φρουρές του τάγματος. Οι Άγγλοι οπισθοχωρούν επίσης. Έχουν κουραστεί...»

Ο επιλοχίας Burghartswieder ολοκληρώνει τη διήγησή του: «Ο κύριος όγκος του λόχου συνειδητοποίησε το αδιέξοδο της νυχτερινής Μάχης στον Γαλατά, απομακρύνθηκε με τρεις ομάδες από τον εχθρό και παρατάχθηκε στη νότια έξοδο του χωριού αποτελεσματικά, με περιμετρική διάταξη. Μαζί με λίγους συντρόφους συνεχίζω να μάχομαι λυσσαλέα στη βόρεια έξοδο, χωρίς προοπτική νίκης. Για ακόμα μια φορά επαληθεύεται η θεωρία ότι η απαγκίστρωση από τον εχθρό είναι πάρα πολύ εύκολα εφικτή, κατόπιν μιας στρατιωτικής επιτυχίας.

Ένα κάρφωμα από ξιφολόγη στο μηρό μου προκάλεσε δυσκολία να ανταπεξέλθω. Μπόρεσα να ανταποδώσω μόνο με μια δυνατή μπουνιά στο πρόσωπο, επειδή την ίδια

στιγμή, το όπλο μου έπεσε από το χέρι μου. Ο αντίπαλος σκόπευε να κρατήσει τη θέση του και εν συνεχεία, να αποτραβηχτεί από τη μάχη εγγύς απόστασης. Κατόρθωσα, με μια σύντομη παράκαμψη, να φτάσω στην περιμετρική ζώνη του λόχου η οποία εν τω μεταξύ είχε διαμορφωθεί σε θέση υπεράσπισης.

Νωρίς το πρωί-οι Άγγλοι είχαν εξαφανισθεί- ερεύνησα με τη διμοιρία μου το Γαλατά και είδα τα ίχνη της νυχτερινής μάχης. Ο αντίπαλος είχε μεγάλες απώλειες αλλά και εμείς αφήσαμε εκεί πολλούς συντρόφους. Η επιτυχία είχε το τίμημα της. Ο Γαλατάς ήταν δικός μας».

Σελίδες 116-125 (μετάφραση)

Έβδομο χωρίο με τον τίτλο «**Η πρωτεύουσα, τα Χανιά, πέφτει**».

(μετάφραση) Μετά την κατάληψη με έφοδο των καλά οχυρωμένων υψωμάτων του Γαλατά, οι Άγγλοι μάχονται με σθένος και λυσσαλέα γύρω από την πρωτεύουσα της Κρήτης, η οποία έπρεπε να κρατηθεί με κάθε τίμημα. Είχε μεγάλη σημασία η υπεράσπιση του Κόλπου της Σούδας, του μοναδικού μεγάλου λιμανιού και σταθμού του στόλου, η μοναδική βάση για ενισχύσεις-ανεφοδιασμό, η τελευταία σύνδεση προς την πατρίδα και η τελευταία χρήσιμη οδός προς τη σωτηρία.

Το έδαφος είναι τυπικό της Κρήτης: αμπέλια με πέτρινα τοιχία, μεταξύ αυτών γυμνές με πέτρες πλαγιές, βραχώδη με πολλούς ακανθώδεις πυκνούς θάμνους υψώματα, δύσβατες συστάδες θάμνων που προσφέρουν στον αντίπαλο κάθε δυνατότητα κάλυψης. Ελαιώνες εκτείνονται στις πεδινές περιοχές που τους διασχίζουν πλατιά ρυάκια με βράχια δίπλα. Το έδαφος αυτό προσφέρει, παντού στην Κρήτη, στον υπερασπιστή όλα τα πλεονεκτήματα και οι Αυστραλοί, Νεοζηλανδοί και Μαορί οι οποίοι πολεμούν εδώ, είναι αποικιακοί στρατιώτες και γνωρίζουν πολύ καλά το πλεονέκτημα αυτό και το εκμεταλλεύονται.

Σκοπευτές στα δέντρα και ελεύθεροι σκοπευτές έχουν τοποθετηθεί σε αθέατες σχεδόν κρυψώνες, οι θέσεις είναι τόσο καλά φτιαγμένες και καμουφλαρισμένες ώστε η ανακάλυψή τους να είναι σχεδόν πάντα μια καθαρή σύμπτωση και παρόλα αυτά, τίποτα πλέον δεν βοηθά τους Άγγλους. Η γερμανική επίθεση κυλάει με ασυγκράτητη ορμή και ώθηση, με έναν μη αντιληπτό από τους Άγγλους ρυθμό. Οι αλεξιπτωτιστές που προελαύνουν κατά μήκος του παραλιακού και οι Ορεινοί Καταδρομείς της Ομάδας Utz και Jais δεν σταματούν και γνωρίζουν ότι πολλές απώλειες αποφεύγονται με την ταχύτητα. Για το λόγο αυτό, οι μάχες είναι, τις περισσότερες φορές, αναίμακτες και μικρής χρονικής διάρκειας. Οι ίδιοι οι Άγγλοι έδωσαν με τα πολλά ακινητοποιημένα οχήματα τη δυνατότητα στους στρατιώτες να μετακινήσουν ένα τμήμα τους και κατόπιν, να μετατρέψουν τον αργό ρυθμό των μάχης με πεζοπόρα τμήματα σε γρήγορο. Οι σφαίρες των δικών μας Βαρέων Πολυβόλων σφύριζαν πάνω από τα κεφάλια των επιτιθέμενων, το Πυροβολικό, προωθούμενο συχνά σε μεγάλη απόσταση, χτυπούσε τις όπισθεν γραμμές του εχθρού. Χειροβομβίδες εκσφενδονίζονται στις εντοπισμένες αντίπαλες θέσεις, σηκώνονταν πάρα πολύ σκόνη και πέτρες, υπολείμματα από κοντάκια όπλων, κράνη και σκισμένα ρούχα υψώνονται στον αέρα. Οι Ορεινοί Καταδρομείς και οι Αλεξιπτωτιστές ανταγωνίζονται μεταξύ τους, πραγματοποιούν έφοδο, συχνά ο ένας δίπλα στον άλλο και διαλύουν την τελευταία αντίσταση του εχθρού με τα κοντάκια των όπλων. Σε μακρινή απόσταση των μετόπισθεν ηχεί το υπόκωφο τράνταγμα και η ηχώ ισχυρών εκρήξεων, υψώνονται σύννεφα σκόνης και καπνού από τις κορυφές των ελαιοδέντρων. Εκεί δραστηριοποιούνται τα Βομβαρδιστικά Καθέτου Εφόρμησης και σφυροκοπούν τα περίχωρα των Χανίων. Μαχητικά διασχίζουν με μεγάλη ταχύτητα και θόρυβο τους αιθères, τα διαπεραστικά σφοδρά πυρά των πολυβόλων τους καλύπτουν την περιοχή. Σαρώνουν τους δρόμους και το έδαφος και σε μακρινή απόσταση δεξιά, στις ψηλές ράχες των υψωμάτων,

εμφανίζονται ενίοτε Ορεινοί Καταδρομείς της Ομάδας Krakau που προωθούν σταθερά τον αγώνα στα πλάγια και στα νάτα του αντιπάλου, η θέση του οποίου γίνεται συνεχώς όλο και πιο απελπιστική.

Τα επιβλητικά υψώματα πέριξ των Χανίων θα είναι σύντομα υπό γερμανική κατοχή, η ίδια η πόλη είναι περιμετρικά αποκλεισμένη, έχει αναφερθεί η αποχώρηση του εχθρού προς νοτιοανατολικά.

Πουθενά στην Κρήτη δεν θα επιτευχθεί μια επιτυχία εύκολα, αυτή η Μάχη των Χανίων κοστίζει πολύ κόπο, πάρα πολύ ιδρώτα και αίμα επίσης. Ο υπολοχαγός Proehl, επικεφαλής ενός λόχου της Ομάδας Utz διηγείται, εξ ονόματος πολλών, αναφορικά με αυτή: «Μια πολύ ισχυρή έκρηξη με τρώμαξε μέσα στο βαθύ μου ύπνο και με ανάγκασε να βρεθώ με ένα πήδημα έξω από το όρυγμα όπου βρισκόμουν. Όρμησα μπροστά στην άκρη του υψώματος, στο παρατηρητήριο μου και κοίταξα εκεί πέρα, προς την πόλη δίπλα στη θάλασσα και το λαμπερό κόλπο της Σούδας. Προσφέρονταν στα μάτια μου το υποβλητικό θέαμα ενός, κάθετα στο μπλε του ουρανού, τεραστίου μαύρου σύννεφου από έκρηξη, πάνω από το οποίο ένα Βομβαρδιστικό Καθέτου Εφόρμησης έπαιρνε ύψος, ακολουθώντας ελικοειδή πορεία με ένα καθαρό ουρλιαχτό νίκης. Εκεί βρίσκονται τα Χανιά, η πρωτεύουσα του νησιού.

Στη στάση και του τελευταίου άνδρα διακρίνεται ότι γνωρίζει, πως σήμερα επίκειται μια πάρα πολύ μεγάλη μάχη, ότι η συγκεκριμένη επίθεση πρέπει να στεφτεί με επιτυχία και θα το πετύχει. Δίπλα μου, ένας αγγελιοφόρος σφίγγει, με ιδιαίτερη ευσυνειδησία, ακόμα μια φορά τη ζώνη του σακακιού του που κρέμεται πολύ χαμηλά. Ένας δεύτερος ασφαλίξει το λουρί της μάσκας αερίων του με ένα κορδόνι, ένας τρίτος παίρνει μια επιπλέον χειροβομβίδα και κάποιος άλλος χαϊδεύει, για ακόμη μια φορά, με φροντίδα και σοβαρότητα τον υποκόπανο του τουφεκιού του ή αφήνει να ηχήσει, για ακόμα μια φορά, το κλείστρο του πολυβόλου του. Ο Artmbruster, ο ξανθός μας Κυνηγός, γεμίζει το αυτόματό του και παίρνει μια έκφραση την οποία θα ευχόμουν να μπορούσε να τη δει, τώρα, κάθε Άγγλος.

«Φορέστε τα κράνη! Σφίξτε τις ζώνες! Έναρξη της επίθεσης!» Τα Βαρέα Πολυβόλα στέλνουν με θόρυβο το σήμα νίκης στον εχθρό. Πυροβόλα Πεζικού και Αντιαρματικά αλυχτούν και βροντούν, τα βλήματα ηχούν ως εκκλησιαστική μουσική εκεί πέρα, εκεί στους πυκνούς ελαιώνες και πλαγιές όπου οι Άγγλοι προβάλλουν την τελευταία και μάταιη αντίσταση. Προωθούμαστε γρήγορα, κατά μήκος του δρόμου προς Χανιά. Οι χειριστές των Βαρέων Πολυβόλων είναι οργισμένοι επειδή το έδαφος δεν είναι κατάλληλο ως θέση βολής και δεν προσφέρει καθόλου στόχο. Αρχικά, η μάχη βαίνει καλώς, αιφνίδια όμως εντείνεται ο θόρυβος της σε λυσσαλέα πυρά γύρω από τους στρατιώτες και τα πολυβόλα. Εξοστρακισμένες σφαίρες ηχούν, όπως τεράσια τζιτζίκια, μέσα από τα κλαδιά των ελαιοδέντρων, κροτούν στους κορμούς και σηκώνουν σκόνη. Δημιουργείται αδιανόητα δυνατός θόρυβος από το τρέξιμο όλων των Κυνηγών, κατά μήκος της στενής διόδου, ένα Βαρύ Πολυβόλο ρίχνει τις ριπές του προς ένα αγρόκτημα και εναντίον μιας άξιας προσοχής και επιβλητικής, βρισκόμενης μπροστά από το δρόμο, κορυφής λόφου. Ευτυχώς, φτάσαμε στο τοίχιο ενός αγροκτήματος. Ωστόσο, είχε δημιουργηθεί μεταξύ μας κάποια ανησυχία. Ένας οδηγός μεταφορικών ζώων σέρνει, με τη αλύγιστη δύναμη ενός Σβάμπεν, έως εδώ, στην πρώτη γραμμή το επίμονο γαϊδούρι του, κάνοντας μια σαν από ζάλη, αλλά πάντως στρατιωτική αναφορά! « Το γαϊδούρι Moidler έτοιμο προς θέση». «Εμπρός! Για να γελάσουμε έχουμε αργότερα καιρό»!

Τα εχθρικά πυρά ηχούν ακόμα, πορευόμαστε προσεκτικά πλάι στο τοίχιο του αγροκτήματος, προς την πλευρά του εχθρού. Τίποτα δεν κινείται! Πολλά, σε πυκνή διάταξη, ελαιόδεντρα, διαπεραστικός ήλιος, σκόνη, αλλά που βρίσκεται τώρα ο εχθρός; Εγκαταλείπουμε το τοίχιο και κατευθυνόμαστε προς μια κοίτη ποταμού μιας στενής,

προφυλαγμένης τσιμεντένιας γέφυρας. Δεν ακούγεται κανένας πυροβολισμός. Αριστερά κάτω από τη γέφυρα υπάρχει, στην κοίτη του ποταμού, βαθύ, στάσιμο νερό και στα δεξιά, πάνω από τη υπερυψωμένη και αποξηραμένη αμμώδη όχθη- ο αιώνια φιλήδονος στρατιώτης κοιτάζει με περιέργεια- βρίσκονται ορισμένα κιβώτια με συμπυκνωμένο γάλα και κουτιά με λαχταριστό ανανά. Εδώ, ο στρατιώτης δεν χρειάζεται καμιά διαταγή! Ο πόλεμος και ο κίνδυνος ξεχάστηκαν μονομιάς και ξαφνικά, μαζεύτηκαν δεκαπέντε άνδρες κάτω από τη γέφυρα, δίπλα στο σωρό. Ξεχάσαμε λοιπόν που βρισκόμαστε; Φώναξα δυνατά «Πλήρη κάλυψη!» Οι Κυνηγοί διασκορπίζονται, τρέχουν κάτω από τον προφυλαγμένο τοίχο της γέφυρας και την ίδια στιγμή, όχι ωρύτερα από το ένα δέκατο του δευτερολέπτου, κροτούν πυρά από κάμποσα πολυβόλα και ελεύθερους σκοπευτές εναντίον του σωρού από κονσέρβες, με αποτέλεσμα ο χυμός να αναβλύζει τριγύρω. «Παιδιά, παιδιά, ήμασταν για ακόμα μια φορά τυχεροί!» Η πανουργία αυτών των Αυστραλών και των Νεοζηλανδών δεν έχει όρια. Το δόλωμα ήταν, μάρτυρας ο θεός, όχι άσχημο!

Σφοδρά πυρά μας αναγκάζουν να καλυφθούμε. Οι Λόχοι Κυνηγών καθιλώνονται κάτω από μεγάλης έντασης, προερχόμενα από το ύψωμα, πυρά και δεν μπορούν να προχωρήσουν. Ο εχθρός είναι έξοχα καλυμμένος. Η κατάσταση είναι κρίσιμη! Πρέπει κάτι να γίνει! Εάν δεν κυριευτεί το τελευταίο αυτό κατεχόμενο ύψωμα γρήγορα, θα ανακοπεί όλη η επίθεση εναντίον των Χανίων. Ξαφνικά, συνεχόμενες ριπές πολυβόλου ηχούν με διαπεραστικό θόρυβο σχεδόν πάνω από τα κεφάλια μας. Είναι εξαιρετικό! Τώρα, μπορούμε να καλύψουμε με πυρά ένα τουλάχιστον τμήμα του υψώματος στην μπροστινή πλευρά. Όσα έφεραν τα επόμενα δευτερόλεπτα και λεπτά ήταν για εμάς ένα μεγάλο βαθμού πολεμικό βίωμα για το οποίο μπορούμε να εκφράσουμε μόνο τις όσες εξωτερικές εντυπώσεις.

Ένα αποξηραμένο, βαθιά σκαμμένο και περιβαλλόμενο με βατόμουρα χαντάκι οδηγούσε, κατά μήκος του ρυακιού, στα πλάγια του υψώματος. Προχωρήσαμε προς τα εκεί, επειδή από το σημείο αυτό θα σημειώνονταν η επίθεση προς τις ισχυρές στρατιωτικές θέσεις του εχθρού. Οι συγκεκριμένες θέσεις δεν ήταν ούτε τριάντα μέτρα απόσταση από εμάς και δεν είχαμε διακρίνει ακόμη καμία. Σφοδρά πυρά ρίχονταν από και προς όλες τις κατευθύνσεις. Πυρά Βαρέου Πολυβόλου ρίχτηκαν, εκ νέου, αριστερά από εμάς, προς τη μπροστινή κλίση του υψώματος. «Άλμα από το δρόμο στο ανάχωμα, εμπρός, εμπρός!» Με σβέλτα πηδήματα σηκωθήκαμε από το σημείο κάλυψης μας, φτάσαμε σώοι στο δρόμο και ριχτήκαμε στο ανάχωμα. Που βρίσκονται αυτή τη στιγμή οι Άγγλοι; Δεν μπορούμε ακόμα να τους ανακαλύψουμε.

Σέρνομαι αμέσως, με το αυτόματο στο δεξί χέρι έτοιμο να ανοίξει πυρ, στο έξι περίπου μέτρων ύψους και απότομο ανάχωμα του δρόμου. Εκεί πέρα υπάρχει ένα επίπεδο τμήμα εδάφους. Μετακινούμαι προς τα πάνω, στην άκρη του αναχώματος και διακρίνω ξαφνικά, σε ένα μέτρο απόσταση, τα πρόσωπα πέντε Άγγλων οι οποίοι βρίσκονται ο ένας δίπλα στον άλλο, σε ένα στενό, βαθύ χαντάκι και κοιτάζουν έξω με το μισό στήθος να προεξέχει. Τους είδα μόνο ελάχιστα δέκατα του δευτερολέπτου, αλλά για όλη μου τη ζωή εντυπώθηκαν ανεξίτηλα στη μνήμη μου τα ορθάνοιχτα μάτια και τα παγωμένα από το φόβο πρόσωπα αυτών των Άγγλων. Με μια κραυγή ρίχτηκα δύο μέτρα πίσω στο ανάχωμα και πέφτοντας, τράβηξα έξω τη χειροβομβίδα από την τσέπη του παντελονιού μου, την απασφάλισα, περίμενα λίγο και την έριξα, διαγράφοντας αυτή μικρή καμπύλη πάνω από την άκρη του αναχώματος, στη φωλιά των Άγγλων. Ένας φώναξε από τα δεξιά μου: «Τη ρίχνει πίσω!» Την ίδια στιγμή ήχησε πάνω από το κεφάλι μου ο δυνατός θόρυβός της έχοντας εκραγεί χειροβομβίδας. Έσκασε στο χέρι του Άγγλου, μπροστά από το στήθος του. Ένα δευτερόλεπτο αργότερα, μια δεύτερη και μια τρίτη έσκασε στο χαντάκι και τότε, όλοι οι άνδρες πραγματοποίησαν έφοδο βγάζοντας μια κραυγή. Το χαράκωμα περικυκλώθηκε και η μια φωλιά μετά την άλλη

δέχθηκε επίθεση εγγύς απόστασης με αυτόματα, χειροβομβίδες και πιστόλια και κυριεύτηκε. Το απόσπασμα κρούσης, στα δεξιά, εφόρμησε στην άκρη του υψώματος, εκεί όπου βρίσκονταν δύο ακόμα ισχυρές θέσεις, δύο άνδρες εφορμούν μαζί μου εναντίον του κέντρου του υψώματος. Κατορθώσαμε να διεισδύσουμε εκεί και να εξουδετερώσουμε τις φωλιές. Το απόσπασμα κρούσης, στα δεξιά, έδωσε σκληρή μάχη, στο σημείο αυτό, μια σφαίρα από τουφέκι συνέθλιψε το δεξί χέρι του λοχία Gastager και το αυτόματο του.... Ο στρατιώτης Armbruster συνεχίζει να μάχεται μόνος του! Βλέπω πώς πηδάει και με στραμμένο προς τα εμπρός το αυτόματο του θέλει να ρίξει μια ριπή στη φωλιά κάτω από αυτόν. Δύο Άγγλοι βρίσκονται εκεί μέσα. Ήταν μόνο δέκατα του δευτερολέπτου. Το κλείστρο του αυτόματου τινάζεται προς τα εμπρός, αλλά προς φρίκη μου, δεν εξέρχονται από το όπλο οι σφαίρες. Μπλόκαρε. Ο Armbruster ύψωσε το αυτόματο του για να το αφήσει να πέσει στο κρανίο των Άγγλων. Πάρα πολύ αργά! Μια σφαίρα από πιστόλι τον βρίσκει στο μέσο, κατευθείαν στην καρδιά.

Ο υποδεκανέας Hiermeier βρίσκεται δύο μέτρα πιο πίσω από εμένα, έχει αντιληφθεί, παρομοίως, τούτη την αψιμαχία και τινάζεται με προτεταμένο το όπλο για να εκδικηθεί τους δύο Άγγλους για το θάνατο του Armbruster. Όμως και αυτός επίσης κατέρρευσε την ίδια στιγμή με μια σφαίρα η οποία διαπέρασε τον ώμο του. Ένας, έως τώρα μη ευδιάκριτος, σκοπευτής κρυμμένος σε δέντρο στην κορυφή του υψώματος τον πέτυχε. Δευτερόλεπτα αργότερα του έριξε με το πιστόλι τη χαρακτηριστική βολή. Έτσι, είμαι ο τελευταίος στο ύψωμα. Βρισκόμενος σε ένα χαντάκι, τοποθέτησα νέο γεμιστήρα στο πυρωμένο αυτόματο μου. Είκοσι μέτρα μπροστά μου έπεφταν ακόμα ακατάπαυστα πυρά από δύο θέσεις. Πυροβόλησα όσο το δυνατόν περισσότερες φορές! Καθώς όμως ήταν λερωμένο και κολλούσε, το αυτόμάτο μου δεν έριχνε πλέον. Το εκσφενδόνισα μακριά, έβγαλα το μικρό πιστόλι μου από την τσέπη και άνοιξα πυρ. Τώρα, κάθε σφαίρα πρέπει να εφαρμοσθεί στη θέση της, διαφορετικά... Οι δύο Άγγλοι υποχωρούν ουρλιάζοντας, ο ένας σωριάζεται! Τοποθετείται και ο τελευταίος γεμιστήρας! Στο σημείο αυτό τρέχει επίσης ένας πίσω από τον σωρό με τις πέτρες! Του ρίχνω τέσσερις σφαίρες, δύο σφαίρες έχουν απομείνει, έπειτα θα γίνει η κατάσταση μάλλον δύσκολη!.. Επιτέλους όμως σταματάνε τα εχθρικά πυρά, οι υπόλοιποι τρέπονται σε φυγή!

Κρύβουμε τους τραυματίες μας και επιστρέφουμε στο σημείο που ξεκίνησε η επίθεση. Εκεί, βιώνουμε εσωτερικά την απερίγραπτη χαλάρωση αυτών των λεπτών ύψιστης έντασης. Πενήντα έως εξήντα νεκροί Άγγλοι, που ακόμα κρατούν σφιχτά τα καταστρεμμένα όπλα, κείτονται στις θέσεις τους. Δεν παρατηρήσαμε υψωμένα χέρια, είδαμε μόνο τη λάμψη στα μάτια των θαρραλέων, αγηφώντας το θάνατο, εχθρών και τιμούμε το θάνατό και την ανδρεία τους.

Το ύψωμα καταλήφθηκε, η επίθεση συνεχίζονταν, τώρα, ολοένα και γρηγορότερα!... Πράσινα κλήματα αναπτύσσονται, καλύπτοντας το λόφο και τα κρεμάμενα έως το έδαφος κλαδιά ενός ελαιόδεντρου σκιάζουν τον τάφο ενός νεκρού συντρόφου μας, εκεί δίπλα στη θέση όπου αυτός έπεσε- για τη Μεγάλη Γερμανία.

Ο υποδεκανέας Forster από το τάγμα υπό τον ταγματάρχη Schuri που ως επικεφαλής, εισέβαλε πρώτο στα Χανιά, περιγράφει την είσοδο αυτή εξ ονόματος όλων των συντρόφων του.

«Η ζέστη της ημέρας-είναι ήδη 14:30- πέφτει βαριά πάνω στα κουρασμένα κόκαλα μας, το νερό στο παγούρι έχει προ πολλού τελειώσει, η δίψα είναι ανυπόφορη και όμως βρισκόμαστε ξανά έτοιμοι για μια νέα, υπό πλήρη κάλυψη, επίθεση. Υπάρχει διαταγή να μη δοθεί στους Άγγλους καμία πλέον ευκαιρία συγκέντρωσης των αποδιοργανωμένων στρατευμάτων τους. Το γνωρίζουμε αυτό και μας παρακινεί να προχωρήσουμε, παρά τις υπάρχουσες δυσκολίες. Ενώ μια προωθημένη ομάδα

ασφαλίζει το «Κίτρινο Ύψωμα», ερχόμαστε σε επαφή με μια διμοιρία του γειτνιάζων λόχου και παρέχουμε προστασία στην εν συνεχεία προώθησή του στο προάστιο «Παρηγοριά». Μπορούμε για πρώτη φορά να παρατηρήσουμε από το ύψωμα αυτό καθαρά την έκβαση των γερμανικών επιθέσεων στη βρισκόμενη μπροστά μας πόλη των Χανίων. Διακρίνονται ακόμα στήλες καπνού, μπροστά μας υψώνεται, κάτω από διαρκώς νέες εκρήξεις, ένα μεγάλο σε μέγεθος σύννεφο καπνού μιας βομβαρδισμένης αποθήκης πυρομαχικών.

Τι μας περιμένει, τώρα, στην πόλη αυτή; Είναι κατειλημμένη ακόμα από τον εχθρό, μετά απ' όλες αυτές τις αεροπορικές επιθέσεις; Θα πέσουμε πάλι σε ένοπλους πολίτες και σκοπευτές στις στέγες; Ο επικεφαλής του λόχου μας αναλαμβάνει ο ίδιος την επικοινωνία με το γειτνιάζοντα λόχο. Από επί τόπου αναγνώριση προκύπτει ότι μέχρι την άκρη της πόλης δεν βρίσκονται ούτε δικά μας ούτε επίσης εχθρικά στρατεύματα. Ο ταγματάρχης Schuri, που βρίσκεται στο «Κίτρινο Ύψωμα», δίδει, στις 14:45, τη διαταγή να καταλάβουμε το οχυρό στο κέντρο της πόλης και να το κρατήσουμε.

Από τις έως τώρα εμπειρίες γνωρίζαμε ότι οι Άγγλοι και οι ελεύθεροι σκοπευτές αφήνουν εμάς- τους Ορεινούς Καταδρομείς-, συχνά με τακτική ενέδρας, να εισχωρήσουμε έως το κέντρο του χωριού και αρχίζουν κατόπιν ένα, απ' όλες τις πλευρές, καταγιστικό πυρ. Θα γίνει το ίδιο επίσης και εδώ; Έχουμε με αυτό συμβιβαστεί και θα πουλήσουμε, εάν καταστεί αναγκαίο, το τομάρι μας όσο το δυνατόν πιο ακριβά! Αυτή τη φορά δεν θα έχουν καμιά ευκαιρία να επιτεθούν πίσω από τις πλάτες μας!

Ο λόχος παρατάχθηκε αμέσως για επίθεση. Τα περίχωρα προσεγγίζονται χωρίς άμεση επαφή με τον εχθρό, μέσω κήπων, τοίχων και ελωδών εδαφών, δίπλα από ανθισμένους αθανάτους. Ανοίξαμε με τα κοντάκια των όπλων μας τις πρώτες πόρτες των σπιτιών. Παντού ερημιά! Οι δρόμοι είναι άδειοι από ανθρώπους, οι σκεπές των σπιτιών διαλυμένες και πεσμένες, τα παράθυρα κατεστραμμένα, τμήματα τοίχων βρίσκονται στους δρόμους. Τα Βομβαρδιστικά Καθέτου Εφόρμησης και οι βόμβες έχουν κάνει εδώ σημαντική δουλειά. Το απόγευμα αυτό επικρατεί μια πνιγερή ατμόσφαιρα, η άσπρη έρημη πόλη φαίνεται στον καύσωνα, υγρασία και στη σιωπή ως στοιχειωμένη. Τίποτα δεν ακούγεται σε τούτο το χάος από σύρματα, ερείπια τοίχων, σωρό από συντρίμια και υπολείμματα σπιτιών.

Ακουμπώντας τους όρθιους ακόμα τοίχους και ψάχνοντας κάλυψη πίσω από κάθε γωνιά, προχωρούμε αργά και βάσει σχεδίου, με έτοιμα να ανοίξουν πυρ τυφέκια. Οι ήχοι από τα χτυπήματα των κοντακίων στις πόρτες ακούγονται υπόκωφα και ακούγεται επίσης σποραδικά κάποιος πυροβολισμός ή έκρηξη χειροβομβίδας μπροστά από κάποια είσοδο σπιτιού.

Ένα κενό στην αριστερή πλευρά μιας σειράς σπιτιών στον κεντρικό δρόμο προσφέρει ελεύθερο πεδίο όρασης προς το επιβλητικό, παλιό τουρκικό φρούριο. Οι είσοδοι είναι αποκλεισμένοι με ένα πέτρινα τοιχία. Αρχικά, βλέπουμε ένα κεφάλι πίσω από ένα σωρό με πέτρες, έπειτα εξέρχεται ένας άνδρας από τα πλάγια. Φοράει στρατιωτική στολή! Προτού πέσουν οι σφαίρες μας, εξαφανίζεται πίσω από το σημείο κάλυψής του. Ακούμε τον συγκεκριμένο ήχο πολλών φωνών. Ποιοί στρατιώτες να είναι άραγε; Που έχουμε δει ήδη τούτη τη στρατιωτική στολή με το συγκεκριμένο γαλαζοπράσινο χρώμα; Ήταν ίσως Αλπινιστές; Η απορία μας διαρκεί μόνο λίγο. Ήδη, ακούγονται πίσω από το σωρό με τις πέτρες πολύβουα καλέσματα: «Italiani! Italiani!». Δεν είναι κραυγές απόγνωσης, είναι δυνατές φωνές του υπερβολικού ταπεραμέντου του Νότου. Αυτοί είναι πράγματι οι συναγωνιστές μας σε αυτόν τον πόλεμο!

Εφορμήσαμε κάτω στην τάφρο, εξουδετερώσαμε γρήγορα τη μικρή σε μέγεθος αντίσταση των Άγγλων φρουρών και βγάλαμε εκατό Ιταλούς αιχμαλώτους από το φρούριο. Η χαρά τους είναι απερίγραπτη, ρίχτηκαν γύρω από το λαιμό, μας σφίγγουν

τα χέρια και ακούγεται συνεχώς ως βόμβος « Εβίβα! Ζήτω ο Χίτλερ! Εβίβα! Ζήτω η Γερμανία!». Όποιος γνωρίζει, το εκλαμβάνει ως μια ζάλη ενθουσιασμού, επειδή αυτοί οι γενναίοι στρατιώτες από το χρονικό σημείο της αιχμαλωσίας τους στην Ελλάδα, τη μεταφορά τους στην Κρήτη και τις επιθέσεις των Βομβαρδιστικών Καθέτου Εφόρμησης στα Χανιά, βίωσαν πολλά και επέζησαν.

Πρέπει οπωσδήποτε να ολοκληρώσουμε την αποστολή μας, δεν έχουμε χρόνο για ανάπαυση. Το φρούριο καταλαμβάνεται και ασφαρίζεται, έπειτα προελαύνουμε προς την κεντρική πλατεία. Στις 15:30 υψώνεται στον ιστό η Σημαία του Ράιχ και η σημαία με τη Σβάστικα. Τα Χανιά, η πρωτεύουσα του νησιού, είναι υπό γερμανική κατοχή! Η λιγοστή αντίσταση του εχθρού σε κάποιους στενούς δρόμους και σπίτια εξουδετερώθηκε γρήγορα. Οι πρώτοι πολίτες ξεπρόβαλαν και αναμιγνύθηκαν με τους εισερχόμενους ανά ομάδες, τώρα, προς τα εδώ Ιταλούς. Ισχυρές δυνάμεις προωθούνται στα βόρεια, στο λιμάνι και προς τα ανατολικά.

Τώρα, πρόκειται να ελεγχθούν εξονυχιστικά οι σειρές των σπιτιών! Στο δρόμο προς την προκουμιά συναντάμε έναν Άγγλο αξιωματικό ο οποίος μετά τον αποπλισμό του μας ανέφερε ότι βρίσκονται επίσης αιχμάλωτοι στις αποθήκες στο λιμάνι. Ανά τρεις σπεύδουμε γρήγορα προς τα εκεί! Ανακοινώσαμε στον Άγγλο αξιωματικό ότι κάθε αντίσταση της αγγλικής φρουράς θα αντιμετωπιστεί αμέσως δια της βίας. Μας διαβεβαίωσε ότι θα έδινε τις ανάλογες εντολές στη φρουρά. Κινηθήκαμε μέσω μιας ογκώδης σιδερένιας πύλης, διασχίσαμε ένα στενό κτήμα και βρεθήκαμε, τότε, μπροστά στην είσοδο των στρατιωτικών καταλυμάτων. Προτού προχωρήσουμε στο εσωτερικό, μας προϋπάντησαν ήδη οι πρώτοι Γερμανοί: Ήταν αλεξιπτωτιστές, πιλότοι, στρατιώτες του ναυτικού και δύο Ορεινοί Καταδρομείς, όλοι άοπλοι. Τώρα μια κραυγή ηχεί μέσα από τους σκοτεινούς χώρους: «Είναι εδώ! Οι Ορεινοί Καταδρομείς είναι εδώ!» Καθώς συγκεντρώνουμε τη φρουρά και την τοποθετούμε, εξέρχονται οι σύντροφοί από τα καταλύματα τους. Δεν μπορούσαν ακόμα να το πιστέψουν ότι είναι ελεύθεροι. Σφίγγουν με δύναμη τα χέρια μας. Είναι η χωρίς λόγια γλώσσα της συντροφικότητας από καρδιάς που μας ενώνει. Δεν χρειάζονται λόγια. Το μεγαλείο της ώρας μας μαγεύει όλους εμάς.

Ένα μικρής χρονικής διάρκειας ενδιάμεσο γεγονός ξαναδίνει τόσο ορθά τη διάθεση αυτής της στιγμής. Βρισκόμαστε στον προαύλιο χώρο και τακτοποιούμε τις γραμμές των ανδρών της Αεροπορίας, μας πλησιάζει τότε ένας αλεξιπτωτιστής και ρωτάει χαμηλόφωνα! «Είστε από τον Χ λόχο; Γνωρίζετε τον δεκανέα Ε;». Απαντάμε θετικά και του εξηγούμε ότι ο Ε τραυματίστηκε, ήδη την πρώτη ημέρα, από σφαίρα στον άνω βραχίονα, αλλά είναι καλά! Αυτός συνεχίζει! «Είναι ο αδελφός μου!» Δεν μπορεί να πει κάτι περισσότερο, δάκρυα χαράς φωτίζουν τα μάτια του. Είναι μια αξέχαστη στιγμή. Ναι, είμαστε και θα παραμείνουμε σύντροφοι, εμείς και οι Ορεινοί Καταδρομείς στην Κρήτη, σύντροφοι στον κίνδυνο, σύντροφοι στον θάνατο και σύντροφοι στη νίκη. Είχαν αναλάβει τη δυσκολότερη αποστολή, την πτώση με αλεξίπτωτο και την έφοδο στις θέσεις του αντιπάλου. Πήραμε εκδίκηση για τους νεκρούς τους και με τη νίκη ολοκληρώσαμε το καθήκον τους. Είμαστε, πράγματι, ενωμένοι σαν αδέρφια!

Οι παρατεταγμένοι σύντροφοι της Πολεμικής Αεροπορίας μετακινούνται με τους πρώην Άγγλους φρουρούς τους προς το εσωτερικό της πόλης, φροντίζουμε, εν τω μεταξύ, τους ήδη τραυματίες κατά τη διάρκεια της απόβασης και τους μεταφέρουμε με λαφυραγωγημένο όχημα, παρομοίως, στο εσωτερικό της πόλης. Το σκοτάδι πέφτει γρήγορα, είναι η πρώτη νύχτα στα καταλαμβανόμενα Χανιά.

Κάπως διαφορετικά και με χιούμορ, που ο Ορεινός Καταδρομέας δεν εγκαταλείπει ακόμα και στις δυσκολότερες ώρες, σκιαγραφεί ο υποδεκανέας Steinberger του

Συντάγματος Utz την είσοδο του λόχου του στα Χανιά: «Αφού πιάσαμε σε τέτοιο βαθμό τον αντίπαλο, αναγκάστηκαν τελικά τα υπόλοιπα τμήματα του να εγκαταλείψουν το πεδίο μάχης και έτσι προωθήθηκε ο λόχος μου στα Χανιά. Ούτε η έφιππη φρουρά δεν μπορούσε να απωθήσει το ενθουσιώδες πλήθος μήδε κάποιο στολισμένο με λουλούδια τάγμα μπήκε μέσα υπό τη συνοδεία της μουσικής! Όχι, αφότου οι Μηχανοκίνητες Ομάδες Κρούσης είχαν προχωρήσει στην αναγνώριση και ασφάλιση του δρόμου, προωθηθήκαμε με τα όπλα έτοιμα προς χρήση και έτοιμοι να κατατροπώσουμε τον ανά πάσα στιγμή εμφανιζόμενο αντίπαλο.

Εμείς; Ποιοί είμαστε άραγε; Νομίζω, εάν είχαμε κοιταχτεί στον καθρέπτη, θα τρομάζαμε! Αξύριστοι, με ηλιοκαμένα πρόσωπα, η στρατιωτική στολή σχισμένη από τις πέτρες και τα αγκάθια, ελαφρά τραυματισμένοι με βρώμικους επιδέσμους. Σίγουρα, μοιάζαμε περισσότερο με μια συμμορία κλεφτών, παρά με Γερμανούς Ορεινούς Καταδρομείς. Μόνο ένα πράγμα είχαμε όλοι κοινό: τη χαρά να «τσακώσουμε» μια φορά σωστά τους Άγγλους. Έτσι, εισήλθαμε στα Χανιά.

Καθένας από εμάς έτρεφε στο βαθύτερο τμήμα της ψυχής του το ανησυχητικό ερώτημα: Είναι σε εμάς το πεπρωμένο ευοίωνο και θα μας χαρίσει μια στιγμή ανάπαυσης ή είναι τέτοια η κατάσταση ώστε θα πρέπει να συνεχίσουμε αμέσως την πορεία; Οι διαρκώς αισιόδοξοι γνώριζαν εκ των προτέρων ότι θα μείνουμε εδώ, ενώ αυτοί που τα έβλεπαν όλα μαύρα προέβλεπαν ότι θα συνεχίζαμε την πορεία. Αυτό οδήγησε να ξεσπάσει μια μεγάλης έντασης ανταλλαγή απόψεων σχετικά με τα υπέρ και κατά και είναι αυτονόητο. Όμως, όλες οι αμφιβολίες παραμερίστηκαν όταν ακούσαμε: «Σταματήστε! Αφήστε τα όπλα στα δεξιά! Πιθανός χρόνος ανάπαυσης δύο ώρες!» Αφού δόθηκαν ακριβέστερες εντολές, επιτράπηκε σε εμάς, πεινασμένοι και διψασμένοι καθώς ήμασταν, να ψάξουμε τη γύρω περιοχή για κάτι φαγώσιμο και κάτι που να πίνεται.

Τι είδους θόρυβος είναι αυτός; Θα ξεπροβάλλουν ξανά πάλι αγγλικά τεθωρακισμένα; Μπροστά επικρατεί μια παράξενη σύγχυση φωνών και ένα χάος. Στο σημείο αυτό κοιτάζω λοξά από το κράνος μου, μια λέξη βγαίνει από τις γραμμές των ανδρών, στην αρχή ακόμα ντροπαλή, χαρακτηρισμένη από αμφιβολία, κατόπιν πιο δυνατή και ολοένα και πιο έντονη, έως ότου ηχεί τελικά, σαν πασχαλινή φανφάρα, απολυτρωμένη και δυνατή συγχρόνως, νικηφόρα πάνω την καταλαμβανόμενη πόλη: «Μπύρα»!

Σύντροφε στην Ανατολή, στο Βορρά ή οπουδήποτε αλλού, στρατιώτη στην πατρίδα ή μέγα πολεμιστή σε οποιοδήποτε μέτωπο, μητέρα και νύφη, μπορείτε να φανταστείτε τι σημαίνει κάτω από τον ζεστό ήλιο της Κρήτης, πλησιέστερα του Ισημερινού από ό,τι η Τύνιδα, η κραυγή «μπύρα», Όχι αδερφέ, δεν μπορείς! Η δίψα των βαυαρέζικων λαρυγγιών ξεπερνάει κατά πολύ τη φαντασίωση του μεγαλύτερου ποιητή!

Αντί αγγλικών τεθωρακισμένων κυλούν βαρέλια μπύρας. Ουρανέ, θεέ υμών, ακόμα μια φορά, είναι ήδη οι προάγγελοι της ειρήνης! Όταν ήρθε, επιτέλους, η σειρά μου να πιάω, είχα το ίδιο συναίσθημα, όπως παλαιότερα ως παιδί άνοιγε η πόρτα, τα Χριστούγεννα, να τοποθετηθούν τα δώρα στο τραπέζι. Πήρα βαθιά ανάσα για να μπορέσω να πιάω περισσότερο και τα κατάφερα.

Αφού πήραμε ακόμα δυνάμεις από τις βρισκόμενες κονσέρβες των Άγγλων, τελείωσε η ανάπαυση και συνεχίσαμε την πορεία, ενδυναμωμένοι από κάθε άποψη, για την τελειωτική εξολόθρευση του αντιπάλου και πορευτήκαμε με κατεύθυνση τον κόλπο της Σούδας.

Σελίδες 126-137 (μετάφραση)

Όγδοο χωρίο με το τίτλο «**Έφοδος από τα πλάγια, προς τον κόλπο της Σούδας**».

(μετάφραση) Οι Ορεινοί Καταδρομείς της Ομάδας Μάχης Krakau δεν μιλούν με ευχαρίστηση αναφορικά με την απάνθρωπα σκληρή πορεία μέσω των φλεγόμενων

απότομων βουνών της Κρήτης. Υπάρχουν βιώματα στον πόλεμο που κάποιος γρήγορα ξεχνάει ή θέλει να ξεχάσει. Εκεί, ανήκουν κυρίως τέτοια δυσάρεστα γεγονότα τα οποία είναι από μόνα τους σε θέση να καταβάλλουν έναν εύρωστο και συνηθισμένο σε όλα στρατιώτη. Απαντες, ο ένας δίπλα στον άλλο, από τον συνταγματάρχη έως τον απλό οπλίτη, θα έπρεπε να τα καταφέρουν το ίδιο, να υποφέρουν και να αντέξουν. Ήταν, εκ τούτου, ένα κοινό βίωμα που δεν εμφανίζεται πλέον στον καθένα ξεχωριστά. Όλοι αντιλαμβάνονταν το ίδιο και το βίωναν. Αυτά που διηγούνται με ξεχωριστές εικόνες οι μαχητές της εν λόγω ομάδας: ο υπολοχαγός Narbeshuber, ο υποδεκανέας Rath, ο ανθυπολοχαγός Schwed, ο επιλοχίας Schwarz, οι λοχίες Denk και Wolf, εξελίσσονται από μόνα τους σε μια μοναδική, μεγάλου μεγέθους, συνολική εικόνα που μόνο τα λόγια: θέληση, καθήκον και αυτοέλεγχος μπορούν να αποδώσουν.

Επίσης, δεν παίζει σε τούτο το κοινό βίωμα κανένα ρόλο εάν ο αξιωματικός, ο υπαξιωματικός ή ο οπλίτης κατάγεται από το Ostmark, το Pfalz, τη Βάνδη, Βυρτεμβέργη ή τη Βαυαρία. Βρίσκονται όλοι ενωμένοι στον κοινό κίνδυνο, αγώνα και απόδοση, όπως ο ιδρώτας στο σώμα, σε μια μεγάλη οντότητα που πάνω από αυτή κυματίζει αόρατα η σημαία της Μεγάλης Γερμανικής Αυτοκρατορίας και στην καρδιά της χτυπάει ζωντανά η ισχύς του συνόλου. Ο αντίπαλος δεν θεωρούσε ποτέ εφικτό ότι οι Γερμανοί στρατιώτες θα μπορούσαν να διεισδύσουν από αυτή την οροσειρά, ότι θα μπορούσαν να υπερνικήσουν τα εμπόδια της άγριας αυτής φύσης, ότι οι άνθρωποι είναι πέρα ως πέρα ικανοί να ξεπεράσουν τέτοιου είδους ταλαιπωρία. Ο αντίπαλος δεν σκέφτηκε καθόλου να καταλάβει την εν λόγω οροσειρά, επειδή σύμφωνα με την άποψή του, ήταν πολύ δύσβατη για μεγάλης κλίμακας στρατιωτικές επιχειρήσεις. Τα λόγια του Φύρερ: «Στον Γερμανό στρατιώτη τίποτα δεν είναι αδύνατο!» επαληθεύτηκαν συχνά στην Κρήτη, καθώς τις περισσότερες φορές, σε τούτη την από τα πλάγια πορεία προς τον κόλπο της Σούδας, κύλησαν όλα ομαλά, παρά τους υπολογισμούς και τα σχέδια του αντιπάλου και εξουδετερώθηκαν οι πανίσχυρες θέσεις του στο δυτικό τμήμα της Κρήτης. Η αρχή του υποστράτηγου Ringel: «Ο ιδρώτας εξοικονομεί αίμα», επέφερε στους στρατιώτες ευθύς αμέσως, πολύ γρηγορότερα από όσο αναμένονταν, τα ώριμα φρούτα της νίκης.

Έτσι, η πλευροκόπηση αυτή προς τον κόλπο της Σούδας συνέθεσε- εικόνα με εικόνα- ένα λιτό αλλά επιβλητικό άσμα, που φέρει μόνο ένα τίτλο! «Πράξαμε το καθήκον μας όπως το διέταξε ο Φύρερ».

Βουτηγμένος στον ιδρώτα, με κυρτή τη ράχη και σκυμμένος σαν αχθοφόρος, κάθε άνδρας μεταφέρει με τη βαριά υφασμάτινη ορεινή στολή όσα πυρομαχικά και είδη σίτισης δύναται να μεταφέρει. Πορεύεται μέσω χτυπημένων από σφαίρες, ερημωμένων από κατοίκους και λεηλατημένων χωριά. Πολλοί πεσόντες κείτονται δίπλα στο δρόμο και η οσμή των πτωμάτων γίνεται συχνά ανυπόφορη. Προχωράμε βουβοί και πικραμένοι από την φρίκη του πολέμου και τα πρόσωπα των συντρόφων στενεύουν ξανά, γίνονται ανέκφραστα, αντανακλώντας αρνητικά συναισθήματα που τα ανατροφοδοτεί συνεχώς ο πόλεμος.

Τρία αεροσκάφη Wellington πετούν πάνω από εμάς και απομακρύνονται, λίγο αργότερα ακούμε ισχυρές εκρήξεις στο αεροδρόμιο του Μάλεμε. Νότια εφορμά μια, όπως δείχνει, ατελείωτη σειρά Βομβαρδιστικών Καθέτου Εφόρμησης, μπροστά από ένα ισχυρό τοίχο βράχων, εναντίον ενός μη ορατού στόχου από τον οποίο υψώνεται ένα τεράστιο πυκνό σύννεφο καπνού. Τα αεροσκάφη δραστηριοποιούνται διακριτικά και προσεκτικά, ρίχνουν στο λαμπερό φως του ηλίου συχνά αστραφτερές λιβελλούλες. Εκεί, πολεμούν οι σύντροφοί μας, δεν γνωρίζουμε την έκβαση, δεν έχουμε χρόνο να δούμε, πρέπει να προχωρήσουμε. Δεν υπάρχει χρόνος για σκέψεις, πρέπει να συνεχίσουμε. Δεν νοιαζόμαστε για αυτό που συμβαίνει πίσω, για ό,τι διαδραματίζεται

δεξιά και αριστερά από εμάς, πρέπει να συνεχίσουμε την πορεία. Μπροστά μας ορθώνεται στον πυρωμένο ουρανό ένα καστανού χρώματος γυμνό και άγριο βουνό με βράχια. Τα ασβεστολιθικά του ρήγματα και επιφάνειες, σε πολύ ψηλό σημείο, στη μοναχικότητα του χώρου, αντανακλούνται και θαμπώνουν όπως το χιόνι. Είναι τα «Λευκά Όρη». 2.500 μέτρα πάνω από τη σκούρα μπλε θάλασσα! Αναστενάζουμε, αναπνέουμε βαριά και καταριόμαστε μέσα από τα βραχνά λαρύγγια μας. Όλοι οι διάβολοι να πάρουν το κολασμένο αυτό νησί! Δεν βοηθάει σε τίποτα, πρέπει να προχωρήσουμε, να προχωρήσουμε.

Το βράδυ φέρνει ψύχρα και έναν παράξενο σκεπτικισμό. Μια απομονωμένη και ήρεμη κοιλάδα βρίσκεται κάτω από τις τελευταίες ακτίνες του ήλιου, με έντονα χρώματα, θυμίζοντας την πατρίδα και πίσω από το επόμενο ύψωμα πέφτουν με θόρυβο βόμβες εναντίον ενός αθέατου εχθρού.

Δεν κοιτάζουμε για πολλή ώρα να βρούμε να στρατοπεδεύουμε. Εκεί, όπου σταματήσαμε, έχουν κάπως αφαιρεθεί οι πέτρες και ξαπλώνουμε αγάμεσα σε αυτόν τον γεμάτο αγκάθια και όχι ευχάριστο θαμνώδη χώρο. Μερικά γαϊδούρια των επικεφαλής μας κινούνται κάνοντας δυνατό θόρυβο με αποτέλεσμα ο ύπνος μας να μην είναι πολύ βαθύς. Τα λαρύγγια μας είναι ξερά, η γλώσσα κολλάει στον ουρανίσκο, η δίψα μας βασανίζει, τα πόδια τρέμουν ακόμη από την κοπιαστική προσπάθεια, οι σόλες καίνε σαν φωτιά. Ορισμένοι κινούνται ήδη αργά και χωρίς όρεξη στα «περιβλήματα αερόστατου», όπως εμείς οι στρατιώτες ονομάζουμε τα μεγάλα κοιλώματα. Μεγάλα αστέρια σαν μικροί ήλιοι λάμπουν πάνω μας, τα ίδια αστέρια της πατρίδας, τα ίδια αστέρια που οι σύντροφοί μας βλέπουν από το Kirkness έως τη Biskaya και το Τομπρούκ. Όλοι εμείς, κάτω από τα αστέρια αυτά, έχουμε την ίδια θέληση και δύναμη, θέλουμε να νικήσουμε. Παρά την κούραση και τη δίψα έρχεται, επιτέλους, ο ύπνος μας και φεύγουν οι σκέψεις. Εξαντλημένοι φρουροί φυλάνε σκοπιά.

Το πρωί φθάνει πάρα πολύ γρήγορα. Αν έως τώρα θεωρούσαμε ότι είχαμε φτάσει ήδη το όριο των δυνατοτήτων μας, μάλλον κάναμε λάθος. Η ημέρα αυτή απαιτεί ακόμα περισσότερα από τις προηγούμενες ημέρες. Η πλευροκόπηση μέσω της οροσειράς αρχίζει! Η εποχή των παιδικών καροτσιών, των χειραμαξών και άλλων οχημάτων της φαντασίας έχει περάσει. Όλα πρέπει να τα μεταφέρουμε εμείς οι ίδιοι. Κάθε μη απαραίτητο αντικείμενο αφήνεται πίσω, το ίδιο και η πιο ασήμαντη άνεση. Όλα πρέπει να εξυπηρετούν αποκλειστικά τον αγώνα. Η οδοντόβουρτσα απεικονίζει στους περισσότερους συντρόφους όλη την πολυτέλεια του πολιτισμού. Οι τέντες αφαιρούνται γρήγορα. Είμαστε έτοιμοι!

Τι θα φέρει η σημερινή μέρα; θα εμφανιστεί σήμερα ο εχθρός; Αυτό το γνωρίζουμε, το αισθανόμαστε εσωτερικά βαθιά μέσα μας, θα διεξαχθεί μια σκληρή μάχη, αλλά πρέπει να τα καταφέρουμε, αυτό είναι αυτονόητο, για αυτό να σηκωθούμε και να ξεκινήσουμε! Οι σύντροφοί μας από ένα άλλο Σύνταγμα προελαύνουν σήμερα προς την πόλη των Χανίων, πρέπει να κόψουμε το δρόμο στους Άγγλους. Νωρίς το πρωί, όλα τα γερμανικά στρατεύματα στην Κρήτη ξεκίνησαν, από τη θάλασσα έως τα βουνά, την αποφασιστική Μάχη των Χανίων και του Κόλπου της Σούδας!...

Η πορεία είναι απότομη και ανοδική, κανείς δεν μιλάει, ο καθένας χρειάζεται όλες τις δυνάμεις του. Το φορτίο βαραίνει, το σακίδιο πλάτης με τα πυρομαχικά και επισιτισμό, δύο κρεμασμένα γύρω από το λαιμό κιβώτια πολυβόλου. Άλλοι σύντροφοι κουβαλούν ακόμα περισσότερο βάρος, το πολυβόλο, το Βαρύ Πολυβόλο, ακόμα και το Πυροβόλο Πεζικού. Βάρος που ζυγίζει πενήντα, εξήντα ή ακόμα ογδόντα κιλά και στην ανυπόφορη ζέστη. Κανένα φυτό ή λουλούδι δεν ευφραίνει το μάτι, κανένα ίχνος πρασινάδας δεν απλώνεται να δει κάποιος, μερικές φορές ανθίζει μόνο κόκκινη ροδοδάφνη σε αποξηραμένες κοίτες και ρυάκια, σαν να κυλούν ρέματα με αίμα κάτω

στις καφέ, κόκκινες και ανοιχτές γκρι γυμνές πλαγιές. Η τροπικού κλίματος υψηλή θερμοκρασία, 45 και 50 βαθμών υπό σκιά, έχει νεκρώσει κάθε μορφής ζωής εκεί. Ο ιδρώτας κυλάει από το μέτωπο, τα μάτια καίνε και τσούζουν από τον ιδρώτα, η υγρή, εσωτερικά και εξωτερικά, στολή αγνίζει. Ο ένας βαδίζει πίσω από τον άλλο, όπως ένα μουλάρι με κατεβασμένο το κεφάλι, σχεδόν έχοντας καταρρεύσει από το φορτίο και τον καύσωνα. Τα βράχια αντανakλούν τη ζέστη, είναι πάρα πολύ ζεστά να κάτσει κάποιος πάνω τους, οι σύντομες στιγμές ξεκούρασης δεν ωφελούν σε τίποτα πλέον. Έχουμε γίνει αυτόματα και μηχανές, δεν σκεφτόμαστε και δεν αισθανόμαστε πλέον. Βράζουμε σαν σε χυλό από τον ήλιο και παρόλα αυτά προχωρούμε, συνεχώς προελαύνουμε, επειδή γνωρίζουμε καλά ότι πλησιάζουμε! Εάν αντέξουμε είναι το νησί δικό μας!

Είναι μόλις 10:00 το πρωί. Εικόνες της πατρίδας ανυψώνονται σαν ψευδαίσθηση από τη ζεστή αυτή με πέτρες έρημο: πράσινα δάση στο βουνό προσφέρουν δροσιά, καλυμμένα με λουλούδια λιβάδια, αναπηδώντας κρύο νερό ακούγεται με φλοίσβο και βουίζει αφρίζοντας. Πεντακάθαρα ρυάκια με πέστροφες, πλαγιές σκεπασμένες με χιόνι, άσπρος πάγος και σε μεγάλο πλάτος και μήκος χιονισμένες κορυφές. Στο διάβολο, μακριά από τις σκέψεις αυτές! Αυτό μόνο μας βασανίζει και αφαιρεί τη δύναμη. Βρισκόμαστε στην Κρήτη και αυτό σημαίνει αγώνας μέχρι εσχάτων. Από απόμερες σπηλιές στα βουνά κοιτάζουν συχνά φοβισμένα μάτια γυναικών και παιδιών. Έχουν καταφύγει από την πόλη στα εκεί βουνά εξαιτίας των επιθέσεων των δικών μας Βομβαρδιστικών Καθέτου Εφόρμησης. Εκπλήσσονται από τις ατελείωτες φάλαγγες που ανεβαίνουν εκεί πάνω. Η ματιά μετακινείται συνεχώς προς τα πάνω. Δεν έχουμε ακόμα φτάσει;

Λίγο μετά το μεσημέρι φτάνουμε στο υψηλότερο σημείο, να ξεφορτωθούμε το φορτίο! Να βγάλουμε το σακάκι και το πουκάμισο! Οι σύντροφοι ρίχνονται αριστερά και δεξιά του μονοπατιού, εκεί με τα αγκάθια, σαν να έχουν χτυπηθεί από σφαίρα. Ο ήλιος, που βρίσκεται στο ψηλότερο σημείο του, μας στέλνει αδιάκοπα τα φλεγόμενα βέλη του, ένα σύντομο διάλλειμα, να πάρουμε ανάσα, θα μας κάνει καλό, οι γρήγοροι σφυγμοί πέφτουν, ο χτύπος της καρδιάς γίνεται πιο ήρεμος, το γεμάτο από έγνοιες κεφάλι πιο ξεκάθαρο και η δίψα βασανίζει, σε τούτη την κατάσταση ηρεμίας, λιγότερο από το ανέβασμα.

Σύντομα, όλος ο ιδρώτας έχει ξεχαστεί. Βλέπουμε τη φλεγόμενη πόλη των Χανίων και τον κόλπο της Σούδας. Στο λιμάνι βρίσκονται πολλά εχθρικά πολεμικά πλοία, καταδρομικά και αντιτορπιλικά, δεν υπάρχει καθόλου ζωή πλέον εκεί.. Όλα αυτά, τα οποία είχαν αναζητήσει εδώ καταφύγιο ή σταθμεύσει, έγιναν θύματα των γερμανικών Βομβαρδιστικών Καθέτου Εφόρμησης. Έχοντας χτυπηθεί, βυθιστεί ή βρισκόμενα κατά το ήμισυ στο νερό, έχοντας ολοσχερώς καεί ή ακόμα καιγόμενα, βρίσκονται τώρα εκεί, ως αποδεικτικά στοιχεία της γερμανικής δύναμης πυρός. Μεταξύ κόλπου της Σούδας και Χανίων προεξέχει σαν ένα ακανόνιστο κεφάλι σε ένα στενό λαιμό η χερσόνησος Ακρωτηρι. Η μάχη εκεί κάτω εξελίσσεται. Τα πολυάριθμα αγγλικά στρατεύματα οπισθοχωρούν στους εκτεταμένους ελαιώνες μεταξύ πόλης και βουνών.

Δίπλα στο δρόμο προς Σούδα τους χτυπάει το Ορεινό Πυροβολικό μας. Υψώνονται σύννεφα έκρηξης με τη μορφή μανιταριού, ο δυνατός θόρυβος φτάνει σε εμάς πολύ αργότερα. Ο διαχωρισμός εικόνας και ήχου προσδίδει στα εκεί συμβάντα την εντύπωση του μη αληθινού.

Η Μάχη των Χανίων και του Κόλπου της Σούδας βρίσκεται πριν την οριστική έκβασή. Εμείς θα πούμε την τελευταία λέξη. Αντιλαμβανόμαστε τώρα γιατί έπρεπε να υποστούμε αυτές τις ταλαιπωρίες και να συνεχίζουμε το ίδιο έτσι.

Ένα Σύνταγμα προωθείται στα παράλια και επιχειρεί να εξωθήσει τους Άγγλους στη θάλασσα. Το κάθε μέτρο θα πρέπει να κερδηθεί κατόπιν σκληρής μάχης. Ακριβώς

κάτω από εμάς συγκεντρώνονται άλλοι σύντροφοι, ρίχνονται καλοζυγισμένα βλήματα, προκαλώντας καταστροφή στον εχθρό! «Εκεί, κοίτα, πάνω στο δρόμο οπισθοχωρεί μια ομάδα των Άγγλων! Εκεί, ένα βλήμα χτυπάει ακριβώς στη μέση! Βλέπεις; από τους δρόμους απομακρύνονται βιαστικά γεμάτα φορτηγά προς τα ανατολικά!» Τώρα, όλοι κρατάμε κλειστά τα στόματα μας και την αναπνοή μας. Πλησιάζουν Βομβαρδιστικά Καθέτου Εφόρμησης! Με καλοσχηματισμένη διάταξη πετάνε πάνω από την πόλη, το πρώτο αρχίζει την έφοδο και τα επόμενα ακολουθούν. Το ένα χτύπημα δίπλα στο άλλο φέρνει αποτέλεσμα. Έτσι συνεχίζεται, ανά κύματα, πάνω από την πόλη και το λιμάνι. Δεν βλέπουμε πλέον την πόλη, μόνο ένα πελώριο σύννεφο καπνού το οποίο όλα περιβάλλει. Εκεί, μια τεράστια στήλη καπνού υψώνεται ξανά, μια αποθήκη πετρελαίου έχει χτυπηθεί! Γνέφουμε στα μαχητικά μας που σπεύδουν πάνω από τα κεφάλια μας εκεί πίσω. Αισθανόμαστε ξανά δυνατοί, ακόμα και αν η έντονη δίψα μας προειδοποιεί συνεχώς, σε ποια κατάσταση βρισκόμαστε.

Το έντονο φως εκπέμπει από την κυριολεκτικά κατεστραμμένη από τις μάχες πόλη εκτυφλωτικά χρώματα και μεγάλου μεγέθους σκιές. Το άφθονο πράσινο των ελιών στο πρώτο πλάνο και στο φόντο το απέραντο μπλε της θάλασσας περνάει μέσω μιας γαλακτώδους λωρίδας στον καθαρό ουρανό και προσφέρει μια μοναδική, εξέχουσα εικόνα, πρέπει, όμως, να συνεχίσουμε την πορεία.

Η συνέχιση της πορείας εξελίσσεται μέσω μιας άνευ δρόμου οροσειράς. Τα απότομα, καταφαγωμένα με τον καιρό, βράχια μας καταπονούν ασταμάτητα, περιορίζοντας το ρυθμό κίνησης στον ελάχιστο χρόνο. Οι πλαγιές διασχίζονται σταυρωτά από φαράγγια. Σε μια εκ των κορυφών εκτυλίσσεται μια μικρής κλίμακας εχθροπραξία με Έλληνες, που βρίσκονται οκλαδόν, παντού, στα βράχια, αλλά δεν μπορούν να μας σταματήσουν. Δεν συναντάται κανένα δέντρο ή μια πηγή! Οι σύντροφοι συνεχίζουν με κόπο, κανείς όμως δεν καταρρέει, ο καθένας προσπαθεί να βοηθήσει τον εαυτό του όπως μπορεί. Δίπλα στο υψίπεδο από το οποίο, τώρα, κατηγορίζουμε περίπου εκατό μέτρα, βρίσκονται ορισμένα χωριά τα οποία σημαίνουν για εμάς μόνο ένα πράγμα: νερό!

Έλληνες στρατιώτες, που μας αντίληφθηκαν, μαζεύουν βιαστικά τον εξοπλισμό τους και αρπάζουν, χωρίς ενθουσιασμό για μάχη, γοργά τα μαστούνια τους. Άλλοι, τόσο στρατιώτες όσο και πολίτες, κατευθύνονται προς το μέρος μας με υψωμένα τα χέρια, κατόπιν ομοβροντιών πυρών με πολυβόλα και αυτόματα. Σε τούτες τις απόμακρες και απομονωμένες φωλιές δεν αναμένονταν η παρουσία γερμανικών στρατευμάτων και πόσο μάλλον η διεξαγωγή οποιωνδήποτε εχθροπραξιών. Εκπλήσσονται, φλυαρούν, μας προσφέρουν νερό. Τρεπόμενοι σε φυγή πολίτες, επιστρέφουν διστακτικά. Διατάσσεται μια μεγαλύτερης διάρκειας ανάπαυση. Σύντομα, τα δύο μοναδικά πηγάδια πολιορκούνται. Νερό, νερό θέλει ο καθένας να έχει.

Από το συγκεκριμένο μέρος μέχρι τον προορισμό της ημέρας δεν ήταν πλέον πολύ μακριά, όμως αυτά τα λίγα χιλιόμετρα έγιναν κόλαση για εμάς!

Είναι αργά το απόγευμα, μετά από μια ώρα ανάπαυσης ξεκινάμε ξανά. Ήδη το πρώτο φαράγγι απαιτεί, από πολλούς, τα τελευταία αποθέματα δυνάμεων. Από εκεί εκτείνεται ένα χωρίς προοπτική έδαφος, σαν να έχει πετρώσει όπως μια ανακατεμένη από την καταιγίδα θάλασσα. Δεν υπάρχουν δρόμοι, εκ τούτου πρέπει να διασχίσουμε πολλά βαθιά με σχεδόν κάθετη κλίση φαράγγια. Τα μάτια τσούζουν σε τέτοιο βαθμό σαν να τους ρίχνουν, σε κάθε βήμα, πούδρα υάλου. Σύντομα, έχουν γίνει κατακόκκινα και δεν μπορούμε να δούμε σχεδόν τίποτα. Ο καθένας ψάχνει την αιτία. Ίσως είναι οι μικρές ακίδες που βγαίνουν σε κάθε βήμα μας από τους θάμνους. Όμως, πρέπει να προχωρήσουμε, συνεχώς προς τα εμπρός!

Αιχμάλωτοι Έλληνες, που έχουμε μαζί μας ως αχθοφόρους, δεν μπορούν πλέον να ακολουθήσουν. Μολονότι σκεφτήκαμε αρχικά ότι οι συνηθισμένοι στο θερμό αυτό

κλίμα Έλληνες θα μετέφεραν τον εξοπλισμό μας κατά πολύ ευκολότερα μέσω του βουνού, από ό,τι εμείς, μάλλον διαψευστήκαμε. Ενώ κάποιιοι σύντροφοι, που έπρεπε να μεταφέρουν μόνοι το στρατιωτικό εξοπλισμό τους, έκαναν πάντα, μετά από δέκα έως δεκαπέντε λεπτά, ένα σύντομο διάλειμμα να πάρουν ανάσα, οι δικοί μας «κουβαλητές αποσκευών», όπως έτσι ονομάζαμε τους αιχμαλώτους, ήταν ήδη μετά τα πρώτα πενήντα με εκατό μέτρα αποτελειωμένοι. Παράλληλα, αγκομαχούσαν, σαν να είχε ο καθένας από αυτούς μια μυλόπετρα γύρω από το λαιμό. Πρέπει μόνοι μας να τον σύρουμε ξανά, διαφορετικά θα καθόμαστε σίγουρα ακόμα τέσσερις εβδομάδες στο ίδιο σημείο.

Όταν οι άνδρες της ομάδας με το Πυροβόλο Πεζικού τοποθετούσαν τα φορτία τους στις πλάτες των Ελλήνων, έπεφταν τότε στα γόνατα και γύριζαν τα μάτια σαν να ήθελαν να πουν: μα είναι αυτό δυνατόν, να μπορεί ένας άνθρωπος να το αντέξει; Για έναν Έλληνα είναι αδύνατο, εμείς θα τα καταφέρουμε, επειδή γνωρίζουμε τι μεταφέρουμε και για ποιόν. Ένας εκ των Ελλήνων αιχμαλώτων, ένας νεαρός περίπου είκοσι δύο ετών, για τον οποίο καθένας σκέφτεται ότι θα μπορούσε να ξεριζώσει δέντρα, τόσο δυνατός φαίνεται, σωριάζεται ξαφνικά, ουρλιάζει σαν μικρό παιδί και δεν μπορεί πλέον να κινηθεί και σε καμία περίπτωση να σηκωθεί όρθιος.

Η δίψα γίνεται ολοένα και πιο βασανιστική, ξανακοιτάμε στο χάρτη και ψάχνουμε το επόμενο ρυάκι ή πηγή. Τα εντοπίζουμε, αλλά είναι αποξηραμένα και αντί δροσερό νερό, οι πέτρες εκπέμπουν σε εμάς τη φλογερή ζέση τους. Μεταφέρουμε όλες τις αποσκευές μας ξανά μόνοι μας. Οι αιχμάλωτοι έχουν καταρρεύσει, μολονότι δεν μεταφέρουν κάτι άλλο εκτός από τα παπούρια τους. Κάποιες φορές ακούγεται μια βαριά βρισιά, όταν κάποιος στραβοπατά το πόδι σε τούτα τα κοφτερά, αιχμηρά σαν ένα μαχαίρι, βράχια. Κατά τα άλλα, δεν ακούγεται κάτι. Βαθμιαία, η κατάσταση γίνεται σε εμάς υπερβολικά δύσκολη. Η εξάντληση και η δίψα δημιουργούν έλλειψη σωστής κρίσης και θυμό. Οι σκέψεις κολλούν και συγκρατούν μόνο ένα μοναδικό νόημα, μια λέξη μόνο: να συνεχίσουμε.

Η πρώτη συνάντηση με τους Άγγλους αποφέρει μια σύντομη ένταση. Ένα διασκορπισμένο απόσπασμα είχε υποχωρήσει στα βουνά, αναζητώντας εκεί προστασία και θεώρησε ότι βρίσκονταν εκεί μακριά από ανθρώπους και ασφαλές από τον πόλεμο. Αιφνιδιάστηκαν από την απροσδόκητη εμφάνισή μας και παραδόθηκαν χωρίς να προβάλλουν αντίσταση.

Όταν ο ήλιος είχε φτάσει ψηλά, οι λόχοι διασκορπίστηκαν με εκατοντάδες μέτρα απόσταση μεταξύ τους. Ο καθένας προφυλάγονταν όσο καλύτερα μπορούσε. Οι αιχμάλωτοι μας πρόσφεραν συνεχώς τα παπούρια τους, ζητώντας νερό, σαν να μπορούσαμε να δώσουμε σε αυτούς κάποια ποσότητα. Ο θυμός μας προς αυτούς, τους χωρίς ενέργεια νέους, γινόταν ολοένα και μεγαλύτερος. Κάποιος σύντροφος, που ήταν της άποψης ναρίτερα, ότι δεν θα μπορούσαμε να προχωρήσουμε, είναι τώρα πλέον υπερήφανος που κανείς από την ομάδα μας δε φέρονταν κατά τον ίδιο τρόπο, όπως οι Έλληνες αιχμάλωτοί μας. Η μοναδική μας ελπίδα είναι να πάρουμε νερό από τον Στύλο και έτσι αναβαίνουμε το τελευταίο βουνό, πίσω από το οποίο πρέπει να βρίσκεται ο Στύλος.

Νύχτωσε αναπάντεχα γρήγορα. Στο τελευταίο φώς βλέπουμε από το ύψωμα ένα, σε τρία έως τέσσερα χιλιόμετρα απόσταση, χωριό. Πρέπει να είναι ο Στύλος, ο προορισμός μας! Δεν υπάρχει χώρος να στηθούν οι σκηές. Καθένας ψάχνει από μόνος του, όσο καλά γίνεται, ανάμεσα στα μυτερά βράχια ένα μικρό χώρο, όπου να μπορεί να απλώσει τα κουρασμένα μέλη του σώματός του. Ο καθένας έχει δίπλα το όπλο του, έτοιμος να το αρπάξει. Πολλοί, έχοντας παραμείνει πίσω, καταφθάνουν μετά από ώρες, εντελώς σκυθρωποί. Τα λαρύγγια είναι ξερά εξαιτίας της έντονης δίψας, δεν μπορούν να φάνε σχεδόν τίποτα. Τρώνε μόνο μερικά κομμάτια ψωμιού για να αντέξουν την

επόμενη μέρα. Ο ύπνος μας παίρνει σύντομα, κουρασμένοι, μάλλον εξαντλημένοι. Στο ύψωμα επικρατεί μια απόλυτη ησυχία. Ο βραδινός ουρανός, σκούρος μπλε σαν βελούδο, με αμέτρητα αστέρια που τρεμοσβήνουν είναι ήρεμος και σιωπηλός πάνω από αυτούς που κοιμούνται. Κανένας εξ αυτών που τους έχει πάρει ο ύπνος δεν έχει αυτό το βράδυ μαντέψει ότι στο Στύλο βρίσκονται οι Άγγλοι, ότι επίκειται σε αυτούς το επόμενο πρωί μια από τις δυσκολότερες μάχες στην Κρήτη και κανένας εξ αυτών, που το επόμενο πρωί θα χάσει τη ζωή του, δεν προαισθάνεται ότι τούτη η νύχτα την οποία πέρασε κοιμώμενος ανάμεσα στα βράχια, θα ήταν η τελευταία του.

Κατά το πρώτο φως του πρωινού, πολλοί σύντροφοι της Ομάδας Krakau διώχνουν τη νύστα από τα μάτια και παρατηρούν γρήγορα την περιοχή. Η οροσειρά, που αποκλείει τον κόλπο της Σούδας από την ενδοχώρα της Κρήτης, τελειώνει στα ανατολικά σε μια πλατιά απόκρημνη πλαγιά. Το γκρι χρώμα του πετρώματος το ζωηρευουν έντονες κόκκινες και χρυσαφί πινελιές. Εκεί, όπου η πλαγιά καταλήγει σε ένα ρέμα, βρίσκεται ο Στύλος. Ένας μέρος με δρόμο όπως και κάποια άλλα στο νησί: αδιακόσμητα, σοβαντισμένα άσπρα σπίτια με επίπεδη σκεπή στα οποία βρίσκονται ορισμένες θεόρατες κληματαριές σκούρου πράσινου χρώματος. Από την πλευρά του ρέματος εκτείνονται ελαιώνες σε πολύχρωμες εναλλαγές και διακρίνονται μια κυματιστή λοφώδη περιοχή. Ένας ανοιχτού γκρι χρώματος και στενός δρόμος οδηγεί φιδωτός προς τα εκεί. Στην άκρη του με βράχια υψιπέδου τεντώνονται με περιέργεια τα χέρια ενός Τιτάνα, μάταια όμως, επειδή το εσωτερικό του φαραγγιού μοιάζει απολύτως με την επιφάνεια, μια γυμνή, πέτρινη έρημος.

Ανάμεσα στον εν λόγω χώρο και στο φαράγγι του οποίου ο δρόμος καταλήγει σε ένα μικρό κανάλι, εκτείνεται, από το βουνό έως το δρόμο, μια φαρδιά επίπεδη πλαγιά. Ένας ερειπωμένος κυκλικός πύργος θronιάζεται εκεί πάνω από το οποίο μπορεί κάποιος να παρατηρήσει, από την πλευρά του καναλιού, αριστερά το μικρό χωριό Φαράγγι. Εκεί πίσω ορθώνεται σε μεγάλο ύψος η πλαγιά. Εν συνεχεία προς Βορρά εκτείνονται σε μεγάλο μήκος υψώματα, στεφανωμένα με χωριά. Εκεί πάνω επικρατεί η τεράστια ηρεμία του αιωνίως μπλε ουρανού!

Κάτω από εκρήξεις όλμων, ριπές πολυβόλων, μιας επίπονης επίθεσης και σθεναρής αντίστασης, με ήλιο και ιδρώτα, τούτο το τμήμα γης θα μετατραπεί το κέντρο βάρους του πεδίου της μάχης και στην ενσάρκωση του τολμήματος Κρήτη..

Η πορεία συνεχίζεται με το πρώτο φως. Έχοντας ανακτήσει τις δυνάμεις μας επιδιώκουμε τον αρχικό προορισμό: τον Στύλο. Εκεί θα είναι ο χώρος για την πρώτη ανάπαυλα, εκεί υπάρχει νερό, εκεί θα αποκτήσει νόημα η ηρεμία μετά το πέρας της αποστολής μας! Δεν ρίχνεται καμία σφαίρα. Οι λόχοι κατηφορίζουν, με μια μεγάλη μήκους κλειστή γραμμή και πάνω σε ριψοκίνδυνους δρόμους, εκατοντάδες μέτρα μέσω ανοιχτής πλαγιάς με βράχους προς το Φαράγγι. Περιπολίες προελαύνουν στο Ύψωμα με τον Πύργο χωρίς να δεχθούν πυρά.

Στο σημείο αυτό πέφτουν σποραδικά πυρά. Οι πυροβολισμοί εντείνονται, εξοστρακισμένες σφαίρες χτυπούν το χωριό. Η εχθροπραξία, που έχει ξεκινήσει αιφνιδιαστικά, λαμβάνει γρήγορα μεγάλη έκταση. Ο αντίπαλος ηττήθηκε. Είναι 8:00. Η αβεβαιότητα και οι αυταπάτες εξαφανίστηκαν μονομιάς. Αντικαταστάθηκαν από τη μάχη και επέμβαση. Επιτέλους, έφθασε η μέρα, κατά την οποία από την εποχή της Ρουμανίας θα προελάσουμε, αυτή που μάταια αναμέναμε στην Πολωνία και τη Γαλλία. Έχουμε βάλει τους Άγγλους στη θέση τους!....

Ο επικεφαλής λόχος έχει φτάσει σχεδόν στο δρόμο, εκεί δέχεται ξαφνικά βολές από τέσσερα αγγλικά τεθωρακισμένα τα οποία βρίσκονται εκεί, έως τώρα κρυμμένα σε μια προεξοχή των βράχων. Με τις βολές αυτές αναζωπυρώθηκε μονομιάς ολόκληρο μέτωπο, ο αιφνιδιαζόμενος εχθρός καταφεύγει στις θέσεις του, Άγγλοι στρατιώτες

τρέχουν στις κορυφογραμμές και βουνοκορφές και εξαφανίζονται πίσω από τοιχία και συστοιχίες θάμνων. Ο λόχος αρχίζει αμέσως τη μάχη, το απόσπασμα με μπαζούκας λαμβάνει θέση και θέτει, ανοίγοντας πυρ από κοντινή απόσταση, ένα Άρμα Μάχης Mark II εκτός μάχης.

Παντού εξελίσσονται σφοδρές μάχες. Ο εχθρός έχει αριθμητική υπεροχή, έχει ισχυρό εδαφικό πλεονέκτημα, ρίχνει καλοζυγισμένα, βρίσκοντας στόχο, πυρά από μη ευδιάκριτες θέσεις και εισέρχεται σε αδυσώπητες μάχες εγγύς απόστασης. Κάθε βήμα προς τα εμπρός στο μη ευδιάκριτο έδαφος κρύβει εκπλήξεις και οδηγεί σε παγίδες. Αλλά, παρά τις σοβαρές απώλειες, τη ζέστη και τη βασανιστική δίψα, οι Κυνηγοί επιτίθενται με αμείωτο ενθουσιασμό..

«Στο διάβολο, τι συμβαίνει πάλι εδώ; Δεχόμαστε μεγάλης έντασης πυρά πολυβόλων στη δεξιά πλευρά μας!» Για δευτερόλεπτα, όλοι έχουν αιφνιδιαστεί, αλλά έπειτα η κατάσταση ξεκαθαρίζεται. Οι Άγγλοι έχουν μετακινηθεί στα απέναντι ύψωματα, σε υπερυψωμένες θέσεις. Όχι μόνο εμείς, αλλά και τα βρισκόμενα στην όχθη του ρυακιού τμήματα ενός λόχου, καθώς και όλο το τάγμα που ακολουθεί, δέχεται από το συγκεκριμένο ύψωμα καταγιστικά πυρά. Ξεσπά σφοδρότατη μάχη. Είμαστε τόσο κοντά στον εχθρό που ακούμε τις διαταγές και τα καλέσματα του. Οι Άγγλοι προεξέχουν μέχρι το στήθος από τις τρύπες τους και γαζώνουν τις θέσεις μας με ριπές των πολυβόλων τους. Βρίσκονται πολλοί νεκροί και βαριά τραυματίες ήδη εδώ και εκεί. Δεν υπάρχει χρόνος για αλλαγή θέσης ούτε μπορεί να πραγματοποιηθεί κάλυψη. Τα πυρά των πολυβόλων στρέφονται προς τα δεξιά. Εξουδετερώνεται κάθε φωλιά πολυβόλων, τριγυρίζοντας στρατιώτες αναγκάζονται να βρουν κάλυψη. Τα πυρά μας χτυπάνε καλοζυγισμένα, αυτό το μαρτυρά η στάση του αντιπάλου, αλλά οι Άγγλοι είναι τόσο ισχυροί, τα πυρά τους γίνονται ολοένα και πιο πυκνά.

Ο επικεφαλής ενός Ουλαμού Πυροβόλων Πεζικού σπεύδει για να ανιχνεύσει τις θέσεις πυρός του. Οι άνδρες του πρέπει να εντείνουν τις προσπάθειές τους, άνευ κάθε προφύλαξης και ο καθένας εξ αυτών το πράττει χωρίς δισταγμό, επειδή κάθε λεπτό μπορεί να καταστεί ολέθριο, μπορεί να κρίνει τη μάχη. Καταγιστικά πυρά καθηλώνουν τον ουλαμό. Ρίχνονται με συριστικό ήχο πυρακτωμένα εμπρηστικά βλήματα, όπως φαίνεται από άρματα μάχης. Ένας υπαξιωματικός σωριάζεται. Νοσοκόμοι! Επιδέστε τον! Είναι μάταιο. Ακολουθούν και άλλοι σύντροφοι. Οι άνδρες προχωρούν με άλματα, χωρίς κάλυψη. Ξαφνικά, ο υπασπιστής του τάγματος βρίσκεται εδώ και δίνει εντολές για μια κατά μέτωπο επίθεση. Όλη η διαθέσιμη δύναμη πυρών πρέπει να επικεντρωθεί εναντίον του βουνού. Ο επικεφαλής του ουλαμού σηκώνεται ήδη όρθιος: «Η ομάδα προς τα εμπρός!»». Όμως, η διαταγή δεν ακούγεται στο θόρυβο της μάχης, η επικοινωνία έχει καταρρεύσει. Οι επικεφαλής πυροβόλων σπεύδουν γρήγορα πίσω, για να καλέσουν εδώ τις ομάδες με τα πυροβόλα.

Τα πολεμοφόδια, κάθε κομμάτι χωριστά, πρέπει να μεταφερθούν από τους καταπονημένους άντρες, εν μέσω των σκορπώντας τον θάνατο πυρών. Μόνο μια έγνοια καταλαμβάνει τον καθένα: «Ανοίξτε πυρ, ανοίξτε πυρ!» Οι στρατιώτες αναμένουν, σαν μια λύτρωση, τις βολές μας, πρέπει να εξουδετερωθούν τα σκορπώντας τον θάνατο πολυβόλα. Μαύροι από τον ιδρώτα και τη βρομιά, με σκισμένη τη στολή, χωρίς καθόλου δυνάμεις και με αίματα πλησιάζουν ο ένας μετά τον άλλο. Επιτέλους, τώρα έχουμε πυροβόλα και πολεμοφόδια εδώ!

Σε λίγα λεπτά, τα πυροβόλα είναι έτοιμα να ανοίξουν πυρ. Δεν στερούμαστε από στόχους. Ο επικεφαλής του ουλαμού έχει ήδη φροντίσει για αυτό. Η βρισκόμενη σε κοντινή απόσταση φωλιά πολυβόλου είναι ο πρώτος μας στόχος η τρίτη βολή βρήκε ήδη τον στόχο της. Τώρα, τα αναθεματισμένα αυτά πολυβόλα θα σιγήσουν σύντομα. Με μια ομοβροντία βολών, το ένα βλήμα μετά το άλλο κυνηγά τον εχθρό, χτυπούν κάνοντας δυνατό θόρυβο στην πλευρά του εχθρού, η αντίσταση των Άγγλων

κάμπεται, οι στρατιώτες πλησιάζουν με έφοδο τους Άγγλους ολοένα και περισσότερο. Ο χρόνος μας βοηθάει, επειδή τα πυρομαχικά μας τελειώνουν. Ο ουλαμός Πυροβόλων Πεζικού έχει εκπληρώσει την αποστολή του! Το επίπονο κουβάλημα των βαριών τμημάτων πυροβόλων στα πολύ ζεστά βουνά είχε όφελος.

Εν τω μεταξύ, ο επιλοχίας Gleixber αναβαίνει το Βουνό με τον Πύργο, ρίχνοντας χειροβομβίδες και μάχεται σθεναρά με τους Κυνηγούς στο μέσο του εχθρού, λίγο πιο κάτω από το επίπεδο τμήμα της κορυφής. Οι Άγγλοι κάμπτονται εκεί, όταν ο Gleixner κυριεύει με έφοδο όλο το βουνό και το καθαρίζει.

Οι Άγγλοι τρέπονται σε όλη τη γραμμή σε φυγή, μια ακανόνιστη μάζα καλυμμένη από τεθωρακισμένα υποχωρεί στο δρόμο προς Νότο. Καταδιώκονται με Βαριά Πολυβόλα, με τις τελευταίες οβίδες Πυροβόλων Πεζικού, ένα τεθωρακισμένο ακινητοποιείται, δυο φορτηγά καίγονται. Ο Κυνηγοί παρατηρούν ότι οι Άγγλοι έχουν κατά το ήμισυ κατακερματιστεί, εγκαταλείπουν στρατιωτικό εξοπλισμό, πολεμοφόδια και προμήθειες, θέλουν να σωθούν με κατεύθυνση την θάλασσα.

Ένας άλλος λόχος του τάγματος υπό τον ταγματάρχη Dr. Treeck επιτίθεται από τα δεξιά και πρέπει να αποφύγει μια αντεπίθεση των Άγγλων. Πραγματοποιεί για ακόμα μια φορά έφοδο εναντίον του καταλαμβανόμενου από τους Άγγλους υψώματος και αυτή την φορά έχει επιτυχία. Ο αντίπαλος υποχωρεί.

Βαθμιαία, αρχίζει να επικρατεί ηρεμία. Επιτέλους, ο εχθρός έχει κατατροπωθεί. Ο καθένας έχει δώσει τις τελευταίες του δυνάμεις εδώ, γνωρίζοντας άπαντες ότι η μάχη αυτή είτε θα καταλήξει σε νίκη ή σε ήττα. Ξαφνικά, οι Κυνηγοί ακούνε ξανά θόρυβο μηχανών. Πλησιάζουν για μια ακόμα φορά εχθρικά τεθωρακισμένα; Σύντομα διαπιστώνεται ποιος κινείται εκεί. Ένα δικό μας τμήμα εμπροσθοφυλακής σε μοτοσυκλέτες πορεύεται στο δρόμο, προερχόμενο από τον κόλπο της Σούδας. Σταματάνε, παραμένουν λίγο για να πάρουν οδηγίες και ξεκινούν εκ νέου για να ακολουθήσουν κατά πόδας τον έχοντα αποχωρήσει από τη Σούδα εχθρό. Η Μάχη των Χανίων, η μάχη του Κόλπου της Σούδας έχει κερδηθεί, οι Άγγλοι τρέπονται από παντού σε άτακτη φυγή. Η πορεία μας, όμοια της κολάσεως, δεν ήταν μάταιη!....

Οι Κυνηγοί της Ομάδας Krakau εισέρχονται στο Στύλο. Κέρδισαν, πράγματι, σκληρά το νερό τους. Δύο χιλιάδες Ιταλοί κρατούμενοι, οι οποίοι είχαν απελευθερωθεί εξαιτίας της νίκης αυτών, τους προϋπαντούν γεμάτοι χαρά. Στο στρατιωτικό νοσοκομείο του Στύλου βρίσκονταν πάνω από εξήντα Άγγλοι τραυματίες. Αναφέρουν: «Μεταφερθήκαμε με το πλοίο, μόλις πριν δύο ημέρες, από την Αλεξάνδρεια, αποβιβαστήκαμε στα νότια του νησιού, ριχτήκαμε βιαστικά στη μάχη και τοποθετηθήκαμε πλησίον του Στύλου για να σταματήσουμε τη γερμανική προέλαση. Η από τα πλάγια επίθεση μας αιφνιδίασε εντελώς».

Στο Στύλο κάμφθηκε η τελευταία σοβαρή αντίσταση, εκεί όπου οι Άγγλοι αντιτάθηκαν στη γερμανική προέλαση στην Κρήτη.

Με την πορεία αυτή γράφτηκε με αίμα και ιδρώτα ένα ηρωικό έπος των Γερμανών το οποίο θα μείνει αξέχαστο...

Και όπως πάντα, κατόπιν κάθε σκληρής μάχης στη Κρήτη, γυρίζουν οι σκέψεις των εν ζωή στρατιωτών στους πεσόντες συντρόφους. Ο υπολοχαγός Nardeshuber τις εκφράζει: «Στο ύψωμα, γύρω από τον πύργο του Στύλου, επικρατεί ηρεμία. Βλέπουμε να διαλύονται τα σύννεφα σκόνης και ξέρουμε: Εκεί, είναι ο εχθρός. Ο κίνδυνος και η πίεση προς όσους πολεμούν έχει περάσει. Όπως πρωτύτερα, εν καιρώ ειρήνης, βρίσκονται φτωχικά σπίτια στη νότια πλαγιά, στη βόρεια εκτείνονται λιτοί κήποι στους οποίους πολύ καταπονημένα χέρια μαζεύουν νέες πέτρες που στη διάρκεια των δεκαετιών θα μετατραπούν σε αποπερατωμένα μικρά τοιχία. Σε (λέξη χειρόγραφη μη ευανάγνωστη) αναπαύονται πολλοί νεκροί, τόσο Γερμανοί όσο και Άγγλοι.

Νεκροί και τραυματίες υπάρχουν στους αγώνες των λαών, όπως και οι ήττες και η ακμή στη ζωή όλων. Αυτοί συνεχίζουν να ζουν στο κάθε επίτευγμα και έχουν το ανεκπλήρωτο μερίδιό τους στην εξέλιξη. Κανένας δεν έχει ξεχασθεί.

Οι πεσόντες είναι ακλόνητοι θεμελιώδεις λίθοι και αυστηρές προϋποθέσεις για το μέλλον. Σε μια ξένη χώρα είναι αθέατα οχυρώματα, χωρίς να υποστούν κάποια καταστροφή όπως τα πέτρινα κάστρα και φρούρια. Είναι εν τέλει οι σιωπηλοί νικητές του Στύλου.

Η μέρα φτάνει στο τέλος της, η άκρη του βουνού τέμνεται στο βραδινό ουρανό γωνιώδη και δροσερή.

Σελίδες 138-147 (μετάφραση)

Ένατο χωριό με τον τίτλο «**Δέκα χιλιάδες Άγγλοι καταθέτουν τα όπλα τους**»..

(μετάφραση) Οι Κυνηγοί της Ομάδας Μάχης Utz βίωσαν με πολύ ιδρώτα, αφθονες κατάρτες και πολύ χιούμορ τον απρόσμενο και μεγαλειώδες επίλογο της Εκστρατείας στην Κρήτη, την δύο ημερών προέλαση προς Σφακιά.

Ο υποδεκανέας Urban διηγείται: « Ίσως, γνωρίζετε τι σημαίνει η λέξη «μάνικα» στη γλώσσα ενός Ορεινού Καταδρομέα; Δεν εννοείται το εργαλείο με το οποίο οι άνδρες της Πυροσβεστικής ρίχνουν νερό. Όχι, η μανικά μας δεν έχει να κάνει με το νερό και το δρόσισμα, αλλά αντιθέτως, με βαρύ φορτίο, βουνά, πέτρες, κατάρτες και ιδρώτα. Και τέτοιες «μάνικες» υπήρχαν αρκετές τώρα στην Κρήτη και αυτή των Σφακίων ήταν ιδιαίτερος γεγή.

Το Σύνταγμα μας ακολούθησε στα βουνά τον εχθρό που υποχωρούσε, επιχειρώντας να φτάσει στα νότια παράλια. Εγκαταλείψαμε απρόθυμα τον σκούρο μπλε κόλπο της Σούδας και τον καλοφτιαγμένο δρόμο που οδηγούσε στο Ρέθυμνο και κοιτάξαμε πολύ δύσπιστα πάνω στα βουνά! Αυτό δεν είναι στη φύση του στρατιώτη, αλλά οι πλαγιές με τους γεμμένους ελαιώνες, δεν είναι ακριβώς τα βουνά που εμείς γνωρίζουμε και αγαπάμε.

Εδώ, υπάρχει επίσης ένα πέρασμα ή κάτι που μπορεί να χαρακτηριστεί στην ύπαιθρο ως δρόμος. Επιπλέον, βρίσκονται αρκετά ζώα και αντικείμενα τριγύρω που μπορούν να μας αποδεσμεύσουν από το βαρύ φορτίο: αδέσποτα άλογα και γαϊδούρια, αγροτικά κάρα με ψηλές ρόδες, ποικίλου χρώματος κιβώτια όπλων των αλεξιπτωτιστών. Όλα φορτώνονται με πολεμοφόδια και όπλα, έμπειρα χέρια θέτουν τα αγγλικά οχήματα εκ νέου σε λειτουργία, ακόμα και μια αγελάδα δεν πρέπει να περιφρονείται όταν αυτή μεταφέρει ένα τμήμα πυροβόλου.

Μάλιστα, ένα πολεμικό εμβατήριο ακούγεται εδώ και εκεί από τα κολλημένα εξαιτίας της σκόνης λαρύγγια και όλοι βρίσκονται σε καλή διάθεση καθώς φτάνουμε το απόγευμα στον προορισμό της ημέρας: σε ένα μικρό σε μέγεθος ορεινό χωριό. Εδώ, υπάρχει πόσιμο νερό και πλατιά, προσφέροντας σκιά, δέντρα. Ένας γεμάτος καρπούς πορτοκαλεώνας βρίσκεται πλησίον και τα σπίτια με την επίπεδη σκεπή είναι σχετικά περιποιημένα. Για το λόγο αυτό είμαστε πολύ ευχαριστημένοι, όταν ακούγεται αυτό το βράδυ ότι θα μείνουμε για περισσότερες ημέρες!

Όμως, στο στρατό τα γεγονότα παρουσιάζονται, πάντα, εντελώς διαφορετικά, απ' ότι πρώτον κάποιος πιστεύει, δεύτερον σκέφτεται και τρίτον επιθυμεί. Στο μέσο της νύχτας μετακινηθήκαμε, κατόπιν διαταγής του επικεφαλής του λόχου μας, από τα μετόπισθεν και τοποθετηθήκαμε στην ωμή πραγματικότητα. Μας προειδοποίησε ότι η κατάσταση έχει αλλάξει, η εμπροσθοφυλακή του τάγματος αντιμετώπισε στο μονοπάτι ισχυρή αντίσταση και η μεγάλη «μάνικα» μας περιμένει. Έπρεπε να προωθηθούμε στα ανατολικά του δρόμου, μέσω των χωρίς διάβαση βουνών, προς τη θάλασσα, έτσι ώστε να πλευροκπήσουμε τους Άγγλους και να τους εμποδίσουμε να επιβιβαστούν στα πλοία.

Να χαίρεστε υγείας γαϊδούρια και άλογα, κάρα και οχήματα! Για μια ακόμα φορά και τελευταία εξετάζονται οι στρατιωτικοί σάκοι, με σκοπό να πάρουμε μαζί μας μόνο τα απαραίτητα. Αχ!, εδώ και μέρες είναι, άλλωστε, μόνο τα απαραίτητα μαζί μας! Έτσι, τα «απορρίμματα» μεταφέρονται από τη σέλα των γαϊδουριών στη ράχη των Κυνηγών. Τα σακίδια πλάτης και πολυβόλα, οι εκτοξευτές όλμων και τα κιβώτια πυρομαχικών. «Σειρά δεξιά, χωρίς στρατιωτικό βήμα, εμπρός!»

Το πρωί επικρατεί ακόμα ψύχρα όταν εγκαταλείπουμε το μονοπάτι προς ανατολάς και ανηφορίζουμε μέσω μιας μικρής κοιλάδας. Σύντομα όμως, πολύ γρήγορα έρχεται ο πρώτος εχθρός: ο άσπλαχνος ήλιος. Οι ώρες περνούν, θάμνοι με αγκάθια στο ύψος του γόνατου, άριες και σπαρτά, άσπρου χρώματος κατηφόρες με πέτρες και κοιλάδες γεμάτες με κορμούς δέντρων, γαλάζιος ουρανός και ο ζεστός αέρας! Τα φορτία, όλο αυτό το βαρύ στρατιωτικό υλικό και τα σιδερένια εργαλεία πιέζουν. Ο ιδρώτας κυλάει στη μπλούζα με σκούρου χρώματος λωρίδες, στάζει από τα ξαναμμένα πρόσωπα. Να αντέξουμε, να αντέξουμε, κάθε βήμα σπρώχνει προς το βουνό, σπρώχνει προς τον εχθρό! Επιτέλους, η τελευταία ράχη πλησιάζει, το τελευταίο ύψωμα. Από τις ελαττωμένες, βαθμιαία, πλαγιές με πετρώματα προβάλλει στα νότια η γαλάζια θάλασσα. Προσεκτικά, όπως μια ψηλαφώντας κάμπια, η γραμμή του λόγου μας μετακινείται προς τα κάτω. Φτάνουμε σε κάποια φαράγγια στα οποία η ζέστη εκκολάπτεται αργά και ως κάτι παχύρευστο. Στενά μονοπάτια σκίζονται στις πέτρες. Τα μάτια τσούζουν από τον ιδρώτα και το έντονο φώς, οι εξοχές στα βουνά τρίζουν, κάποιος πέφτει και το φορτίο να ρίχνεται με θόρυβο στη γη. Επιτέλους, ξανά ελαιώνες, το πρώτο χωριό! Οι πολίτες μας κοιτάζουν έκπληκτοι σαν να είχαμε πέσει εξ ουρανού.

Η πληροφορία της άφιξης γερμανικών στρατευμάτων στα νότια παράλια πρέπει να είχε διαδοθεί με ταχύτητα, επειδή σύντομα σπεύδουν προς εμάς οι πρώτοι Έλληνες στρατιώτες. Στην αρχή ένας- ένας ξεχωριστά, έπειτα ανά ολόκληρες ομάδες και άοπλοι. Δείχνουν κουρασμένοι, πεινασμένοι και δεν θέλουν πλέον να πολεμήσουν. Σύντομα, παρατηρούμε επίσης σε μακρινή απόσταση τους πρώτους Άγγλους και καθώς βάλλουν τα πολυβόλα μας, εγκαταλείπουν βιαστικά τις θέσεις τους.

Μείναμε τη νύχτα σ' ένα χωριό το οποίο βρίσκεται γαντζωμένο στη βραχώδη, απόκρημνη ακτή πάνω από τη θάλασσα, σαν μια χελιδονοφωλιά.

Από τα δυτικά, από την πλευρά του εχθρού, ακούγεται μια υπόκωφη κίνηση, εκεί δραστηριοποιούνται ακόμη τα Βομβαρδιστικά Καθέτου Εφόρμησης. Οι ασυρματιστές ασχολούνται με τα μηχανήματα τους και δημιουργούν με τα μαγικά κουτιά τους, μέσω βουνών και φαραγγιών, σύνδεση στο δικό μας μοναχικό πλήθος με το Σύνταγμα.

Ο ανθυπολοχαγός Singer αφηγείται το έπος: «Γαϊδούρια και Στρατιώτες στην Κρήτη». Ξεκινάει: «Στις 18:30 ξεκινήσαμε χωρίς να προαισθανόμαστε το παραμικρό, επειδή υπήρχε κάτι σαν δρόμος και μάλιστα τον επισήμαναν άσπρες μικρές πινακίδες σήμανσης. Δεν θα μπορούσε, επομένως, να συμβεί το τιδήποτε εδώ, επειδή το έδαφος δεν ήταν το πιο ιδανικό.

Ξαφνικά, χαθήκαμε σε ένα φαράγγι χωρίς ίχνη δρόμου και σημαδιών. «Ας συνεχίσουμε, κάπου θα βγούμε ξανά». Αντιθέτως, το έδαφος γινόταν ολοένα και πιο δύσβατο, ολοένα και πιο δύσκολο να το διασχίσει κάποιος. Ισορροπούσαμε ήδη σε κάποιους χώρους με σχετικά μικρά βήματα, έπρεπε μάλιστα να βρούμε στήριξη από άλλα χέρια. Ας ελπίσουμε ότι θα προχωρήσουν μαζί μας τα γαϊδούρια, επειδή δεν μπορούμε να κουβαλήσουμε τα πολλά αυτά πολεμοφόδια! Τώρα, ένα τρίξιμο, ένας δυνατός θόρυβος, κύλισμα και έπειτα ησυχία. «Τι συμβαίνει;». «Ένα γαϊδούρι γκρεμίστηκε». Δεν τα κατάφερε! Ήθελα, στο σημείο αυτό, να ρωτήσω εάν έχει κάποιος τραυματιστεί, όταν ακούστηκε δυνατός θόρυβος, κύλισμα για δεύτερη φορά και ένα δεύτερο γαϊδούρι βρέθηκε πέντε μέτρα πιο κάτω. Ευτυχώς, δεν είχε χτυπήσει και

μπορέσαμε, έτσι, να το σηκώσουμε. Οι στρατιώτες και τα γαϊδούρια έχουν πολλές αντοχές. Εν τω μεταξύ, σκοτεινίασε και ανηφορήσαμε υπό το σελινόφως, με κούραση, προς το υψηλότερο σημείο ψάχνοντας κάτι που να μοιάζει με δρόμο. Μια ομάδα ενός άλλου λόχου μας περίμενε εκεί και επίσης αυτή δεν ήξερε προς τα πού. Κοίταξα τον χάρτη: «Δεν μπορούμε να προχωρήσουμε, τώρα προς τα κάτω, εκεί πέρα πρέπει να βρίσκεται το Σημείο 892!»! Μόνο προς τα κάτω! Αχ, εγώ ο ανίδεος, δεν είχα καμία ιδέα για όλα όσα επρόκειτο να συμβούν! Στην αρχή ήταν η κατάσταση υποφερτή! Το έδαφος ήταν σχεδόν επίπεδο, έπειτα όμως μετατράπηκε σε διαδρομή, όμοια του Totenkirchl. Θεωρήσαμε τότε ότι τα εκεί εμπόδια μπορούσαν να ξεπεραστούν και εξαιτίας αυτού προχωρήσαμε με ρώμη προς τα εκεί. Εξάλλου, δεν επιτρεπόταν να αναβάλλουμε την επίθεση για αύριο το πρωί. Εμπρός! Με προσοχή ψάχνει το πόδι ένα πάτημα, ανάμεσα στις πέτρες υπάρχει ακόμα χώρος αλλά όπως τώρα συμβαίνει, τις περισσότερες φορές βρίσκεται κάποιος σε κατηφορική θέση, γλιστρά και τοποθετεί το πολυτιμότερο εργαλείο στην άκρη μιας αιχμηρής πέτρας. Αυτό είναι το πλεονέκτημα της σκαπάνης στη νύχτα! Κάποιος ανασηκώνεται βλαστημώντας, διαπιστώνει ωστόσο με ικανοποίηση: ακόμα μερικά μέτρα προς τα κάτω! Το έδαφος γίνεται ολοένα και πιο εχθρικό. Αναγκάζει κάποιον να πέσει πίσω, να σκαρφαλώσει και να γλιστρήσει μια σειρά καταταράζοντας και αναστενάζοντας τλαιπωρημένες και ιδρωμένες φιγούρες. Οι γυμνοί μηροί ακουμπούν, εδώ, σε σκληρές πέτρες, πέφτουν σε γαϊδουράγκαθα και δεν είναι αυτή τη στιγμή υπέρ τους. Για «καλή τους τύχη», το φεγγάρι τώρα τους αποχαιρετά

Ξαφνικά, ακούγεται ξανά ο γνωστός δυνατός θόρυβος και το κύλισμα, ηχούν τα κιβώτια με τα πολεμοφόδια, γκρεμίζεται ξανά ένα γαϊδούρι! Κοιτάζω καλά: «Τέσσερις φορές έχει ανατραπεί» δήλωσε ο οδηγός του ξερά. Τα λόγια του γίνονται δίχως άλλο πιστευτά, επειδή το σχεδόν κάθετο και απόκρημνο επίπεδο ήταν έξι μέτρα περίπου ψηλό. Δυστυχώς, ούτε το σαμάρι ούτε το γαϊδούρι δεν άντεξε την πτώση αυτή, έτσι έπρεπε να τα εγκαταλείψουμε καθώς επίσης – για κακή μας τύχη – έναν μεγάλο σάκο με επισιτισμό. Τα αποχωριστήκαμε με πολύ βαριά την καρδιά.

Εν τω μεταξύ, ξημέρωνε η Κυριακή της Πεντηκοστής και προχωρούσαμε ακόμα, ή για να το πούμε καλύτερα, ιχνηλατούσαμε μέσω του εδάφους. Δεν γνωρίζω πόσο συχνά πέφταμε, πόσο συχνά τα γαϊδούρια άρχιζαν να κυλούν προς τα κάτω, πόσες κατάρες ξεστομιζόνταν από τα χείλια των Κυνηγών. Αλλά, συνέβη συχνά, πολύ συχνά! Οχτώ ώρες χρειαστήκαμε να φτάσουμε στον προορισμό μας, αλλά όμως φτάσαμε! Και ενώ είχαμε ήδη αποκοιμηθεί, ηχούσε το τραγούδι μέσα στο κεφάλι μου : «Ανεβαίνω στο βουνό και αυτό μου δίνει χαρά»...

Ο υπαξιωματικός Κυνηγών Hoff ο δεκανέας Kirchmann και ο υπίατρος Dr. Lindiner περιγράφουν την παράδοση των όπλων των δέκα χιλιάδων Αυστραλών, Νεοζηλανδών και Άγγλων στην περιοχή των Σφακίων, καθέννας με τον τρόπο του όπως αυτός το είδε και το βίωσε. Ο ασυρματιστής Hoff είχε καλύτερη θέα, ο δεκανέας Kirchmann αμεσότερη επίγνωση και ο υπίατρος Dr. Lindiner ψυχολογική οξυδέρκεια. Έτσι κατά αυτόν τον τρόπο, τα συγκεκριμένα στοιχεία συγκεντρώνονται σε μια συνολικά ωραία εικόνα.

Ο υπαξιωματικός Hoff αρχίζει: «Οι βαριοί ασύρματοι κρέμονται, όπως το μολύβι, στις πλάτες, στους άντρες με τα πολεμοφόδια ολμοβόλων δεν είναι καλύτερα. Ο καθέννας σφίγγει τα δόντια. Την αφόρητη ζέστη δεν την αισθανόμαστε πλέον. Οι Άγγλοι δεν μπορούν να προχωρήσουν, έχουν πέσει στην παγίδα που έχει στηθεί από όλες τις πλευρές. Λίγο πριν τις 19:00 φτάνουμε στην τελευταία οροσειρά. Μακριά κάτω μας εκτείνεται η ακτή, τα άσπρα, αφρίζοντας κύματα την κτυπούν, δεν διακρίνεται κανένας άνθρωπος. Παραμένουμε εδώ. Πρέπει τώρα να σκεφτόμαστε το

αναθεματισμένο λιγιστό υπόλοιπο ψωμιού και βοδινού κρέατος. Αφενός δεν επαρκούν, αλλά από την άλλη καθέννας παρηγορείται με την σκέψη: αύριο, θα υπάρχουν διπλές μερίδες.

Εμείς οι τέσσερις άνδρες στον ασύρματο δεν γνωρίζουμε καθόλου τι θα πει νυχτερινή ηρεμία. Τα μηχανήματα δουλεύουν με λιγιστό φως στη σκηνή, αναφορές πηγαινοέρχονται καθώς και πληροφορίες που την επόμενη μέρα θα είναι υψίστης σημασίας. Η νύχτα φαίνεται σε εμάς ατελείωτα μεγάλη. Βρισκόμαστε στο βραχώδες έδαφος, έχοντας παγώσει, χωρίς κάποια βάση, χωρίς προστασία από το κρύο, αλλά αυτό δεν συμβαίνει μόνο σε εμάς.

Ήδη από νωρίς, κατά τις πρώτες πρωινές ώρες, η πορεία κάτω από αυτή τη ζέστη, καταντάει σε εμάς ένα βάσανο. Η μακριά αλυσίδα κινείται αργά, σχεδόν ανά μέτρο, μέσω του με κενά, χωρίς δέντρα, εδάφους. Το άδειο στομάχι γουργουρίζει. Μια περιπολία, η οποία έπρεπε να εντοπίσει έναν χώρο με νερό, επιστρέφει ξαφνικά με δύο Άγγλους. Δεν έχουν κανένα νέο από τη μονάδα τους, είναι ξαφνιασμένοι που βρισκόμαστε ήδη εδώ και έχουν, προ πάντων, φοβερή πείνα. Αα, χα! Αυτοί δεν είναι σε καλύτερη θέση από εμάς! Τους έχουν αφήσει, απλά, στη μοίρα τους. Μας αφηγούνται ότι εδώ και τρεις μέρες δεν έχουν λάβει καθόλου σίτιση. «Not eat, not fight» τελειώνουν. Αλλά καθώς όμως βλέπουν ότι και εμείς επίσης δεν έχουμε τίποτα, κουνούν το κεφάλι. Δεν μπορούν να κατανοήσουν το γεγονός ότι εμείς, παρόλα αυτά, είμαστε ικανοί για τέτοιες επιδόσεις.

Ήμασταν, ήδη, πάνω από τρεις ώρες καθοδόν και επιτέλους, φτάσαμε στην πρώτη από μπροστά βουνοπλαγιά. Σε απόσταση και κάτω από εμάς βρίσκεται η θάλασσα, βρίσκονται τα Σφακιά, η τελευταία ελπίδα των Άγγλων στην Κρήτη. Περιμένουν εδώ τα σωτήρια πλοία που θα τους βγάλουν από αυτό το «καζάνι της μάγισσας», την Κρήτη. Τα παράλια είναι γεμάτα από κίνηση όπως ένα ταραγμένο πλήθος μερμηγκιών. Πολίτες και στρατιώτες τρέχουν άτακτα, με ακατάπαυστο ρυθμό. Στη διάβαση επικρατεί επίσης έντονη κινητικότητα. Αγγλικά φορτηγά περιφέρονται εδώ και εκεί, ομάδες μεταφορέων βρίσκονται στο χώρο, όπου αυτός ο σημαντικός δρόμος σταματάει εντελώς ξαφνικά, λίγα χιλιόμετρα πριν την ακτή. Εδώ δεν υπάρχει καμιά απολύτως συνέχεια για τα πολλά αγγλικά οχήματα που σύντομα θα αφεθούν μοναχικά και εγκαταλελειμμένα στην άκρη του δρόμου. Ο αντίπαλος έχει δύο μόνο επιλογές: ή μάχη έως τον τελευταίο άνδρα ή άμεση άνευ όρων παράδοση! Οι ακέφαλες μάζες των Άγγλων εκεί κάτω το γνωρίζουν επακριβώς. Οι επόμενες ημέρες θα το αποφασίσουν! Οι Άγγλοι έχουν πέσει, τυφλά, μέσα σε μια ποντικοπαγίδα.

Η κεραία του ασυρμάτου του Επιτελείου ορθώνεται πάνω από το πεδίο μάχης του λόχου. Πολλές διαταγές και αναφορές έχουν ήδη μεταφερθεί σήμερα μέσω αυτού. Υπάρχουν πολύ σημαντικές ειδήσεις, εκεί κάτω, για τον εχθρό που προσφέρουν τη δυνατότητα στο διοικητή του Συντάγματος, ο ίδιος προσωπικά να γνωρίζει καλά την επικρατούσα κατάσταση. Σβέλτος, όπως μια νυφίτσα, κινούταν με άλματα, καταβαίνοντας από την απέναντι πλαγιά, από τον ένα βράχο στον άλλο και βρίσκεται τώρα στο μέσο, κάτω από εμάς. Χρειάστηκε μόνο λίγες ώρες μέχρι εμάς. «Μάλιστα, έχετε δικίο Link, θα κάνουμε στους νέους εκεί κάτω τη ζωή λίγο δύσκολη. Το επόμενο βήμα θα το σκεφτούν, προσεκτικά, έπειτα». Ανάλογες διαταγές μεταφέρονται αμέσως προς τα κάτω, ζητούνται Βομβαρδιστικά Καθέτου Εφόρμησης, ένα Ελαφρύ Πυροβόλο Πεζικού πρέπει να τοποθετηθεί ήδη τη νύχτα. Οι Άγγλοι θα «ζεσταθούν» πολύ.

Πολλά σημεία εμφανίζονται ξαφνικά στον ορίζοντα τα οποία γρήγορα γίνονται μεγαλύτερα και πλησιάζουν προς το μέρος μας. Διακρίνουμε στο θαλαμίσκο του πιλότου τα Me 110, τα καταδρομικά μας. Ρίχνονται, εκτελώντας χαμηλή πτήση, στον αντίπαλο που ψάχνει βιαστικά να βρει κάλυψη στους ελαιώνες. Από τα πυροβόλα και τα πολυβόλα τους συρίζουν φωτεινές ριπές πυρών προς τα δέντρα. Μετά από

δευτερόλεπτα ακούμε τον παράφρονα διαρκή κρότο των όπλων αυτών. Κανένας άνθρωπος δεν μπορεί να αντέξει αυτή τη διάρκεια πυρών! Οι Άγγλοι πρέπει να ηττηθούν! Η νύχτα πλησιάζει σταδιακά, ο καθένας αρχίζει τις προετοιμασίες για το νυχτερινό του κατάλυμα, χώνεται, έπειτα, μέσα του και παίρνουμε τον εδώ και αρκετό χρόνο προσδοκώμενο ύπνο.

Κυριακή της Πεντηκοστής! 1 Ιουλίου 1941! Πόσες αναμνήσεις υπάρχουν τη συγκεκριμένη ημέρα! Το προηγούμενο έτος είχαμε πορευτεί μέσω Λουξεμβούργου για τη νίκη στη Δύση. Τότε ήταν η μια μέρα όπως κάθε άλλη στο πολεμικό γίνεσθαι. Σήμερα όμως είναι η Κυριακή, η μέρα της νίκης στην Κρήτη!

Το Πυροβόλο Πεζικού βρίσκεται σε ετοιμότητα πυρός εναντίον των Βρετανών. Τα λιμοκτονώντας στομάχια μας παίρνουν επίσης θάρρος, αυτοί που φέρνουν φαγητό βρίσκονται πίσω με το σε μεγάλη επάρκεια φορτίο τους. Όλα γύρω μας είναι ήρεμα, επικρατεί πολλή ησυχία. Φαίνεται σαν οι φίλοι και οι εχθροί να θέλουν να σεβαστούν την ειρήνη της Πεντηκοστής.

Ξαφνικά όμως, η μαγική αυτή στιγμή διαλύεται: Βομβαρδιστικά Καθέτου Εφόρμησης εμφανίζονται, αναζητούν με την ησυχία τους συγκεκριμένους στόχους, ώστε έπειτα να αφήσουν να πέσουν με θανατηφόρα ακρίβεια οι βόμβες τους, μαχητικά επεμβαίνουν και ολοκληρώνουν το χθεσινό έργο της εξολόθρευσης. Στο σημείο αυτό βάλλει επίσης το Πυροβόλο Πεζικού μας, η μια βολή μετά την άλλη ρίχνεται από το στόμιο, εκεί κάτω στο λόφυτο ακτινοβολούν, διακρίνονται σποραδικά μορφές που ψάχνουν πολύ βιαστικά καταφύγιο.

Τι είναι αυτό; Οι Άγγλοι κάνουν την εμφάνισή τους με άσπρη σημαία στον παραλιακό δρόμο! Εκεί πίσω επίσης, στην έξοδο των Σφακίων! Άσπρες σημαίες σε πολλές θέσεις! Θέλουν πράγματι να συνθηκολογήσουν; Δεν το πιστεύουμε ακόμα, οι Άγγλοι θέλουν μόνο, όπως το έχουν συχνά επιχειρήσει, να μας ρίξουν σε παγίδα. Ο συνταγματάρχης Utz εμφανίζεται εκ νέου σε εμάς. Ολοένα και περισσότεροι Άγγλοι συγκεντρώνονται δίπλα στη εκκλησία στα Σφακιά. Βρίσκονται χωρίς οπλισμό εκεί κάτω, με το βλέμμα υψωμένο προς εμάς, παρατάσσονται με διάταξη πορείας και αναμένουν. Υπάρχει επίσης μεγάλη κινητικότητα στους ελαιώνες, όλοι ξεχύνονται προς τα πίσω, στο ήδη συγκεντρωμένο πλήθος το οποίο γίνεται ολοένα και μεγαλύτερο. Καθώς παρατηρούμε από το ύψωμα την κατάρρευση του Αγγλικού Στρατού στην Κρήτη, η αριστερή μας γειτνιάζουσα φάλαγγα στην κοιλάδα προωθείται, κατά μήκος της επάκτιας οδού προς Σφακιά. Οι ολοένα αυξανόμενες μάζες παραδίδονται τώρα, άνευ όρων στο λόχο αυτό.

Οι Άγγλοι είχαν επενδύσει, έως τη δεδομένη αυτή στιγμή, όλες τις ελπίδες τους στο Βρετανικό Βασιλικό Στόλο ο οποίος έπρεπε να τους βγάλει από αυτό το «καζάνι». Στηρίχθηκαν τυφλά στο στόλο, διατηρώντας την πίστη τους έως και το τελευταίο λεπτό. Πρέπει να έρθει! Πρέπει να έρθει! Ο στόλος δεν εγκαταλείπει κανέναν Άγγλο, όπου και αν βρίσκεται αυτός! Προστατεύει κάθε έναν ξεχωριστά, σε όλα τα μήκη και πλάτη της γης, πόσο μάλλον τον στρατό ο οποίος έχει πολεμήσει τόσο γενναία! Ο στόλος είναι η Αγγλία και η Αγγλία βρίσκεται παντού, όπου υπάρχει θαλασσινό νερό, κυρίαρχος και εξουσιαστής!

Που είναι ο στόλος; Δεν έρχεται! Δεν μπορεί να έρθει! Μας εγκαταλείπει! Οι Άγγλοι στρατιώτες κοιτάζουν σαν αποσβολωμένοι και χωρίς ελπίδα ο ένας τον άλλο. Μια παντοδύναμη πίστη διαλύεται και η θεμελιώδης αρχή του κόσμου και της ασφάλειας τους έχει καταστραφεί! Αυτό ήταν το σκληρότερο κτύπημα του πεπρωμένου εναντίον τους. Ηττημένοι και ήσυχοι αρχίζουν τότε τη μακρινή πορεία προς την αιχμαλωσία τους, αδιάφοροι και βουβοί, παραδομένοι στο αναπόφευκτο. Για δέκα χιλιάδες Άγγλους έχει χαθεί το νόημα του πολέμου.

Ο επιλοχίας Kirchmann αφηγείται με πολύ χιούμορ: «Λίγο πριν τις 14:00, ο λόχος λαμβάνει τη διαταγή να προωθηθεί έως το λιμάνι του Λουτρού. Ο δρόμος οδηγεί εκεί μέσω φαραγγιών και βράχων με ρήγματα, ο ήλιος χάνεται κατακόκκινος πίσω από μια στρογγυλή κορυφή ενός βουνού, κάτω από εμάς και σε απόσταση βλέπουμε δίπλα σε έναν κόλπο τα σπίτια του Λουτρού. Θα φτάσει ο λόχος μας στο Λουτρό πριν πέσει η νύχτα; Αυτό δημιουργεί ερωτηματικά και μια περιπολία από εθελοντές θα πρέπει να μεταβεί εκεί τάχιστα. Φτάνουμε όσο το δυνατόν πιο αθόρυβα στο πρώτο σπίτι του Λουτρού. Εκεί, σε πενήντα περίπου μέτρα απόσταση διακρίνουμε έναν Άγγλο στρατιώτη. Είναι όρθιος και μας κοιτάζει γεμάτος δυσπιστία, μάλλον κατάπληκτος καθώς εμείς χανόμαστε πίσω από έναν τοίχο. Τώρα είναι η ώρα για μεγαλύτερη προσοχή. Ο χειριστής πολυβόλου παίρνει σε έναν κατάλληλο χώρο θέση, συνεχίζουμε να προχωράμε αργά, ο καθένας με το όπλο του ανά χείρας, έτοιμο να ανοίξει πυρ, με έτοιμες τις χειροβομβίδες να ριχθούν.

Τι έκπληξη! Σε είκοσι μέτρα μόνο απόσταση έχει στρατοπεδεύσει ένα μεγάλο πλήθος από Άγγλους. Ορισμένοι από αυτούς μας έχουν δει. Κοιτάζουμε και εμείς χάσκοντας, κανένας δεν κάνει την οποιαδήποτε κίνηση. Σε μένα ξεσπά η ένταση, φωνάζω με δυνατή φωνή, όσο πιο δυνατά μπορώ και όπως μπορεί να κάνει ένας επιλοχίας: «Εεε, ψηλά τα χέρια!» Αυτό το κάλεσμα τους χτυπάει όπως μια αστραπή. Μόλις τώρα διακρίνουν ότι είμαστε Γερμανοί! Ο ένας μετά τον άλλο σηκώνουν ψηλά τα χέρια, ένας από αυτούς κρατά ψηλά ένα τηγανητό κοτόπουλο, ένας άλλος ένα μπουτί χοιρινού, άλλοι μόνο τα γυμνά μαχαιροπήρουνα. Αιφνιδιάσαμε τους Άγγλους κατά τη διάρκεια του δείπνου.

Ενώ το πολυβόλο παραμένει στη θέση του, έτοιμο να ανοίξει πυρ, ωθούμαστε εν συνεχεία προς την πλευρά της θάλασσας, δίπλα στο πρώτο πλήθος των Άγγλων και διακρίνουμε μόλις τώρα ότι είναι πάνω από εκατό άνδρες. Ο καθένας από αυτούς διαθέτει πολεμοφόδια, ξιφολόγχη και πιστόλια, όπως προκύπτει από την έρευνα για όπλα. Τα τυφέκια τους τα πέταξαν, όπως φαίνεται, κάπου, κατά την υποχώρηση τους μέσω των βουνών. Σκοτεινιάζει. Είναι η στιγμή να συγκεντρώσουμε κάπου τους Άγγλους. Η εκκλησία είναι το μοναδικό σχετικά ασφαλές κτήριο από τους πιλότους μας και έτσι τους κλείνουμε εκεί όλους γρήγορα. Για την επικοινωνία με το λόχο που ακολουθεί εκτοξεύω μια φωτοβολίδα. Κάποιοι από τους συντρόφους μου φρουρούν την έξοδο της εκκλησίας, με τους άλλους αρχίζω να ερευνούμε με κλεφτοφάναρα τα σπίτια. Δεν είχαμε σχεδόν αρχίσει και αντιληφθήκαμε βήματα στην άλλη άκρη του χώρου: ο λόχος μας είναι εδώ!

«Η περιπολία αριθμητικά πλήρης. Εκατόν εξήντα αιχμάλωτοι βρίσκονται κλεισμένοι στην εκκλησία» είναι η αναφορά στον διοικητή του λόχου...»

Ο υπίατρος Δρ Lindinger ολοκληρώνει: «Βρισκόμενος στον ιατρό του Συντάγματος έλαβα τη διαταγή επέμβασης στα Σφακιά. Τώρα, κατηγορίζω με το συνοδό μου τη καιγόμενη και απόκρημνη πλαγιά, πλησίον μεγάλου πλήθους ειδών στρατιωτικού εξοπλισμού τα οποία βρίσκονταν διασκορπισμένα παντού. Μόλις τώρα βρήκαμε χρόνο να παρατηρήσουμε τη θαυμάσια εικόνα του τοπίου που ξετυλίγεται μεγαλοπρεπές και συγχρόνως άγριο μπροστά μας. Σε βάθος κάτω από μας βρισκόταν η μπλε θάλασσα, σε μακρινή απόσταση έπλεε σε φαντασματικό διάγραμμα ένα νησί, πάνω μας ορθώνονταν ωχρά βουνά, στις πλαγιές των οποίων διακρίνονταν άγρια φαράγγια.

Οι πρώτοι Άγγλοι αιχμάλωτοι μας προϋπάντησαν, ο ένας πίσω από τον άλλο, μια ατελείωτη ανθρώπινη σειρά, καταβεβλημένοι, αλλά με σωστή συμπεριφορά, προσπαθούσαν με κόπο να ανέβουν την απότομη ανηφόρα. Πρέπει να ήταν πολλές, πολλές χιλιάδες. Ήταν ακατανόητο ότι ένας τόσοσ μεγάλος αριθμός είχε παραδοθεί σε μια αναλογικά μικρότερου μεγέθους δική μας δύναμη. Δεν είδαμε πουθενά κάποιον

Γερμανό στρατιώτη. Μόνο σε κάποια σημεία συνόδευε ένας φρουρός τους αιχμαλώτους. Συνεχώς, προσεγγίζαμε το πλήθος αυτό. Κάποια λεπτά και σε αραιή απόσταση μεταξύ τους ελαιόδεντρα, στο μέσο της απότομης βουνοπλαγιάς, προσέφεραν στους εξουθενωμένους και ετοιμοθάνατους, για ένα σύντομο χρονικό διάστημα, ανεπαρκή σκιά. Εκεί, οι Άγγλοι ιατροί και στρατιώτες Υγειονομικού απασχολούταν πυρετωδώς, εκεί, βρήκαμε επίσης πολλούς που είχαν υποστεί ηλίαση.

Τρεις νεαρές, εξαιρετικής ομορφιάς Ελληνίδες, φορώντας, όπως οι Άγγλοι στρατιώτες, μόνο κοντό παντελονάκι και χακί πουκάμισο, προσέφεραν ένα αλλόκοτο θέαμα σε όλη αυτήν την ελεεινή κατάσταση και αθλιότητα που υπήρχε τριγύρω. Πορεύονταν εθελοντικά με τους Άγγλους συντρόφους τους προς την αιχμαλωσία...

Με την επιχείρηση «Νότια Παράλια» έλαβαν τέλος οι εχθροπραξίες στην Κρήτη. Πόσα πρόσφερε σε εμάς η κάθε μέρα ξεχωριστά, από την ημέρα της απόβασής μας, στις εξωτερικές μας εντυπώσεις και στο εκ των έσω βίωμα! Συνεχώς, υπήρχε η απορία πως το αξιόμαχο των τόσο πολλών χιλιάδων, με τον καλύτερο δυνατό τρόπο εξοπλισμένων και επισιτισμένων, και μέχρι τα Σφακιά σκληρών και γενναίων στρατιωτών, κάμφθηκε ξαφνικά τόσο γρήγορα! Μια σύντομη συνομιλία με μερικούς από τους Ορεινούς Καταδρομείς μας με βοήθησε να κατανοήσω το αίτιο της κατάρρευσης του ηθικού μάχης.

Οι Κυνηγοί μας δεν είχαν για αρκετές ημέρες επισιτιστεί σωστά, στην ταχύτητα της μανιασμένης προέλασης, η καθημερινή τους σίτιση ήταν μόνο τσάι και φρυγανιές. «Δεν είχε επηρεάσει, το σημαντικό ήταν ότι είχαμε προχωρήσει και έχουμε τώρα πόσιμο νερό». Έπειτα, έδειξαν στο μέσο ενός ψυχρού και σκοτεινού δωματίου μια εμφανή δεξαμενή η οποία έβγαζε, κατά παράδοξο τρόπο, από μεγάλο βάθος καθαρό νερό. «Ναι, οι Άγγλοι είναι πολύ κακομαθημένοι, τα παρατάνε όταν για λίγες ημέρες δεν έχουν διατραφεί σωστά».

Ναι, αυτό ήταν! Δεν είναι αρκετά σκληραγωγημένοι! Δεν μπορούν να αποχωριστούν για πολύ τις καθημερινές απολαύσεις τους. Σε τούτα τα απλά λόγια των Ορεινών Καταδρομέων μας βρισκόταν το μυστικό της επιτυχίας μας, έτσι εκφράστηκε η θέληση για τη νίκη».

Η στρατιωτική εμπειρία μιας μεραρχίας, η οποία περιλαμβάνει στο σύνολό της ένα μέρος του μαχόμενου γερμανικού λαού, είναι εν τέλει ανεξάντλητη και ακατανόητη όπως η ίδια η ζωή. Μπορεί να παρουσιαστεί, να υποδηλωθεί και να εκδηλωθεί. Την εν λόγω στιγμή, οι στρατιώτες, οι οποίοι έχουν αντιμετωπίσει δύσκολες καταστάσεις, σιωπούν και όταν θελήσουν να διηγηθούν κάτι περί αυτού, δεν μπορούν ή δεν είναι σε θέση. Ο Γερμανός στρατιώτης εκφράζει το έθνος. Συχνά, ανακαλύπτει στον πόλεμο το αληθινό νόημα, τόσο στο καλό όσο και στο κακό. Στην Κρήτη, ο γερμανικός λαός κέρδισε τον αγγλικό, επειδή ο πτωχός είναι πιο δυνατός από τον πλούσιο, επειδή ο δεύτερος χάνει τις μεγάλες του κτήσεις! Στα κατασχεμένα από τους Κυνηγούς Ημερολόγια Πολέμου των Άγγλων, το πρωινό, το κυρίως γεύμα και οι ανέσεις καταλαμβάνουν αξιοσημείωτα μεγάλο χώρο και αυτό είναι χαρακτηριστικό.

Αργότερα, οι Άγγλοι διερωτήθηκαν πολλάκις για τα αίτια της ήττας τους στην Κρήτη. Ανακάλυψαν όλες τις πιθανές αιτίες, μια μόνο όχι: την αλήθεια! Και αυτή είναι: η εσωτερική υπεροχή του Γερμανού στρατιώτη! Η νίκη από μόνη της δεν μπορεί να πείσει, σημαντικότερο είναι πως επιτεύχθηκε...

Μετά από κάθε επιτυχία στρέφονται οι σκέψεις των ζωντανών πίσω στους πεσόντες συντρόφους τους και ανακαλύπτεται τότε η γνώση, μεγάλη και φωτεινή από την εσωτερική ματιά»

Σύντροφοι, τίποτα δεν γίνεται χωρίς νόημα!

Έχουμε μέσα σας διατηρήσει την πίστη!

Νικήσαμε για εσάς!

Σελίδες 149-168 (περίληψη-μετάφραση)

Δέκατο χωρίο με τον τίτλο «**Ο Ορεινός Καταδρομέας**», καταγράφοντας μια συνοπτική εικόνα του πολέμου, τη σημασία της Μάχης της Κρήτης, χαρακτηρίζοντας αυτή όχι ως ένα επεισόδιο του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου, αλλά ως θεμελιώδη λίθο μιας νέας τάξης πραγμάτων.

(μετάφραση) Η Ημερήσια Διαταγή της Μεραρχίας μετά το πέρας της Μάχης της Κρήτης αναφέρει: «Η ενισχυμένη Ορεινή Μεραρχία, υποστηριζόμενη από την Πολεμική Αεροπορία, απέκτησε κατόπιν σκληρών μαχών τον έλεγχο στην Κρήτη. Η κυριαρχία της Βρετανικής Αυτοκρατορίας στην Ανατολική Μεσόγειο έχει καταρρεύσει. Ολοκληρώθηκε μια παγκοσμίου αντίκτυπου πράξη».

Η κατάληψη του αεροδρομίου στο Μάλεμε, ο περιορισμός του αντιπάλου από Μονάδες Αλεξιπτωτιστών πλησίον των Χανίων, του αεροδρομίου στο Ρέθυμνο, της πόλης και αεροδρομίου στο Ηράκλειο και η επιμονή αυτών στην αντιμετώπιση της ισχυρής αντίστασης του αντιπάλου, δημιούργησαν τις προϋποθέσεις για την επιτυχία μας. Η συμμετοχή αυτών στην κατάληψη των Χανίων είναι αξιόπαινη. Η επιτυχία εδραιώθηκε μέσω μετακίνησης των στρατευμάτων μας με Junker μη λαμβάνοντας υπόψη τον παράγοντα κούραση και την αποτελεσματικότητα αντίστασης του εχθρού. Ευχαριστούμε τους συντρόφους της Πολεμικής Αεροπορίας και τους πεσόντες για τούτη την ηρωική και θαρραλέα επέμβαση.

Τα μαχόμενα με επιμονή και θάρρος βρετανικά στρατεύματα στην Κρήτη ηττήθηκαν. Δέκα χιλιάδες περίπου Βρετανοί και πολλές χιλιάδες Έλληνες αιχμαλωτίστηκαν. Πάνω από πενήντα πυροβόλα όλων των ειδών, τουλάχιστον τριάντα Μεσαία και Βαριά Τεθωρακισμένα κατεστράφησαν ή πάρηκαν ως λάφυρα, ένας ανυπολόγιστος αριθμός όπλων Πεζικού και ένας μεγάλος αριθμός πολεμοφοδίων και αποθεμάτων καυσίμων έπεσε στα χέρια μας.

Στην Κρήτη, το έως τώρα δυσκολότερο πεδίο μάχης, απεδείχθη παγκοσμίως τι δύναται να κατορθώσει το γερμανικό πολεμικό πνεύμα και η γερμανική επιμονή. Πραγματοποιήθηκε από τον καθένα από εσάς με ανήκουστο θάρρος και σωματικό σθένος, κάτω από πάρα πολύ δύσκολες και ασυνήθιστες εδαφικές και κλιματικές συνθήκες. Μέσω υπερβολικής ζέστης, μέσω πυρωμένων βράχων, διάμεσου άνευ δρόμου και άνυδρων βουνών ανοίξατε, με τη συνεργασία όλων των όπλων, το δρόμο για την επίτευξη της νίκης.

Για πρώτη φορά, η Βρετανική Αυτοκρατορία δέχθηκε επίθεση και κατατροπώθηκε σε ένα χώρο τον οποίο ήθελε μονάχα με την επέμβαση του στόλου να υπερασπιστεί.

Η θέληση μας εξολόθρευσε τα βρετανικά και ελληνικά στρατεύματα.

Η Μεραρχία μπορεί να είναι υπερήφανη για την αποφασιστικής σημασίας νίκη, αναφορικά με την εν συνεχεία διεξαγωγή του πολέμου εναντίον της Αγγλίας.

Η τεράστια αναγνώριση και το ειλικρινέστατο ευχαριστώ μου στρέφονται στον καθένα ξεχωριστά από εσάς.

Η επιτυχία σας ανήκει. Η μεγάλη θυσία των πεσόντων συντρόφων δεν πήγε χαμένη. Το κληροδότημά σας, η επέμβαση για τη Μεγάλη Γερμανία, θα είναι ο οδηγός μας. Η θυσία σας θα γίνει σε εμάς υποχρέωση, όσο διάστημα θα ζούμε.

Με τον όρκο αυτό ριζωμένο στην καρδιά, θα είμαστε συνεχώς έτοιμοι στον αγώνα για τη Μεγάλη Γερμανία, για την πατρίδα μας.

Ζήτω ο Φύρερ!

(περίληψη) Αναφέρεται κατόπιν ο απονεμημένος αριθμός Μεταλλίων Ανδρείας στην Ορεινή Μεραρχία (5.980 συνολικά), τα χαρακτηριστικά ιδιοσυγκρασίας του Γερμανού

στρατιώτη και Ορεινού Καταδρομέα και διαφορές, περιγραφή των στρατιωτικών αρετών και στάση αυτών.

Ακολουθεί η περιγραφή ενός στρατιωτικού καταλύματος, πληροφορίες σχετικά με τα χάπια Altebrin (ενάντια στην ελονοσία), διάλεξη περί υγιεινής των στρατιωτών, πιθανή εκδήλωση διαφόρων μορφών ασθενειών όπως: δυσεντερία, τύφος, ελονοσία, μέτρα προφύλαξης και αντιμετώπισης αυτών, περιστατικά από την καθημερινότητα των Ορεινών Καταδρομέων πριν και μετά την επέμβαση στην Κρήτη. Κατόπιν, ακολουθεί εδάφιο με τον τίτλο «**στους νεκρούς μας**» αναφέροντας τη σημασία των Γερμανών πεσόντων στο πεδίο της μάχης και την παρακαταθήκη αυτών για τους εν ζωή στρατιώτες.

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ